

Euskal disketxeak Cannesko Midem azokan izango dira, hedatzeko asmoz /38-39

EUSKAL HAUTETSIEN BILERA PARISEN

Departamendurik ez dutela izango esan die Raffarinek euskal diputatuei

MATIGNONEN hartu ditu lehen ministroak; euskal auziaz hitz egiteko, Frantziako gobernuburu bat Iparraldeko diputatuekin biltzen den lehen aldia da

GOBERNUAK adierazi du Euskal Herriak garatzeko behar dituen berezko tresnak emango dituzten ekimenak lagunduko dituela, hizkuntza eta kultura bereziki

GAI horiei buruz hitz egiteko Ipar Euskal Herriko hautetsiekin harremanetan jarriko da datozen egunotan, eta lan bilkuretarako egutegia zehaztuko du /6-7

BOB EDMÉ

Alain Lamassoure eta Jean Grenet Matignon jauregitik irteten, eta atzerago, Jean-Jacques Lasserre eta Daniel Poulou.

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA

Fiskalaren lekuko nagusiek hutsunez betetako testigantza eman dute /8-9

EUSKAL PRESOK

Ettxerat-eko kideak gose greban hasi dira, Barandalla aske utz dezaten /13

BOLI KOSTA

Su-etena hitzartu dute alde guztiek, negoziazioak errazteko

Bihar hasiko dira Boli Kosta duela lau hilabete piztu zen gatazkari irtene bidea bilatzeko negoziazioak. Bilerak Parisen izanen dira. /21-22

'PRESTIGE'-K ERAGINDAKO HONDAMENDIA

150 tona erregai euskal kosta parean daude

Beste 3.000 datozen egunetan hel daitezkeela dio Jaurlaritzak /32-33

TABAKISMOAREN KONTRAKO PLANA

Lau urte barru debekatuta egongo da erretzea Hego Euskal Herriko lantoki eta enpresa guztietan

Bien bitartean, tabakoa garestitu dute, eta 18 urtez azpikoek ezin izango dute erosi atzo onartutako tabakismoaren kontrako planaren arabera /14-15

Tabakoaren kontrako neurri nagusiak

- Erosteke adina 16 urtetik 18ra igo dute
- Prezioa garestitu egingo dute
- Urte amaierarako ezingo da erre ikastetxeetan eta erakunde publikoetan
- 2005ean ezingo da erre herritarrek hartzen dituzten enpresatan
- 2007an ezingo da erre inongo lantokitan

2003-01-14
kioskoa**Iban Arregi**

Informazioa eta beste

Espainiako egunkari nagusiek berean segitzen dute, jo eta su. Aspal-dian jarri zuten jo-puntuaren ezker abertzalea, eta haren kontra ari dira, horretarako baliabide periodistiko denak erabiliz. Eta asteburuan sumatu da hori, beste behin. Igandea, **La Razon**, Angel Acebes Espainiako Barne ministroari eginiko elkarriketa; haren hitzekin honoko titulua osatu zuen egunkari horrek: «PSOerekin akordioa egongo da etakideei zigorra 40 urtera igotzeko». Eta, besteak beste, esaldi hauxe ere nabarmendu zuen **La Razon**-ek lehenengo orrialdean: «Espero dut Gorenak lehenbailehen bukatuko duela Batasuna legekanporatzeko prozesua». Egun bereko editorial nagusia gai horri eskaini zion —«ez da egiten egin behar den dena ETA-ren kontra...»—. **El Mundo**, atzo, lehenengo orrialdea: «ETAk diseinatu zuen Batasunak ez-nazionalisten kontra egiten duen *gizarte jazarpena*». Atzo bertan elkarriketa egin zion Michavilari, Espainiako Justizia ministroari —«Espero dut martxoan sententzia egotea, eta ETAk alderdirik ez izatea datozen hauteskundeetan»—. Eta editoriala ere egin zuen **El Mundo**-k —«Hauek ote dira Gorenak Batasunaren kontra behar dituen frogak?»—. Eta **Abc**-k ere argitaratu zuen *bere* informazioa: «Barne ministroak ETako presoak zainketak estutzeko agindu du». Eta horrela dabilta, Espainia aldean, informazioaren alorrean, oraindik ere, edo batez ere orain, ezker abertzalearen kontra joz. Eta ezker abertzalearen kontrako informazioaren alboan, ezker abertzalearen kontrako ekintzak, erabakiak. «Acebes ministroak euskal presoak aldeko txostenik ez egiteko agindu du», zioen atzo **Gara**-k.

Egunkaria
euskaldunon 3.757. zenbakia

Ohorezko Lehendakaria: Martin Ugalde**Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:** Joan Mari Torrealdai**Kontseilari Ordezkarria:** Iñaki Uribe**Zuzendaria:** Martxelo Otamendi**Gerentea:** Begoña Zubelzu**Publizitatea:** Igor Sota**Egoitza Nagusia:** Martin Ugalde Kultur Parkea 20140 Andoain Tel.: 943300222
Erredakzio faxa: 943300255-943590354 Publizitateko faxa: 943300707**Webgunea:** www.egunkaria.com**Posta elektronikoa:** egunkaria@egunkaria.com**Publizitatea:** publi@egunkaria.com

Ordezkaritza: Araba: San Antonio, 20-1 ezker. 01005 Gasteiz
Tel.: 945233872 Faxa: 945233873 Publizitatea: Tel.: 945131965

Nafarroa: Iratxe Monasterioa, 45-13. esk. (Irritzidorra) 31011 Iruñea
Tel.: 948178078-79 Faxa: 948178077 Tel.: Publizitatea: 948176686

Bizkaia: Egia Jenerala, 3-behea. 48010 Bilbo Tel.: 944104046 Faxa: 944103715
Tel.: Publizitate Orokorra: 944701199-80 Publizitate Lokala: 944701114

Lapurdia, Nafarroa Beherea, Zuberoa: Pelletier 35,
64100 Baiona Tel.: 559593575 Faxa: 559257511

martintxo

hizpideak

Tabakoaren kontrako arauak

Lau urte barru ezin izango da erre Hego Euskal Herriko lantokietan. Hori- xe ageri da atzo Espainiako Osasun Ministerioak eta Hegoaldeko bi administrazioek tabakismoari aurre egiteko hitzartutako plangintzan.

Plana epeka gauzatuko da. Aurten, esate baterako, ikastetxe, osasun zen- tro eta erakunde publikoetan hasiko da

garatzen. Bigarren faseak 2005erako egon beharko du indarrean. Horren ondorioz ezin izango da erre herritarrei harrera egiten dieten enpresetan. 2007. urterako, aldiz, enpresa guzti- guztietan ezarri beharko da araua.

Plana «gizartearen ahaleginaren on- doren» etorri dela adierazi dio EGUNKA- RIARI Tabakismoaren Prebentzioarako Espainiako Batzordeko presidente Joan Villalbik, eta osasuntsu egoteko eskubideari lehentasuna ematea duela xede.

Euskal Herrian neurri aitzindariak

hartu dira jadanik tabakismoaren kon- tra. Iparraldean ezin da erre gun e itxi eta estalietan 1991n bozkatutako Evin legearen ondorioz; Nafarroako Gober- nuak Madrilen atzo onartutako arau ia guztiak onetsi zituen iaz.

Neurriok ika-mikak eragingo dituzte gizartean, eta begirunea ezinbestekoa izango da eztabaida bideratzeko. Ho- rrela errazago ulertuko da zenbaiten erretzeko askatasun indibiduala tarte- ka murriztea beharrezkoa dela herritar guztiak duten osasunerako eskubide unibertetsala bermatzeko.

Gune gehiagotan debekatuko dute tabakoa erretzea.

Boli Kostako Armadako soldaduak.

Parisen ezezkoa departamenduari

Jean-Pierre Raffarin Frantziako lehen ministroak Ipar Euskal Herriko eta Biarnoko zenbait hautetsirekin izan- dako bilkuraren ondorio nagusia ar- gia da: Frantziako Gobernuak euskal departamendua sortzearen kontra dago. «Pirinio Atlantikoetako depar- tamenduko zati desberdinen berezi- tasunak» kontuan hartzeaz hitz egiten du eta euskal nortasuna atxikitze- ko eta garatzeko urrats instituzional txi- kiena ere ez du onartzen. Tresna insti- tuzionalen premia, ordea, hor dago eta erantzuna behar du.

Su-etena Boli Kostan

Boli Kostako mendebaldeko bi gerri- llek eta Gobernuak su-etena izenpetu zuten atzo Togoko Lome hiriburuan, iragan irailaren 19ko estatu kolpe saioaren ondotik piztutako borroka armatuari amaiera emateko. Iparral- deko gerrillak urrian hitzartu zuen su- etena Laurent Gbagbo presidentea- rekin. Su-etenaren ondotik bake ne- goziazioak hasiko dituzte bihar alde guztiek Parisen. Gerrillek iparraldeko biztanleak eta gutxiengoak bazter- tzea leporatzen diote Gbagbori, eta haren kargugabetzea eskatu dute.

Orban nagusia gero eta hurbilago

Prestige petroliontzia isuritako fuel- olioak euskal kosta kutsatzen segi- tzen du, eta egoerak okerrera egin du. Izan ere, kostatik hamar miliatara 150 tona inguru fuel-olio begiztatu zituz- ten atzo, Eusko Jaurlaritzak adierazi zuenez. Egun gutxi barru iritsiko dela dio Jaurlaritzak. Hamahiru tona fuel- olio bildu zituzten atzo Bizkaiko hon- dartzetan, eta 0,3 Gipuzkoakoetan. Lapurdiko hondartzetara, aldiz, ez zen iritsi. Itsasoan, berriz, 30,8 tona jaso zituzten. Gainera, 3.000 tona in- guruko orbana hurbiltzen ari da.

egunekoa

Iñigo Bullain

(EHUko irakaslea)

Ibarretxeren bidaiak

Lerro hauek Ibarretxeren Planaren aurkezpenez zenbait gogo-eta plazaratu nahi dute. Ez dira planaren aldeko edo kontrako hitzak izango, besteak beste, planaren edukia ez baita hemen aztertuko; eta ez dira idatziak izan Ibarretxeren beraren alde edo kontra agertzeko asmoz.

Azken asteotan, ezaguna denez, nafar mendebaldeko Lehendakaria Estatu batzuetan ibili da bere izenari datxekion plana aurkezten. Ez naiz ni aurkezpen haien lekuko izan eta ene berriak mundu mediatikotik jasoak dira. Beraz, informazioa era okerrean nireganatu baldin badut, biz errua nirena.

Ibarretxek milaka kilometro egin du Txile eta Uruguai, Ingalaterra eta Frantzia izateko. Beraz, Hispanofonia, Anglo eta Francophonie bisitatu ditu, ehunka milioi hiztun dituzten hiru *elerkidego* horietan, bere planari ahalik eta hedapen zabalena emateko. Eki-men honetan niri atentzioa deitu didan gaia hauxe izan da: planaren aurkezpenetan erabilitako hizkuntzarena.

Jaso izan ditudan irudiek pentsatzera bideratu naute, Ibarretxek hiru elerkidego horietan, hizkuntza bera erabili duela: Txilen eta Uruguain bere plana gaztelaniaz aurkeztu duela, baina baita Londresen eta Parisen ere. Eta hauxe da hain zuzen ere nigan ardura sortu duena: anglofonian ingelesa ez erabiltzea, eta frankophonian frantsesez egin ez izana. Mezuaren hedapenerako mezuaren hizkuntza kontuan hartzeko baita eta entzuleen arabera egokitu beharrekia, aspaldian MacLuhane esan zuenez.

Txilen eta Hegoamerikan gaztelaniaz hitz egiteak asko errazten du komunikazioa, eta gutariko zenbaitentzat gaztelania ere geurea dela kontuan hartzen badugu, Hegoamerikan eginiko geldialdiak ez nau kezkatzen.

Besterik da Anglo eta Francophoniar hiriburuetan gertatutakoa.

Izan ere, bidaiaren lehen geldialdia Londres izan baitzen: London School of Economics izen handiko ikastetxea hain zuzen, non Darwinen garezurra eta Popperren gogoia gordetzen diren, beraz, *City*-an bertan. Orduan, Thames inguruan Ibarretxek hiru aukera zituen jende aurrean aritzeko. Bata, enetzat onena: bertako hizkuntzaz eta egun munduko *lingua franca* den ingelesez egitea. *Second best*, euskaraz, batbateko itzulpenaren laguntzaz. *Finally*, susmatzen dudana: gaztelaniaz.

Cambridge Unibertsitatean ere, diskurtsoa eta *spanish*-a elkarrekin arraunketan joan omen ziren, euskal diskurtsoaren sinesgarritasunaren kalterako. Planaren edukiaz gain, plana plazaratzeko era, forma alegia, kontuan hartzekoa baita.

Orain arte bidaiaren azken geldialdia, eta geldialdi gehiago izan daitezkeen opa diogu —Europa eta Munduko hainbat forotara heltzeko beharra dugulako—, Paris izan da. Francophoniar hiriburuan —frantsesa zenbait euskal herritarrentzat bere hizkuntza izanik— frantsesa lehenetsi beharrean, *encore une foi en plus*, espagnolari eman omen zion lehenespena Lehendakariak. Seine ibaiaren ertzean, hitzaldia gaztelaniaz entzun beharrean, frantsesez zuzenean bideratu izan baltzaio, edo, behintzat, euskaraz eta frantsesezko itzulpenaz entzun izan balu, zer pentsa ote zezakeen alegia entzule batek, ez dakigu eta ezin jakin dezakegu. Baina jakin badakigu euskaldunontzat hizkuntzak zer garrantzi duen. Eta ez genduke pentsatu behar besteek oso era ezberdinean mintzarreraren balioa ulertzen dutenik.

Dena dela, hasieran erran dudanez, ene gogoeta ttipi hauen helburua ez da Ibarretxeren plana, ezta Ibarretxeri

berari ere kritika egitea, honen harira ikusten dudana behar bat plazaratzea baino: hizkuntzen ezagupenak duen garrantzia Euskal Herrian sorturiko pertsonentzat, beraien planak Europar eta Munduan hedatzeko.

Beharrik, ematen du oraingo Euskal Herriko gazteek prestakuntza irekia goa jasotzen dutela aurreko belaunaldian baino, baita hizkuntzen arloan ere. Hala ere, erreferentzia Europar aurkitu behar da belaunaldi bereberrean; gure asmoak, Europako beste edonorenak bezala Europar eta Munduan garatu behar direlako. Hara datorren belaunaldirako dugun erroka: zer-nolako hizkuntz prestakuntza izango den aukeran gure seme-alabentzat, Europar Ibarretxe baino dotoreago ibil daitezen.

Izan ere, euskaldun eleaniztunak behar ditugulako, berauentzat bideak zabaldu behar dira Hezkuntza sisteman eta baita ETBren bitartez ere. Horri begira, eta oraingo honekin bukatzeko, zertzelada batzuk plazaratzera ausartuko naiz.

Ene aburuz, euskara jasoa ikasteaz gain, datorren belaunaldiak —eta horretarako gogoeta eta baliabideak martxan jarri behar dira— behar luke ikastetxeetan aukeran izan, bai gaztelania ona, baita frantses eta ingeles duinean aritzeko prestakuntza ere. Horri loturik, eta helburua errazteko eta gizarteratzeko, ETB hasi beharko litzateke pelikulak ingelesez eta frantsesez ematen euskaraz eta gaztelaniazko azpitoluekin, Belgikan egiten den moduan. Baita ETB 2an ere, euskaldunei gaztelaniaz entzun beharrean, euskaraz egiteko aukera eman, gaztelania eta frantsesezko azpitoluekin. Izatez, Europako alde honetan dugun elerkidego anitza islatua eta garatua izan dadin.

Atrebentzia barka bekit.

zutabea

Roberto Gz. de Viñaspre

Ibarretxeren proposamenaren zabalkundeaz

Duela hiru hilabete gai bertsua ekarri dut zutabe honen lerroetara, eta, inor gogaitzerik nahi ez badut ere, berriro gaiari heldu beharrean nago, hain da tematia errealitatea.

Orduan huts bat nabarmendu nuen Ibarretxeren proposamenen, eta ez nolana nahikoa, gainera, abiapuntuari berari baitagokio: bosgarren atalaren 2.1. puntuan Euskal Herria hiru errealitate juridiko-administratibo ezberdinetan egituratuta dagoela baieztatzen da, izan bost direnean, behintzat Trebiñu eta Kantabriak Bizkaiko Enkarterrin duen barrendegia Euskal Herria baldin badira.

Harrezkero, Ibarretxe lehendakaria Euskal Autonomia Erkidegoko hainbat gizarte-eragilerekin bildu da, *Elkarbizitzarako Itun Politiko Berriaren* nondik norakoak lehenengo eskutik esplikatze asmoz, eta bilera ugari horietan ez da izan ez tarterik ez zirrikiturik trebiñuarrek dituzten ordezkari demokratiko bakarrentzat, hau da, euren alkateentzat.

Harrezkero, Ibarretxeren proposamenaren laburpena Euskal Autonomia Erkidegoko 800.000 bat etxetara bidali da, herritar guztiek lehenengo eskuko informazioa jaso dezaten. Informazio-zabalkunde horretan pauso bat gehiago emanda, munduan zehar diren euskal etxeen bitartez 26.000 gutun inguru helarazi zaizkie diasporako euskal herritarrei, eurak ere Ibarretxe lehendakariaren egitasmoaz baraurik gera ez daitezkeen. Ondo dago, baina triste baino tristeagoa da jakitea Trebiñuko herritarrek ahalegin informatibo horretatik kanpo daudela eta euren etxetara ez dela halako gutunik iritsiko, eta galdera bat hasten da gorpuzten gure baitan, amesgaiztoko munstro baten itxura hartzeraino: eta Euskal Herriko errealitate juridiko-administratiboen zerrendan Trebiñu aintzat ez hartzea nahi gabeko hutsegitea ez balitz? Asmo beldurgarri hau uxatu nahi genduke, baina nola Trebiñuko arabarrak bazter utzirik ikusita?

seiko urrea

Andolin Eguzkitza

Txinatar normalaren sindromea

Behin baino gehiagotan etorri zait burura: nik neuk ere txinatarrek bezalakoa izan gura nuke, txineraz egiten duten txinatarrek bezalakoa, zeren inork irudika lezake txinatar batek gaztelaniaz edo frantsesez egiten Txinako Shanxi probintziako Zhenchuanbu herrian? Bada, nik ere halakoa nahi nuke, euskaraz egin txinatarrek legez txineraz.

Badakit, ondo jakin ere, euskaldun jen-

dea oro har aski fidel izaten dena bere hizkuntzarekiko, ez ehuneko ehunetan, baina aspalditxo honetan, eskualdez eskualde diferentziak egon arren, gero eta gertuago gaudela egoera horretatik, ondorengoratzaren ikuspegitik behintzat. Iparraldean ere, azken ikerketen arabera bederen, inflexio-puntu bat gertatzen ari dela ematen du, eta 70etako amildegia alde batera uzten hasi dela. Eta badakit, ondo jakin ere, José

Luis Álvarez Enparantzak —Txillardegik— arrazoia duena zera dioenean, euskara gehiago egiten ez bada euskaldun jendeak nahiago baino sarriagotan erdaldunen artean aurkitzen delako dela, alegia, eskualde fisiko eta psikologiko euskaldun elebakarren falta ikaragarria dela oraindik orain.

Hala eta guztiz ere, ezin ulertzekoa egiten zait —seguru asko aipaturiko sindrome txinatarren eroalea naizelako— euskaldun jendea dakusadanean erdaraz egiten. Eta are ulergaitzago hori euskaraz lan egiten dutenak direnean, sarri askotan Euskal Telebistaren estudioetan gertatu izan zaidan legez: ezin ulertzekoa eta amorragarria, egia esanen badut, inoiz ezer esan ez arren, zeren horretaraino ere heltzen baita norberari irakatsi dioten kortesia.

Gainera, txarrena ez da hori. Txarrena zera da, ez dudala ulertzen zergatik egiten den hori. Sekulan ulertuko ez dudana bezala, zergatik gure arbasoek beti Euskal Herrian bizi izanda, euskarari muzin egin zioten. Ez du horrek esan gura aipatzen diren arrazoiekin jakitun ez nagoela, eta aurreramendu sozialerako hizkuntza erdara zela ez dakidala. Baina zer gertatu zen horien barruan hain norberarena den izaeraren alderdi hori uko egiteko? Nork egiten dio uko bere begiei, edo bere belarriei, patologia-arazoak ez badaude tartean? Bada, halakoxe gaitz egiten zait niri Bizkaiko Uribetik Ibarretzekerrera heldu arbaso horien hizkuntza-aldaketa, edo ETBko langile euskaldun horiena.

Bene-benetan txinatarrek bezalakoa izan gura nuke.

hondo-hondotik

Mikel Muñoz Aranburu

(Mugarik Gabe eta Hemen eta Munduan taldeetako kidea)

Argentinaren etsenplua

Abenduaren 19an eta 20an, urtea bete zen Argentinako herria lapi-koak joz matxinatu zenetik eta De la Ruaren gobernu eta atzetik etorri ziren beste hiru gobernuak bota zituenetik. Beraz, garai ona da hau gogoratzeko zerk eragin zuen halako ekonomi krisia, kontuan izanik Argentina baliabide natural asko dituen herrialde aberatsa dela, eta hango herritarrek halako 6-10 elikatzeko adinako nekazaritza eta abelazkuntza dituela.

Hauxe izan da ekonomi krisiaren eragilea: globalizazio ekonomikoaren barruan Nazioarteko Diru Funtzak (NDF) bultzaturiko politika neoliberalak zorrotz bete izana. Videla jeneralaren diktadura militarrekin hasi zen dena. Garai hartan, odola isuriz eta indarkeria erabiliz, beste sistema bat ezarri zuten: produkzioan oinarrituriko ekonomia batetik espekulazioan oinarrituriko finantza errentako sistema batera pasatu ziren.

Horretarako, lehenik eta behin, zorpetze publikoa handitzeko politika oldarkor bat osatu zuten; horrek ekarri zuen estatua bera zorpetzea, eta beste horrenbeste egitera behartu zituen Argentinako enpresa publikoak. Argentina zorpetzea zen diktaduraren atzetik zeuden atzerriko interesen lehentasun nagusietako bat: kolpe militarra izan eta segituan, Nazioarteko Diru Funtzak milioi askotako kreditua eman zion Argentinari, eta mendealdeko bankuei aditzera eman zien Argentina herrialde aproposa zela garai hartako petrodolar soberakina birziklatzeko —petrodolar horiek ziren, hain zuzen, herrialde pobretu gehien kanpo zorraren jatorria—. Diktadura militarren ondoren, Alfonsinen lehen gobernu demokratikoa iritsi zen: ez zuen aldatu ekonomiaren norabidea, eta parametro neoliberalen barruan utzi zuen; hala, onartu egin zuen diktadura garaian Estatuari sortutako zorra —ezen ez enpresa publikoena—, nahiz eta diru hori diktadoreen eta haien laguntzaileen esku zegoen, atzerrian. Gainera, eragile pribatuen zorra ere onartu zuen. Estatuak bere eginiko zorren artean zeuden enpresa eta banku multinazionalak —esaterako, Citybank, Firts National Bank of Boston, Deutsche Bank eta Bank of America— Argentinan zituzten filialenak.

Politika neoliberalak ezartzen diren guztietan bezala, Estatuak zorpetu eta gero xahutu egin zituzten Estatuaren, hau da, argentinaren ondasun guztiak, zorra ordaintzeko. Hori Alfonsinen gobernuaren atzetik

Argentinako herritarren protesta, iazko urte hasieran.

etorri zenak egin zuen: Menemen gobernuak. Enpresa publiko guztiak pribatizatzeari ekin zioten, zorrak zituztela argudiatu-rik, baina argudio hori zentzugabea zen, Estatuak bere gain hartu baitzituen zor guztiak, saldu baino lehen. Multinazional handiei saldu zizkieten, merke-zurrean; azken batean, multinazionalen mesederako izan zen. Horrek ekarri zuen berriz ere milaka milioi dolar esku pribatuetara pasatzea, batez ere Espainiako eta Ameriketako Estatu Batuetako multinazional eta bankuen eskuetara —Iberia, BBVA, BSCH, Repsol, Telefonica eta abar—. Prozesu horretan, galerak kolektibizatu eta irabaziak pribatizatu egin zituzten, eta, gainera, kontuak manipulatu egin zituzten, ondasun publikoetatik lapurtzeko.

Esaterako, Menemek YPFren balioa fin-
katzeko eskatu zion Ameriketako Estatu Batuetako Merrill Lynch enpresari, eta hark nahita aldatu zuen datua: ustiatzeko moduko petrolio erreserbak %30 gutxiago zirela esan zuen. Pribatizatu eta gero, ezkutaturiko erreserba horiek berriz agertu ziren kontuetan, eta horrek izugarritzko irabaziak ekarri zizkien jabe berriei, zeinak poz-
pozik zeuden kudeaketa pribatua publiko baina askoz ere *hobe*a zelako.

Eta hori politika neoliberalak eragindako

ustelkeriaren erakusgarri bat besterik ez da. Argentinako ustelkeria ikaragarria izan da, baina ez da aski ekonomiaren hondamendia ulertzeko, nahiz eta NDFk hala sinetsarazi nahi digun, bere erantzukizuna ezkutatzeko. Ustelkeria, hain zuzen, ekonomiaren globalizazio prozesuari lotua dago, nahiz eta lehendik datorren; izan ere, ekonomia araugabetzeak kontrol tresnarik ez jartzea dakar. Hori, gainera, ez zaie komeni nazioarteko finantza erakundeei, esaterako NDFri eta Munduko Bankuari, etekinak ateratzen baitituzte hortik. Ekonomiaren globalizazio neoliberalaren prozesu batzuek —finantza merkatuen liberalizazioak, esaterako, eta multinazionalak kapitala pilatzeko Iparraldeko herrialdeek bultzaturiko zerga paradisuek— ustelkeria ekartzen dute, kapital ihesa laguntzen dutelako. Gaur egun Argentinako herritarrek eta enpresek atzerrian 160.000 milioi dolar dituztela kalkulatu da.

Arestian azaldutako guztiagatik, Argentinako kanpo zorra halako 15 handitu da diktadura hasi zenetik (1976ko martxoa): orduan 8.000 milioi dolarrekoa zen, eta orain 135.000 milioitik gorakoa da, nahiz eta tarte horretan Argentinak 200.000 milioi dolar itzuli dituen. Finantza magiaren kontuak.

Hartu zituzten ekonomi neurriak birbiltzeko, zerbitzu publikoak —hala nola osasun arloa— pribatizatu zituzten, eta guztiz zabaldu zituzten merkatuak. Beraz, bankuei eta multinazional handiei bakarrik egin die mesede Argentinako gobernu eskumakilek finantza kapital handiaren zerbitzuan bultzaturiko politika neoliberalak, eta herrialde osoa erreka jota utzi du.

Kolpe militarra gertatu eta aro neoliberalak hasi zenetik 25 urte igaro zirela, herrialdea odolusturik zegoen. Bankuen %90 eta industriaren %40 nazioarteko kapitalaren esku zeuden, eta inoizko atzeraldirik handiena zuen 1998ko ekainaz geroztik. Osasun arloa eta irakaskuntza txikiturik zeuden; 25 urte horietan, analfabetismoa %2tik %12ra igo zen, eta analfabetismo funtzionala %5etik %32ra. Batez besteko soldata, inflazioa kendurik, 1974koaren erdia besterik ez zen, eta langabezia %3tik %20ra igoa zen. Zerbitzu publikoak negargarri zeuden, eta pobrezia gero eta gehiago zabaltzen ari zen: 14,5 milioi pobre zeuden 37 milioi biztanleko herrialde batean. Horrek guztiak ekarri zuen Argentinako herraren matxinada.

Matxinada piztu eta urtebetera, Argentinako egoera ez da hobetu inongo aldetatik; aitzitik, okertu egin da. Aski da gogoratzeko pobre bizi direnak 17 milioi direla orain. Ezin aipatu gabe utzi oraintsu komunikabideetan ikusi ditugun haurrak, gosez hilak 300 milioi pertsona elikatzeko adina elikagai ekoizten duen herrialde batean —teoria neoliberalarentzat, elikagaiak salerosgaiak besterik ez dira, eta horrek eragin du gosea—. Eta egoera ez da hobetu, egoera hori eragin zutenek segitzen dutelako agintzen. Duhalderen Gobernuak aurreko gobernuen politika bera egiten segitzen du, eta hartu beharreko neurriak, oraindik ere, NDFrekin eta AEBetako Gobernuarekin negoziatzen ditu, alde batetik, eta bankuekin eta nazioarteko multinazionalekin, bestetik.

Argentina ez da kasu bakana: han gertatzen ari dena munduko edozein herrialde-tan gerta daiteke, politika neoliberalen ondorioz, AEBetan, Europako Batasunean eta Japonian izan ezik. Izan ere, Saharaz hegoaldeko herrialde gehienek okerrera egin dute 30 urteotan, ekonomiaren globalizazioaren ondorioz, eta ez daude Argentinan baino hobeto.

Erredakzioan itzulia

esaldiak

«Sharonek ez gaitu bakean utziko. Palestinaren odol gehiago isuriz girotu nahi du Israelgo hauteskunde kanpaina»

SAEB EREKAT

(Palestinar Aginte Nazionalako ministroa)

«Gehienez ere beste zortzi urtez jardungo dut lan honetan. Aldi baterako kontratua duen langilea naiz»

VLADIMIR PUTIN

(Errusiako presidentea)

«Gure familian buruzagi politiko eta lider askok baino botere eta eragin politiko handiagoa izatera iritsi ginen»

EVELYN ROTHSCHILD

(NM Rothchilds & Sons bankuaren jabea)

«AEBek indar militarra atzerri politikaren tresna nagusitzat dute oraindik. Batzuetan, XIX. mendeko ikuspegia dutela dirudi»

ROBERT COOPER

(Diplomatiko britainiarra)

zuzendariari

(0034) 943 300 222

zuzendariari@egunkaria.com

Martin Ugalde kultur parkea 20140 Andoain

Joxemi, oraingoz, nola ez, maite haugu

Joseba Tobar-Arbulu

Hamar urte joan dituk. Hire errautsak Txindokiren azpian sakabanatu genitian. Baina hi heu oraingoz gurekin, gure baitan hago.

Zenbait autoreren ildotik —Che Gebara, Mandel, Sweezy, Baran, Commoner, Kollontai, Pannekoek, Mattick, Gorz, Lefebvre, Cardan-Castoriadis, Debord...— gure arteko eztabaida luzeak (burokraziaren kontra, zentraleria eta bertikalkeriaren aurka, horizontaltasunaren alde, jendearen parte-hartzeaz, autogestioaz, abangoardismo ezaz, gizarte mugimenduaz, langileriaren bilakaeraz, ekologiaz, Euskal Herriaren independentiaz), zorionez, eta gazteei esker, egungo intsumisioaren inguruan gauzatuz

zoazak. Hainbat joera libertario martxan, praktikan jarrita zeudek, hik aurreikusi huen moduan. Pentsamendu eta praktika libetarioek zutik zirautek. Stalinistek eta ohiko marxista-leninistek ez ditek ezer ikasi, Joxemi. Kontrola maite duen betiko aparatua behin eta berriz berrelikatzen dik bere burua. Sinestezina. Aparatukoak ez dituk deus aldatu haien jokabideetan.

Euskaltzetasuna eta abertzetasuna sendotuz zoazak, batera gainera. Independentiarantz goazak, *malgré eux* (hik bada-kik *eux* horretan hamaika jende sartzen dela, baita *gureak* omen direnak ere).

Hire (gure) EGUNKARIAK aurrera segitzen dik. Gero eta irmoagoa, tinkoagoa. Jende gaztea ari duk oso gogor eta ongi lanean. Miraria zirudik. Segituko diagu zaintzen, Joxemi, hire *ipurtargiaren itzal* luze horrekin

batera, hik erakutsitako joera libertarioa. Lasai egon!

Zumalaberenganako mirespenez

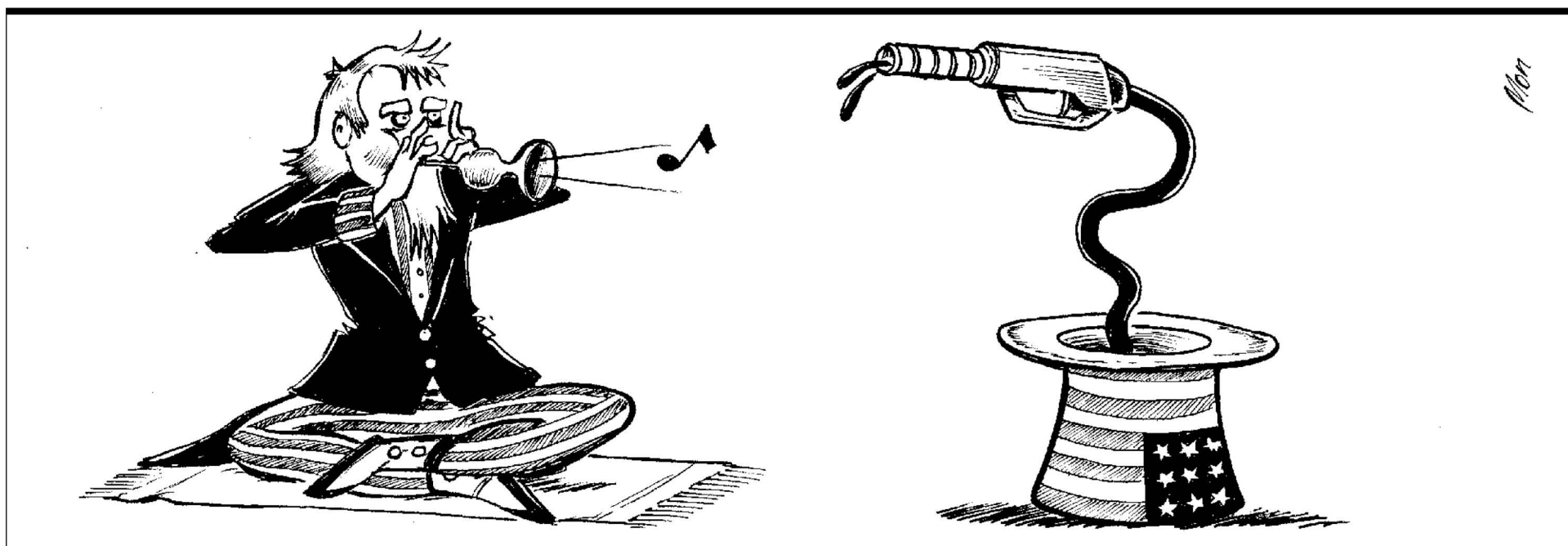
Txipi Ormaetxea • GASTEIZ

Joan den igandean, urtarrilaren 12an, EUSKALDUNON EGUNKARIA erostean saltzaileari liburu baten eskea egin nion. Saltzaileak zer kobratu ez zekiela, liburua doan zela gogorazi nion. Eta bai, EGUNKARIAK opari ederra egin digu Zumalabe hil eta justu hamar urtera: *Joxemi Zumalabe. Ipurtargiaren itzal luzea*.

Igande arratsaldeetan normalean sofán botata egoten naiz, erdi aspertuta. Baina liburu on batek asperdura saihestu dezake eta

atsegin bilaka. Ia gaua nagusitzen hasi zela ekin irakurtzen eta amaitu arte ezin izan nion utzi. Amaiera ohean eman nion, eta gero ezin loak hartu. Burua buelta eta jira Zumalaberen inguruan. Duela hamar urte banekien gutxi gorabehera nor zen, baina ez nuen ezagutzen. Orain askoz hobeto dakit Joxemi nor eta zer izan zen. Liburua irakurri ahala hainbat sentimendu izan ditut: hasteko mirespena, inbidia ere sentitu dut une batzuetan, eta, aitor dezadan, lotsa ere bai, batzuk erdi lotan geunden bitartean beste batzuk jo eta ke ari zirelako Herriaren alde. Mila esker Zumalaberi euskalgintzan eta herrigintzan egindako lanagatik, eskerrik asko EGUNKARIAI opari eder honengatik, eta eskerrik beroenak Lorea Agirrerri ere «maitasun istorio» hau hain txukun kontatzeagatik.

montxo

galdeiozu... ?

TXUS JAIO

Auto gidaria

Zer sentitzen da herritar eta lagunek bati omenaldia egiten diotenean? Zer asmo duzu datorren urterako?

Irma Etxeberria (Markina-Xemein)

Omenaldiak oso pozik hartzen dira. Kanpoan karrerak eta txapelketak irabaztea ongi dago, baina herri danak omeladia egitea, hainbeste lagunengan, oso pozgarria izan zen, eta sekula ahaztuko ez dudana. Zer egingo dudan zalantzak dauzkat, oraindik taldeak zer esaten duen zain nago eta itxaron egin behar hurrengo batean erantzun ahal izateko.

Urtarrilaren 21etik aurrera **Natxo de Felipe • Oskorriko abeslaria** izango da Galdeiozu ataleko gonbidatua. Bidali zure galderak ordurako. galdeiozu@egunkaria.com

hirusta

Joseba Otondo

Hau (t)umorea

Aspaldi honetan isilik dabilen Bin Laden etorri zait burura. Ez dakit katuak min-gaina jan ote dion, edo pilula eta *bakailura* pasatu den. Ez badago bederen misio bereziren batean Ipar Amerikako kostaldean barna. Hegazkinak pilotatzen ikasi bazuten, gaurgero alimaleko petroliontzi horiek gidatzeko gauza ikusten ditut. Hori marka! Ipar Amerikako kostalderat horietako hiruzpalu munstroekin hurbildu, tankeak arraildu eta gainerakoa Bushen administrazioaren esku utzi. Jakinki espainiar estatuan nola joan diren aferak, eta ezagututa Ipar Amerikako buruzahagia gauza dela suteak saiheste aldera zuhaitz guztiak mozteko... Edozein gauza emanen nuke horrelako egoera baten aitzinean bere burutapena zein izanen litza-tekeen jakiteko.

Alta, ordurako segur Iraken kontrako gerra abiatu izanen dutela *yankeek* eta beren kideek.

Baino daudela lasai irakiarak, zeren naski *Burbon*darren erreinuak sarraskian parte hartu behar baitu. Hortaz, aski dute ardo koloreko mazelak dituen erregearen bufoi bibotedunak inizatiba hartzen duen mementoa artio zain egon, gauzak ongi joateko. Bertzenaz galdegin diezaiotelala europarrei, ia zer arraio egin zuten hispaniarrek *eurofighter* europarren gerrarako hegazti predatzailarekin. Urteak hegazkin horren eraikitzen, euroak parrastan, prototipoa egin, hispaniarrei probatzeko eman eta *ole!* Buztana eta bi belarriak. Argigarriagoa hala ere, atzerriko esku-hartze militarretarako prestatzeko berriki hemen eginiko maniobrak. Ez dakit *harakiria* egin zutelakotz edo, baina ospitalean akitu zuten anitzek, josteta horietan min hartuta. Pentsa profesional horiei munizio erreala ematen dietelarik... Ez da heste aski izanen Burgosko odolki famatu horietarik egiteko.

EUSKAL HAUTETSIK MATIGNONEN. Frantziako lehen ministro Jean-Pierre Raffarinnek euskal hautetsi talde bat hartu zuen atzo Matignongo egoitzan. Berezitasunak kontuan hartuko dituela esan arren, euskal departamendua sortzeari ezetz esan dio.

Euskal departamenduari ezetz «garbia» eman dio Raffarinnek, hautetsiekin eginiko bilkuran

Euskal nortasunaren ezagupen eskaerari buruz gogoetatzeko lan talde bat sortuko dela iragarri du Lamassourek Matignongo bilkuraren ondoren

Eneko Bidegain | PARIS
Berriemaile berezia

Andre Labarrere Paueko auza-
pez eta senataria pozik, irria ez-
painetan atera zen, bart, Jean-
Pierre Raffarin Frantziako Le-
hen ministroarekiko bilkuratik.
«Raffarin biziki argia izan da.
Euskal departamenduari ezetz
erran dio, ezetz, ezetz eta
ezetz». Alain Lamassoure euro-
diputatu eta Hautetsien Kon-
tseiluko lehendakariaren gain
zen bileraren bilduma egitea.
Ohi duen bezala, lasai lasai eta
patxadaz mintzatu zen. Jean-
Pierre Raffarin «posturak ar-
gia izateko merezimendua dau-
ka». Ez zuen komentatu nahi
izan erantzun harekin gustura
gelditu zen ala ez. Raffarinnek
berretsi zuen dezentralizazioa-
ren baitan, erreferendumak an-
tola daitezkeela bi departamen-
duk bat egiteko, baina ez bat bi-
tan zatitzeko.

Lamassourek, halere, baikor-
ki laburbildu zuen bilera oroko-
rra. «Lehen aldia da Lehen mi-
nistro batek bilera luze bat dedi-
katzen duena euskal arazoari
buruz hitz egiteko». Egia da
Frantziako gobernuak arras gu-
txitan errezibitu izan dituela
Ipar Euskal Herriko hautetsiak
eta Matignongo buruak sekulan
ez. Atzo arratsaldean, Ipar Eus-
kal Herriko eta Biarnoko dipu-
tatuak, senatariak, Michele
Alliot-Marie ministro doniban-
darra eta eurodiputatuak (Kol-
do Gorostiaga salbu) gonbida-
tuak ziren, Biarnokoekin bate-
ra. Bilera, Ipar Euskal Herriko
parlamentariak eskatua zuten,
dezentralizazioaren baitan Sa-
liesen eta Bordelen iragan bil-
kuren ondotik. Bileran euskal
departamendua eta nortasuna
ziren aipagai «bakarrak». Ha-
sieran marea beltza eta Som-
porteko tunela ere aipa zitezke-
ela errana bazen ere, horietaz
ez zuten hitzegi. Hastapenean
hautetsiak entzun zituen eta on-
dotik bere iritzia eman.

Raffarinnek «insistitu du Eus-
kal Herriak bere nortasuna eta
berezitasunak Frantziarengan-
dik ezaguturik ikusteko duen
beharrean». Hots, horren atara-
bidea ez badu departamendu
baten sorreran ikusten ere,
«oso irekirik agertu da nortasun
hori ezagutua izateko moldeei»
dagokienez. Ministerioko prent-
sa zerbitzuaren agiriak hauxe
dio: «Lehen ministroak azkarki
adierazi du gobernuak duen bo-
rondatea, abian den dezentrali-
zazioaren baitan, lurraldeen es-
kaera zilegi eta baketsuei eran-

BOB EDMÉ

Euskal hautetsiak Matignongo atarian, atzo, arratsaldean.

Eneko Bidegain | PARIS

Egun kargatua beharra
zuten Ipar Euskal He-
rriko diputatuek. Goi-
zean, 10:00etan, Nicolas Sar-
kozy Frantziako Barne minis-
troarekin zuten hitzordua,
Beauvau plazan, biarnesik
gabe. Igande arratsean jakin
zuten, ezeztatua zela, ofizialki,
Sarkozyren ordutegi aldaketa
batengatik. Arratsaldeko
16:00etan zuten hitzordua
Jean-Pierre Raffarin Lehen
ministroa eta Patrick Deved-
jian dezentralizazioaz ardura-
tzen den ministroarekin. Raf-
farin Frantzia iparraldean ze-
goen 15:35ak arte. Bilerara
oren baten berantarekin heldu
zen.

Raffarinekin bai, Sarkozyrekin ez

EGUNEKO KRONIKA. Goizeko bilera ezeztatu
ondoan, hautetsiak Matignonen bildu dira
arratsaldean

Lehenbizikorik, Andre La-
barrere iritsi zen, Pierre Dar-
tou Paueko prefetarekin bate-
ra. Gabardina beltza, galtza
beltzak eta Mitterrand-enaren
gisako txapel beltza soinean.
Ipar Euskal Herriko haute-
tsiak, ordea, batera iritsi ziren,
minutu batzuk geroago eta
Francois Bayrou baino doi bat

berantago. Jean Grenet, Alain
Lamassoure, Jean-Jacques
Lasserre Pirineo Atlantikoeta-
ko Kontseilu Nagusiko lehen-
dakaria eta Daniel Poulou iri-
tsi ziren, ordena horretan.
Handik berehala Didier Boro-
tra senataria eta berantago,
Jean Saint-Josse CPNT alder-
diko eurodiputatu biarnesa.

Alliot-Marie beranta handia-
goarekin iritsi zen. Jean Las-
salle Ipar Euskal Herri barne-
aldeko eta Biarnoko diputa-
tuak bilera boikotatu zuen,
Somporteko tunelarekin duen
desadostasuna dela-eta.

Lasserre atera zen lehenbi-
zikorik, presaturik, 18:15etan.
«Ez da deus garrantzitsurik
erabaki... edo bai, itxaron, ko-
munikazio bat prestatzen ari
dira». Handik laster, Alliot-
Marie atera zen, hitzik egiteko
gogorik gabe, presaturik, ha-
sere iduri. Bainan, menturaz,
irudipena baizik ez zen. Daniel
Poulouk «interes handiarekin
entzun» zuen. «Oso interesga-
rria zen». Euskal departamen-
duaren eskaerarik ez zuela
aurkeztu zehaztu zuen.

AZTERTU GABEKOAK

Laborantza ganberaz
hitzik ez

Euskal Herriko laborantza ganberaren gaia ez zuten aipatu ere egin atzoko bileran. Alta, zenbait zurrumurruk zioten egitura horren sortzea iragar zezaketela atzo. «Ez gara horretaz mintzatu» zehaztu zuen Lamassourek. Andre Labarrere Pauko auzapezak erantzun zuen: «haiei da erabakitzea», bileraren barnean gelditu zirenak edo ministroak seinالاتuz, hain segur. Sarkozyrekin ez biltzearen ondorioz, euskal presoan hurbiltzearen gaia ere ez zen aipatu. Jean Grenet Baionako diputatuak Anai Artea elkarteari hitzeman zion Sarkozyrekin bilduko zelarik eskaera helaraziko ziola... Ikusiko ea berrizte bilerarik iraganen den ala Raffarinakilakoak horren mentura estali duen...

tzun indartsuak emateko. Karia horretara, Pirinio Atlantikoetako departamenduko zati desberdinen berezitasunen kontuan hartzearen alde agertu da, erabat. Euskal Herria garapenerako berezko tresnez hitzatzeko hartzen diren iniziatibak lagunduak eta garatuak izanzen dira, hizkuntza eta kultura sailtaren bereziki».

Hizkuntzari «lehentasuna»

Frantziako Gobernuak hizkuntza gutxituen gaiari «lehentasuna» eman diolako kontent agertu zen Lamassoure. Hizkuntzaren «emaitza batera heltzeko gisan aztertu nahi duten gaietarik bat da». Ez zuten, zehazki, Frantziako Konstituzioaren bigarren artikulua hitzegin. Baina Frantziako Gobernuak «kontziente da artikulua horren irakurketak sortzen duen arazoaz». Gai horiei buruz hitz egiteko Ipar Euskal Herriko hautetsiekin sartuko da harremanetan. Datozen egunetan egutegi bat zehaztuko da, «lan bilkuretarako, alor bakoitzean eskumenak dituzten ministerioekin». Gogoeta lan hori Barne Ministerioak kudeatuko du. «Lehen hitzordua» martxoaren 14ean izanen da, Donapaleun. Egun hartan, Euskal Herria 2010 ekimenaren hamar urteak ospatuko dituzte. Hamar urteetako bilana eta Frantziako Gobernuan abiatuko duen solastatze fase berria uztartuko dira.

Francois Bayrou diputatu biarnesa nahiko saminkin mintzatu zen. «Itxura surrealista zuen». Bere ustez, horrelako ekimenak jadanik iragan dira Ipar Euskal Herrian. Bertako gehiengo euskal departamendu baten sortzearen alde agertua dela oroitarazi zuen, nahiz eta bera betidanik horren aurka agertu den.

HAUTESKUNDEAK. Atzoko bilera koalizio akordiorik gabe amaitu zuten bi alderdiek

EA eta EAJ berriro bilduko dira aste honetan, negoziatzen jarraitzeko

Datorren astea baino lehen koalizio akordio batera iristea espero du Iñigo Urkulluk

Erredakzioa | DONOSTIA

EAJk eta EAK bilera egin zuten atzo arratsaldean Bilbon, maiatzeko hauteskundeetara elkarrekin joan ala ez erabakitzeko negoziazioen barruan. Ez zuten akordiorik lortu, baina hitz egiten jarraituko dute. Aste honetan bertan berriro bildu eta bi alderdien eskualdeetako batzordeek egindako proposamenak aztertzekotan gelditu ziren.

Ez dituzte desadostasunak gainditu. Radio Euskadik jakinarazi zuenez, EAre proposamenen «herri garrantzitsu batzuk» kanpoan gelditzen direla dio EAJk; jeltzaleek akordioa orokorra izan dadila nahi dute. EAKo iturriak aipatuz, berriz, irati horrek esan zuen EAK ez duela uste zenbait herritan bakarrik joatea eragozpena denik; 1999an lortutako akordioaren «egokitzapena» egin dutela, egoeraren arabera herri batzuen orde bestebatzuk jarrita.

Bileraren aurretik, Iñigo Urkullu EAJren Bizkai Buru Batzarreko presidenteak esan zuen aste honetan bertan edo hurrengoan akordio batera iristea espero zutela, «hiru lurraldeetan eragingo duen akordio ahalik eta zabalenak».

Bi alderdien arteko harremana hoztu egin zen abendu-

XOUSA SIMAL

Juan Mari Juaristi eta Iñigo Urkullu EAJko ordezkariak, artxiboko argazki batean.

duan, eta bertan behera utzi zituzten negoziazioak. Koalizioa osatzeko aukerarik ez zegoela zirudien. Alabaina, iragan ostegunean elkarriketei berrekin zieten, eta baikorrago agertu ziren; «akordiorako borondatea» erakutsi zuten.

EAJko eta EAKo zuzendariak nor bere aldetik bildu ziren atzo eguerdian, osteguneko bileraren ondorioak aztertu eta jarrerak zehazteko. Urkulluk azaldu zuenez, «boronda-

tea» badago, eta horrek bidea eman beharko luke «hiru lurraldeetarako formulak zehazteko». Negoziatioak hautsi ostean bi alderdiek «barne lanean» jardun dutela dio, eta orain lan hori «negoziatioetan islatzeko» garaia dela.

Urkulluren arabera, «formula formula» EAJ-EA koalizio-

ak «orokorra» izan behar du, hau da, herri guztietan eta foru aldundietan balio behar du. Lurraldeka «zehaztapenak» egin daitezkeela esan zuen.

Begoña Errazti EAKo presidenteak elkarriketetari «indar eta uste osoarekin» dihardutela esan zuen, baina argibiderik eman gabe.

'HERRIKO TABERNAK'. Atzera bota du helegitea

Auzitegi Nazionalak bederatzi lagunen espetxeratze agindua berretsi du

Agentziak | MADRID

Espaniako Auzitegi Nazionalak Zigor Arloko Laugarren Aretoak berretsi egin zuen atzo herriko tabernen aferari lotuta iragan apirilean atxilotutako bederatzi pertsonen kontrako kartzelatzeko agindua. Hala, espetxeratze autoaren kontra jarritako helegitea atzera bota du auzitegiak.

Operazio horretan 11 lagun atxilotu zituzten eta bi kalean dira. Kartzelan dauden bederatziak hauek dira: Rufi Etxeberria, Jon Gorrotxategi, Jo-

seba Garmendia, Juani Lizaso, Idoia Arbelaitz, Jaione Intxaurrea, Kike Alaña, Patxi Bengoa eta Jose Luis Franco.

Bestalde, Batasuneko Mahai Nazionalako kide Jon Gorrotxategi eta Batasuneko langile Mikel Corcuerari martxoan Britainiako mugan ustez Frantziako Poliziak atzeman ziren 200.000 euroak enbargatzea erabaki zuen atzo Espainiako Auzitegi Nazionalak epaile Baltasar Garzonek. Batasunaren ondasunak enbargatzeko aurreko erabakiarekin zerikusia du neurri honek.

TOLOSALDEA GOIMAILAKO L.H. INSTITUTUA

ETENGABEKO FORMAKUNTZA FORMACIÓN CONTINUA DOAN (%100) Langileentzat zuzendua

IKASTAROA - CURSO (KREDITO FORMATIBOAK)	ORDUAK HORAS	HASIERA INICIO
Programazioa Makinaren Fresadora CNC	55	03-01-13
CAD 2000 (HASTAPENA)	45	03-01-13
Elektrodoz anguloko Soldadura	60	03-01-13
Soldadura MAG	60	03-01-13
Informazioaren Teknologia (Windows, Word, Internet) OINARRIZKOA	60	03-01-13
Fabrikazio Planoen Adierazpenak	40	03-01-13
Sareen Arkitektura eta Protokoloak (Sare Lokalen instalazioak)	50	03-01-20
Lan Taldeetako Harremanak (EKIPOEN ARDURADUNAK)	60	03-01-20
Informazioaren Teknologia (Windows, Word, Internet) OINARRIZKOA	60	03-02-10
Regulazio Sistemak	45	03-02-10
Programazioa Torno CNC	40	03-02-10
CAD 2000 (AURRERATUA)	45	03-02-17
Informazioaren Teknologia (Word, Access, Excel, Internet) AURRERATUA	60	03-02-17
Hidraulika	40	03-03-10
Datuen Jasotze eta Tratatzea (SCADA)	40	03-03-10
Automatismo Programagarriak (SIEMENS-S7)	60	03-03-10
Programazioa Makinaren Torno CNC	40	03-03-17
CAD Elektrikoa (IGE-XAO)(SCHEMA)	30	03-03-24

HOBETUZ eta FSE. Astelehenetik ostegunera, 18 eta 21 tartean emango dira.
LANGILE INTERESATUAK, IKASTETXEAN MATRIKULA EGIN.
Santa Luzia, 17 - 20400 TOLOSA Tel.: 943 651147 Fax: 943 651856

Fiskalaren lekuko nagusiek hutsunez betetako testigantza eman dute

Batasuna ETArekin menpeko dela eta, Alderdien Legea urratu duela erakusten ahalegindu ziren hiru guardia zibil

Imanol Murua Uribe | MADRID
Berriemaile berezia

Espainiako Gobernuak eta Estatu Fiskalak Batasuna lege kanporatzeko egindako eskaeraren hutsuneak agerian uzteko balio izan zuen, batik bat, Auzitegi Goreneko hirugarren saioak. Fiskalak proposatutako lekuko nagusien eguna zen —Guardia Zibileko Informazio Zerbitzuetako hiru arduradun, Batasuna lege kanporatzeko arrazoiei bilduma egiten duen txostenaren egileak—, baina Batasunaren defentsaren eguna gehiago izan zen azkenean.

Guardia Zibileko hiru lekuko-perituek azaldu zuten, Espainiako Justizia Ministerioaren «aginduz» egin dute ikerketa, «datu objektiboetan oinarrituta» beti, eta «lojika inductiboaren metodologia» baliatuz, Batasuna lege kanporatzeko arrazoirik badagoen aztertzeke. Ministerioak berak agindu zieten ikerketa bi zatitan egiteko: lehenengoan ETA-HB-Batasuna sarearen funtzionamendua aztertu behar zuten, eta bigarrenean Alderdiaren Legearen baitan sare horrek zer delitu egin diuen ikertu. Lekuko babestu gisa deklaratu zuten.

Fiskalaren galderei erantzunez azaldu zuten, ETAk erabaki zuen HB sortzea, «sistemaren desestabilizatzea barrutik bultzatzeko». Euren hitzetan, alderdiaren zuzendaritza ETAk berak egin izan du, «banguardia gisa». ETA politiko militarren

1976ko Otsagabia ponentzia aipatu zuen horren oinarri nagusi bezala.

Iruinek, galderen bitartez, ETA politiko militarren txostena baldin bada sortu beharra aipatzen den alderdia EIA izango dela ohartarazi zion, eta lekukoak, behin eta berriro, ponentzia horretan aipatzen dena azkenean ETA militarrek ere bere egin zuela baieztatu zuten, eta gerora HB sortu izanak hori erakusten duela. ETAk HB sortzea erabaki zuela espreski dioten agiririk ba ote duen galdetuta, lekukoek ez zuten baiezkorik erantzun.

HBren sorrerari buruzko txostenaren zati bat 1997ko polizi txosten baten kopia dela ohartarazi zuen Iruinek, eta orduko txosten hori beste auzi batean erabili zelarik Auzitegi Gorenak berak baliogarritasuna ukatu ziola.

EHren sorrera ETArekin lotzeko frogatzat, Poliziak Josetxo Arizkuren ETako kideari atzemandako agiri bat aipatu zuten. Txostenaren egileen arabera, Arizkuren EHko legebiltzarkideen soldadak ere erabakitzen zituela erakusten du agiri horrek. Idatzia eskuz idatzita dagoenez, nork idatzi duen egiaztatu duten galdetu ziren Iruinek, eta ezetz erantzun zuten.

Batasuneko abokatuak, gainera, agiri horretan Legebiltzarren menpeko organu batzuetan —hala nola EITBko Administrazio Kontseiluan— ez

M. H. DE LEON / EFE

Lekuko babestuek deklaratu zuten gunea.

parte hartzeko irizpidea ageri zela eta EHko ordezkariak irizpide horri ez ziotela jarraitu adierazi ziren lekuko-perituei. Agirian irizpideak ezarri baino, parte hartze horri buruzko zantzak agertzen zirela erantzun zion. EHren sorrera HBren lege kanporatzeko arriskuaren erantzuna izan zela azaldu zuten, bestalde, Guardia Zibileko Informazio Zerbitzuetako lekukoek.

Batasunaren sorrera «beste erabaki batzuei» zor zaiela azal-

du zuten lekukoek Fiskalari erantzunez. Guardia Zibileko lekuko-perituetako batek hitzez hitz esan zuenez, «existitzen ez den horren kontzientzia pizteko» sortu zen Batasuna. Azaldu zuten, Euskal Herri osoan existitzen ez den hori— lan egingo luketen erakunde nazionalak sortzea erabaki zuen ETAk, horietako lehenengoa Segi izan zen, eta gero beste erakunde batzuk etorri ziren, horien artean Batasuna. ETAk Batasunaren sorrera espreski

LEKUKOAK

Objetibotasuna auzitan

Ikerketa erabat objetiboa dela esan zuten behin eta berriro hiru guardia zibilek. Frogen bilketa Espainiako Gobernuaren aginduz egin dutela nabarmentzeaz gain, ikerketaren objetibotasuna auzitan jartzen zuten hainbat adibide jarri zituen Iruinek. «Batasuna txotxongilo alienatua dela esatea ondorio objetiboa da?», galdetu zien esaterako. Baietz erantzun zuten. Inpartzialtasun ezagatik lekukoei «tatxa formal» egiten ziela adierazi zion epaimahaiari Iruinek, eta tatxa hori aktan jasotzeko agindu zuen presidenteak.

aipatzen duen agiririk ba ote dagoen galdetuta, halakorik ez dagoela erantzun zioten txostengileek Iruini.

Lege urraketak

Estatuaren Abokatuaren galderari erantzunez, Batasunak Alderdiaren Legearen zer atal urratu dituen azaltzen saiatu ziren hiru perituek.

Batasunak «terrorismoari sostengu politikoa» ematen diola erakusteko, Santa Polako atentatuaren ondoren egindako balorazioan atentatuaren ondorioak gutxietsi, «ustezko gatazka politikoaren» kontestuan azaldu eta erantzukizuna Estatuari eta «alderdi demokratiko izendatuei» leporatzen diela egiaztatua dagoela baieztatu zuten guardia zibilek. Iruinek, besteak beste, Euskal Herriko «gehiengo sozial, sindikal eta politikoak», Batasuna bezala, indarkeriaren arazoa gatazka politikoaren baitan ulertzen dutela ohartarazi zuen galderen bidez.

Guardia Zibileko kideek, Estatuaren Abokatuari erantzunez, Agirre Lete ETako ustezko kideari 1996an hartutako agiri

GUARDIA ZIBILEN TXOSTENA

HBren sorrera eta lege urratzeak

Guardia Zibileko Informazio Zerbitzuen txostenak bi zati ditu. Lehenengoan HBren sorrera eta HB-Batasuna lotura dira aztergai; bigarrenean, Alderdien Legea indarrean denez geroztik Batasunak legea zertan urratu duen azaltzen da.

HB, EH ETA BATASUNAREN SORRERAK

HB. ETAk hauteskundeetan parte hartuko zuen tresna instituzional bat sortzea erabaki zuen eta horren ondorioz sortu zen HB. ETA politiko militarren Otsagabia txostena da frogagusia.

EH ETA BATASUNA. HBren jarraipena dira. ETAk Euskal Herriko osoko erakunde nazionalak sortu behar zirela zioen agiri bat aipatu zuten, Batasunaren sorrera ETArekin erabakia izan zela egiaztatzeke.

ALDERDIAREN LEGEAREN URRATZEAK

INDARKERIARI SOSTENGU POLITIKOA. ETArekin atentatuaren ondorioak gutxietsi egiten ditu Batasunak, atentatuak gatazka politiko orokorrako batean kokatuz, eta erantzukizuna Estatuari eta «alderdi demokratikoei» leporatuz.

JAZARPENA. Lasarteko eta Gasteizko jaietako gertaerak ezezik, Euskal Presoak Euskal Herrira kanpaina ere PP eta PSOEko hautetsien aurkako jazarpen sozialaren barruan kokatu dute.

MILITANTZIA BIKOITZA. HBko edo Batasuneko kide izanik ETako militante izan omen direnen zerrenda aurkeztu dute, hiru ataletan: HB-Batasuneko 50 burukide «terrorismoagatik zigortutakoak», 157 kargu zigortuak, 193 kargu zigortu gabe baina txilotu edo auzipe-tuak, eta 36 *multimilitantzia* kasu (HB-Batasunezkoak ezezik auzibideetan dauden inguruko beste erakundeetako kideak, hala nola Xaki, Ekin, AAB, Segi...).

ETA-KO KIDEEI OMENALDIAK. Guardia Zibileko Informazio Zerbitzuen txostena egin duten agenteek Alderdi Politikoen Legea indarrean sartu aurreko zenbait kasu aipatu zituzten aitzindari gisa, baina ekainaren 28az geroztik ere ETako kideei Batasunak gorazarre egin diela jaso dute txostenean: Etxarri Aranazko udaletxean zintzilik Josu Zabala *Basa-jau*-en argazki bat omen zegoen abuztuaren 3an; Boluetako leherketaren urteurrenean omenaldiak egin ziren Hernanin, Markinan eta Durangon eta Batasuneko hautetsiek parte hartu omen zuten; Olaia Kastresanaren argazkia omen zegoen abuztuaren Ondarroako udaletxean; eta Boluetan hildako lau etakideena Lekeition.

LEGE URRATZEA

Udaletxetan Euskal Presoak Euskal Herrira ikurra jartzea delitutzat jo dute perituek, «kanpaina ETak agindu zuelako»

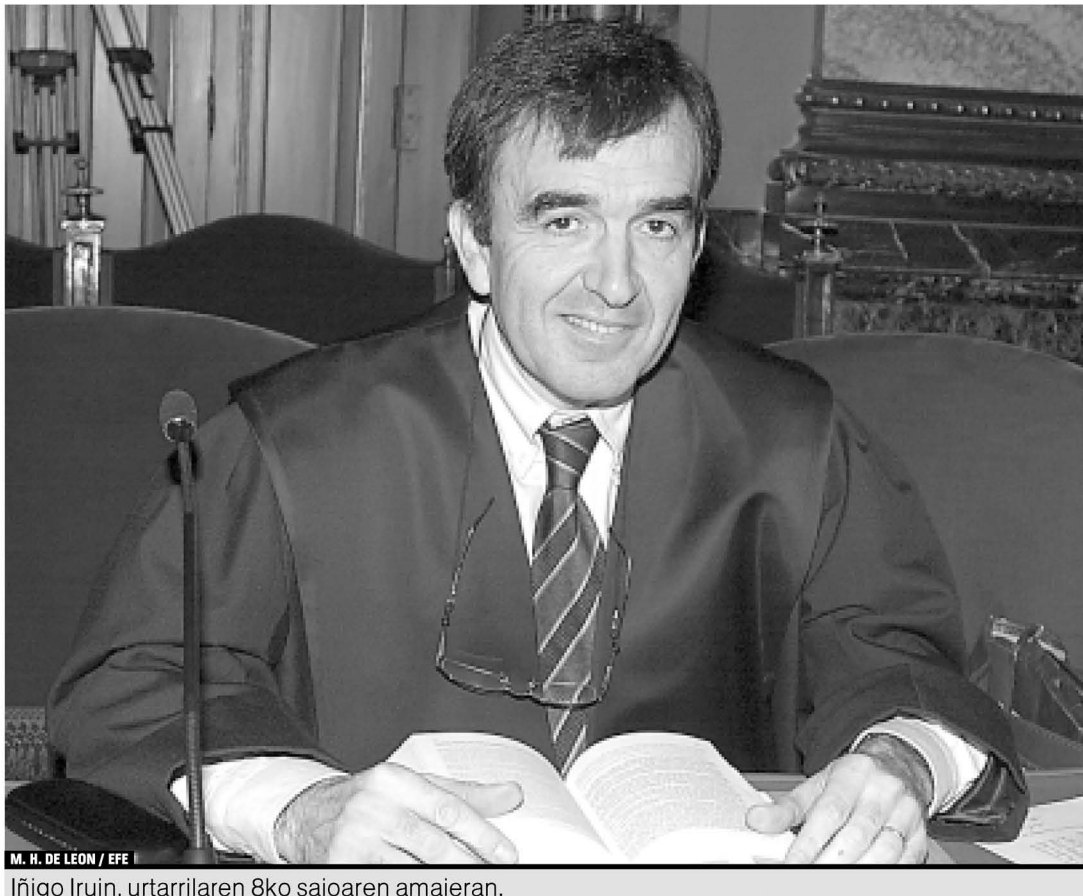
bat aipatu zuten ETak PSOE eta PPko kideei jazarpena egiteko agindua eman zuela erakusteko. Eta Batasunak jazarpen horreetan lagundu duela erakusteko, EH eta Batasunaren web orrietan edo Batasunak agintzen duen udaletxeetan Euskal Presoak Euskal Herrira kanpainaren logoa erabili izana aurkeztu zuten frogatzat.

Lekukoek luze jardun zuten presoak Euskal Herriratzeko kanpainari buruz, funtsean oinarri hauekin: kanpaina abian jartzea ETak erabaki zuela, kanpaina gauzatzea Amnistia-aren Aldeko Batzordeei agindu ziela ETak, eta Batasunak, «bere zinegotziek udaletxeetan kartelak jarritz», ETaren aginduetara jokatu duela.

Batasuna-ETA militantzia bikoitzaren atalean Batasuneko burukide zigortuen zerrendan aipatzen dituzten 50 burukideetatik 4 baino ez daudela Mahai Nazionalan edo Batzar Nazionalan adierazi zuen Iruinek. Lau horien aurkako zigor bakarra Auzitegi Gorenak HBko Mahai Nazionalari ezarritakoa zela ohartarazi zuen, eta gero Auzitegi Konstituzionalak baliorik gabe utzi zuela. Iruini erantzun zion guardia zibila hitzetan, hori jakinik ere «zigortuak» izan direla kontsideratu dute. Beste hiru zerrendanta ere hutsune eta akats nabarmendak daudela erakusteko beste hainbat datu eta adibide eman zituen Iruinek, eta auzipetuta egoteagatik ETako militantetzat jo dituzten askoren auzibideen jarraipenik ez dutela egin aitortu zuten guardia zibilek.

Iruin, pozik

Iñigo Iruin Batasuneko abokatu, alboan Adolfo Araiz zuela, pozak zorutzen agertu zen hedabideen aurrean, goizeko saioaren ondoren Auzitegi Gorenaren kanpoaldean egin-dako adierazpenetan. Bere ustez, hirugarren saioan are nabarmenago geratu da «arrazoi juridikoa» Batasunaren alde dagoela, baina zehaztu zuen «Estatuaren apostu bat» dela auzi hau, eta «Estatu arrazioen aurrean» zaila dela arrazoi juridikoa nagusitzea. «Baina euskal gizarteak garbi ikusi behar du Auzitegi Gorenak Batasuna legez kanporatzea erabakitzen badu, dudarik gabe Estatu arrazoa arrazoi juridikoari nagusitu zaiolako izan dela», gehitu zuen.

M. H. DE LEÓN / EFE

Iñigo Iruin, urtarrilaren 8ko saioaren amaieran.

Atxilotu oro, ETako

GUARDIA ZIBILEN LEKUKOTZAK. Atxilotu guztiak, baita gero kargurik gabe aske utzitakoak ere, txostenean ETako kidetzat hartu dituztela erantzun zion guardia zibiletako batek Iruini

I. Murua Uria | MADRIL

Luzea baina bizia. Iñigo Iruin ordu luzetan aritu zen Fiskalaren lekuko nagusi zirenn hiru guardia zibilek galdezka, baina inor gutxi aspertu zuen sarri ika-mika bihurtu zen elkarrizketak. Fiskalaren eta Estatuaren Abokatuaren galderei erantzunez, txostenaren nondik norakoak azaldu zituzten hiru guardia zibilek erantzun luzeetan. Iñigo Iruini, orde, labur eta zehatz erantzun behar izan zieten Batasuneko ordezkariak euren adierazpenetan ikusi uste zituen hutsune eta kontraesanei, HBren sorrera ETaren aginduz egin zela erakusteko aurkeztu zuten Otsagabia ponentziari buruzko solasaldia izan zen une horietako bat.

Batasuna: ETaren Otsagabia ponentzia, noizkoa da?

G.z.: 1976koa.

B.: Zer asanbleakoa?

G.z.: VII. asanblea.

B: ETA politiko-militarra, beraz,

G.z.: Bai, baina ETA militarrek behatzaile gisa hartu zuen parte, eta urte bereko azaroko *Zutik* boletinean berretsi egin zituen asanblea hartako erabakiak.

(...) **B.:** Badakizu izan ziren Otsagabia ponentzia egile materialak?

G.z.: Ez.

B: Bazenekien horietako bat Pertur izan zela?

G.z.: Ez.

B.: Eta bestea Erreka [Xabier Garaialde]?

G.z.: Bai, badakigu.

B.: Lehen ez zenekiela esan duzu.

G.z.: Bueno.

(...) **B.:** Beraz, zer alderdi sortu zen Otsagabia ponentzia onartu zuen VII. Asanblea hartatik?

G.z.: EIA.

B.: Badakizu zer hauteskunde koalizioan parte hartu zuen EIAk?

G.z.: Euskadiko Ezkerra.

B: EEko burukideak norizan ziren badakizu?

G.z.: Bandres...

B.: Eta Mario Onaindia...

G.z.: Bai.

B: KASen menpeko alderdirik edo koaliziorik aurkeztu al zen 1977ko hauteskundeetara?

G.z.: Ez. Baina kontua da 1976ko asanblean eztabaidatu zela hauteskunde plataforma gisa funtzionatuko lukeen tresna baten beharraz. Eta gero, eztabaida horretan agertzen den behar hori gauzatu egiten dela.

B: HBren sorrerarekin?

G.z.: Tresna horren beharraz aritu ziren, eta behar horri erantzunez sortu zen HB.

B.: Hori adierazten duen agiririk baduzu?

G.z.: Hor jartzen du hori.

Ponentzia horretan jasotzen da...

B: Baina ETA militarrek bere egiten du ETA politiko-militarraren ponentzia hori? Baduzu hori egiaztatzen duen agiririk?

G.z.: Aipatu dudana *Zutik* horretan. Eta aportatu daiteke, egokia irizten bada. Baina gertaeren kateatzek ere adierazten du hori, asanblea horretan eztabaidatutakoa gero gauzatu egin zelako HBren sorrerarekin.

B: Benetan sortu zena EIA denean.

(...) **B.:** Otsagabia al da ETak HB sortu zuela adierazteko aportatu duzuen agiri bakarra?

G.z.: Bai.

Euskal presoek hurbiltzea eskatzea, ETaren agindua

PP eta PSOEko hautetsien aurkako jazarpen sozialaren baitan kokatu zuten Guardia Zibileko lekuko-perituek Euskal Presoak Euskal Herrira kanpaina. Lekukoek esan zuten, ETak agindu zion Amnistia-aren Aldeko Batzordeei kanpaina egitea.

B.: Zuen ustez, delitua da euskal presoek hurbiltzea eskatzea?

G.z.: Ez, baina ETak agindutako edo dinamizatutako kanpaina baldin bada, bai.

B.: Badakizu, esate baterako, Euskal Herrian lan egiten

duten 12-15 magistratuk euskal presoak hurbiltzearen aldeko agiria izenpetu zutela?

G.z.: Ez dakit, baina berriro esango dut ez dugula jarduera kriminalizatu nahi; jarduera deliktibo bilakatzen da ETak agintzen duenez geroztik.

B.: Esan nahi duzu magistratu hauek delitua egin dutela?

G.z.: Ez, hor dago aldea. Ez da jarduera deliktiboa ETak aginduta ez bada.

B.: Badakizu Eusko Legebiltzarrak euskal presoek hurbiltzearen aldeko ebazpena onartu zuela?

G.z.: Badakit, eta lehen esandakoa berresten dut.

B.: Badakizu hamarnaka udaletzek gauza bera onartu dutela?

G.z.: Bai. Aldea da hori jende zintzoak onartu badu, eta ez badago jazarpenezko jarduera bat, ETaren aginduen arabera, ez dela delitu.

Militantzia bikoitza

ETA-HB militantzia bikoitzari buruzko zatian norbait ETako militantetzat jotzeko txostenaren egileek zer oinarri erabiltzen dituzten agerian utzi zuen Iruinek galderean bidez.

B: Dilijentzian edo sumariotan egonik zigortu ez dituzten 193 kasu sartu dituzue txostenean. Zer esan nahi duzue horrekin?

G.z.: Auzitegiek ez dituztela zigortu, baina zerbait badagola: atxilotuak izan direla, edo auzpetuak... terrorismo delituak direla eta. Zorrotz jokatu nahi izan dugu, eta bereizita eman ditugu zigortuak izan direnak, eta auzibideetan izanik zigortu ez dituztenak.

B.: Norbait atxilotua izatea aski arrazoi da zuretzat ETAkoa dela esateko?

G.z.: Berriro esango dizut txostenean bereizi egin ditugula zigortuak eta zigortu gabek. Hemen militantzia bikoitzarena erakustea izan da helburua.

B.: Hori galdetzen dizut: egiaztatutaz jotzen duzu militantzia bikoitza atxilotua izate hutsagatik?

G.z.: C-3 ataleko zerrendan ez dago zigorrak, baina inplikazioa dago auzipetzeagatik, edo atxilotagatik...

B.: Galdera bera berriro: atxiloteta edo auzipetzea aski da zuretzat ETako kide direla esateko?

G.z.: Erakusten du ETako militante direla.

B.: Nahiz eta gero absolbitu, edo dilijentziak artxibatu?

G.z.: Horrek ez du esan nahi ETako militante ez direla. Zigortu ez duten ETako militante asko dago.

B.: Zigorrak ez badago ere, beraz, ETako kide dira,

G.z.: Bai.

EUSKO LEGEBILTZARRA. EAJk, EAK, EB-IUk eta Sozialista Abertzaleak txosten juridikoa egitea hitzartu zuten atzo

Edurne Begiristain | GASTEIZ

Eusko Legebiltzarreko Bozera-maileen Batzordeak txosten juridikoa eskatzea erabaki zuen atzo, Baltasar Garzon Espainia-ko Auzitegi Nazionalako epaileak ezker abertzaleko legebiltzarkide guztien parte hartzeen inguruko informazio eskaera aintzat hartu behar den argitze aldera. Eusko Legebiltzarreko zerbitzu juridikoei txostena eskatzeko erabakiak EAJ, EA, EB-IU eta Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako Sozialista Abertzaleak taldeen babesa izan zuen, eta PPK eta PSE-EEK aurka bozkatu zuten. Bozera-maileen Batzordearen erabakia Legebiltzarreko Mahaiak berretsi beharko du, gaur. Txosten juridikoa egiteko eskaera Sozialista Abertzaleak taldeak egin zuen.

Modu horretan, Eusko Legebiltzarrak argitu nahi du ea Garzonek azken hogeitabi urtetako Eusko Legebiltzarreko 55 parlamentarioen jardueraren gaineko informazioa eskatzeko eskumenik duen ala ez. Era berean, zerbitzu juridikoek aztertu beharko dute epailearen eskaerak Legebiltzarreko «autonomia» urratzen duen eta legebiltzarkideen «inmunitatearen» kontra doan. Legebiltzarreko legelariak hori guztia argitu bitartean, Mahaiak duela hilabete eta erdi Auzitegi Nazionalera informazioa bidaltzeko hartutako erabakia bertan behera gertatu da, behin behineko.

Halaxe azaldu zuen atzo Jone Goirizelaia legebiltzarkideak, hedabideen aurrean. Haren aburuz, txosten horrek agerian utziko du «ez dagoela arrazoi

Garzoni informazioa igorri behar dion argitzeko eskatuko du Legebiltzarrak

Eusko Legebiltzarreko «autonomia» urratzen duen aztertuko dute

DAVID AGUILAR / EFE

Legebiltzarreko Bozera-maileen Batzordeak aurreko batean eginiko bilera bat.

juridiko eta politikorik Garzonen autoa betetzeko». Haatik, salatu zuen SAKoordezkariek, Mahaiak «oso arin» onartu zuela epailearen eskaera, eta horren ondorioz taldeari «kalte» egin zaiola: «Denon ahotan gaude, gure jarduera jada legez kanpokoa bailitzan».

Jakinarazi zuenez, Legebiltzarra oraindik informazioa biltzen ari da, beraz Garzonek ez ei du oraindik eskatutako dokumentazioa jaso.

EAKo Antolakuntza idazkari Rafa Larreinaren aburuz, txostena egitea beharrezkoa da, Garzonen erabakiak «Legebil-

tzarreko forua zapaltzen ote duen argitzeko». Izan ere, haren iritziz Legebiltzarreko foruaren defentsa «demokraziaren oinarria» da eta botereen banaketa bermatzeko ezinbestekoa da hura errespetatzea.

PPk eta PSE-EEk justizia «oztopatzea» egotzi zieten

ESANAK

JONE GOIRIZELAIA

(SAko legebiltzarkidea)

«Eusko Legebiltzarreko Mahaiak oso arin hartu zuen erabakia, eta dagoeneko taldeari kaltea egin zaio»

RAFA LARREINA

(EAKo Antolakuntza idazkaria)

«Legebiltzarreko foruaren defentsa demokraziaren oinarria da, botereen banaketa ziurtatzen duelako»

LEOPOLDO BARREDA

(PPko bozera-mailea Legebiltzarrean)

«EAJk, EAK eta EB-IUk justiziaren alde egotea baino nahiago dute Batasunari laguntza ematea»

EAJ, EA, EB-IU eta Sozialista Abertzaleei. Leopoldo Barreda popularrak hirukoari leporatu zion «justiziaren alde bainoago Batasunaren alde egon nahi izatea». Erabakiarekin, informazioaren igorpena «atzeratuko» dela iritzi zion. Victor Garcia Hidalgo sozialistaren ustez, atzo urrats bat eman zen «Mahaiak Garzonekin kolaboratu beharrean, Justiziari trabak jartzeko».

AUTOGOBERNUA. EAK eta ERCK autogobernuaz gogoeta egingo dute Eusko Legebiltzarrean hasitako XI.Jardunaldietan

PPren «atzerakada demokratikoari aurre egiteko» deia egin dute EAK eta ERCK

E. Begiristain | GASTEIZ

Eusko Alkartasunak eta ERC alderdiak PPrek gobernuaren «atzerakada demokratikoa» salatu zuten atzo, eta halako jarre-rak babesten dituztenei aurre egiteko deia egin zuten. EAK eta ERCK agerraldia egin zuten Eusko Legebiltzarrean, bi alderdiok urtero egiten dituzten legebiltzar jardunaldiak atzo bertan hasi baitziren. Biek ala biek PPrek politikari kritika gogor-rrak egin zizkioten.

ERCKo idazkari nagusi Josep Lluís Carod-Roviraren arabera, PPK Espainian gehiengoa lortu zuenez geroztik «politika frankistan» oinarritutako tradizioa kaleratu du eta «atzerakada po-

litiko garbia» eman da. Ildo horretan salatu zuen PPK neurri espainiar nazionalista bazter-tzaile eta intoleranteak» abian jarri dituela politikan, kulturen eta hizkuntza arloan.

PPk Espainiaren ikuspegi «bakarra eta monolitikoa» dela kritikatu zuen ERCKo idazkari nagusiak, bai eta jarrera horrek estatuko beste herriak ukatzen dituela ere. Era berean PSOE PPrek «jarraitzaile sut-sua» dela iritzi zion Carod-Rovirak.

Bestalde, atzo hasitako jardunaldiek autogobenuaren gaia jorratuko dutela hizpide hartuta, ERCKo idazkari nagusiak iritzi zion Espainian «amaitugabe-ko transizioa» dagoela, eta hura

bukatu ahal izateko autodeter-minazio eskubidearen onarpe-na bermatu beharko litzatekeela.

«Oinarritzko eskubideen murrizketa»

Begoña Errazti EAKo idazkari nagusiak ere Jose Maria Aznarren gobernuaren politika salatu zuen, eta demokrazian ematen ari diren atzerapausuei aurre egiteko beharra nabarmendu zuen.

Irailaren 11ko atentatuez geroztik nazioartean sortutako testuingurua aprobetxatuz, «PPk nazio eskubideak ezezik, oinarritzko eskubideak ere murrizten» dituela gaitzetsi zuen EAKo idazkari nagusiak. Bide

JON HERNÁEZ / ARGAZKI PRESS

EAKo eta ERCKo ordezkariak agerraldi bateratua egin zuten atzo.

horretan sartzea «oso arrisku-tsua» dela ohartarazi zuen Erraztik.

Bestalde, EA eta ERCren arteko harremana «baikor» baloratu zuen. Atzo hasitako jardun-

naldietan autogobernuaz gogoeta egiteko parada izango dutela gogorazi zuen, eta ildo horretan iritzi zion aurten «urte gar-rantzitsua» izango dela egungo markoa gainditzeko bidean.

EPAITEGIAK. Parisen epaitutako hiruri Frantzian sartzea debekatu diete, eta biri hainbat departamendutan bizitzea, Iparraldean barne

Parisko Auzitegiak bederatzina urteko zigorra ezarri die abenduan epaitu zituen bost etakideri

Aitor Renteria | **BAIONA**

Parisko auzitegiak bederatziz urteko espetxe zigorra ezarri zien atzo Jose Luis Turrillas, Agurtzane Delgado, Iñaki Santesteban, Angel Pikabea eta Jesus Mari Zabalar, «gaizkile elkarte-ko kide izateagatik». Horrez gain, Delgado, Santesteban eta

Pikabeak Frantzian sartzeko debekua ukanen dute betiko. Zabalak eta Turrillasen kasuan, al-diz, frantses nazionalitatea duten haurrak ukanik, zenbait departamendutan bizitzeko debekua ukanen dute. Bertzalde, epaileak hiru urteko espetxe zigorra, hauetariko bat fermu, ezarri zien Teresa Telletxea eta

Peio Etxemendiri. Zigorra bete duten espetxealdia baino handiagoa denez, baliteke espetxera itzuli beharra izatea. Kristina Urxu eta Danielle Unhasobizkaik bi urteko zigorra jaso dute, lau hilabete irmoak. Noel Arangurenak 30 hilabetezko zigorra, lau irmoak eta Olatz Idoatek 12 hilabete, hiru irmoak.

15 urteko espetxe zigorra eskatu dute Urrosolorentzat

Agentziak | **MADRIL**

Eduardo Fungairiño fiskalak 15 urteko espetxe zigorra eskatu zuen atzo Joseba Urrosolo Sistiaga euskal presoarentzat, ustez 1983an Diego Prado y Colon de Carvajal finantza munduko gizona bahitzeagatik.

Espainiako Auzitegi Nazionalen egindako epaiketant, Urrosolok uko egin zion deklaratzeari. Jon Tapia eta Venancio Sebastian euskal presoek, bestalde, esan zuten ez zirela gogoratzen Urrosolok bahiketan parte hartu zuenik. Defentsak absoluzioa eskatu zuen.

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

ETXEBIZITZA ETA GIZARTE
GAIETAKO SAILA

DEPARTAMENTO DE VIVIENDA
Y ASUNTOS SOCIALES

«ARDANZA IZENEN 19 BJU-AREN BARNE ERALDAKETARAKO PLAN BEREZIA, EIBAR, III. FASEA.» DESJABETZA.

AGINDUA, 2002ko abenduaren 19koa, Etxebizitza eta Gizarte Gaietako sailburuarena, "Ardanza izeneko 19 BJUaren (Bizitegiarako Jardun-Unitatea) Plan Berezia, Eibar, III. fasea" proiektua gauzatzeko desjabetu behar diren ondasun eta eskubideen zerrenda jendaurrean jartzea eta desjabetzarako espedienteari hasiera ematea ebazteko dena.

Etxebizitza eta Gizarte Gaietako sailburuak ondoan argitaratzen den Agindua eman du gaur:

"Ardanza izeneko 19 BJUaren Barne Eraldaketa Plan Berezia, Eibar, III. Fasea" proiektuari dagokion hirigintza-espedienteaz aztertu da.

Gipuzkoako Foru Aldundiko Diputatuen Kontseiluak 1994ko irailaren 27an, "Ardanza izeneko 19 BJUaren Barne Eraldaketa Plan Berezia, Eibar" espedientearen behin betiko onestea erabaki zuen.

Hori gauzatzeko desjabetu behar diren ondasun eta eskubideak banakatu eta behar bezala zehaztuta agertzen dira espedientearen jasotako zerrendan, identifikatzeko beharrezkoak diren datuekin. Zerrenda hori jendaurrean jarri zen epean aurkeztu ziren alegazioak bere garaian ebazti ziren.

"Ardanza izeneko 19 BJUaren Barne Eraldaketa Plan Berezia, Eibar, III. Fasea" proiektua gauzatzea ezin da atzeratu, higiezinaren merkatua nola dagoen ikusita, diru-ahalmen gutxien duten biztanleei etxebizitza duina zentzuzko prezioan eskuratzeko aukera eman nahi izanez gero.

Lurraren araubide eta balorazioei buruzko apirilaren 13ko 6/1998 Legearen 33. artikuluan ezarritakoaren arabera, Hiri-Antolaketa Planak, edo bestela Arau Subsidiarioak, onesteak obrak onura publikorako direla deklaratzeko eta lurra eta dagozkion eraikinak hartzea dakar, desjabetu edo zortasun-eraketa egiteko.

Desjabetze-proiektu honetan sartutako lurra hiri-lurtzat jotzen dituzte Eibarko Arau Subsidiarioek. Horrez gain, Ardanza izeneko 19 BJUaren Barne Eraldaketa Plan Berezian jardun-sistematzat desjabetzea finkatzen da. Beraz, Lurraren araubide eta hiri antolaketa arloko presako neurriak zehazteari buruzko Eusko Legebiltzararen 1994ko abenduaren 6ko 5/1998 Legearen 7. artikuluan ezarritakoaren arabera, bidezko da nahitaezko desjabetzea ezartzea.

Nahitaezko Desjabetzari buruzko Legearen 17. eta ondorengo artikuluetan, 1954ko abenduaren 16koa, eta honen Arautegiari dagozkionetan xedatutakoa betez, eta Lurraren Araubideari eta Hiri-Antolaketa buruzko 1976ko apirilaren 9ko Legearen 134., 135. eta 144. artikuluen arabera, eta 1978ko abuztuaren 25eko Hirigintza Kudeaketarako Arautegiaren 197. eta 201-2. artikuluei jarraituz, arauzko da desjabetzarako jardunbideak hartutako ondasun eta eskubideen zerrenda jendaurrean jartzea. Nahitaezko Desjabetzari buruzko indarrengo Legearen 52. atalaren arabera, salbuespenaz, eta Ministroen Kontseiluaren akordioz, obra edo helburu zehatz bat egiteak ekar dezakeen desjabetza gauzatzeko hartutako ondasun eta eskubideak hatzematea presazkotzat deklaratu daiteke.

Aipatutako legeei, hauen kidekoen eta ezargarri den gainontzekoari atxikiz, honako hau

XEDATU DUT:

1.- "Ardanza izeneko 19 BJUaren Barne Eraldaketa Plan Berezia, Eibar, III. Fasea" proiektua gauzatzeko desjabetu beharreko ondasun eta eskubideak hartzeko nahitaezko desjabetzarako espedienteari hasiera ematea, obrak onura publikoak direla deklaratzeko eta lurra eta dagozkion eraikinak desjabetu edo zortasunak ezarri behar zaizkiela berebaitan jotzen dela, Lurraren araubide eta balorazioei buruzko apirilaren 13ko 6/1998 Legearen 33. artikuluan xedatutakoaren arabera.

2.- Aipatutako espedienteak hartutako ondasun eta eskubideen zerrenda jendaurrean jartzea, legeak agindutako azken argitalpenetik hamabost laneguneko epearen barruan, bidezko diren alegazioak aurkeztu ahal izateko Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saileko Gipuzkoako Lurralde Ordezkaritzan (Andia kalea, 13. Donostia), aipatutako zerrendan dauden akatsak zuzentzekotan. Hori guztiari Nahitaezko Desjabetzari buruzko 1954ko abenduaren 16ko Legearen 17. eta ondorengo artikuluetan, eta horren Arautegiko artikulua bateragarriaren xedatutakoa betez, eta Lurraren Araubideari eta Hiri-Antolaketa buruzko 1976ko apirilaren 9ko Legearen 134., 135. eta 144. artikuluen arabera, eta 1978ko abuztuaren 25eko Hirigintza Kudeaketarako Arautegiaren 194., 197. eta 201-2. artikuluei jarraituz.

Epe horretan zehar honekin batera doan ondasun eta eskubideen zerrenda Eibarko Udaletxeko iragarki-taulan ere ikusgai izango da, aipatutako ondorioetarako.

3.- Eusko Herriko Jaurlaritzaren Kontseiluari, "Ardanza izeneko 19 BJUaren Barneeraldaketa Plan Berezia, Eibar, III. Fasea" proiektua gauzatzeko hartu beharrekoak diren ondasun eta eskubideak Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Sailak lehenbailehen hartu beharrekoak direla deklaratzeko eskatzea.

Vitoria-Gasteiz, 2002ko abenduaren 19a. Etxebizitza eta Gizarte Gaietako sailburua, Javier MADRAZO LAVÍN.

PROIEKTUA: "ARDANZA IZENEN 19 BJU-AREN BARNE ERALDAKETARAKO PLAN BEREZIA, EIBAR, III. FASEA"

TITULARRAREN IZENA ETA HELBIDEA	DESJABETZA		KATASTROKO DATUAK		ERAGINDAKO ONDASUNAREN IZAERA ETA APROBETXAMENDUA, KATRASTROAREN ARABERA
	LURSAILAREN ZK.	AZALERA m ² -TAN	POLIGONOA	LUR-ZATIA	
Elena Uncetabarrena Larrañaga. Toribio Etxeberria 25, 3. Ezk - EIBAR Cecilio Uncetabarrena Larrañaga. Arrate-Bide 23 - EIBAR María Asunción Uncetabarrenechearen jaraunsleak. Notif.: Elena Uncetabarrena Larrañaga María Luisa Vilabell Aranguren. Toribio Etxeberria 27, 3 - EIBAR José Ramón Irujo Gaztañaga, Raquel Martínez de Ubago. Villa Markobegain. Zarautzko errepeidea, z/g - GETARIA	9 BESTEA	304,30 m ²	32	05	Hiri-lurra: Eraikin-garajea
Eusko Autonomia Erkidegoa, Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila. Donostia-San Sebastian, 1 - 01010 VITORIA-GASTEIZ	14-A	1.659,96 m ²	31	01	Hiri-lurra
Eusko Autonomia Erkidegoa, Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila. Donostia-San Sebastian 1 - 01010 VITORIA-GASTEIZ	14-B	164,77 m ²	31	01	Hiri-lurra: Aldatze 1 eraikinari dagokion lurra
Auzo-Eikarte. Aldatze 1 - EIBAR	14-B-1.		31	01	Hiri-lurra: Lehen solairuko lokal bakarra lantegi gisa erabiltzeko eta elementu komun gaineko partaidetza banaezina
Eusko Autonomia Erkidegoa, Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila. Donostia-San Sebastian 1 - 01010 VITORIA-GASTEIZ	14-B-2.		31	01	Hiri-lurra: Bigarren solairuko etxebizitza bakar eta elementu komun gaineko partaidetza banaezina
Aurora Mendizábal Leteren Jaraunsleak: Rosa María Maite Aramberri Mendizábal. Aldatze, 1-1 - EIBAR Luis Alberto Aramberri Mendizábal. Errebal, 7-5 - EIBAR Jose Ignacio Aramberri Mendizábal. Plaza Chofre, 22-5. B - DONOSTIA-SAN SEBASTIÁN Francisco Javier Aramberri Mendizábal. Tolosa hiribidea, 87-3. B - DONOSTIA-SAN SEBASTIÁN	14-B-3.		31	01	Hiri-lurra: Hirugarren solairuko etxebizitza bakar eta elementu komun gaineko partaidetza banaezina
Jesus Mendizábal Leteren Jaraunsleak: Ana Jesús Mendizábal Muñoa. Menéndez Pidal, 27-5°, apartamento 508 - MADRID Luis Fernando Mendizábal Muñoa. Ategorrieta Etorbidea, 75-6. esk. - DONOSTIA-SAN SEBASTIÁN Esther Mendizábal Muñoa. Rodríguez Marín, 92 - MADRID	14-B-4.		31	01	Hiri-lurra: Laugarren solairuko etxebizitza bakar eta elementu komun gaineko partaidetza banaezina
Aurora Mendizábal Leteren Jaraunsleak: Rosa María Maite Aramberri Mendizábal. Aldatze, 1-1 - EIBAR Luis Alberto Aramberri Mendizábal. Errebal, 7-5 - EIBAR José Ignacio Aramberri Mendizábal. Plaza Chofre, 22-5. B - DONOSTIA-SAN SEBASTIÁN Francisco Javier Aramberri Mendizábal. Tolosa hiribidea, 87-3. B - DONOSTIA-SAN SEBASTIÁN Jesus Mendizábal Leteren Jaraunsleak: Ana Jesús Mendizábal Muñoa. Menéndez Pidal, 27-5°, apartamento 508 - MADRID Luis Fernando Mendizábal Muñoa. Ategorrieta Etorbidea, 75-6. esk. DONOSTIA-SAN SEBASTIÁN Esther Mendizábal Muñoa. Rodríguez Marín, 92 - MADRID	14-B-ES		31	01	Hiri-lurra: Estalkipeko ganbara eta elementu komun gaineko partaidetza banaezina
Guillermo Bascarán Iturrioz. Orixe, 2 - ZARAUTZ Ignacia Iturrioz Arrizabalaga. Ardanza 14 - EIBAR Alicia Bascarán Iturrioz. Particular de Estraunza 4, 1. Ezk. - BILBAO María Fernanda Bascarán Iturrioz. Mendilaut, 1-1. - ZARAUTZ	15-ES-ESK.-EZK.	704,16 m ²	31	05-06	Hiri-lurra: Erdisoto-oineko ezkerreko eta eskuineko sailak, 14 m ² eta 10 m ² ko bi lurzati eta elementu komun gaineko partaidetza banaezina
Canuta Antonia Bascarán Albizuri. Ardanza 14-3. esk. - EIBAR Guillermo Bascarán Iturrioz. Orixe, 2 - ZARAUTZ Ignacia Iturrioz Arrizabalaga. Ardanza 14 - EIBAR Alicia Bascarán Iturrioz. Particular de Estraunza 4, 1. esk. - BILBAO María Fernanda Bascarán Iturrioz. Mendilaut, 1-1. - ZARAUTZ	15-BS-1.		31	05-06	Hiri-lurra: Behoko eta lehen solairuko lokalak eta elementu komun gaineko partaidetza banaezina
Guillermo Bascarán Iturrioz. Orixe, 2 - ZARAUTZ Ignacia Iturrioz Arrizabalaga. Ardanza 14 - EIBAR Alicia Bascarán Iturrioz. Particular de Estraunza 4, 1. Ezk. - BILBAO María Fernanda Bascarán Iturrioz. Mendilaut, 1-1. - ZARAUTZ	15-2. ESK.-EZK.		31	05-06	Hiri-lurra: Bigarren solairuko ezkerreko eta eskuineko etxebizitzak eta elementu komun gaineko partaidetza banaezina
Jaime Orueta Bascarán. Ardanza, 14-2. esk. - EIBAR	15-2. ESK OK				Bigarren solairuko eskuineko etxebizitza okupatzeko eskubidea
Canuta Antonia Bascarán Albizuri. Ardanza 14-3. esk.-ezk. - EIBAR	15-3. ESK.-EZK.		31	05-06	Hiri-lurra: Hirugarren solairuko ezkerreko eta eskuineko etxebizitzak eta elementu komun gaineko partaidetza banaezina
Pedro Idigoras Eguren. Ardanza 14, 3. esk. - EIBAR	15-3. ESK. OK				Hirugarren solairuko eskuineko etxebizitza okupatzeko eskubidea
Manuela Biarreau Casado-ren Jaraunsleak. Notif.: Heraclio Echeverría Irigoyen. Bidebarrieta 40, 1. - EIBAR	16	224,79 m ²	31	007	Hiri-lurra eta eraikina

EUROPAKO PARLAMENTUA. Eskualdeek izan beharko lituzketen eskumenak arautzen ditu Napolitanoren txostenak

Napolitanoren txostenaren hutsuneak aipatu dituzte EAJk eta Batasunak

PPE eta PSE taldeek zuzenketen bidez edukiz hustuko dute atzo eztabaidatutako txostena

Gurutze Izagirre | DONOSTIA

Europako Parlamentuko osoko bilkura egon zen atzo Estrasburgon, eta besteak beste, Giorgio Napolitanoren txostena aurkeztu zen. Europako eskualdeek arautzen ari den Europa berrian izan ditzaketen eskumenak aurkezten ditu.

Horretarako estatu bakoitzeko barne egitura hartzen du oinarri, eta legegintza eskumenak dituztenak lehenetsi ditu eskumenak aitortzeko orduan. Bozketan onartzen den txostena Europako Konbentzioak jasoko du, Europako Konstituzioan erabaki horiek dituzten ideia nagusiak bil daitezten. Txostenak ez du jasotzen ez instituzio legegileak ez dituzten eskualdeak, eta ezta bi estatuetan kokatutako eskualdeen arazoa ere.

Eztabaida nola joan zen ikusita Europako Alderdi Popularrak eta sozialistak hainbat enmendakin adostuko dituzte ziu-rrerik, txostena edukiz hustuko dutena, txostena kaxkarra bazen are kaxkarrago bihurtuz.

Txostenak kritika ugari jaso zituen. EAJk eta Batasunak ere, osoko bilkuran izan zuten interbentzio banatan txostenari ikusten zizkioten hutsune nagusiak izan zituzten hizpide.

Koldo Gorostiagak gogor kritikatu zuen Napolitanoren txostena «ez duelako onartzen autodeterminazio eskubidea eskatzea». Gorostiagak esan zuen Turkiak izan ezik, gainontzeko

KOLDO GOROSTIAGA

Batasuneko eurodiputatu

«Autodeterminazio eskubidea nazioen arteko erlazio baketsurako giltza da, demokraziaren sinonimo delako»

herrialde hautagai guztiek azkeneko hamarkadetan politika bereziak jarri dituztela euren gutxiengo egoerak hobetzeko. Kasu batzuetan autodeterminazio eskubidea erabiliz.

Hori ikusita, Europar Batasunak estaturik gabeko nazioengan duen jarrera «itsua» salatu zuen. Gorostiagarentzat kritika garriena da Napolitanoren txostenean irakurtzea onartezi-na dela autodeterminazio eskubidearen onarpena eskatzea. Hala, «estaturik gabeko nazioak

JOSU ORTUONDO

EAJko eurodiputatu

«Eskualdeek Kontseiluaren bileretan parte hartu beharko lukete bere eskuduntzak zuzenean ukitzean»

ezin dute herri bezala bizitzeko eskubidea aldarrikatu».

Koldo Gorostiagak honakoa galdetu zien Europako Parlamentuan bildu zirenei: «Nola da posible askatasun, segurtasun eta justizia lurralde batean eskubide horien ukapena onartzea?». Demokraziaren sinonimo delako, autodeterminazio eskubidea nazioen arteko erlazio baketsurako giltza dela esanez amaitu zuen Koldo Gorostiagak Estrasburgoko osoko bilkuran egin zuen interbentzioa.

Napolitanoren txostenak zeresan handia eman du

Giorgio Napolitanoren txostena polemikoa izan da oso. 174 enmendakin jaso ditu eta eztabaida ugari sortu du alderdien artean nahiz alderdi barruan. Enmendakin horietarik 29 EAJ alderdiak izenpetu ditu Aliantza Libre taldearen barnean, edota Berdeak/ALE eta Liberakek aurkeztutako hainbat enmendakinekin bat etorrira.

Josu Ortuondo EAJko eurodiputatuak Estrasburgon osoko bilkuran izan zuen interbentzioan Europaren aniztasuna defendatu zuen.

Joosu Ortuondok esan zuen beharrezkoa dela Europako Batasunaren Tratatuan, eta bertatik eratorritako arauetan, dagoen erakundearen aniztasuna kontuan izatea, hauteskunde legeak barne. Horiek kontutan izanez gero, Europa barruan eskumen legegileak dituzten eskualdeek hauteskunde barruti propioarekin aurkeztuko lirateke Europako Parlamentuko hauteskunde-etara. Eta horixe defendatu zuen EAJko eurodiputatuak. Bestalde, beharrezko jo zuen Entitate konstituzional horiek Europako Justizia Auzitegirajateko zilegitasuna izatea.

Honetaz gain, Ortuondoren ustez, «Entitate konstituzionalen Kontseiluetan parte hartu beharko lukete eskualde horiek dituzten eskuduntzak zuzenean ukitzen direnean».

Europari buruz eztabaidatzeko bilkura egingo du ostiralean Eusko Legebiltzarrak

Agentziak | DONOSTIA

Europaren etorkizunari buruz eztabaidatuko du datorren ostiralean Eusko Legebiltzarrak ez ohiko osoko bilkuran, atzo Bozaramaileen Batzordeak finkatu zuenez. Eusko Legebiltzarreko Kanpo Harremanetarko eta Europako Gaietarako Batzordeak EAJ, EA eta EB-IUko kideen botoekin onartutako txostena izango da eztabaidaren oinarria. Txosten horri zuzenketak eta proposamen alternatiboak aurkezteko aukera izan da.

Gasteizko Legebiltzarreko eztabaida Europako Etorkizunari buruzko Konbentzioaren lan ildoarekin lotuta dago. Eusko Legebiltzarraren iritzia Europako Konbentzioari igorriko zaio, ekarpen gisa kontuan har dezan.

Bozketan enmendakin partzialekin hasiko da, Batzordeak egin duen txostena adosteko. Partzialekin txostena adosten bada, ez da txostenaren proposamen alternatiborik eztabaidatuko.

Bozaramaileen Batzordeak zehaztutako prozeduraren arabera, talde parlamentarioek 30 minutuko txanda izango dute jarrera azaltzeko eta 10 minutukoa erantzuteko.

LABURREAN

Goirizelaia, Alberdi eta Saez de Eguilaz Parisen daude eta gaur epailearen aurrean pasatzekoak dira

Ostiralean Akizen atxilotutako hiru pertsonak Parisera eramant zituzten atzo eta gaur dira epailearen aurrean pasatzekoak. Atxilotuak Kristina Goirizelaia, Ane Alberdi eta Carlos Saez de Eguilaz dira. Bestalde, Espainiako Auzitegi Nazionalako Fiskaltzak Kristina Goirizelaiaren kontrako estradizio eskaera jarriko du abian. Ez du, ordea, beste bien estradizio eskaerarik egingo oraingo.

Espainiako Auzitegi Nazionalen atzo Sakanako lau gazteren aurka hasi epaiketak bihar segiko du

Iñaki eta Gorka Urteaga anaien, Lander Urritza eta Galder Gonzalez gazteen aurka Espainiako Auzitegi Nazionalen atzo hasi epaiketak bihar segiko du. Laurentzako seina urteko espetxe zigorra eskatua du fiskalak. Sakanan Guardia Zibilaren «gehiegikeriak» salatzen zituen 'Alde Hemendik' buletinaren egile direla dio fiskalak eta talde armatuarekin kolaboratzea egotzi die. Atzo gazteek deklaratu zuten.

Takolo, Pirritx eta Porrotxen emanaldia bertan behera uzteko eskatu dute PPK eta PSE-EEK Getxon

Getxoko PPK eta PSE-EEK Kultura Aretoaren ezohiko batzarra eskatu dute Takolo, Pirritx eta Porrotx pailazoen emanaldia bertan behera uztea eskatzeko. Pailazoen hiru emanaldi iragarrita daude Kultura Aretoan: urtarrilaren 24an, 25ean eta 26ean. PPko bozaramaile Marisa Arruek adierazi zuen atzo «Getxoko herritar bezala lotsatuta» dagoela, «pertsonen bizitzarengatik inolako begirunerik ez duten pailazo taldea gure diruarekin kontratatu» nahi dutelako. Pailazoen aukeraketa «lotsagabekeri galanta» dela deritzo Arruek.

Gallastegiren epaiketaren zeuden pertsonetatik zortzi otsailaren 7an galdekaturako ditu Garzonek

Iragan azaroaren 25ean Irantzu Gallastegi euskal presoari egin zitzaion epaiketaren zeuden pertsonetatik zortzi galdekaturako ditu datorren otsailaren 7an Espainiako Auzitegi Nazionalako epaile Baltasar Garzonek. Epaiketaren eskua altxa eta oihuak botatzean «terrorismoa goratzea» delitua egitea egotzi zien fiskalak zortzi pertsonari. Urtebete eta bi urte arteko espetxe zigorra jaso dezakete.

Donostiako Udalak Urrezko Domina «terrorismoaren biktimei» ematea erabaki du

Donostiako Urrezko Domina «terrorismoaren biktimei» ematea erabaki zuen atzo Udalak. Sozialista Abertzaleak taldearen kontra azaldu zen. Domina, hilaren 30ean udaletxean izango den ekitaldian emango zaie biktimen kolektiboari. Josetxo Ibazeta Sozialista Abertzaleak taldeko bozaramaileak salatu zuenez, ez dira kontuan hartu manifestazioetan hildakoak eta Gerra Zibilan Ondarretako kartzelan fusilatutakoak.

EUSKAL PRESOK. Presoa ospitalean bisitatzeko, Poliziak senideei trabak jartzen dizkiela esan du Etxerat-ek

Txandakako baraua hasi dute, Barandalla aske uzteko eskatuz

Astebeteko txandak egingo dituzte, eta Etxerat-eko kideek hasi dute lehenengoa

Irene Arrizurieta | IRUÑEA

Bautista Barandalla euskal presoari Zigor Kodearen 92. artikulua aplikatzeko exijituz astebeteko baraua hasi zuten atzo Etxerak elkarteko zazpi lagunek. Datozen asteetan beste talde batzuen aldetik jarraipena izango du ekimenak. Etxerat elkartearekin batera, Iruñeko Lurralde Auzitegiaren atarian kontzentrazioa egin zuten Bautista Etxia ekimeneko kideek, eta Nafarroako Espetxe Zaintzako epaileari presoak aske uzteko erabakia gehiago ez luzatzeko eskatu zioten.

Etxerateko lagunek AEK-k Errekoleten plazan duen egoi-

tzan egingen dute astebeteko baraua. Haien lekukoa plataformak, eta sindikatuetako eta euskalgintzako ordezkariak hartuko dute. Baraualdia joan den astean Iruñeko espetxean dauden euskal preso politikoei hasitako gose grebari gehitu behar zaio. Eva Sanchez Etxerat elkarteko ordezkariak Barandallaren egoera «bidegabea» dela salatu zuen. Egin behar dioten ebakuntza berritik onik ateratzeko, espetxean ezin zaiola behar duen artatzea eman esan zuen.

Presoa Bideko Amabirjina ospitalean dago, ebakuntza arrerko probak egiten ari zaizkiolako. Ustez Barandallak heste

JAGOBA MATENTEROLA / ARGAZKI PRESS

Bautista Barandallaren askatasuna eskatu zuen beste behin Etxerat elkarrekin Iruñeko Auztegiaren, atzo.

lodi osoa moztua zuen, baina joan den urteko abenduaren 5ean egin zizkioten mediku probek erakutsi zuten oraindik 14 zentimetroko heste lodia duela. Gainera, 14 zentimetro horietatik, 8 gaizkituak dituela erakutsi dute mediku probek, eta horiek moztzeko aurki ebakuntza egingen diote.

Proba berrion emaitzak epaileak ere eskatu ditu, Barandallari 92. artikulua aplikatu ala ez

erabakitzeko. Epaileari presoaren askatasuna «trabatzea» leporatu zion Etxerat-ek. «Epaile 92. artikulua aplikazioa tratatzen ari da, mahai gainean Barandallak duen gaitzaren larritasunaz hainbat mediku txosten dituenean», adierazi zuen Eva Sanchezek. Presoari gerta dakiokkeenaren «erantzule nor izan den» galde egin zuen Etxerat-ek.

Bautista Barandalla ospitale-

an bisitatzeko Espainiako Poliziak traba asko jartzen dituela ere salatu zuen Etxerat-ek. Sarrerako presoaren neska-lagunari eta alabari bakarrik baimentzen zaiela esan zuten. Halaber, Poliziaren presoaren gela kanpoan egon beharrean, barruan dagoela deitoratu zuen. Asteazkenean Barandallaren egoera salatzaren jarraituko dute. Lurralde Auzitegiaren beste elkarretaratze bat egingen dute etzi.

Sopelana -ko Udala

IRAGARKIA

Sopelana Udaleko Gobernu Batzordeak, 2002ko Abenduaren 9an egindako bilkuran, beste batzuen artean, honako akordio hau hartu zuen:

- 1.- Hasiera batez onartzen da Sopelana Loloia bizitegiarako sektorearen zati plana, Peru Garate Urretxua arkitektoak idatzia.
- 2.- Loloia bizitegiarako sektorearen zati plana hamabost egunez egongo da jendaurrean, eta horretarako iragarkia Bizkaiko Aldizkari Ofizialean argitaratuko da, bai eta Deia, Egunkaria eta El Correo Español-El Pueblo Vasco egunkarietan eta iragarki oholean ere, alegazioak aurkeztu ahal ditzaten bidezko zatiz joz gero. Iragarkia Bizkaiko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera zenbatuko da aipatutako epea. Halaber, Sopelana Loloia bizitegiarako sektorearen zati planaren memorian 15. orrialdean bi lur zatiren jabe gisa agertzen direnei ere horren berri emango zaie, epe horren barruan alegazioak aurkeztu ahal ditzaten, bidezko zatiz joz gero. Aipatutako epe horretan, espediente hau Udaleko Zerbitzu Teknikoan egongo da aztertutako egin nahi bada, bulego orduetan. Astelehenean Ostralerako goizeko 09.00etatik 13.00era, eta Larunbatetik goizeko 09.00etatik 12.00etara.
- 3.- Loloia bizitegiarako sektorearen eremuan, etenda geratzen da honako lizentzia hauek ematea: lur sailak birzaintzeko lizentziak, eraikitzeko lizentziak eta eraisteko lizentziak.

Lizentziak emateko etenak bi urte iraungo du. Loloia bizitegiarako sektorearen zati plana hasiera batez onartzen denetik aurrera. Nolanahi ere, Loloia bizitegiarako sektorearen zati plana behin betiko onartzen denean, iraungi egingo da aipatutako etena.

- 4.- Adierazten da, halaber, zati plan hau behin betiko onartu baino lehenago, ezinbestez behin betiko onartu behar dela Loloia, Zaldú, Asu, Bareño eta Ripa sektoreetako Arau Subsidiarioen aldaketak deritzen proiektua ere, udal arkitektoak idatzia. Izan ere, Loloia bizitegiarako sektoreko zati planaren arabera, babes publikoko etxebizitzak egiteko aldean eraikinek 3 solairu izango dituzte sestraren gainetik, eta, gehienez ere, 9 metroko garaiera; eta, horrek aldaketa bat dakarrenez arau subsidiarioetan, 2002ko urriaren 29an, Udalbatzak hasiera batez onartu zuen Sopelana Arau Subsidiarioak aldatzea, horrela 3 solairuko eraikinak egin ahal izango bailira lurzorua urbanizagarriko Loloia, Zaldú, Asu, Bareño eta Ripa sektoreetan, bai eta zati planetan babes publikoko etxebizitzak egiteko xedea duten aldeetan ere.

Sopelana, 2003ko Urtarrilaren 2an
ALKATE ORDEA

ANUNCIO

La Comisión de Gobierno del Ayuntamiento de Sopelana, en sesión celebrada con fecha 9 de Diciembre de 2002, entre otros, adoptó el siguiente acuerdo:

- 1.- Aprobar inicialmente el Plan Parcial del Sector Residencial Loloia de Sopelana redactado por el Arquitecto D. Peru Garate Urretxua.
- 2.- Someter el Plan Parcial del Sector Residencial Loloia de Sopelana, a información pública durante el plazo de quince días, mediante Anuncio en el Boletín Oficial del Bizkaia, en los diarios Deia, Egunkaria y El Correo Español-El Pueblo Vasco y Tablón de Anuncios, para formular las alegaciones que se estimen pertinentes. El mencionado plazo se contará a partir del día siguiente a la publicación del Anuncio en el Boletín Oficial de Bizkaia. Igualmente, se notificará a quienes figuren como propietarios de parcelas en la página 15 de la Memoria del Plan Parcial del Sector Residencial Loloia de Sopelana, a los efectos de que durante igual plazo presenten alegaciones, si lo estiman oportuno. Durante el mencionado plazo el expediente podrá ser examinado en los Servicios Técnicos del Ayuntamiento, en horas de oficina, de Lunes a Viernes de 09.00 a 13.00 horas y los Sábados, de 09.00 a 12.00 horas.
- 3.- Suspender la concesión de Licencias de Parcelación de terrenos, edificación y demolición en el Área del Territorio que comprende el Sector Residencial Loloia.

La suspensión de las Licencias tendrá una duración de dos años a contar desde la Aprobación Inicial del Plan Parcial del Sector Residencial Loloia. En cualquier caso, la suspensión se extinguirá con la Aprobación Definitiva del Plan Parcial del Sector Residencial Loloia.

- 4.- Significar que al pretender este Plan Parcial para el Sector de Loloia que en la zona destinada a vivienda de protección pública, la edificación sea de 3 plantas sobre rasante con un límite de 9 metros de altura y al haberse aprobado inicialmente por el Pleno del Ayuntamiento el día 29 de Octubre de 2002, la modificación de las Normas Subsidiarias de Sopelana para que en los Sectores del Suelo Apto para Urbanizar de: Loloia, Zaldú, Asu, Bareño y Ripa, en las zonas destinadas en los Planes Parciales a vivienda de protección pública, la edificación sea de 3 plantas sobre rasante con un límite de 9 metros de altura, la aprobación definitiva de este Plan Parcial queda condicionada a la aprobación definitiva previa del Proyecto redactado por el Arquitecto Municipal denominado "Modificación Normas Subsidiarias en los Sectores: Loloia, Zaldú, Asu, Bareño y Ripa".

Sopelana, 2 de Enero de 2003
EL ALCALDE EN FNES.

AYUNTAMIENTO DE LA ANTEIGLESIA DE

ERANDIO

ELIZATEKO UDALA

IRAGARKIA

NAHITAEZKO DESJABETZAPEN PROIEKTUA JENDEAURREAN ERAKUSTEA : "CEMA-PIE ZONA BEREZIKO JARDUKETA EREMUA" DERITZANAK HARTZEN DITUEN ONDASUN ETA ESKUBIDEEN DESJABETZEA.

Alkate- Udalburuak, abenduaren 31an emandako 2993/2002 zenbakidun Dekretuaren bidez "CEMA-PIE Zona Bereziko Jarduketa Eremua" deritzanak hartzen dituen ondasun eta eskubideen Nahitaezko Desjabetzaren Proiektua hilabetez jendeaurrean erakutsi du eta Erandio Elizateko Udalbatza Osoak, 2002ko apirilaren 25ean hartutako erabakiaren bitartez hasierako onarpena eman dio proiektuari. Aipatutako eremua lehenago Metalquímica del Nervión enpresarenak izandako lurra eta ingurua hartzen ditu. Sprilur elkarte publikoa izendatu du udalak desjabetzearen onuradun.

Udalbatzak hartutako erabakiari jarraituz eta Hirigintzako Kudeaketa Araudia onartzen duen abuztuaren 25eko 3288/1978 Errege Dekretuaren 202. artikuluan aurreikusitakoa betez, gaiari buruzko espedientea jendaurrean izango da hilabetez. Ezarritako epe horretan, interesatuek erreklamazioak zein alegazioak aurkez ditzakete. Espedientea udaletxeko Hirigintza Saileko bulego teknikoetan izango da interesatuen eskura, bulegoak jendearentzat zabalik diren orduetan.

UKITUTAKO ONDASUN ZEIN ESKUBIDEEN JABE DIRENEN ETA INTERESATUEN ZERRENDA

Finka zenb. Desjabetzaren Planoa	Jabea Helbidea	Jabetza kentzeko azalera	Katastroko erreferentzia	Erregistroko inskripzioa
2 zenb.	Pedro Posada Gil eta Isabel González Pesquera Tartanga, 1 - behe Erandio	64 m ² -ko lurra 64 m ² eraikiak	008 partzela, 019 poligonoa, 02 etxe-mantzea	Jabetza erregistroa, 7 zenb. Erandio 1564 liburukia, 256 liburua, 116 folioa, 9952 finka, 5. inskripzioa
3 zenb.	Gregorio Olan Eguia y otros Colón de Larreategi, 37. Bilbao	340 m ² -ko lurra 500 m ² eraikiak	007 partzela, 019 poligonoa, 02 etxe-mantzea	Jabetza erregistroa, 7 zenb. Erandio 1564 liburukia, 256 liburua, 127 folioa, 9950 finka, 3. 4., 5., eta 6. inskripzioa. 915 liburukia, 142 liburua, 167 folioa, 1. eta 2. inskripzioa.
5 zenb.	Jabea: Erandio udala. Interesatua: Cayetano Ayo Domicilio desconocido.	2.323 m ²	Landa katastroa	-
6 zenb.	Luciano Azkorra Aurrekoetxea Aspuru baserna, Keskoezte bidea, 14. Erandio.	3.249 m ²	Landa katastroa	Jabetza erregistroa, 7 zenb. Erandio 1552 liburukia, 251 liburua, 80 folioa, 15555 finka, 1. inskripzioa.
7 zenb.	Manuel Aranaga Gorostizaren oinordekoak. Alfonso X el Sabio nº 7, 6º b. Murcia	789 m ²	Landa katastroa 44 partzela, 10. poligonoa	Jabetza erregistroa 7 zenb. Erandio, 807 liburukia, 34 liburua, 76 folioa eta 348 finka-
8 zenb.	Victoria Lazkano Agirre Consulado de Bilbao, 17 - 2. ezk. Erandio.	1.738 m ²	Landa katastroa 43 partzela, 10. poligonoa	Jabetza erregistroa, 7 zenb. Erandio. 852 liburukia, 79 liburua, 191 folioa, 4723 finka.
9 zenb.	José Luis Agirre Garabeta. El Pinar, 5-J - 2. Getxo. Interesatua: Retevisión Móvil S.A., Bartzelonako Avenida Diagonal nº 579-575, komunikazio antena baten alokairuaren titulartza.	1.738 m ²	Landa katastroa. 42. partzela, 10. poligonoa	Jabetza erregistroa, 7 zenb. Erandio. 797 liburukia, 24 liburua, 147 folioa, 799 finka.
10 zenb.	Antonio Azkorra Aurrekoetxea Keskoezte Bidea 14 (Aspuru baserna) Erandio, Bizkaia	712 m ²	Landa katastroa 41. partzela, 10. poligonoa	Jabetza erregistroa, 7 zenb. Erandio. 1552 liburukia, 251 liburua, 90 folioa, 15565 finka.
11 zenb.	Jabea: Erandio udala. Interesatua: Mutiozabal y Cia S.A. helbide ezzaguna	3.485 m ²	Landa katastroa	Jabetza erregistroa, 7 zenb. Erandio. 1547 liburukia, 249 liburua, 205 eta 206. folioak, 4564 finka. 77 liburukia, 77 liburua, 192 folioa 4564 finka.

Erandio, 2003ko urtarrilaren 7an.
ALKATE-UDALBURUA, Fdo.Mikel Arieta-Araunabeña Bustinza

TABAKISMOA. Erretzaileek erabili ahal izateko tokiak egokitu beharko dituzte enpresa guztietan ordurako

Lau urte barru ezin izango da erre Hego Euskal Herriko lantokietan

Espainiako Osasun Ministerioak eta Hegoaldeko bi administrazioek tabakismoari aurre egiteko plana onartu dute

I. Petxarroman | DONOSTIA
N. Arbelbide | BAIONA

2007rako, Hego Euskal Herriko lantoki eta enpresa guztietan debekatuta egongo da erretzea. Atzo onartu zuten Espainiako Osasun Ministerioak eta autonomia erkidegoek —Nafarroa eta Euskal Autonomia Erkidegoa barne— Tabakismoa Kontrolatu eta Prebenitzeko 2003-2007 Plan Nazionala. Enpresa guztietan tokiak egokitu beharko dituzte erretzaileek erre ahal izateko.

Horretarako behar diren kanpaina guztiak egingo dituzte, erretzearen ondorioez oroitarazi eta ez-erretzaileek kontzientzia har dezaten eskubidea dutela kerik gabeko espazioetan lan egiteko.

Atzo onartutako planak aurreikusten du aurten erretzea debekatuta egon behar duela ikastetxe, osasun zentro eta erakunde publiko guztietan. Zentro horietan debekatzeko legea 1998tik dago indarrean, baina ez dute lortu zentro horietatik erabat ezabatzea erretzeko ohitura. Horregatik, aurrerantzean ikuskatzaile eta zain-tzaile sare zabala batek zainduko ditu zentro horiek, legea betetzen dela ziurtatzeko.

2005erako, herritarrei harre-
ra egiten dieten enpresa guztietan debekaturik egongo da erretzea. Urte horretan bertan, enpresa pribatu gehienetan erretzaileentzako guneak egokitzea espero dute planaren egileek: hain zuzen ere, enpresen %70etan.

Azkenik, planak aurreikusten du gehienez 2007rako lantoki eta enpresa guztietan debekatuta egongo dela erretzea. Neurri horri muzin egiten dieten enpresek aurre egin beharko diete autonomia erkidegoek ezarritako itunei.

18 urtez azpikoek ezin izango dute tabakorik erosi

18 urtez azpiko gazteek ezin izango dute tabakorik erosi, atzo onartutako planaren arabera. Gaur egun, 16 urterekin erosten ahal da tabakoa. Hala-
ber, zigarreta solteak erostea ere debekatuta egongo da. Normalean, gazteek eta adingabe-
ek erosten dituzte horrelako zi-
garreta solteak, eta horri aurre

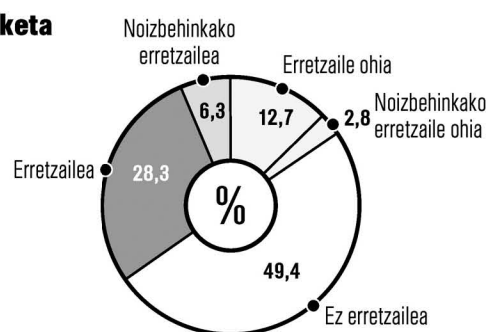
JOSE HUESCA / EFE
ESKUALDE ARTEKO BATZORDEKO BILERA. Ana Pastor Espainiako Osasun ministroa eta Katalunia eta Valentziako osasun sailburuak atzo, tabakoari aurre egiteko plana onartzeko saioan.

Tabakoaren kontsumoa Hego Euskal Herrian (2000-2001)

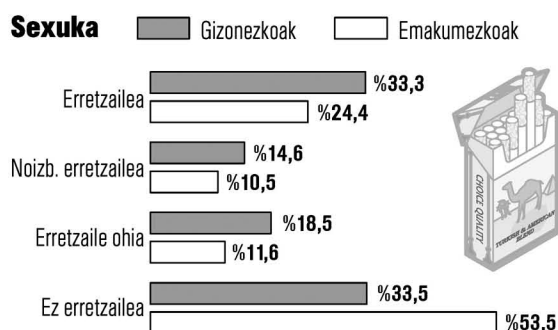
Legedi berria

- Tabakoa erosteko adina 16 urtetik 18 urtera pasatzen da.
- Zigarro solteak saltzea debekatzen da, adin txikikoek eskura ditzaten saihesteko.
- Adin txikikoek erabiliko ez dituztela ziurtatzeko tresnaren bat izan beharko dute tabako makinek.
- Tabakoaren prezioa garestitzeko neurriak hartuko dira.
- Debekuaren epeak
 - Urte amaierarako ezingo da erre ikastetxeetan, osasun zentroetan eta erakunde publikoetan.
 - 2005ean herritarrei harrera egiten dien enpresetan.
 - 2007an lantoki guztietan.
- 2005ean enpresa guztiak ziurtatu beharko dute ez erretzaileek kerik gabeko toki bat izango dutela.
- Administrazioak antolatutako ekitaldietan ezingo da erre.
- Tabakoa sustatzea eta publizitatea egitea debekatuko duen legea egingo da.
- Estatuak finantzatzeko dituen erretzeari uzteko tratamenduak.
- Kerik gabeko guneak izateko herritarrek duten eskubidearen berri emateko kanpainak egingo dira.

Banaketa

Sexuka

Adinka (%)

EAE	ADINA	15-19	20-24	25-34	35-49	50-64	65-79
Erretzaileak		23,6	37,9	45,2	38,6	18,1	7,4
Noizb. erretzaileak		24,4	15,9	19,1	18,5	17,2	14,9
Erretzaile ohia		1,3	2,1	10	18,7	15,8	17,5
Ez erretzaileak		50,4	44,1	25,7	24,3	48,9	60,2

Nafarroa	ADINA	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-79
Erretzaileak		36,9	40,9	35,2	29,9	21,5	7,4
Noizb. erretzaileak		11,9	8,2	6,7	9	4,9	3,3
Erretzaile ohia		6,7	13,9	20,8	18,7	20,1	20,7
Ez erretzaileak		44,5	37	37,3	42,4	53,5	68,6

Iturria: Eusko Jaurlaritza (2000) eta Nafarroako Gobernua (2001)

J. APEZTEGIA

NAFARROAREN KASUA

Dekretu aitzindaria onartu zuen Nafarroak iaz

Nafarroako Gobernuak iaz onartu zuen foru dekretuak atzo onartu zituzten neurri gehienak aurreikusten ditu. Foru dekretuak herrialdeko enpresetan erretzea debekatzeko du. Besteak beste, bi langiletik gorako enpresetan tabakoa erretzeko leku bereziak jartzea aurreikusten du dekretuak, edo bestela lantoki osoan debekatzeko aurreikusten du.

Bestetik, dekretuak debekatzeko die saltzaileei 18 urtez azpiko gazteei tabakoa saltzea, atzo Madrilan onartu zuten legeak moduan.

Lege proiektuak ere tabakoaren inguruko edozein babes edo komunikazio komertziala debekua jartzen dio.

Nafarroako Gobernuak iazko maiatzaren 27an onartu bazuen ere Tabakoazale-
sunari aurre egiteko lege proiektua, Nafarroako Parla-
mentuak oraindik ez du onartu, eta, beraz, legea oraindik ez da garatu eta in-
darrean jarri.

egin nahi diote plan berriarekin. Halaber, legedi bat egingo dute tabakoaren publizitatea eta kontsumoaren sustatzea debekatu duena, bai komunikabi-
deetan eta bai gazteak protagonista gisa hartzen dituen edo-
zein alorretan.

Gune itxi eta estalietan ezin da erre Ipar Euskal Herrian

1991n bozkatu zen tabako men-
pekotasunaren aurkako Evin
Legea Frantzian. 1991tik
1997ra tabakoaren salmenta le-
gala %11 apaldu dela diote bo-
tere publikoek. 1993ko urtarri-
lazio geroz, gune kolektibo, ga-
rraio eta ikastetxeetako leku itxi
eta estalietan ezin da gehiago
pipatu. Besteak beste harrerale-
ku, jantoki, bilkura gela, pausa-
gune eta kirola egiteko toki
itxietan ezinezkoa da. Ikaste-
txeei dagokienez, kanpoan ere

ERRETZAILE PASIBOAK

Orduro hiru zigarro
erretzea bezala

Espainiako Osasun Ministerioak dioenez, kez beterik dagoen ingurune batean dagoen erretzaile pasibo batek ordu bakoitzean hiru zigarro erreko balitu bezala kutsatzen ditu bere birrikak.

ZAINZA

Erretzea debekatuko
duten neurriak praktikan
jartzen direla zaintzeko
inspektore sare bat
jarriko dute martxan

erretzea debekatzen du legeak. Halere, erretzaileei gela berezi bat atxikia izaten ahal da. Gune-etako buruek berek dute horren ardura hartu behar. Ongi berezia izan behar da, eta arau jakin batzuk errespetatu behar ditu. Franko haiztua izan behar du, adibidez.

Legea errespetatzen ez duenak, hau da, erretzeko gune baimendua ez den batean pipatzen harrapatua denak, isun bat ordaindu beharko du. Arauak errespetatzen ez dituen gela bat jarria baldin badu, enpresak ere isuna ordaindu beharko du. Tabako menpekotasunaren aurka ari diren elkarteek arauak betetzen direla zaintzeko legearen babesa badute. Hala nola joan den urrian Tabako Menpekotasunaren aurkako Frantziako Batzordeak Sendis enpresa auzitan jarri zuen. Epaileak 1.500 euroko isuna ordaintzera kondenatu zuen enpresa batzordea.

Kondena franko izaten dira horrela. Baina oraino anitzek ez dute legea errespetatzen. Alabaina, hamar bat urte legea bozkatua izan dela, berrikitan Objectif 2010 elkarteak eginiko inkesta batek dioenez, Frantziako eta Ipar Euskal Herriko 51 lizeotan inkesta egin eta %48k zuten legea errespetatzen. Lizeo publikoen %32k, eta pribatuena %64k.

Bestalde, zigarreta marken iragarki zuzen edo zeharkakorik egitea debekatzen du legeak. Horrez gain, pakete bakoitzean «osasunarentzat izugarri kaltegarria» dela agertu behar da legeaz geroztik. Zigarretaren osaketaren berri ere eman beharra dute pakete bakoitzean.

Evin deitu legeak Tabako Gabeko Eguna ere finkatu du. Urtean behin egiten da egun hori. Erretzeak ekartzen dituen ondorio latzak gogoratzeko kanpaina bat eramateko aukera izaten da, besteak beste. Urte hastapen honetan zigarreta pakete garestienaren prezioak %20 emendatu dituzte, eta merkeenena %30.

KONTZIENTZIAZIO NEURRIAK. Debekuez gain, gero eta ugariagoak dira erretzaileak eta ez-erretzaileak kontzientziatzeko kanpainak eta mezuak. Argazkian, Genevan (Suitza) Osasunaren Mundu Erakundeak sustatutako tabakoaren kontrako itunaren munduko negoziatioak.

JOAN RAMON VILLALBI TABAKISMOAREN PREBENTZIORAKO ESPAINIAKO BATZORDEKO PRESIDENTEA

«Tabakoari aurre egiteko plana gizartearen
ahaleginaren ondoren etorri da»

Kristina Berasain | IRUÑEA

Hutsune baten eraginez sortu zen Tabakismoaren Prebentzioarako Espainiako Batzordea. Alor horretan erakunde publikoen ekimena urria zela sumatu zuten, eta egoerari aurre egiteko abiatu zen gobernu kanpoko erakunde hori. 1996. urtean ekin zioten lanari, eta egun 24 elkarte biltzen dira haren barnean. Bartzelonako Joan Ramon Vilalbi medikua elkarte zuzendaria da aspaldi honetan.

■ Zer iritzi duzue atzo onartu zen Tabakismoa Kontrolatu eta Prebentzeko 2003-2007 Plan Nazionalaz?

Printzipioz, oso ona dela deritzogu; izan ere, oraintsu arte ez dira zehaztu tabakismoaren prebentzioaren lanildoak, eta helburuak ere ez dira finkatu. Orain arte alor honetan egin dena gizartearen ahaleginaren eta lanaren ondorioz izan da, eta ondoren, orain etorri da Espainiako Gobernuaren erantzuna. Guk aspaldian aldarrikatzen genuen plana zen hau. Dena den, plana indarrean sartzeari garrantzitsua dela uste dugu. Orain arte ez da lan koherenterik egin; ez da ahalegin sistematikorik izan, eta ez da ekimen eraginkorrik bultzatu. Hori behingoz aldatu beharra zegoen.

■ Plana esku artean izan eta hainbat hobekuntza egiteko aukera izan duzue. Hutsuneak sumatzen dituzue?

Zehatzagoa izatea gustatuko litzaiguke: epeak eta helburuak zehaztea, alegia. Aurrerapauso nabarmena dela iritzi dugu, eta, akatsak egon arren, benetan garrantzitsua da onartu izana. Baliabideak baino gehiago, helburuak gauzatzeko borondatea behar da, tabakoaren iragarpenak kentzeko adibidez, edo kerik gabeko guneak zabaltzeko...

■ Azken alor horretan egin beharreko bidea luzea da oraindik, ezta?

Toki publikoetan orain arte zegoen legedia nahiko ahula zen, eta ez zen inondik inora prebentzioaren aldekoa. Istripuak gerta daitezkeen lekuetan erretzea debekatua zegoen, gasolindegietan esaterako; baina lantokietan ez zegoen inolako araudirik, eta ez dugu ahaztu behar gurean bezalako gizartearen jende gehienak bulegoetan egiten duela lan. Tabakoaren keak minbizia eragiten du, eta guztiz debekatuak dauden zenbait produktu toxiko baino arriskutsuagoa da. Beraz, alde horretatik asko dago egiteko.

■ Europako beste herrialdeetan aspaldian ari ziren tabakismoaren prebentzioarako kanpainak egiten. Eus-

kal Herrian eta inguruan, berriz, orain hasi dira. Non dago alde horren arrazoia?

50eko hamarkadan baieztatu zen zientifikoki tabakoa kaltegarria zela, eta, orduz geroztik, herrialde garatu eta demokratikoetan kanpainak abiatu ziren. Espainia ez zen ez garatua eta ez demokratikoa, eta, ondorioz, ez zen ezer egin. Demokrazia berreskuratu zenean, ekimen batzuk abiatu ziren, baina gizarte ahaleginen ondotik abiatutako ekimenak izan ziren. Sarritan, Europar ezartzen ziren araudien eraginez egiten ziren hemen gauzak, hau da, bertako araudia gurean ezartzen zelako. Hemen oso ekimen eskasak egon dira.

■ Erakunde publikoen hutsunea bete eta zuek ibili zarete prebentzio lanetan. Zeintzuk izan dira oztopo nagusiak?

Batetik, nikotinak sortzen duen menpekotasuna izan da oztopo, baina baita tabakoaren atzean diren interes ekonomikoak ere. Tabako enpresa handiek ahalegin izugarriak egin dituzte prebentzio kanpainak ekiditeko. Philip Morris, adibidez —Europako herrialde askoren aurrekontua

gainditzen du enpresa horrek mugitzen duen dirutzak—, prebentzio politikak gelditze borondatea eta ahalmena izan du. Amerikako Estatu Batuetan eginiko epailetan agerian gelditu zen enpresa hori azpijokoan ibili zela Espainiako enpresekin, tabakoaren normalizazioa zanpatzeko.

■ Erretzaileak kexu izaten dira horrelako neurrien inguruan...

Giza eskubideen artean ez dago erretzeko eskubidea; bai, ordea, osasuntsu egoteko eskubidea. Guk ez dugu tabakoa debekatu nahi; bai ordea, sortzen dituen kalteak murriztu, jakinik gainera hiru erretzailetik bik erretzeari utzi nahi diotela. Erretzaileei laguntzea funtsezkoa da, eta ez dugu ahaztu behar sei pertsonatik bat tabakoaren eraginez hiltzen dela. Espainian urtean 46.000 pertsona hiltzen dira tabakoaren eraginez.

■ Azken urteotan murrizten ari da erretzaileen kopurua. Prebentzio kanpainak ezarrita areagotuko al da murrizketa hori?

Bai. Gizonezkoetan behera egiten ari da nabarmen, eta emakumezkoetan orekarako joera dago. Beraz, joera hor dago, eta, plan bat ezartzen badiogu, ondorioak oso onak izan daitezke. Herritarren %30ek erretzen dute, eta hamar urtean kopuru hori erdira jaisten ahal dela uste dugu. Helburu hori erreala da.

BORONDATEA

«Europar ezartzen ziren araudien eraginez egiten ziren hemen gauzak orain arte, hau da, bertako araudia gurean ezartzen zelako»

ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

Abaltzisketa, Txindokiren magalean. Herri txikia da, eta populazioa mantentzeko arazoak ditu.

Abaltzisketaren pizgarri

LANGA PROGRAMA. Udalak populazioaren beherakadari aurre egiteko abian jarri duen ekimenaren barruan, teknologia berriei lotutako Logika enpresa da ardatza

Ainara Arratibel | **ABALTZISKETA**

Asko dira gaur egun Euskal Herrian dauden herri txikiak. Herri horiek izaten duten arazo nagusia, populazioaren galera izan ohi da. Gazte askok nahiago izaten dute herri handietara joatea, han zerbitzu eta bizitzeko erraztasun handiagoak dituztelakoan. Herri txiki horietako udalak gogor ari dira lanean herriaren etorkizuna baldintzatzen duen arazo horri aurre egiteko, eta asko dira abian jarri dituzten proiektuak. Horietako bat Abaltzisketako Udalak bultzatutako Langa programa da.

Abaltzisketa Gipuzkoako 88 herrien artean txikienetako bat da. Txindokiren magalean kokatua dago, Zaldibiatik eta Amezketatik gertu. Gaur egun 250 biztanle inguru ditu, baina garai batean 550 izatera ere iritsi zen. Populazioaren beherakada aspalditik datorren zerbait da. Horretaz oharturik, udalak herria biziberritzeko hainbat ekimen jarri zituen martxan duela hamarkada batzuk. Horri esker, azpiegiturak berritu ziren. Hala ere, zerbait gehiago behar zen, eta horretarako Langa proiektua jarri zuten abian duela urte batzuk. Eki-

ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

Iñaki Gorostidi eta Jose Luis Murua, Logika enpresaren arduradunak.

men horren barruan proiektu ugari jarri zituzten martxan, aipagarrienak, hala ere, hiru izan ziren: haurrentzako eskolaren sorrera, aterpetxearen eraikuntza eta kultur etxearen biziberritzea.

Baina gazteak herrian gera zitezen ezinbestekoa zen lanpostuak sortzea, eta horretarako Logika enpresa eratu zuten. Iñaki Gorostidi abaltzisketarra izan zen bultzatzailea: «Filologia ikasketak amaitu berriak nituen. Itzultzaile gisa lan egin nahi nuen, baina lanik aurkitzen ez nuela ikusita, udalari

beka bat eskatu nion nire proiektuak gauzatu ahal izateko. Handik gutxira jabetu nintzen, egokia litzatekeela teknologia berriei lotutako enpresa bat sortu eta herriari bultzada bat ematea. Horrela Logika enpresa sortu zen», dio Gorostidik.

Hasiera batean itzulpenak egiteko proiektu bat zena, gaur egun 21 langilez osatutako elkarte anonimo bat da: Logika. Enpresa dinamizatzailea da, eta bere langile guztiak Abaltzisketa eta inguruko herri txikietakoak dira».

Hiru dira enpresak eskaintzen dituen zerbitzuak: itzulpen-gintza, telefono bidezko marketina eta digitalizazioa.

«Euskarazko, ingelesezko, frantsesezko eta gaztelaniazko itzulpenak egiten ditugu. Normalean bi pertsona aritzen gara lanean, baina lan handia egon den garaietan bost lagun ere egon izan gara», dio itzulpen-gintza zerbitzuko buru eta Logika enpresako arduradunetako bat den Luis Mari Muruak. Mota guztietako testuak itzulpen dituzte, eta normalean zerbitzu hau eskatzen duten enpresak digitalizazio edo telefono bidezko marketin zerbitzua eskatzen dutenak baino txikiagoak dira.

Telefono bidezko marketina da, hala ere, enpresaren zerbitzu nagusia. Bertan 16 lagun inguru dago lanean: «Deiak egin eta jasotzeko kontratatzen gaituzte. Inkestak eta telefono bidezko salmenta zuzena egiten ditugu, besteak beste», dio Gorostidik. Zerbitzu horretako bezeroen artean daude Gipuzkoako Foru Aldundia eta Euskaltel.

Logikak eskaintzen duen azken zerbitzua, digitalizazioarena izango litzateke. «Paperean dagoena formatu informatikora pasa, eta datu baseetan

LANGA PROGRAMA

Herria biziberritzea helburu duen programa

Udalak abian jarritako proiektuan hainbat ekimen bultzatu dira.

Aterpetxea: aterpetxe berria eraiki dute.

Kultur etxea: kultur etxeari bultzada eman zaio.

Eskola: nahiz eta Amezketako ikastetxearen menpe egon, haurrentzako eskola izatea lortu dute.

Enpresak: lanpostuak sortzeko, Logika enpresa jarri zen abian.

ENPRESA

Gazteak herrian gera zitezen ezinbestekoa zen lanpostuak sortzea, eta horretarako Logika enpresa eratu zuten

ESKOLA

Etorkizunean Langaren erronka nagusia eskola propioa izatea da, egungoa Amezketaren menpe baitago

integratzen dugu», azaltzen du Muruak.

Zabaltzea helburu

Hiru zerbitzuek harrera «bikaina» izan dute, eta asko dira zerbitzu bat eskatu, eta gero beste bietarako ere kontratatzen dituztenak.

Geroz eta bezero gehiago dituztela kontuan hartuta, Logika beste egoitza bat zabaltzekotan da Sopuertan (Bizkaian). Bertan Enkartazioetako lau lagun ariko dira lanean, eta batez ere digitalizazio zerbitzua eskainiko da: «Hango bezero gehienek zerbitzu hori eskatzen digute; beraz, egokia iruditu zaigu han jartzea», dio Gorostidik.

Orain arte izan dituzten bezero guztiak Hego Euskal Herrikoak izan dira, baina etorkizunean Ipar Euskal Herrira iristea ere gustatuko litzaieke: «Euskal Herri osoan zabaltzea gustatuko litzaiguke», azpimarratzen dute Gorostidi eta Muruak.

Azken urteetan Abaltzisketako populazioa mantendu da; beraz, hasierako helburua bete da. Hala ere, populazioak gora egitea gustatuko litzaieke. Hori lortzeko udala gogor ari da lanean, eta etxebizitzak eraikitzen ari da herriko gazteentzat. Etorkizunean Langak duen erronka nagusia Abaltzisketako eskola propioa izatea da, gaur egun Amezketaren menpe baitago.

AZPIEGITURAK. GI-627 bidean zintzilik geratu ziren hiru piezak lotzea falta da

J.C. RUIZ / ARGAZKI PRESS

Zubia aurreikusitako epean konpontzekotan da Aldundia

Joan den asteazkenean Gasteiz-Eibar errepideko Larreategiko zubibidearen laugarren zutabea zintzilik geratu ziren hiru piezek GI-627 bidean eragin dituzten arazoak konpontzeko lanak Gipuzkoako Diputazioko Garraio eta Errepide Departamentuak aurreikusi moduan ari dira burutzen, bertako iturriek atzo jakinarazi zuten. Arazoa sortu berrian konponketak amaitzeko aipatu

zuten zortzi eguneko epea beharko dela diote Diputaziotik. Soraluze eta Maltzaga arteko GI-627 errepide zatiaren gainean erortzeko arriskuan zegoen zubi puska sendotzeko kable berriak jarri dituzte eraikuntzaren egitura barrenetan. Bere lekutik atera eta zintzilik geratu ziren hiru piezak garbiari lotzea da gelditzen den lana. Hiruzpalau egun beharko omen dituzte horretarako.

ISTRIPUAK. Istripuek auto ilarak eragin dituzte

Emakume bat hil eta hainbat lagun zauritu dira Euskal Herriko errepideetan

Erredakzioa | DONOSTIA

Neguko Ibilgarritasun Plana bertan behera uztea erabaki zuen atzo Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo Sailak. Plan hori oraindik indarrean zela, emakume bat zendu zen herenegun Ezkio-Itsason (Gipuzkoa) eta hainbat lagun zauritu dira aste-buruan zehar.

Ezbehar larriena, esan bezala, Ezkio-Itsason gertatutakoa izan zen. M.S.O.O. 34 urteko emakume ordiziarrak hil zen, atuoaren kontrola galdu eta petrilak jota. Emakumea autoan harrapatuta gelditu zen; suhiltzaileek atera zutenerako, gorputz zegoen.

Herenegun lau lagun gehiago ere zauritu ziren. Azkoitia 18 eta 20 urteko bi gazte zauri larriak pairatu zituzten, biribilgune batean bi autok aurrez aurre elkar jo zutenean. Bi gazteak Donostiako Ospitalera eraman zituzten.

Bizkaian beste bi lagun larri zauritu ziren, herenegun, Erandion eta Galdakaon gertatutako bi istriputan. Erandion 22 urteko gazte bat zauritu zen, motor batek eta auto batek elkar jota; Galdakaon 20 urteko gazte batek izan zituen zauri larriak, kamioi baten kontra jo eta autotik airean atera ondoren.

Atzo, berriaz, 64 urteko emakume batek zauri garrantzitsuak izan zituen, Andoain (Gipuzkoa), N-1 errepidean, gertatutako istripu baten eraginez. Auto batek atzetik jo zuen bestea, eta emakumea Donostiako Ospitalera eraman behar izan zuten. Ezbeharra arratsaldeko 15:20an gertatu zen, eta 16:45 jo zuten arte auto ilarak izan ziren.

Orion (Gipuzkoa) ere auto ilara luzeak izan ziren atzo, kamioi batek eta autobus batek elkar jo ondoren. Istripua 11:20an gertatu zen eta 13:00ak inguru arte ilarak izan ziren.

HILKETA IRUNEN. Guardia Zibilak atxilotu du

Dantzalekuko atezainaren ustezko hiltzailea Asturiasen atxilotu dute

Agentziak | DONOSTIA

Guardia Zibilak Silas Antonio Fonsecaren ustezko hiltzailea atxilotu zuen, atzo, Asturiasko Infiesto herrian (Espainia). Hilketa ostegun goizean gertatu zen, Irunen, eta Ertzaintzak egun horretan bertan identifikatu zuen ustezko hiltzailea. Orduetik haren bila ibili dira, atzo Guardia Zibilak hura atxilotzea lortu zuen arte.

35 urteko A.B.C. irundarra da, eta aurretik ere Martuteneko espetxean egon zen, Lanki-

de Aurrezkiak Irunen duen bulego batean lapurretan egiteagatik.

Ertzaintzak hilketaren lekukoek emandako deskribapenari esker lortu zuen ustezko hiltzailea identifikatzea, eta berehala zabaldu zuten hura atzeman eta atxilotzeko agindua.

Hilketa ostegun goizeko 06:30ean gertatu zen, Silas Antonio bere lanetik ateratzean. Jennifer dantzalekuan atezain gisa egiten zuen lan, oso ezaguna zen herrian, eta lekukoek diotenez, lanean ari zela tirabira txiki bat izan zuen bere hiltzailearekin. Ondoren, gosaltzetik irten zenean, egin zitoten tiro bihotzean, eskopeta batekin. Ertzaintzak larunbatean aurkitu zuen eskopeta, Amute errekararen bazterrean.

UNIBERTSITATE LEGEA. Otsailerako iragarri arren, Iztuetak «behar duen denbora» hartuko duela dio

Unibertsitaterako lege propioa «kontsulta fasean» dela azaldu du Iztueta sailburuak

Agentziak | GASTEIZ

Anjeles Iztueta Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza sailburuak dio «behar duen denbora» hartuko duela Unibertsitaterako Euskal

Legea egiteko, ez baititu egin nahi Espainiako Gobernuak Kalitate Legearekin egindako «akats berak». Hala, lege egitasmoa «kontsulta fasean» dagoela adierazi zuen atzo, Hez-

kuntza, Unibertsitate eta Ikerkuntzarako sailburuak.

PPko legebiltzarkide Iñaki Ortegak egindako galderari Iztuetak emandako idatzizko erantzunak jasotzen du hori, informazio agentziek atzo zabaldukoaren arabera. PPk Unibertsitaterako Euskal Legearen egitasmoa nola dagoen galdetu zion Iztueta sailburuari, eta zergatik ez duten oraindik aurkez-

tu. Izan ere, 2001eko abenduan onartu zuten Unibertsitate Legea Madrilen (LOU), Jaurlaritzak 2002ko martxoan hasi zen lege propioa lantzen eta, abenduan, Iztuetak iragarri zuen otsailean aurkeztuko ziola lege egitasmoa Legebiltzarrari.

Unibertsitate munduko eragileekin jada akordioa lortu duela dio Iztuetak, eta orain alderdiekin harremanetan direla.

Alkizako Udala

IRAGARKIA

Udal Planeamenduko Arau Subsidiarioen 1 zkia. duen Aldaketa puntualaren espeditari dagokionez, eta irizpideak, helburuak eta irtenbide orokorrak finkatzeko akordioan, jendea erakusteko tramitepean zegoen dokumentuan bilduta ez zeuden edukia sartu direla kontuan hartuz, aipatu gaiak berriro ere jendeaurrean egoteko tramitepean jarri dira, hogeita hamar lanegunetako epean, iragarki hau Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean argitaratzen den biharamunetik zenbatzen hasita, interesatuek aztertu ahal izan dituzten eta kasua balitz iradokizunak edo beste alternatibak adierazteko.

Alkizan, 2003ko urtarrilaren 8an
ALKATEAK.

HITZ BITAN

EUSKARA. Otsaileko edo martxoko bilkuran onartuko dute planaren zati bat

Gasteizko Udalak hilaren 27an bozkatuko du Euskararen Normalizaziorako Plana

Ainhoa Gutierrez | GASTEIZ

Otsaileko edo martxoko bilkuran onartuko da Gasteizko Udalean Euskararen Erabilera Normalizatzeko Plana. Hilaren 27an, aldiz, plana bozkatuko dute. Hala adierazi zuen Udaleko alkateorde Miguel Angel Etxebarriak atzo, Udaleko Lehendakaritza Batzordean.

Udaleko alderdi politikoei,

hilaren 22a arte izango dute zuzenketak aurkezteko aukera. Sindikatuen ordezkariak, berriaz, hilaren 24an aurkeztu ahal izango dituzte zuzenketak, Udaleko Lehendakaritza Batzordean.

Bestalde, Udaleko alkateorde Etxebarriak adierazi zuenez, hilaren 27an zuzenketa horiek eztabaidatuko dira, eta, Euskararen Erabilera Normalizatzeko

Plana bozkatuko dute. Hori guztia egin ondotik, txostena Eusko Jaurlaritzara bidaliko dute.

Maiatzaren 13an onartu zen euskararen normalizaziorako lan taldea, Udaleko Lehendakaritza Batzordean. Lan taldearen helburuak bi dira: Gasteizen euskararen normalizazioa sustatzea eta, horrekin batera, Udaleko eremuan ere euskara bultzatzea. Izan ere, Udalean lanean ari diren funtzionarioen %23,9 soilik dira elebidunak.

Oraingoan, udaletxe eremuan euskara bultzatzeko planarekin dihardu Udalak.

GENERO INDARKERIA

Gizon bat atxilotu dute bikotekide ohiari jaurtigairik gabeko armarekin mehatxu egiteagatik

Ertzaintzak 42 urteko gizonezko donostiar bat atxilotu zuen atzo, Astigarragan (Gipuzkoa), bikotekide ohiari eta kalean zihoan beste bikote bati jaurtigairik gabeko arma batekin mehatxu egitea leporatuta. Lehenik bikotekide ohiari egin zion mehatxu, Oiarzungo bere etxean. Handik Astigarragara joan zen, eta bikote bati egin zion mehatxu arma berarekin. Bizilagun batzuen artean hura geldiaraztea lortu zuten, ondoren Ertzaintzara deitzeko. Ertzaintzak atxilotu egin zuen, eta ondoren jakin zuen aurretik bikotekide ohiari jipoitu eta arma lepoan jarrita mehatxu egin ziola. Atxilotuak aurrekari polizialak ditu eta gaur eramango dute epailearen aurrean deklaratzera.

GIZARTE ZERBITZUAK

Bizkaiko Foru Aldundiak 3.500 adineko eta ezindu artatzeko 57 zentro berri jarri nahi ditu abian

Bizkaiko Foru Aldundiak 57 harrera zentro jarri nahi ditu abian, horietan 3.500 lagun artatu ahal izateko. Josu Bergara diputatu nagusiak atzo adierazi zuenez, zentro horietan 2.000 laguni emango zaie lana, eta 180 milioi euroko inbertsioa eskatuko du. Hala, egun osoz irekitzeko 27 harrera etxe egingo dira. Horieta-ko 15 zentro zaharrentzat izango dira, eta 1.800 pertsonentzako lekua izango dute; beste 12 zentroak ezinduentzat izango dira, eta 315 leku izango dituzte. Bestalde, eguneko 30 zentro ere jarriko dituzte abian. Bergarak azaldu zuenez, legegintzaldi hasieratik ari dira lanean, gizarte gaietarako arloan «bultzada handi bat emateko».

ERREPIDEAK

Etxegarate itxiko dute ordu erdiz, leherketa bat egiteko

Etxegarateko N-1a bikoizteko laneak direla-eta, leherketa bat eragingo dute gaur, eta horrek errepidea ordu erdiz ixtea eskatuko du. Leherketa arratsaldeko 16:15ean egingo da, eta errepidea bi norabideetan itxiko dute. Aste honetan beste leherketa bat ere egin beharko dute.

EZBEHARRA

Zauririk gabe atera da Goizuetan baserria erre zaion gizona

Atzo goizaldeko 05:00etan Goizuetako (Nafarroa) Kaleko-Borda baserria erabat kiskali zuen sutea gertatu zen. Bertan bizi zen gizona, ordea, zauririk gabe atera zen; eta ukuiluan zituen bost behiak eta lau txekorrak ere onik ateratzea lortu zuen. Hala ere, ez berak, ez suhiltzaileek, ezin izan zuten ezer egin baserriarengatik; Kaleko-Borda baserria guztiz suntsitu zen.

GORKA ALESTARAN / EFE

Biluzik animalien alde

Animaliak larruzko jantziak egiteko erabiltzearen kontra kontzentrazioa egin zuten herenegun, Gasteizen, hainbat lagunek. Kontzentrazioan ez zuen jende askok parte hartu, baina asko izan ziren haiei begira gelditu zirenak; izan ere, pankarta eutsi zuten lau gazteak biluztu egin ziren, eta horrela egon ziren hainbat minutuz. Zero grado termometroetan, eta *Nahiago biluzik, larruekin jantzi baino* zioen pankarta estalki gisa. «Jendeak kontzientzia hartzea nahi dugu», esan zuen Animaliak Askatzeko Alternatiba taldeko kide batek.

EHIZA

Frantziako Ingurumen ministroak urtarilearen 31rako finkatu du hegazti migatzaileen ehizaren bukaera

Oraindik Estatuko Agiri ofizialetan iragarri ez badu ere, Frantziako Ingurumen ministroak urtarrilaren 31 finkatu du hegazti migatzaileen ehizaldiari bukaera emateko. Erabaki honetan espezie gehienak sartzen dira, nahiz eta salbuespenak izango diren hiru kasutan. Xehetasunak Estatu Agiri Ofizialean agertuko dira egunotan. Erabakiak talde ekologisten eta ehiztari taldeen arteko eztabaidei bukaera eman nahi die, baina azken hauek ez dute iritzirik eman, behin betiko erabakia plazaratu arte.

Bihar

UNI

Egunkaria

Azterketei desafio
Deustuko zinekluba aztergai
24 ordu, 365 egun Ibaetan
Informatika: Safari arakatzailea

...zure independentzia

EUSKADIKO KUTXAREN EMAITZAK. Ohiko banku negozioetan %5,7ko errentagarritasuna iritsi du Euskadiko Kutxak. Finantza erakundearen bezero kopurua, berriz, ia milioi batera iritsi da

Euskadiko Kutxak 2001ean baino %7 gutxiago irabazi zuen iaz, burtsen krisiaren ondorioz

Finantza erakundeak 100 milioi euroko irabaziak izan ditu, zergak ordaindu ostean

Erredakzioa | DONOSTIA

Amaitu berri den 2002. urtea aurrekoa baino okerragoa izan da Euskadiko Kutxarentzat, irabaziei dagokienez behintzat. 2001ean baino %7 gutxiago irabazi zuen iaz finantza erakundeak: 100 milioi euro, hain justu. Zergak ordaindu aurreko irabaziak, berriz, 107,3 milioi eurokoak izan ziren, aurreko urtean baino %13,2 gutxiago.

Irabaziek izandako atzerakada hori balio merkatuen krisiaren ondorio izan da, Euskadiko Kutxako arduradunen hitzetan. Finantza eragiketa horietan, 22,5 milioi euro galdu zituen iaz. «Iazko irabazien atzerakada kanpo eragiketen ondorioz izan da; balio merkatuen krisiaren ondorioz, hain justu. Hala ere, ezin da ahaztu ohiko banku negozioak hazi egin direla 2002an ere eta, beraz, egunero lanetan aurrera egin dugula», azaldu zuen finantza erakundeak.

Hala, Euskadiko Kutxaren ohiko marjina edo errentagarritasuna %5,3 handitu zen iaz. Bitartekaritza marjinak, berriz, %3,7 egin zuen gora, eta zerbitzuen errentagarritasunak %11.

Aipatzekoa da etxebizitzak erosteko hipotekek izandako hazkundeak. Euskadiko Kutxak emandako datuen arabera, mailegu horien saldoa 3.790 milioi euroraino iritsi zen iaz: aurreko urtean baino %24 gehiago, hain justu. Enpresei emandako maileguak ere dezentz ugaritu ziren, %12, 8.

Eperako gordailuen hazkundeak

Besteen emaitzak erakartzera koan ere urte arrakastatsua izan zen iazkoa Euskadiko Kutxarentzat. 8.488,7 milioi euroko zifra lortu zuen finantza erakundeak, 2001ean baino %7,4 gehiago.

Oraingoan ere eperako gordailuak saldu dira gehien, batik bat Euskadiko Kutxak merkatu-

EGUNKARIA

Euskadiko Kutxaren bezero kopurua ia milioira iritsi zen iaz.

Euskadiko Kutxaren emaitzak

Datuak milioi eurotan

	2001eko abenduaren 31n	2002ko abenduaren 31n	Aldea
Kobratutako interesak eta etekinak	405,1	384,6	-%5,0
Ordaindutako interesak eta kargak	198,1	174,3	-%12,0
Errenta aldatokorraren etekinak	6,4	11,0	+%71,7
Bitartekaritza marjina	213,4	221,3	+%3,7
Zerbitzuen etekina	59,7	66,3	+%11,1
Ohiko marjina	273,1	287,6	+%5,3
Finantza eragiketen emaitzak	-2,4	-22,5	-
Administrazioko gastu orokorrak	114,2	117,7	+%3,0
Amortizazioak, saneamenduak eta beste kargak	23,6	21,6	-%8,1
Kaudimengabeziarako hornidurak	26,8	26,8	+%0,2
Beste emaitza batzuk	17,5	8,3	-%52,4
Zergak ordaindu aurreko emaitzak	123,6	107,3	-%13,2
Irabazien gaineko zerga	16,00	7,3	-%54,6
Zergak ordaindu ondorengo emaitzak	107,6	100,0	-%7,0

Iturria: Euskadiko Kutxa

ratu dituen azken gordailuak. Lehen eta azken hiru hilabeteetan interes desberdinak eskaintzen dituzten gordailuak eskatu dira gehien, produktu mistoe-

kin batera. Orokorrean, eperako gordailuek %14,8ko hazkunde izan zuten iaz, 2.589 milioi eurora iritsi arte.

Pentsio eta aurreikuspen pla-

nen kopurua ere %17 gehitu zen 2002an, Euskadiko Kutxaren arabera, «bezeroa epe luzerako inbertsioak egiteko joera finkatzen ari den seinale».

Bezero horiek gero eta gehiago dira, gainera, Euskadiko Kutxarentzat, urtetik urtera igotzen ari baita finantza erakundearen bezero kopurua. 2002an ia milioira iritsi da zifra hori, eta 965.500 bezerorekin amaitu zuen urtea finantza erakundeak. Aipatzekoa da horietatik 100.000k baino gehiagok telefonoa eta Internet erabiltzen dutela finantza eragiketarako egiteko.

Emaitzak Euskadiko Kutxaren eraginkortasuna agerian uzten dutela nabarmendu zuten finantza erakundeak arduradunek. «Kanpoko eragileak alde batera utzita, argi gelditu da erakunde eraginkorra garela», adierazi zuten Euskadiko Kutxako arduradunek.

BANKUAK

BBVAk Bradescon sartu du Brasilgo bere filiala, 557 milioi euroren truke

Erredakzioa | DONOSTIA

BBVAk Brasilgo bere filiala talde handiago batean sartzea erabaki du, herrialde hartako Bradesco bankuarekin akordioa iritsi ostean. Bradesco 557 milioi euro ordainduko dizkio BBVAk bere filialaren ordainetan, eta, gainera, bere kapitalaren %4,5 emango dio.

BBVAk adierazi duenez, «eragiketa horrekin egun Latinoamerikan duen presentzia sendotuko du finantza erakundeak, Brasilgo lehen taldeko partaide bihurtuko baita». Izan ere, Bradesco taldeko partaide nagusietako bat izango da BBVA eragiketa horren ostean, Grupo Aguiarren atzetik —%6ko partaidetza du talde horrek—.

Partaidetza horrek, besteak beste, Brasilgo bankuaren administrazio kontseiluan ordezkari bat izateko eskubidea ematen dio BBVAri.

Gainera, BBVAk orain arte Brasilen izan duen ildo estrategikoa aldatu nahi du eragiketa horrekin, finantza erakundeak adierazi duenez. «Orain arte, nahiko toki txikia genuen Brasilgo banka merkatuan, baina talde handi batera sartu ostean, zeresan handiagoa izango dugu», diote BBVAko iturriek.

Bradesco Brasilgo banku pribatu eta aseguru konpainia handiena da, eta eragiketa horrekin oraindik gehiago haziko da haren kapitala. Zehazki, 4.667 milioi euroko kapitala jasoko du BBVAren filialetik, eta 438 bulego. Ondorioz, 3.374 sukurtsaleko sarea izango du hemendik aurrera Bradesco, eta 43.714 milioi euroko kapitala.

Bradesco berak aditza eman duenez, BBVAren filiala bateratzearen ondorioz, %10 handituko da bere egungo bezeroen kopurua: oraingo 13 milioitik 14,3 milioira, hain justu.

Begi onez hartu zuten albistea, nonbait, BBVAko inbertsiogileek, eta finantza erakundearen akzioak %4,4 igo ziren.

SINDIKALISMOA. Klandestinitatean, erbestean eta gerra sasoian egindako beharra ere bildu du Aurrekoetxeak

SOVetik ELAraino egindako bidea kontatzen duen liburua kalean da

Euskal Herrian jazotako gertaeretan oinarrituz, hiru zatitan dago banatuta lana

Onintza Enbeita | BILBO

Martin Aurrekoetxeak ELAren historia batu du liburu batean, Manuel Robles-Arangiz institutua fundazioarekin. «1911tik, Solidaridad de Obreros Vascos (SOV) sortu zenetik honako bidearen ikuspegia laburbiltzea» da liburuaren helburua, idazlearen ustez.

«ELAren historia ulertzen laguntzeko datuak idatzi ditugu kronika gisa», azaldu zuen. Euskal Herriak izandako une historikoen arabera, hiru zatitan da-

go banatuta liburua. Lehenengoan, 1911tik 1976ra egindakoa kontatu du. Orduan jasan zituen Euskal Herriak Primo de Riveraren eta Francoren diktadurak. Idazlearen ustez, «gerraren, klandestinitatearen eta erbestearen erreferentziak omenaldia dira justizia eta askatasunaren alde egin zutenentzat».

1976tik 1990era aro berria hasi zen, idazlearen iritziz: «III. kongresua bidarria izan da ELAren historian. Ilusiodun militantzia loratu zen, eta legeztatzea heldu zen». Idazlearen berbe-

MONIKA DEL VALLE / ARGAZKI PRESS

Fernando Iraeta, Martin Aurrekoetxea, Jose Elorrieta eta German Kortabarria, atzoko aurkezpenean.

tan, «ELAk afiliazio eta ordezkatzeko handia lortu zituen». 1988an nekea etorri zela esan zuen, baina VII. kongresuko bultzada berritzailearekin gainditu zela.

Azken atalean, 1990etik 2001erako epea dago. Sindikatua biziberritzeko eta hedatzeko urteak izan dira azkenak. «Kon-

promiso handiagoko gaiak landu ditu ELAk arlo politikoan», idazlearen berbetan. Azaldu zuenez, belaunaldi eta genero aldetik berritu egin da sindikatua. Azkenik, ELAren organigramaren eta afiliazio eta ordezkartzaren garapenaren gaineko datuak sartu ditu idazleak.

Jose Elorrieta ELAko idazkari

nagusiaren ustez, «ELA honaino iritsi bada ez da izan lerro zuzenari jarraitzearen. Gizarte gaitan ez dago lerro zuzenik. Apurketak izan dira hainbat unetan, eta gizarte gaiak aldatuz joan dira. Dena dela, ondo hartutako erabakiei esker eta txarto hartuak zuzenduz, egin dugu bidea».

LABURAREN

Etzi hasiko da 'Fundizioaren inguruko simposiuma'

Atzo aurkeztu zuten Bilbon urtarrilaren 16an eta 17an galdaketaren gainean egingo duten simposium tekniko. Bilboko Euskalduna Jauregian egingo dute Azterlanek antolatutako simposiuma. Proiektuak hainbat laguntza jaso ditu. Haien artean, Eusko Jaurlaritzarena, eta Bizkaiko Foru Aldundiko Ekonomia Sustapenerako Sailarena dira garrantzitsuenak.

Greba beste sei egunetan luzatzeko deialdia egin du SATSE sindikatuak Basurtun, Donostian eta Deba Garaian

Erizainen sindikatuak bere grebarekin jarraitzeko asmoa agertu zuen atzo. Beste sei egunetarako greba deialdia egin zuen. Urtarrilaren 25ean eta 26an Basurtuko erizainek egingo dute greba. Otsailaren 4an eta 5ean Donostiarako eginda dago deialdia, eta hil bereko 18 eta 19an Arrasaterako. Sindikatuaren arabera, Osakidetza ez du erakutsi konpromisorik hartzeko asmorik, eta horregatik jarraituko dute protestatzen. Berriazko osagarria eskatu dute erizainek behin eta berriro, baina, azaldu dutenez, imintzioak baino ez ditu egin Osakidetza azarazko konpontzeko.

Nafarroako anbulantziatiko sindikatu eta enpresa jabeek akordioa erdiesten saiatzeko bilera dute gaur

Nafarroako anbulantziatiko sindikatuak eta enpresetako jabeek akordioa erdiesten saiatzeko bilera dute gaur. 11:30ean UGTren egoitzan bilduko dira lan batzordea osatzen duten UGT, CCOO, ELA eta LABeko ordezkariak eta anbulantzia enpresetako buruak. Sindikatuak eskatzen duten soldata igoera onartzen ez bada bileratik alde egingen dutela esan dute. PSN eta IUN-NEBK Santiago Cervera Osasun sailburuaren agerraldia eskatu dute, eta EAK sindikatuak lan bilera.

Volkswageneko lan batzordeko gehienek bihar soldaten inguruko negoziazioak hasia onartu dute

Nafarroako Volkswageneko eta UGT, CCOO eta CCK (batzordeko 31 ordezkarietatik 20) hurrengo bi urteetan lanaldia %10 jaisteko akordioa hitzartu zuten. Aurten %5 jaitsiko litzateke, 203 egunetan geratu arte eta heldu den urtean beste %5, lanaldia 193 egunetan utzi arte. Zuzendaritzak soldata proportzio berean jaitsi nahi du, baina sindikatuak ez dutela onartuko esan dute. Negoziatzen bihar hasiko dira.

BURTSA. 1.340 milioi euroren salerosketa eta irabaziak izan ziren

Txuri-urdirak eta Real Madril

J.B. Andueza |

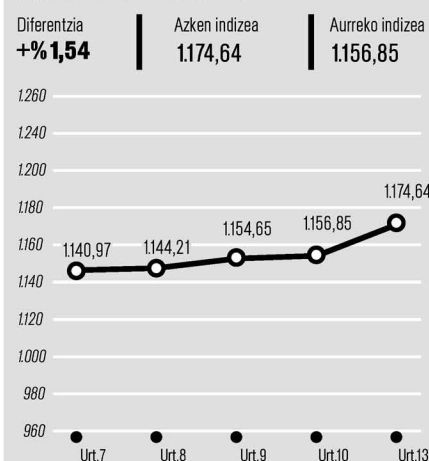
Real Ligako lidergoan dagoen lez, gure indizeek aurten gorantz egin dute. LPEEK produkzioa handitzeak upelaren prezioa bere onera ekartzen lagunduko du, baina salerositako kopuru handia eta igoerak izan ziren atzo, aparteko berri ekonomikorik gabe. Euroak ere indartsu jarrai-

tzen du, guda dela eta, inbertsio-gileek Eurogunea begitan hartu balute bezala. Bada, txuri-urdirak zeharka Real Madril zaintzen duten lez, gurean ere badakite AEBen ekonomian dagoela gakea, indarra eta lidergorako hautagaitza. BBVA (+%4,49), Amadeus (+%3,66) eta Moviles (+%3,24) ipotxa izan ziren atzoko gogile nagusiak.

DATUA

Brasilen zuena Bradesco (+%1,84) bankuari salduz, %4,5eko partaidetza izango du BBVAk Brasilgo banku pribatu nagusian. Kudeaketari dagokionez, Italiako BNLn duen moduko partaidetza du orain BBVAk Hego Amerikako herrialde nagusian: inbertsio finantzarioa soil-soilik.

Bilboko 2000 indizea

Beste indizeak

New York (Dow Jones)*	8.789,96 (+%0,61)
Tokio (Nikkei)	8.470,45 (jaieguna)
Madrid (IBEX-35)	6.534,70 (+%1,49)
Paris (CAC-40)	3.169,82 (+%0,31)
Londres (FTSE 100)	3.948,30 (+%0,65)
Frankfurt (DAX)	3.060,65 (+%0,77)
Milan (Mibtel)	18.083 (-%0,23)

* Egundirako arte

Dibisen merkatua

	Euro bat
Pezeta	166,386
Libera	6,55
Dolarra (AEB)	10549
Libera Esterlina	0,6569
100 Yen (Japonia)	12574

BOLI KOSTAKO GERRA ZIBILA. Orain dela lau hilabete piztu zen gatazkari amaiera emango liokeen konponbide politikoa aurkitzeko, Frantzia bihar hasiko den mahai-inguruan parte hartuko dute herrialdeko indar politiko eta militar guztien ordezkariak.

Erredakzioa | DONOSTIA

Paris ondoko Linas-Marcoussis hiriko (Essonne) Bellejameko jauregian bihar hasiko den mahai-inguruan egongo dira Boli Kostako indar politiko eta militar guztiak. Frantziak antolatutako eta basbestutako elkarrizketa hauen helburua izango da orain dela lau hilabete piztu zen gatazka armatuari irtenbide politiko egonkor bat ematea. Konponbide baterako hizketaldi hauen denboran su-eten bat egotea hitzartu dute gatazkan sartutako alde guztiek.

Herriaren iparraldeko eremu handienaz jabetuta dagoen MPCi Boli Kostako Mugimendu Abertzaleak eta Laurent Gbagbo presidentearen gobernuak 2002ko azaroaren 17an su-eten bat hitzartu zuten. Hil horretan herrialdearen mendebaldean piztu zen matxinadako bi erakunde armatuak, ordea, ez zuten meniarik sinatu. Parisko elkarrizketen denboran, borrokarik ez egotearen garrantziaz oharturik, CEDEAO Afrika Mendebaldeko Estatuak Ekonomikoa Elkargoak Jamasukroko agintearen eta mendebaldeko matxinatuen ordezkariak bildu zituen joan den asteburuan Lomen, Togoko hiriburuan, su-eten bat hitzartzeko helburuarekin.

CEDEAOko agintariekin baina bildu dira Boli Kostako Armadaburu Mathias Doué eta Kontseilu Ekonomiko eta Sozialako presidente, Laurent Dona Falogo, Jamasukroko agintearen aldetik, eta MPIGO Mendebalde Zabaleko Bolikostar Herri Mugimenduko zein MJP Bakea eta Zuzenbidearen aldeko Mugimenduko ordezkariak, matxinatuen aldetik. Iazko azaroaren 17ko su-eten akordioa sinatu zuen MPCi-ko Tuo Fozie adjudanteak eta Jean-François Valette Frantziako en-

Parisko elkarrizketen bitarteko su-eten sinatu dute agintariek eta mendebaldeko matxinatuek

Akordioa Togon hitzartu dute, CEDEAO erakundeak eginiko bitartekaritza lanari esker

CHRISTOPHE ENA / AP

Boli Kostako Armada mendebaldeko Grand Berebi herrian, errepide bat zaintzen.

KRONOLOGIA

Matxinadatik meniar

Iragan irailean armetan altxatu zirenetik Laurent Gbagbo presidentearen aurkako militarrek eta Gobernuak indarrek hainbat hildako eragin dituzte Boli Kostan. Atzo bi aldeek su-eten hitzartu zuten.

IRAILAK 19. Abidjanen eta beste hainbat hiritan tiroketak izan ziren. Robert Guei militar kolpista ohia hil zuten Gobernuaren eta armetan altxatu militar matxinoen arteko borroketan.

IRAILAK 26. Matxinadan Bouake hirian harrapatuta geratutako atzerritarrak ebakuatu zituen Frantziak, Boli Kostaren kolonizatzaile ohiak.

URRIAK 3. Afrikako sei herrialdeetako ministroek matxinoek su-eten bat aldarrikatzea lortu zu-

ten. Haatik, Gobernuaren aldeko tropek ofentsibari ekin zioten.

URRIAK 13. Daloa hiria hartu zuten matxinatuek, baina Gobernuaren indarrek gero egotzi egin zituzten handik.

URRIAK 17. Bouaken su-eten sinatu zuten matxinatuek. Frantziako soldaduak menia ikuskatzeaz arduratu ziren.

ABENDUA. Ordu arte ezezagunak ziren talde matxinoek hainbat hiri hartu zituzten mendebaldean. Adierazi zuten ez dira Gobernuaren kontrako matxinadaren partaide; aitzitik, Robert Gueiren heriotza mendekatu nahi zuten. Fronte berri bat ireki zuten hego-mendebaldean.

URTARRILAK 13. Armetan altxatutako taldeek eta Gobernuak su-eten hitzartu zuten.

tzekoa. MPIGOk eta MJPk, al-diz, argi utzi dute prest daudela Parisko elkarrizketek iraungo duten denborarako menia bat sinatzeko. Su-eten egonkorra, ordea, akordio orokor baten barruan baizik ezin dela izan nabarmendu dute.

Atzo MPIGOko buruzagi Felix Doh sarjentuak adierazi zuen CEDEAOk azkenik egin duen proposamena onartu duela. «Espero dugu gobernuak ere zintzo jokatu duela, gauzak ondo pasa daitezen». MPIGOko buruak ez zuen argitu nahi izan zein zen CEDEAOren proposamenaren edukia. «Ona da bolikostar guztiontzat», esan zuen soilik.

MJPren izenean Gaspard Delik zehaztu zuen aurretik, CEDEAOren bitartekaritza-rekin lortu meniarako akordioaz gain, bere erakundeak Parisen bermea nahi zuela. Boli Kostan bakerako giltzarria da Frantzia, bertan dituen bere 2.000 soldaduekin.

baxadoreak ere parte hartu zuten Togoko presidente Gnassingbe Eyadema zuzendutako bileretan.

Behin-behineko menia

CEDEAOko bitartekariak mendebaldeko jazarleengandik su-

eten orokorrerako konpromisoa lortu nahi zuten, MPCi-ko eta Jamasukroko gobernuak iazko azaroan hitzartu zutenaren an-

BOLI KOSTAKO GERRA ZIBILA

HEMEROTEKA

Jeune Afrique Parisen egoitza duen taldeak argitaratzen duen *L'Intelligent* egunkariaren arabera, Boli Kostako Gobernuaren eta gerrillarien jarrerak oso urruti dirudite, eta gatazkak luze iraungo duen tankera du.

L'INTELLIGENT

Bakean sinets al daiteke?

(2003/01/13)

Lomeko negoziaketek bakea lortzeko itxaropenik sortuta ere, Boli Kosta azken bi hilabeteotan astintzen duen gaitzaldiak luzaz iraun dezakeela ematen du, aurkarien jarrerak hain baitira agertzen bateraezinak. Gbagbo presidentek jartzen duen aurrebaldintza da —eta hau erraz ulertu daiteke— matxinatuek armak utz ditzaten eta Estatuaren agin-

pidea berriro indarrean egon dadin herrialde osoan. Armak hartuta aurre egiten diotenek, ordean, exijitzen dute —ez da gutxi— hauteskundeak egin daitezkeen «hurrengo sei hilabeteren barne».

Anartean, borroken ondorioz finkatutako kokalekuek, orain dela ez hain aspaldi bakearen oharra eta, Nigeria-ekin batera, Mendebaldeko Afrikako ekonomia haztegia bezala emana zen herrialdearen zatitzea gauzatuta daukate. Oso urruti gaude, jada, Armadatik haizatutako zenbait ehun «mutiltxoren» oldar egitetik, urrun baita ere estatu kolpe saio batetik, honek luzarora jotzearekin galbideetara jo baitu. «Houphoueten herria» oraindik misterio ugari gordetzen dituen gerra bitxi batean sartutako dago. Hala, gatazka hasi denetik bi hilabete igaro direla jada, ez dira oso ulergarriak agintearen jokaeraz aldatze zenbait, ezta jazarraldia deusezteko

Boli Kostako indar armatuen ezintasuna ere. Eta, aieru askoren artean ez da argi ikusten ere matxinatuek zelako sostenguak jasotzen dituzten kanpotik, norengandik eskuratzen dituzten armak, nondik datozen transmisio segurtatuetarako euren aparailu guztiz modernoak, zein ere nor ote den Michiganeko Ypsilanti hirian (AEBak) jarritako euren Internet gune elebiduna —frantsesez eta ingelesezkoa— hazten duen webmaster misteriozkoa.

Buztinezko oinak dituen erraldoi baten pare, Boli Kosta behartuta dago —«bigarren mailako herri» batzuek, hala nola Liberia, Sierra Leona edo Ginea Bissau bezala atzo— bere auzoen laguntza eskatzerat, etxean bakea berriro finkatzeko gisan. Jakina da zelako garrantzia izan zuen Senegalgo presidentek Abdoulaye Waderen konpromiso pertsonalak, baita bere Atzerri ministro

Cheikh Tidiane Gadiorenak ere, aurkarien artean urriaren 17ko akordioaren sinatzea lortzeko. Nabarmena da, halaber, Togoko presidentek Gnassingbe Eyadema eskarmentuaren eragina Lomeko elkarrizketetan. Euren laguntza eskaintzearekin, CEDEAOko partaideek espero dute, eiki, herri anai bat hondatzeetik salbatzea, baina, hain seguru ere, euren ekonomia egonkortasuna bera ere zaintzea dute helburu. Egia baita, bere izarra nahiko histuta egonda ere, Boli Kosta ahuldutako batek ez duela nihorentzako abantailarik. Hala eta guztiz ere, herri auzo adeitsu hauen grina nahikoa izango al da etsaitutako anaiak zentzuzko bidean ezartzeko? Esperantzarik behar da izan, nahiz eta urriaren azken egun hauetan begiztatzailerik ugari ez diren hain baikorrak. (...) Sutea menderatuta dela badirudi ere, sugarrak ez dira oraingoz itoak.

Ander Fadda

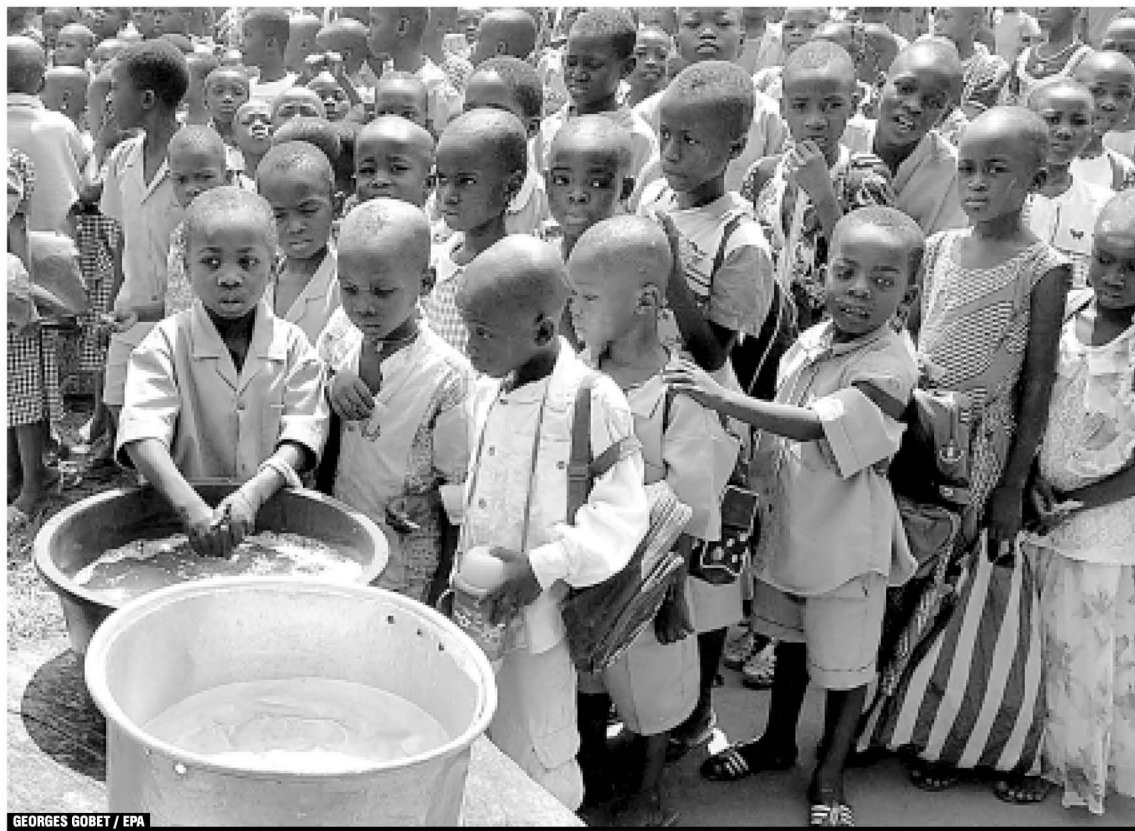
Joan den irailean estatu kolpe saiakera batek Laurent Gbagbo presidentea kargutik kendu nahi izan zuen, eta ordutik Boli Kostako eta eskualdeko egoerak okerre-eragin du etengabe. Frantziako Armadak gero eta esku-hartze handiagoa izan du gatazkan.

Azken hiru hilabeteotan, elkarren kontra ari diren aldean arteko su-etenak eta Frantziako Atzerri ministro Dominique de Villepinen bitartekaritza izan dira nagusi; ministro frantziarra saiatzen ari da, izugarritzko bira ofizialen bitartez, krisiak Frantziaren interes estrategiko eta ekonomikoek kalterik eragin ez diezaien. Krisia gero eta indar handiagorekin doa gerra zibil baterantz, non inguruko herrialdeek eta metropoli ohiak esku-hartzea izango duten.

Ameriketako Estatu Batuetako soldaduek eskualdean lehen aldikotz parte hartu izanak eragina galtzeko arrisku handia dakarkio Parisi; izan ere, Frantziak *ganbaratzat* jotzen du eskualdea. Boli Kosta Afrikako mendebaldean Parisek duen *produktu biltegia* da izan.

CEDEAO Afrika Mendebaldeko Estatuaren Ekonomia Elkar-goaren Barne Produktu Gordinaren %40ekin kolonia ohi eskualdearen birika ekonomikoa da: kakaoa, kotoia, kafea, zura, palma olioia, arrantza... ekoizten ditu Boli Kostak. Munduko lehenbiziko kakao ekoizlea bilakatu da, munduko merkatuaren %40ekin. Kafeari dagokionez, soilik Brasilek eta Kolonbiak gainditzen dute Boli Kostaren ekoizpena.

Abidjan hiriburuko portua Afrikako garraiorako plataformarik handiena da, eta frantziarren esportazioek eskualdean duten gune nagusia. Frantziako Bouygues, Bolloré edo France Telecom multinazionalak Boli

Boli Kostako haurrak ilaran, bazkaltzeko zain. Krisi ekonomiko, sozial eta politikoa bizi du herrialdeak.

Frantziak Afrikan duen produktu biltegia

INTERES GATAZKA. Parisko multinazionalak kontrolatuta dute ekonomia; Abidjan da kontinenteko garraio plataforma handiena

Kostako ekonomiaren funtsezko arloa kontrolatzen dute. Boli Kostan inbertitutako atzerriko kapitalen %50 baino gehiago Frantziakoak dira. Herrialdean 25.000 frantziar baino haboro bizi dira. Horietako batek, Yannick Soizeauk —1993an hila—, ezinbesteko rola jokatu zuen eskualdean frantziarren zituzten interesetan. DGSE Kanpoko Segurtasunerako Zuzendaritza Nagusiko kide gisa Yannick Soizeauk Frantziak Afrikan izandako esku-hartze militar

anitzetan parte hartu zuen. Gainera, Boli Kostako goi gizarteko eragin handiko pertsonaia izan zen.

Kontrolari eusteko ahalegina

Herrialdea duela zenbait urtez geroztik astintzen ari den krisi ekonomiko, sozial, politiko eta militarra ez da nazioarteko esku-hartzetik kanpo geratzen. Frantziak ahalegin guztiak egin ditu nagusitasunari eusteko, Boli Kostako burgesiako klanak erabiliz.

Estatuaren aparailua kontrolatzeko, agintariek etnizismoa eta xenofobia arma gisa baliatu dituzte, beren gaitasun gabezia eta multinazionalen intereseko otzantasuna ezkutatzeko. Gaitz guztien errua iparraldeko etniei eta Burkina Faso zein inguruko herrialdeetan jatorria duten ehunka mila langileri bota zieten, zeintzuek agintarien kafe, kakao eta anana sailetan lan egiten duten, soldata miserableengatik, eta lurrak zein jabetzak kendu zizkieten.

ESKU-HARTZEA

Frantziak esku-hartzea baliatu du Abidjan eta San Pedroko portuak eta kakao sailak babesteko

LEHIAKIDEAK

AEBek eta Erresuma Batuak inguruko herrialdeetan dituzten interes ekonomikoek alarma piztu dute Parisen

Afrikako beste herrialde batzuetan bezala, Paris, Washington eta multinazionalak petrolio eta bestelako ondasunengatik lehiatzen diren zelaia da Boli Kosta. Estatu Batuek eta Erresuma Batuak inguruko herrialdeetan —Ghana, Sierra Leona, Liberia eta Nigeria— dituzten interes ekonomikoek alertan jarri dute Paris azken urte hauetan.

Gatazka honen erdian, Frantziak «esku-hartze eskubidea» baliatu du, zeina genozidioen aurkako konponbide gisa hamaika aldiz goraipatua izan den, eta ez da mugatu soilik mendebaldeko milaka erbesterratu hara bidaltzera, bere eliteko tropen babespean. Kakao sailak eta San Pedro zein Abidjaneko portuak babestea Parisek egindako Licorne planaren helburuen barruan dago. Bere indarrek negoziazioen ondorioz ezarritako mugaketa lerroa bortxatu izanak, zenbait borroketan zuzenean parte hartzeak eta Gobernuaren aldeko indarrei eskaintako sostengu taktikoak berriz ere agerian uzten dute Chirac-en gobernuak eremu horretan duen neutraltasun eza.

IPAR KOREA. Japoniak eta Hego Koreak bide diplomatikoen garrantzia azpimarratu dute

Piongiang hitz egiteko prest agertu da AEBek jarrera aldatzen badute

Ipar Koreak ikuskatzaileak onartuko balitu, Washingtonek behar duen energia emango lioke

KIM KYUNG HOON / EPA

James Kelly AEBetako Estatu idazkariaren laguntzailea Roh Moo-hyun Hego Koreako presidentearekin.

Erredakzioa | DONOSTIA

Piongiangek Arma Nuklearrak Ez Ugaritzeko Ituna joan den asteen baztertu zuen arren, erabaki hori atzera bota dezake datozen egunotan, Moskun dagoen enbaxadatik atzo adierazi zuten.

Pak Ui Chun Ipar Koreak Moskun duen enbaxadorearen arabera, hori lortu ahal izateko, Washingtonek eman beharko du lehen pausoa. Enbaxadorearen esanetan, AEBetako presidente George Bushen gobernuak Energia Atomikoko Nazioarteko Batzordea (IAEA) erabiltzen du berak nahi duena lortzeko. Adierazi zenez, Piongiang hitz egiteko prest dagoen arren, «bi aldeek arteko interes ez hitz egingo da elkarriketetan, eta ez dira izango AEBen asmoak betetzea helburu duten negoziazioak». Ipar Korearen aurkako zigorrak gerra ekarriko luketela ere azpimarratu zuen enbaxadoreak.

Bestalde, James Kelly AEBetako Estatu idazkariaren laguntzaileak atzo Hego Korean eskaintako prentsaurrekoan jakinarazi zenez, Washingtonek elkarriketen bitartez konpondu nahi ditu Ipar Korearekin dituen arazoak. George Bushen gobernuak kidearen arabera, Ipar Koreak zentral nuklearra

itxi eta ikuskatzaileak onartuko balitu, AEBek beste estatu eta enpresa pribatuekin hitz egingo lukete, Piongiangek behar duen energia elektrikoa lortu ahal izateko. Roh Moo-hyun Hego Koreako presidentearekin egin dako bileraren ostean egin zituen Kellyk adierazpen horiek.

Piongiangek duela hilabete inguru ireki zituen zentral nuklearreko ateak. Gobernuaren arabera, erabaki hori herritarren elektrizitate beharra asetzeko hartu zuten. Hainbat adituren ustetan, ordea, bertan dagoen plutonioa erabiliko balute

arma nuklearrak sortzeko adina energia izango lukete.

Erreakzioak

Joan den asteen, Bill Richardson New Mexicoko gobernadoreak Ipar Koreako ordezkariarekin hitz egin zuen, arma nuklearraren afera argitzeko asmoz. Richardsonen arabera, Ipar Korea hitz egiteko prest legoke. New Mexicoko gobernadoreak ez zien garrantzirik eman Ipar Koreak egindako mehatxuei, eta lurraldeari inolako zigorrak ezartzearen aurka agertu zen atzo egindako adierazpenetan.

BITARTEKARITZA

Hego Korearen eskaria

Choi Song Hong Hego Koreako Atzerri ministroak bitartekari lanak sendotzeko eskatu zion atzo Javier Solana EBko Kanpo politikarako eta Segurtasunerako ordezkariari. Hego Koreako ministroak Piongiang eta beste herrialdeen arteko arazoak bide diplomatikoen bitartez konpontzearen garrantzia azpimarratu zuen Solanarekin telefonoz izandako elkarriketan. Iturri ofizialen arabera, Atzerri ministroaren arabera, Ipar Koreak garrantzi handia ematen die EBrekin dituen harremanei, eta beraz, «eurak izan daitezke arazo honen irtenbidea aurkitzeko egokienak». Bestalde, orain arte, AEB, Japonia, Txina eta EBren artean egindako elkarlanaren garrantzia ere azpimarratu zuen Choi Song Hongek. Bere esanetan, elkarlana da Ipar Koreako Gobernuaren jarrerari aurre egiteko modurik egokiena.

MOHAMED EL BARADEI

IAEAko presidentea

«Ipar Koreak bestela azaldu nahi badu ere, hau ez da bi herrien arteko arazoa, nazioartekoa baizik»

Richardsonek prentsaurrekoan azaldu zenez, orain da hitz egiteko unerik egokiena, «Ipar Koreak bere hitzak gogortzen baititu arerioak beldurtu eta negoziatzera behartzeko».

Krisiaren inguruan mintzatzeko Jacques Chirac Frantziako presidentea Yoriko Kawaguchi Japoniako Atzerri ministroarekin bildu zen atzo.

Bileran Ipar Koreak arma nuklearen aurkako akordioa alde batera utzi izana salatu zuen lehen ministroak, eta NBek ezer erabaki aurretik Japonia eta Hego Korearekin hitz egin beharko lukeela azpimarratu zuen. Chiracen arabera, beharrezkoa da arazo horretaz soilik arduratuko den talde berezi bat sortzea. Talde horretan egongo lirateke NBeko Segurtasun Kontseilua osatzen duten estatuak, Japonia eta Hego Korea.

Japoniako Atzerri ministroak, bestalde, gobernuen arteko elkarriketen garrantzia azpimarratu zuen.

Atzo Parisen bildu ziren, baita ere, Mohamed El Baradei IAEAko presidentea eta Dominique de Villepin Frantziako diplomaziaren burua.

Bileraren ostean emandako prentsaurrekoan, bide diplomatikoen garrantzia azpimarratu zuen El Baradeik. Bere esanetan, Ipar Koreak nazioarteko araudiak errespetatu behar ditu, hori egin ezean arriskuan jarriko bailituzke gainontzeko lurraldeak. El Baradei kezkatuta azaldu zen Piongiangek arma nuklearen inguruko nazioarteko ituna uzteko hartu duen erabakiarekin. Prentsaurrekoan azaldu zenez, «Ipar Koreak bestela azaldu nahi badu ere, hau ez da bi herrien arteko arazoa, nazioartekoa baizik».

Diplomazia buruak ere elkarriketen garrantzia azpimarratu zuen prentsaurrekoan, eta nazioarteko erakundearen parte hartzea beharrezkoa dela adierazi zuen.

IRAK

Gerra saihas daitekeela berretsi du Tony Blairrek, ez, ordea, desarmea

Erredakzioa | DONOSTIA

Erresuma Batuko lehen ministro Tony Blairrek atzo berretsi zuen Iraken kontrako gerra saihas daitekeela; ez, ordea, Bagdad desarmea. Hala, ekin-tza militar zabal bat abiatu aitzin NBE Nazio Batuen ikuskatzaileen txostena jaso arte itxarongo duela adierazi zuen.

Lehen ministro britainiarrak esan zuenez, Iraken kontrako gerra ez da ezinbestekoa. Blair ofentsiba zabal batez mintzatu zen, ia egunero Erresuma Batuko eta AEB Ameriketako Estatu Batuetako abioiek Irakeko hegoaldea bonbardatzen baitute. Dena dela, Saddam Husseinek NBEn ebazpena bete ezean aliatuek desarmea «indarrez» ezarriko dutela azpimarratu zuen Blairrek.

Zernahi gisaz, AIEA Energia Atomikoko Nazioarteko Agentziak jakinarazi zuenez, aurreikusita egon arren, ez du datorren urtarrilaren 27an behin betiko txostena aurkeztuko Iraken ustezko arma atomikoez. AIEAk urtebete inguru beharko du Iraken arma atomikoez ez dagoela ziurtatzeko. NBEn ebazpenak data hori zehazten zuen ikuskatzaileek lortutako ondorioez txosten zabal bat aurkezteko, baina Bagdad masa suntsiketarako armak dituen zehazteko epea ez du finkatzen.

AEBetako Defentsa Departamentuko iturriek *USA Today* egunkariari atzo jakinarazi ziotenez, Washington ez da otsailaren bukaera arte Iraki bermeekin erasotzeko prestatuta egongo. Arrazoi hori dela-eta Pentagonoak ondo ikusiko luke NBEn arma ikuskatzaileen misioa urtarrilaren 27az haratago luzatzea.

Lan diplomatikoa

Bien bitartean, Saudi Arabiako printze Abdula Ben Abdelazizek Ekialde Hurbilean lan diplomatikoa egiten segitzen du. Atzo Bahrainen izan zen. Han gerra saihesteko aukera bat eskatu zien estatu arabiar eta islamikoei.

HITZ BITAN

KOLONBIA. Nazioarteko elkarteekin hitz egingo du

Bake prozesurako ateak ixtea leporatu dio ELN gerrillak Uriberen gobernuari

Erredakzioa | DONOSTIA

Nicolas Rodriguez Bautista ELN Kolonbiako Askatasun Armada Nazionala gerrillako buruzagiak bake prozesua amaitu nahi izatea egotzi zion atzo Alvaro Uriberen gobernuari. Rodriguezen arabera, Gobernuak aurrera daraman politikak herritarrak politikatik baztertzea du helburu.

ELNk adierazi zuenez, joan den urteko azken hilabeteetan Gobernuko ordezkariekin egindako bileretan ez dute inolako emaitzarik lortu.

Gerrillariak salatu dute Uribek eskuin muturreko paramilitarrek hitz egiteko nahia garbi utzi duela azken hilabeteotan, eta aldi berean ezkerreko talde-

ak baztertu nahi izan dituela elkarrizketatik.

Gatazkari irtenbidea aurkitzeko, nazioarteko elkarte eta giza erakundeekin hitz egiteko asmoa agertu zuen atzo Nicolas Rodriguez ELNko buruak.

Lege erreforma

ELNk Ordena Publikoaren Legea luzatu izana ere salatu zuen atzo egindako adierazpenetan. Gobernuak abenduan onartu zuen legearen arabera, Uriberen esku geratuko litzateke talde gerrillariekin harremanetan hasteko eskubidea. Lege horrek negoziazioak hasten zirenean erakunde horiek eduki zitzaketen eskubide politikoak desagerrarazi zituen.

Kolonbiako Autodefentsa

JOSE GOITIA / AP

ELNko buruzagiak (eskuinean) Kolonbiako aurreko gobernuarekin iaz izandako elkarrizketan, Kuban.

Batuak (AUC) talde paramilitarrak ekintza armatuak baztertu eta hiru astera egin zuen Gobernuak legea. Horrekin batera, elkarrizketaz arduratzeko sei laguneko talde bat osatu zuen.

Rodriguezen esanetan, «orain arteko gobernuak paramilitarrak baztertu dituzte bake negoziatioetatik, gizartearen aurkako krimenen erantzuleak direlako». Ondorioz, Uribek

hartutako erabakia bake negoziatioen aurkakoa dela salatu zuen Rodriguezek.

ELNko buruak irtenbide politiko baten bila jarraituko zutela nabarmendu zuen.

TURKIA

Dagoeneko 107 preso ezkertiar eta senide hil dira gose greban

2000ko urriaren 20an gose greba abiatu zutenetik —protesta luzatzeko bitaminak, gatza eta ura azukrearekin hartzen dute— 107 diren preso eta senidarteko hil dira. Hainbat talde ezkertiarretako presoak segurtasun handiko kartzetara eramateko Gobernuaren erabakiak eragin zuen protesta. Garraio operazio hark eragindako liskarretan 30 preso eta bi polizia-kide hil ziren. Atzo Ankarako ospitalean zegoen Ozlem Turk emakume preso hil zen. Turkiako Giza Eskubideen Elkarteak jakinarazi duenez, beste 17 preso «egoera larrian» dira.

VENEZUELA

OEAk krisia konpontzeko proposatu 'Lagun taldea'-ren ekimena sustatu du Bruselak

Europako Batzordeak baietza eman zion atzo OEA Amerikar Estatuaren Erakundeak Venezuelako krisia konpontzeko proposatu *Lagun taldea* ekimena bultzatzeari. Alta, ekimenak orain arte OEAKo idazkari nagusi Cesar Gaviria eginiko eginahalak eragotzi behar ez dituela nabarmendu zuen Bruselak. Bien bitartean, atzo istiluak izan ziren Caracasen. Batetik, 35 lagun baino gehiago soldaduek jaurtitako negar-gasak toxikatuta geratu ziren eta argazkilari bat gomazko balaz zauritu zuten. Bestetik, Hugo Chavez presidentearen aldekoek Copei alderdiko buruzagiak harrikatu zituzten.

ZIMBAWE

Gobernuak eta oposizioak Mugabe kargutik bidaltzeko negoziatioak daudela ukatu dute

Morgan Tsvangirai Zimbaweko oposizioko buruak bi aldeak Robert Mugabe presidentea kargutik kentzeko hitz egiten ari direla aditzera eman bazuen ere, Gobernuak eta oposizioak horrelakorik izan dela ukatu dute. Nathan Shamuyarira boterean dagoen Zanu-PF alderdiko bozeramailearen esanetan, «horrelakorik ez da gertatuko».

ARGENTINA

Galtieri diktadore ohia hil da, minbiziak jota

Leopoldo Galtieri 1982-83an Argentinako diktadore izana pankreako minbiziak hil zen igandean, 76 urte zituela. Haren agintaldian hil eta desagerturiko dozenaka lagun senideek salatu zuten; kartzelan bost urte izan ostean, indultua jaso zuen. Iaz etxeko arrestatzea ezarri zioten, 80ko hamarkadan desagertu montoneroengatik.

FRED ERNEST / AP

EKIALDE HURBILA

Erreformat burutzeko israeldarren blokeoa eta okupazioa arintzeko eskatuko du PANek

PAN Palestinako Aginte Nazionalak erreformat egiteko Israelen ezarri eragozpenen berri emango du gaur telefonoz, Londresen afera aztertzeko egingo den bilkuran; berebat, blokeoa arintzeko eskatuko du. «Erreformen prozesuak ezingo du segitu Israelen zigor neurriekin», salatu zuen atzo PANek. Bestalde, azken orduotan 15 lagun hil dira eraso ezberdinetan. Igandean 11 palestinar hil zituzten —irudian, Gazako Netzarim kokagune juduan hildako bi—, baita bi judu ere. Atzo, soldaduek bi ume palestinar hil zituzten, Netzarim ondoan. Iduriz, lehenago tankeen kontrako granada bat jaurti zuten konboi judu baten kontra.

SAHARA

NBERen ordezkari berezi James Bakerrek Magreben gaur hasiko duen birak ez du itxaropen handirik piztu

Nazio Batuen Mendebaldeko Sahararako ordezkari berezi James Bakerrek Magrebeko herrialdeetatik bira berria abiatuko du gaur. Haatik, Aljeriaren idurikotz, Saharako gatazkan bi aldeak —Maroko eta Fronte Polisarioa— jarrerak hurbiltzeko eginahalei ez die ekarpen handirik egingo. Aitzitik, SEAD Saharako Errepublikari Arabiar Demokratikoko presidente Mohamed Abdelazizek atzo adierazi zuenez, Espainia NBERen Segurtasun Kontseiluan egotea «aukera paregabea» izan daiteke «autodeterminazioan oinarritutako aterabide bat bilatzeko».

ATHLETIC, EGUTEGI GAITZA. Espainiako Ligako talde indartsuenen aurka neurtu beharko ditu indarrak hurrengo jardunaldietan talde zuri-gorriak. Athleticen egoera aintzat hartuta, sasoi gogorak espero dira Ibaiganekeo taldean.

Eguraldi txarra dator

Hurrengo lau jardunaldietan Deportivo, Real Madril, Real eta Bartzelona izango ditu aurkari Athleticcek

Haritz Gallastegi | BILBO

Athletic negu gorrian dago. Udazkenean ez du behar adina jan lehoiak, eta nahiko makal dago. Indarberritu eta sailkapenekeo atzealdetik ateratzeko denboraldiko tarterik txarrenean sartuko da datorren hilean, gainera. Espainiako Ligako talderik indartsuenak izango ditu aurrez aurre hurrengo lau jardunaldietan: Deportivo, Real Madril, Real eta Bartzelonaren aurka neurtu beharko ditu indarrak, bata bestearen atzetik, Jupp Heynckesen taldeak. Hala ere, jokalariai baimor daude. Une latzetan eta talde indartsuen kontra hazi egiten da taldea, eta orain ere aurrera egitea espero dute.

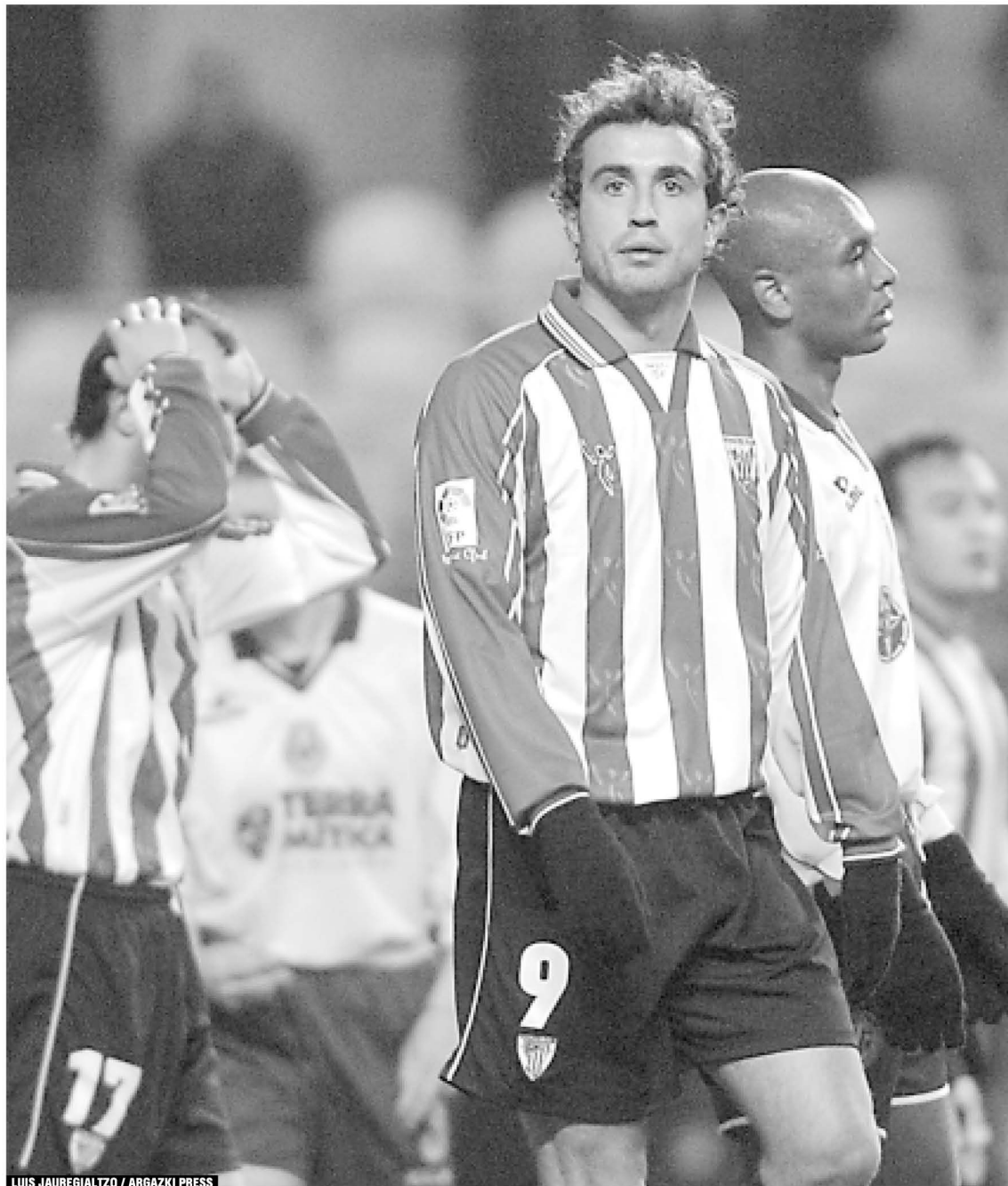
DEPORTIVO

ALDE, IAZKO GARAIPENA. Riazor zelai gaitza da, baina Deportivoen etxean irabaztea ez da ezinezkoa. Iragan denboraldietan sendo aritu da oso Riazorren, baina aurrez ez da aurreko denboraldietako indarra erakusten ari. Bisitan joan diren taldeek zortzi partidatatik bi irabazi eta bi berdindu dituzte. Athleticcek ere garaipen handia eskuratu zuen iaz. Txartelak tarteko, Coruña taldeak ezin du zelairatu jokalariai garrantzitsu bat: Mauro Silva. Iruretarren taldean ezinbestekoa da brasildarra.

AURKA, AURKARIAREN MAILA. Ligak ihes egin aurretik, Riazorren erakutsi duen irregulartasuna gaintitu beharko du Deportivo. Talde gisa zein banaka aztertuz gero, talde bikaina da. Partida jokaldi baten erabakitzeko gaitasuna duten jokalariai ditu: Luquek, Tristane, Valeronek eta Ligako golegile nagusi Makaayk ez dute askorik behar neurketa erabakitzeko.

REAL MADRIL

ALDE, ETXeko INDARRA. Athleticen zaleentzat sasoioko partidarik interesgarriena da —Bartzelona eta Realaren aurkako neurketak ahaztu barik—.

LUIS JAUREGIALTZO / ARGAKI PRESS

Santi Ezquerro eta Joseba Etxeberria, igandean, nolako aukerak huts egin zituzten sinetsi ezinik.

Katedralak itxura ezin hobea izaten du. Harmailak beteta egoten dira; beste neurketetan baino irabazteko gogo handiago egoten da. Jokalariai ere kutsatu egiten dira giro bereziaz, eta zelai gaitza bihurtzen da San Mames, oso zelai gaitza.

AURKA, LIDER IZATEKO LEHIA. Milanekin batera, munduko talderik indartsuena izango da. Florentino Perezek onenak fitxatu ditu, eta Vicente del Bosquek ezinezkoa zirudiena lortu du: jokalariai guztiak gustura edukitzea, liskarrik barik. Horrenbestez, behar adinako motibazioa duenean neurri bako taldea bi-

TIKO

Athleticeko erdilaria

«Hurrengo aurkariak ez dira orain artekoak baino gaitzagoak. Partidak irabaz ditzakegu»

AITOR KARANKA

Athleticeko atzelaria

«Sasoi latzak gaintitzeko gaitasuna erakutsi dugu. Aurkari indartsuen aurka has daiteke gorakada»

lakatzen da Real Madril, eta hala dela dirudi. Txapeldunen Ligako atsedenaldea aprobetxatuz, ordezkioak Espainiako Kopan buru-belarri, eta Zidane, Raul, Ronaldo eta euren lagunak Liga irabazi guran ipini ditu teknikari madrildarrak. Realaren baimenaz, lehen postua gero eta gertuago ikusten dute, eta horrela gaitza izango da erasoko jokorik ikusgarriena duen taldea geldiaraztea.

REALA

ALDE, MOTIBAZIOA. Osasuna eta Alaves gutxietsi barik, Athleticen zaleentzat Realaren aurkako neurketa da euskal derbi na-

EGUTEGIA

PARTIDA	DATA
Deportivo-Athletic	Urtarrilak 19
Athletic-Real Madril	Urtarrilak 26
Athletic-Reala	Otsailak 2
Bartzelona-Athletic	Otsailak 9

gusia. Aurrez, gainera, motibazio berezia izango dute zale eta jokalariai: derbia ez eze, liderraren aurkako partida ere izan daiteke. Athleticen alde, derbietan bigarren mailan gertatzen dela taldeen sailkapena. Sarri askotan, premia handiena duenak irabazten du.

AURKA, REALAREN SASOIA. Txapela kentzeko Liga egiten ari da Real. Hamazazpi jardunaldi jarraian galdu barik egotea oso talde gutxiren esku dago. Liderra da, joko onari esker eskuratutako saria. Mailari eusteko borrokan ibili ostean, Liga irabazteko lehen egotera igaro da sasoi batetik bestera. Xabi Alonsok gidaturik, Valery Karpinen esperientziarekin eta Ligako erasoko bikote onenaren —Nihat eta Kovacevic— ekarpenarekin talde bikaina osatu du Raynald Denoueixek.

BARTZELONA

ALDE, BARTZELONAREN NORA EZA. Ahazteko moduko Liga egiten ari da Bartzelona. Joan Gaspart presidentea nora ezean dabil, eta harekin batera teknikari eta jokalariai. Zaleek gura ez zuten teknikariaren aldeko apustua egin zuen Gaspartek. Van Gaali, oster, ez dizkio ekarri berak gura zituen jokalariai —Riquelme zaleen eskaria zen—. Jokalariai erabakigarriena, Rivaldo, oparitu egin zuen —Van Gaalek oso berekoia zela uste zuen—. Holandarrak ez du lortu Liga hasierako xedea: talde bat egitea, alegia.

AURKA, ERREAKZIOA. Bartzelonak Txapeldunen Ligan erakutsi du bere aurpegi onena. Jokatu dituen neurketa guztiak irabazi ditu. Ligan bide berari jarraitu gura dio. Jokalariai onak ditu, eta edozein unetan esnatu daiteke.

DENBORAZ KANPO

LEHEN MAILA

JARDUNALDIKO EMAITZAK		
Celta	0-1	Real Madril
Valentzia	2-2	Reala
Osasuna	1-1	Valladolid
Betis	2-2	Alaves
Espanyol	3-0	Racing
Athletic	0-1	Vila-real
Recreativo	0-0	Sevilla
Rayo	1-2	Mallorca
At. Madril	3-1	Deportivo
Malaga	0-0	Bartzelona
HURRENGO JARDUNALDIA		
Mallorca	—	Recreativo
Sevilla	—	Malaga
Bartzelona	—	Valentzia
Reala	—	Celta
R. Madril	—	At. Madril
Deportivo	—	Athletic
Vila-real	—	Espanyol
Racing	—	Betis
Alaves	—	Osasuna
Rayo	—	Valladolid

TALDEA	PT	J	I	B	G	KANPOAN	I	B	G	GUZTIRA	I	B	G	GOLAK	A	K
▲ 1. Reala	37+13	17	5	3	0	5	4	0	10	7	0	33	20			
▲ 2. Real Madril	36+21	17	6	2	0	4	4	1	10	6	1	37	16			
▲ 3. Valentzia	29+13	17	5	2	2	3	3	2	8	5	4	27	14			
▲ 4. Deportivo	29+4	17	4	2	2	4	3	2	8	5	4	24	20			
■ 5. Betis	27+7	17	5	2	2	2	4	2	7	6	4	28	21			
■ 6. Celta	27+3	17	4	3	2	4	0	4	8	3	6	20	17			
7. Mallorca	26-7	17	3	1	4	5	1	3	8	2	7	23	30			
8. At. Madril	24+4	17	4	4	1	2	2	4	6	6	5	26	22			
9. Bartzelona	23+6	17	4	3	1	2	2	5	6	5	6	25	19			
10. Sevilla	21+1	17	3	3	2	2	3	4	5	6	6	15	14			
11. Vila-real	21-2	17	4	1	3	1	5	3	5	6	6	19	21			
12. Valladolid	21-2	17	4	2	2	2	1	6	6	3	8	17	19			
13. Athletic	21-7	17	4	1	4	2	2	4	6	3	8	25	32			
14. Malaga	20-2	17	3	2	2	1	4	3	4	8	5	22	24			
15. Racing	20-3	17	3	2	3	3	0	6	6	2	9	20	23			
16. Alaves	20-7	17	4	2	2	1	3	5	5	5	7	21	28			
17. Osasuna	19-5	17	4	1	4	1	3	4	5	4	8	18	23			
▼18. Rayo	18-7	17	2	3	4	3	0	5	5	3	9	18	25			
▼19. Espanyol	16-9	17	4	1	4	1	0	7	5	1	11	19	28			
▼20. Recreativo	10-21	17	1	3	5	1	1	6	2	4	11	13	34			
▲ Txapeldunen Ligara ■ UEFARA																
▼ Bigarren A Mailara																

BIGARREN MAILA

JARDUNALDIKO EMAITZAK		
Murtzia	6-1	Las Palmas
Tenerife	0-0	Levante
Ferrol	0-0	Kordoba
Compostela	0-0	Salamanca
Oviedo	0-3	Ejido
Getafe	1-2	Albacete
Zaragoza	2-2	Leganes
Almeria	1-0	Sporting
Eibar	1-0	Xerez
Terrasa	1-1	Elx
Badajoz	1-1	Numancia
HURRENGO JARDUNALDIA		
Murtzia	—	Tenerife
Levante	—	Ferrol
Kordoba	—	Compostela
Salamanca	—	Oviedo
Ejido	—	Getafe
Albacete	—	Zaragoza
Leganes	—	Almeria
Sporting	—	Eibar
Xerez	—	Terrasa
Las Palmas	—	Numancia
Elx	—	Badajoz

TALDEA	PT	J	I	B	G	KANPOAN	I	B	G	GUZTIRA	I	B	G	GOLAK	A	K
▲ 1. Zaragoza	33+6	18	6	3	0	3	3	3	9	6	3	22	16			
▲ 2. Murtzia	30+14	18	6	2	1	2	4	3	8	6	4	22	8			
▲ 3. Levante	30+10	18	4	4	1	3	5	1	7	9	2	28	18			
4. Albacete	30+9	18	4	4	1	3	5	1	7	9	2	24	15			
5. Elx	27+10	18	3	3	3	3	6	0	6	9	3	23	13			
6. Salamanca	25+2	18	2	4	3	4	3	2	6	7	5	12	10			
7. Terrasa	25+1	18	3	5	1	2	5	2	5	10	3	18	17			
8. Xerez	25	18	3	3	3	4	1	4	7	4	7	18	18			
9. Ejido	25	18	3	3	3	3	4	2	6	7	5	17	17			
10. Almeria	25-4	18	4	3	2	2	4	3	6	7	5	20	24			
11. Las Palmas	23	18	5	2	2	0	6	3	5	8	5	22	22			
12. Sporting	23-2	18	3	6	0	2	2	5	5	8	5	15	17			
13. Ferrol	23-3	18	3	6	0	2	2	5	5	8	5	17	20			
14. Tenerife	22+2	18	2	7	0	1	6	2	3	13	2	18	16			
15. Eibar	22-3	18	4	4	1	1	3	5	5	7	6	14	17			
16. Compostela	20	18	2	4	3	2	4	3	4	8	6	19	19			
17. Getafe	20-1	18	3	2	4	2	3	4	5	5	8	25	26			
18. Leganes	19-3	18	2	4	3	1	8	2	3	10	5	15	18			
▼19. Badajoz	19-13	18	3	3	3	2	1	6	5	4	9	12	25			
▼20. Numancia	18-6	18	3	3	3	1	3	5	4	6	8	17	23			
▼21. Kordoba	14-8	18	2	3	4	0	5	4	2	8	8	10	18			
▼22. Oviedo	14-11	18	0	4	5	3	1	5	3	5	10	17	28			
▲ Lehen Mailara																
▼ Bigarren B Mailara																

KALEAN GORA-KALEAN BEHERA

JAUREGI

Jon Balenziaga.- Bere lana ez da beste batzuen bezainbeste ikusten, baina itzalpean handia da. Valentziaren aurka aurten estreinakoz euskarrian aritu zen, eta nahiz eta Baraja eta Marchena parean izan, gailendu egin zitzaizen Borisen laguntzarekin.

TIKO

Haritz Gallastegi.- Vila-realaren aurka argi eta garbi ikusi zen ez dagoela sasoi onean. Behin eta berriro saiatu zen taldearen eraso zuzentzen, baina ez zuen asmatu. Hala ere, ez zen ezkutatu, eta une oro eskatu zien baloia taldekideei.

L. HELGUERA

Jon Rejado.- Partida erritmoak mesede handia egin dio, hamaikakoan sartu zenetik hobeakuntza nabaria sumatu baitu. Igandean taldea ondo bideratu zuen erasoan, eta defentsan ondo moldatu zen.

RIVERO

Asier Legarda.- Rivero argentinarra lau gol egin ditu denboraldia hasiz gerotik, eta taldeko golegilerik onena da Rosado eta Aloisi aurrelarien aurretik. Azken boladan, ordea, ez dugu ikusi argentinarra, eta zelaian izan da. Valladoliden aurka, Osasunak ez zuen hegaltik izan, Moha ezinean aritu zen, eta Rivero azken hamar minutuetan soilik ikusi genuen.

Jon Ordoñez |

Hotz etorri zen 17. jardunaldia, eta hotz joan da. Horregatik, edo akaso Realak bezperan jokatu zuelako, igandean Donostian zinematik gainezka zeuden. Denoueixen taldea James Bonden traza hartzen ari da, eta Bilbon *The World Is Not Enough* filmaren hasieran poliziei ingelesak ihes egiten dien bezala egin zion ihes Realak Real Madril, ozta-ozta. Aurreko aste guztian Espainiako albistegietan orain arte eman ez zaizkion minutuak eman zitzaizkion Realari, eta sinets ezazue horrek txuri-urdinentzako esanahi positiboa duela: gaur egun albiste handiagoa da Realak lidergoa galtzea, mantentzea baino. Hamabi jardunaldiz ohitu gaitu horretara. Beno, hamabi jardunaldi ken ordu bat, Realari goraka begiratzeaz aspertu diren askok azpimarratu dutenez, 17. jardunaldi honetan Real Madril ordubetez lider izan baitzen. Bejondeiela azkurak.

DENOEIXEN ALDAKETAK. Hala eta guztiz ere, aurreko astean lehenengo aldiz lehen kritikak azaleratu zitzaizkion Denoueixi, aldaetak direla eta. Non amaitzen da frantziarrari zor zaion konfiantza, aurreko denboraldiko estutasunetan edo oraingoaren lidergoan? Alonso eta De Pedroren lesioekin frantziarrak ikusi du zein izan daitekeen partida guztiak jokalaria berberak zelairatzearen arriskua, eta dirudienez, beste batzuei jokatzeko aukera eman nahi die. Realaren denboraldiak aspaldi utzi zion ihesaldiitsu bat izateari, eta eraikitze lanetan ari da entrenatzailea. Lidergoa edozein jardunalditan eror daiteke, baina eraikitzen jarraitu beharko da orduan ere. Horregatik, zoriontzekoa da Denoueixen ausardia, lidergoa hurrengo partidaren galdu dezakeelako. Gainera, Barkero eta De Paula bezalako jokalaria, pixkanaka bada ere, berreskuratzen joatea garrantzitsua da.

JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

ESKUAK PROTAGONISTA. Herenegun, Sadarren, Aimar Olaizola Eskuz Banakako Txapeldunak egin zuen Osasuna-Valladolid partidaren ohorezko sarea. Iturralde Gonzalez epaileak ere zoriondu zuen pilotaria.

BALIO GUTXIKO TXAPELA. Atletico Madrilak du orain neguko txapelduna izendatzeko balio gutxiko txapela. Jantzi, ordea, norberak jantzi beharko du, Realak edo Real Madrilak. Aste honetan Real Madril aurka jokatu du Atletico Madrilak, eta hurrengoan Realaren aurka. Txuri-urdinen hurrengo aurkaria, ordea, Miguel Anjel Lotinaren Celta izango da. UEFAko postuetan egon arren, Lotinaren taldea hankamotz dabil. Azken lau partidetatik hiru galdu ditu, eta Mostovoik Eguberrietan luzatu zituen oporrek ez dute giroa gozatu. Aurrez aurre egongo dira berriz ere larunbatean Donostian Karpin eta Mostovoi lagunak. Berriz ere diot, Eguberrietan elkarrekin ikusi baitzituzten, Realeko zuzendari batekin batera.

HIRU LAURDENAK SAN MAMESEN. Mundua ez da Realean bukatzen, ordea, eta Alavesek

eta Athleticen ere eman dute zeresanik 17. jardunaldi honetan. Maneren taldeak pauso bat aurrera eta bi atzera egiten du dantza deabruarekin, eta infernua ez du atzean uzten. Athletic ere gorago baina txirula berberarekin ari da. Miguel Sola Real Unionekeko entrenatzaileak aurreko astean Bilbon bezala Euskal Herrian ez dela futbola inon bizi esan zuen. Athletic, Alaves eta Osasunak jokatu zuen Solak jokalaria zenean, eta hiruren artean jende eta hedabide gehiago mugitzen dituen lehenengo delatzaileak azpimarratu zuen. Pasa den jardunaldian, ordea, San Mamesek denboraldiko sarrera txarrena izan zuen. Normalean harmailetako 40.000 eserlekuetatik hiru laurdenak betetzen dira, baina Vila-realaren aurka 28.000 zale besterik ez ziren bildu. Aurkaria, hotza edo zinemetako eskaintza? Igandeko sarrera txarra izan zen, baina irteera oraindik ere txarragoa.

17. jardunaldia

DATUA

Denoueixek Kraussen marka berdindu du

1997-1998an Bernd Kraussek hamazazpi partida egin zituen Realarekin galdu gabe, eta iragan larunbatekoarekin beste horrenbeste egin ditu Denoueixek. Aurretik Alberto Ormaetxea dago, 38 partida egin zituen berarekin Realak galdu gabe.

BITXIKERIA

Sudur hezurra aterata jokatu zuen Llorensek

Varelaren kontra kolpe bat hartu ostean, sudur hezurra bere tokitik atera zitzaion Llorensi. Atsedenean, Alaveseko sendagileek bere tokian jarri zioten, eta bigarren zatia minutu batzuetan jokatzeke indarra izan zuen.

HELEGITEA

Urzaizen bigarren txartela kentzeko eskaria

Vila-Realen kontra ikusi zuen bigarren txartela kentzeko behar diren alegazioak bidali ditu Athleticek Lehiaketa Batzordera. Klubaren ustez «gehiegizkoa» da Tuterakoari erakutsitako bigarrena. Onartu ezean Urzaizek ez du Riazorren jokatu.

ADIERAZPENAK

«Adorea eta gogoi esker merezi genuena lortu dugu; ohore bat da niretzat talde hau entrenatzea».

J. M. Esnal 'Mane'
(Alaveseko entrenatzailea)

«Sadarreko harmailetan ederki ezagutu dut Iruñeko hotza, bertoko taldekideekin jokatzen hasia izango dut onena»

Richard Morales
(Osasunako aurrelaria)

SOKATIK TIRA

Hutsuneak igarri zituen

Iragan asteko galderari erantzunez, Alonsok, De Pedrok eta Kovacevicek Malagaren aurka jokatu ez izana, nabaritu egin zuen Realak EGUNKARIAREN web orrian botoa eman duten %71n arabera.

SOKATIK TIRA

Kasu egin behar al die Alavesek Ilieren ordezkariei eskakizunei, eta fitxa handitu aurrelari errumaniarrari?

Erasoan ezinbestekoa da

bai

Jon Rejado.- Argi dago Adrian Ilieren ordezkariek gezurren bidez ezinezona sortzen saiatu direla Alavesen baitan, errumaniarraren fitxa handitzeko. Gasteizko taldeak, ordea, argi izan behar du denboraldiko une honetan errumaniarraren kalitatea duen jokalaririk topatzea zaila dela, eta taldearen egoera zein den ikusita ezin du onartu jokalaria on bat galtzea. Gainera, une honetan garrantzitsua bada, etorkizun gertu batean erabakigarria izango dela argi dago, eta merkatuan horrek izan eragina izango du. Fitxa handitu ahal izateko ez du diru arazorik une honetan Gonzalo Antonek, azken asteetan Brandan Argentinara bidali, eta Eggenen etorkizuna erdi bideratuta utzi baitu Gasteiztik urrun. Ilie galtzea Alavesek onartu ezin duen luxu bat da.

Dena onartu behar al zaio?

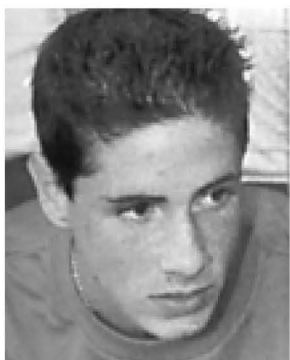
ez

Ekaitz Agirre.- Ukaezina da Adrian Ilieren kalitatea. Errumaniarrak dohain apartak ditu eta azken asteetan erakutsi du zer egiteko gai den. Baina maila horretako jokalaria bati, eskatu dituen baldintzak aintzat hartuta gainera, hiru edo lau partidatan maila ona ematea baino zerbait gehiago eskatu behar zaio. Hori baino ez baitu egin Iliek orain artean. Lehen itzulia amaitzean, lau gol sartu ditu, eta bere mailako aurrelari batentzat ez da hainbeste. Alavesekin duen kontratuaren arabera gainera, berak nahi badu soilik jokatzen ditu Kopako partidak. Oraingo baldintzetan interesgarria litzateke jokalaria mantentzea, baina Alavesek ez du zertan Iliek edo haren ordezkariek eskatutako guztia onartu, kontuan izanda gainera, inork nahi ez zuenean eman ziola jokatzeke aukera.

Eztabaidan parte hartzeko: www.egunkaria.com/inkesta

IZENA ETA IZANA

FERNANDO TORRES (ATLETICO MADRILEKO JOKALARIA)

'Umea' hazten

Ekaitz Agirre |

Hemezortzi urte baino ez ditu, hortik *Umea* ezizena, baina orain artean ikusitakoaren arabera, Atletico Madrileko gainerako jokalariek baino *heldutasun* handiagoa erakutsi du Fernando Torres aurrelari gazteak. Lehenengo denboraldia du Espainiako Futbol Ligako maila nagusian, eta, lehen itzulia amaitzeke, bederatzi gol sartu ditu dagoeneko —azkeneko biak igandean Deportivoren aurka—. Askok eta askok Raulen oinarria dela esaten hasi dira, gehiegizko agian, baina datuei erreparatuta bide horretan da. Raulek bederatzi gol sartu zituen bere aurreneko denboraldian, 28 partidatan, Torresekin kopurua berdindu du 15 partidatan. Eta ez du horretan geratzeko asmorik. Biek ala biek jauzi handia egin zuten euren kirol ibilbidean, Hirugarren Mailatik Real Madrileko lehen taldera Raulek, Bigarren B Mailan hilabete batzuk eginda Torresekin. Asteburuan aurrez aurre izango dira.

**-en
ikasleak
zerura
doaz!**

**ORAINDIK DENAK EZ, BAINA DAGOENOKO IRUÑEAN
400 IKASLE BAINO GEHIAGO BAI&BY-RA
PASA DIRA KONTSUMO ZUZENDARITZA
OROKORRAK SUSPERTUTAKO AKORDIOARI ESKER.
ETA ZERGATIK BAI&BY?
SEGURTASUN, KALITATE, EROSOTASUN ETA
ERAGINKORTASUNAGATIK.
ZERUAN DAUDE DUDARIK GABE!**

bai & by
land

ERRUGBIA. Lapurtarrek 8 egin dituzte, eta larunbatean, beste hainbeste egin beharko dituzte

Miarritzek entsegu asko egin beharko dizkio Cardiffi sailkatu ahal izateko

Europako Kopako azken partida jokatuko du, eta besteen emaitzen mende egon beharko du

Koldo Alduntzin | **DONOSTIA**

Northamptonen 17-14 galdu izanak, oso aukera gutxiarekin utzi du Miarritze Heineken Kopako final-laurdenetara sartzeko. Hala, larunbatean nahitaez irabazi behar dio Galesko Cardiffi (F2, 15:00). Seigarren multzoko lehen postua eskuratzeko, Northamptonek (Ing.) galdu egin behar luke Ulsterren (Irl.), ostiralean. Halere, hiru taldeek, hots, Northampton, Miarritze eta Ulsterrek zortzina punturakin ados egingo lukete. Egoera horretan, tantoen *average*-ak erabakiko luke lehen postua.

Egun, Northamptonek 68 tanto ditu aldeko, Miarritzek 12 eta Ulsterrek 12. Beraz, oso zirikitu txikia dauka. Sailkatzeko beste aukera bat ukanen luke. Hain justu, bigarren postuan sailkatu eta postu horretan leudekeen gainerako guztiekin lehiatzea. Horretan ere lan gaitza ukanen luke, ligaxkan egini-ko entseguak hartuko bailirateke kontuan.

Bigarren postuan geratzeko aukera dutenen artean esatera, Gloucesterrek (Ing.) 31 entsegu egin ditu, Perpinyak (Kat.) 18, Llanellik (Gal.) eta Bourgoinek (Fr.) 16, Miarritzek 8, Ulsterrek 6, eta, Bristol, Munster eta Bezi-ers ere aukeran dira. Neath-

KOLDO ALDUNTZIN
Patrice Lagisquet entrenatzailea Miarritzeko Parme aireportuan.

Beziers barda zen jokatzea, larunbatean eta igandean zelaia hormatuta zegoelako.

Kontu horiek guztiak gogoan hartuta, Miarritzek ahalik eta entsegu gehien eginda menderatu behar du Cardiff, larunbatean. Bestetik, Heineken Kopa-

ko 5. jardunaldia jokatuta hiru taldek lortu dute final-laurdenetarako txartela: Leicester (Ing.), Leinster (Irl.), Tolosa (Okz.). Batere aukerarik gabe geratu direnak, berriz, Galesko Swansea, Neath, Newport eta Cardiff, Eskoziako Glasgow eta

Edinburgo, Ingalaterrako London Irish eta Sale, eta, Italiako Calvisano eta Viadana.

Lagisquet: «Entsegu ugari egitea da gure aukera bakarra»

Miarritzek eraso landu beharko du astean zeharreko entrenamenduetan, Cardiffe-ko defentsa ahalik eta gehienetan zutatu ahal izateko. Galesek galdu egin dituzte azken bi partidak, Zeltiar Ligan Neathen aurka (32-10) eta joan zen larunbatean Ulsterren aurka (21-33).

Miarritzeri dagokionez, larunbateko partidaren Brusque tortikolisak jota jokatu ezinda geratu zen. Etxeberriak ordezkatu zuen, eta estreinakoa egin zuen Europako Kopan. Couzinet ezin izan zen erabat osatu, eta ondorioz, Nauroy eseri zen ordezkoei. Horregatik, gora-behera dezente ukan zuten lapurtarrek neurketa ahalmen osoarekin jokatzeke.

Lagisquet entrenatzaileak honokoa adierazi du partidari buruz: «Falta zozoak egin genituen. Indarrez eta gogoz Northampton baino hobeto heldu ginen partidaren hondarrera; zergatik ez genuen gogo hori lehenago erakutsi? Orain, soilik aukera bat dugu sailkatu ahal izateko: Entsegu ugari egin».

HARRI-JASOTZEA

Inork ez dio erantzun Aretxari eta ez da izango Arestiren aurkako demarik

K. Alduntzin | **DONOSTIA**

Iazko abenduaren amaiera arte eman zuen epea Aretxa harri-jasotzaile ohiak, Unai Aresti gaztearen aurka apustua jokatzeke eginiko proposamenari erantzuteko. Atzo adierazi zuen Aretxak, «inortxok ere» ez duela deitu, eta horregatik «ahaztutzat» ematen dutela apustuaren asmoa.

Bizkaitarrek honoko proposamena egin zuten: Arestik 100, 112, 125 edo 137,5 kiloko zilindroarekin jardungo zuen esku bakarrez, eta kontrarioak, kilo kopuru bereko harri kubikoarekin, bi eskuz, baina jasoaldi kopuru bikoitzaz egin beharko zuen.

Bestetik, Goenatxok eta Izeta II.ak martxoaren 16an jokatuko dute elkarren arteko desafioa. 152 kiloko harri kubikoa erabiliko dute, eta 10 minutuko hiru txanda egingo dituzte. Harri-jasotzaile bakoitzak 6.000na euro jokatuko ditu. Historian atzera eginda, Goenatxok 96 jasoaldi egin zituen orain dela 14 urte.

Urteak pasa dira, baina azkoitiarrak eskarmentu handiagoa du. Izeta sasoi-ko dago, baina harriaren kiloak ere asko dira.

IZOTZ HOCKEYA. Lapurtarrek hobekuntza erakutsi dute, Magnus Kopako bi partidak galdu arren, eta larunbatean ukanen dute segida

Koldo Alduntzin | **ANGELU**

Angeluarrek Super 16ko Magnus Kopako bi partida jokatu dituzte, eta biak gol baten aldearekin galdu: Bresten 4-3 eta Rouenen aurka 5-6. Beraz, bigarren faseko talderik indartsuena eta finalerdietara sailkatzeko kontrario zuzena izan daitekeenaren aurka neurtu ditu indarrak. Rouenen aurka Antoine Amsellem eta Jerome Patard izan ziren golegileak Hormadin, bakoitzak bina gol egin zituztela; bestea Solauxek egin zuen. Gazte bien hitzak bilduko ditugu, orain artekoa aztertzeko.

«Defentsa ondo itxi beharra zegoela esan ziguten entrenatzaileek partidaren hastapenean, bestela, hutsik txikiena ere garesti ordainduko genuela; eta hala gertatu zen. Bistan da, Rouen, Amiens, Grenoble eta Mulhouseraren aurka oso erne

Hormadik defentsa eta arreta hobetu beharko ditu Dijon liderra mendeen hartzeko

jardun baharko dugula aitzinera ere», aipatu zuen Patardek.

Lapurtarrek birritan lortu zuten bi goleko alde murriztea, eta hori aipagarria da. Angeluarrek jakin izan zuten Rouenen zuloak aurkitzen, baina une batzuetan «erlaxatu» egin zirela nabarmendu zuen Amsellemek: «Hori hala da, baina bestetik, ohartu gara taldea hobetzen ari dela partidak jokatu ahala. Espero dezagun gerora nabaritzea hobekuntza hori, gaitza izango baita finalerdietara sartzea».

Aitzinlari gaztea gerora begira jarri zen: «*Play-off*-eko hastapena da, eta bi partidak galdu ditugun arren, joan-etorriko neur-

ketak dira eta irabazten ahal dugu. Heldu den larunbatean Dijonen ariko gara, eta hori ez da Rouen bezain indartsua».

Patardek zioen oraindik «sailkatzeke» aukera ikusten duela: «Nolanahi ere, defentsa gehiago zehaztu behar dugu emaitza onak ukan ahal izateko. Rouen kontra, esate baterako, 3-3 jarri gara, baina berehala egin dizkigute bi gol. Ea pixkanaka lortzen ari garen heldutasunak fruitua ematen duen».

Bigarren jardunaldiko gainerako partidei dagokionez, Dijonek —Hormadiren kontrarioa, larunbatean— irabazi egin zion Grenoble-ri luzapenean (5-6).

KOLDO ALDUNTZIN
Antoine Amsellem Rouengo jokalaria batekin lehian, hormara erorita.

Beste emaitzak: Mulhouse 6-3 Brest, Villard 3-4 Amiens. Lehen postuan Dijon eta Rouen dira (4 p.), 3. postuan Mulhouse

eta Amiens (3 p.), 5. postuan Grenoble eta Brest (2 p.), eta, azkenak Villard eta Hormadi 0 punturakin.

ESKU-HUSKA. Euskadi Irratia sarian, Kepa Peñagarikano izan da lehen jardunaldiko onena

Goñi II.a eta Zezeaga bueltan dato; Errasti larri ibiliko da garaiz osatzeko

lazko txapeldunak eta txapeldunordeak elkarren kontra ariko dira, igandean, Arrasaten

Enekoitz Telleria | **DONOSTIA**

Jokatu dute lehen jardunaldia Eskuz Binakako Txapelketan, eta badago pilotik alerik onenak eta eskasak bereizteko lehen aukera. Onenen artean, Kepa Peñagarikano herenegun Eibarren emandako maila. Eskasenen artean, egun berean eta partida berean Titin III.ak egin-dako partida kaskarra. Ez batera eta ez bestera, erdibidean, Xala-Lasa III.a txapeldunen lehen puntua, Agirre-Barriolaren hautagaitza, Olaizola I.a-Ruizen ahalegina eta Errastiren sufrimendurako ahalmena. Onetik hurbilago horiek, eskasetik baino gehiago. Alderantziz, eskasenetik pauso batera, Eugi-Goñi III.aren ahulezia eta Olaizola II.a-Otxandorenaren txakalaldia eragin zuen gehiegizko pilota hura. Ez da asko, baina bada zerbait hasteko.

Bigarren jardunaldia Amurion hasiko da ostiralean, eta Azpeitian bukatu astelehenean, San Sebastian egunean. Azpeitian, etxean jokatu du egun horretan Kepa Peñagarikano. Bera izan da lehen jardunaldiko ezusteko atseginena. 50 puntu lortu ditu Euskadi Irratia Sarian, Imanol Agirre (48) eta Asier Olaizolaren (39) aurretik. Aurreten ere pilota jarraitzen duten 17 komunikabideetako kazetariok emandako puntuekin sari-tuko dute txapelketako pilotari onena. Ia aho batez hartutako

SAILKAPENAK

A MULTZOA	Jo	Ir	Gal	TA	TK	Pt
1. Xala-Lasa III.a	1	1	0	22	16	1+6
2. Olaizola I.a-Ruiz	1	1	0	22	20	1+2
3. Esain-Errasti	1	0	1	20	22	0-2
4. Olaizola II.a-Otxa	1	0	1	16	22	0-6
5. Goñi II.a-Elkoro	0	0	0	0	0	0

2. JARDUNALDIA

Ostiralean, Amurion, Goñi II.a-Elkoro eta Esain-Errasti (22:30, ETB1).

Igandean, Arrasaten, Xala-Lasa III.a eta Olaizola I.a-Ruiz (17:00, ETB1).

Atsedena: Olaizola II.a-Otxandorenak.

B MULTZOA	Jo	Ir	Gal	TA	TK	Pt
1. Agirre-Barriola	1	1	0	22	7	1+15
2. Unanue-Peña.	1	1	0	22	12	1+2
3. Titin-Zezeaga	1	0	1	12	22	0-10
4. Eugi-Goñi III.a	1	0	1	7	22	0-15
5. Beras-Beloki	0	0	0	0	0	0

2. JARDUNALDIA

Larunbatean, Mungian, Titin III.a-Zezeaga eta Berasaluze VIII.a-Beloki (17:30, Tele 5).

Astelehenean, Azpeitian, Agirre-Barriola eta Unanue-Peñagarikano.

Atsedena: Eugi-Goñi III.ak.

erabakia izan da Beizamako atzelariaren aldekoa.

Eta bigarren jardunaldi horri begira nabarmentzekoa da lehen jardunaldian jokatu ezinda gelditu ziren bi pilotari txapelketan hasiko direla: Mikel Goñi eta Joxemari Zezeaga. Apurtutako atzamarra jokatzeko moduan du nonbait Oronozkoak,

JON HERNAEZ / ARGAZKI PRESS

Titin III.a eta Peñagarikano, herenegun, Eibarko Astelena frontoian.

eta Uberako atzelariaren eskuin eskuari ere primeran etorri zaio astebeteko atsedena. Azken ordukorik ezean, arazorik gabe aritzeko moduan dau dela adierazi zuen atzo Aspe enpresak.

Arazo gehiago Jokin Errastik izango ditu. Pilatu egin zitzaion lana joan den larunbatean Ba-

rakaldon, eskuin eskua irekitze-raino pilatu; garbitu diote zauria, eta bihar joango da Iñigo Simon medikuarenera. «Oso itxura txarra dauka eskuak. Bera animoso dago ostiralean jokatu duela duelakoan, baina nik ez dut uste jokatu duenik», adierazi zion atzo EGUNKARIARI Iñigo Simonek berak.

ERREMONTEA. Ezkurra eta Urko Altuna I.a eta Eizagirreren lehen postuaz jabetzen saiatuko dira

Binakako Txapelketako lidergoa dago gaur jokoan Uharteko Euskal Jai Berrin

E. Telleria | **DONOSTIA**

Binakako Erremonte Txapelketako lehen itzulia amaitzeaz dagoen honetan —ostegunean jokatu dute Hernaniko Galarreta pilotalekuan azken partida—, aurtengo txapelketako bi bikote sendoenetakoe elkarren kontra jokatu dute gaur arratsaldean Uharteko Euskal Jai Berri frontoian: Ezkurra txapeldunak eta Urkok, Altuna I.a eta Eizagirreren kontra. Sailkapeneko lehen postua

dago jokoan, eta finalerdietan aritzeko urrats ia erabakigarria egitea.

Altuna I.a-Eizagirrek irabazi egin dituzte orain arte jokatu dituzten bi partidak. Lehen bi partiden ostean, orde, min hartu zuen Eizagirrek eta atzeratu egin behar izan zuten bi astez gaur Ezkurra-Urkoren kontra jokatu duten partida. Azken txapelketan jokatu dute partidan uzteko izan zuten izterrean Zarauzko atzelariak, baina osatuta dago erabat, herene-

gun Galarretan erakutsi zuenez —aparteko erakustaldia emanda irabazi zuen, Zeberio II.aren, Altuna I.a-Lizasoren kontra (40-35)—. Eizagirre da, gainera, txapelketako pilotari onena sarritzen duen Faustino Upategien Torneoko pilotari onena ere, orain arte.

Urkok nola eutsiko ote dion da gaurko zalantza

Altuna I.a-Eizagirre bikotearen sendotasun itxurazko hori ikusita eta Ezkurra txapeldunaren ohiko maila kontuan hartuta, Urko gaztearen erantzunean egon daiteke gaurkoaren garaia. Iaz bezala, aukera eman dio aurreten ere enpresak azpeitiarrari lehen mailako pilotarie-

kin aritzeko. Betiere, urte osoan egindako lanaren seinale eta saria dela ahaztu gabe. Urduritasunak galarazten dio erregular-tasuna Urkori, eta ikusi egin behar da gaur nola erantzuten duen. Izan ere, pentsatzekoa da Ezkurraren jokoa nola edo hala saihestu eta azpeitiarrari eraso egiten saiatuko direla Imanol Altuna eta Jon Eizagirre.

SAILKAPENAK

BIKOTEAK	Jo	Ir	Gal	TA	TK	Pt
1. Altuna I.a-Eizagirre	2	2	0	80	58	2
2. Altuna II.a-Etxabe	4	2	2	151	114	2
3. Ezkurra-Urko	3	2	1	99	116	2
4. Iñigo-Lizaso	3	1	2	101	112	1
5. Zeberio-Aizpuru	4	1	3	136	158	1

TRINKETA

Ezkurra I.a-Etxeto eta Muskarditz-R. Dermit, bigarren faseko lehen irabazleak

Berezkoren Binakako Txapelketako lehen bi partidak jokatu zituzten atzo arratsaldean Donibane Garazin. Ez zen ezustekorik izan. Lehenengoan, Ezkurra anaien arteko deman, Patrick zaharrena eta Etxeto nagusitu ziren Paxkal gazteenaren eta Sorhueten kontra (40-36). Bigarren, Dermit lehengusuen arteko deman, Rene eta Muskarditz nagusi Jean Claude eta Aranbururen kontra (40-29).

TRINKETA

Bengoetxea VI.a izan zen onena Tolosan (17-22)

Bengoetxea VI.a-Armendarizek irabazi zuten Nagore-Pascualen kontra (17-22) atzo Tolosan jokatu dute partida nagusia. Leitzako aurrelari gaztea nabarmendu zen, goi mailako zazpi erremateekin. Bigarren Mailako txapelketako partida, aldiz, Gonzalez-Laskurainek irabazi zuten, aise, Txafee-Bernalen kontra (14-22).

JAIALDIAK

IGANDEKO EMAITZAK EIBAR.

Berraondo-Urberuaga 9; Badiola-Imaz 22. Binakako Txapelketa Nagusia: Unanue-Peñagarikano 22; Titin-Apeztegia 12. Atxa-Arroyo II.a 22; Azpiroz-Nalda III.a 8.

NAJERA.

Del Rey-Auxkin 9; Leiza-Albizuri 22. Barberito VI.a-Rai 16; Baleztena-Berna 22.

GALARRETA.

Martinez-Barrenetxea II.a 34; Ziganda-Gaztelu 35. Zeberio II.a-Eizagirre 40; Altuna I.a-Lizaso 35. Urretabizkaia I.a-Urko 33; Bereziartua-J.Etxeberria 40. Matxin III.a-Lander 24; Zalakain-Aizpuru II.a 30.

ATZOKO EMAITZAK TOLOSA.

Salaberria-Balerdi 18; Retegi VI.a-Medina 9. Nagore-Pascual 17; Bengoetxea VI.a-Armendariz 22. Txafee-Bernal 14; Gonzalez-Laskurain 22.

DONIBANE GARAZI.

Berezkoren Binakako Txapelketa (bi partida): Ezkurra I.-Etxeto 40; Sorhuet-Ezkurra II.a 36. Muskarditz-R. Dermit 40; Aranburu-J. C. Dermit 29. **DEPORTIVO.**

Marin-Ziskar I.a 40; Zarraga-Imanol 33. Ziskar II.a-Rekalde 33; Urkia-Juan Pablo 45. Unda I.a-Beldarrain 31; Irondo-Garrido 40.

GAURKO PARTIDAK EUSKAL.

Larrea-Amenabar / Uterga-Barrenetxea. Binakako Txapelketa: Ezkurra-Urko / Altuna I.a-Eizagirre. Elizalde-Auzmendi / Bitoria-A. Lekunberri. Kalonge-Aizpuru / Lezea-Badiola.

HITZ BITAN

Izerdirik botatzen ez duen atleta

KENENISA BEKELE. Krosean egungo atleta onena dela berretsi du etiopiarrek, Elgoibarren irabazita

Julen Etxeberria | DONOSTIA

Etiopiako atletismo lantegiak harri bitxia ekoitzi du berriro: Kenenisa Bekele. Kros luzeko eta motzeko egungo munduko txapelduna zen Elgoibarren herenegun jokatu zen Juan Mugerzaren Oroimenezko Nazioarteko Krosa irabazteko faborittoa. Bekelek ez zuen huts egin, eta aurreikuspen guztiak bete zituen —nola gainera—, garaipena lortzeaz gain, indar erakustaldi bikaina egin baitzuen, Elgoibarren bildutakoak eta lasterketa telebistan ikusi zutenak txundituta utzita.

Afrikako atleta gehien an-
tzeakoa da Bekeleren historia. 1982. urteko ekainaren 13an

jaio zen, Etiopia hegoaldeko Oromo izeneko herrixkan, guraso nekazariak osaturiko familia ugari batean —bost anaia ditu—. Eremu horretako gazte asko bezala, eskolarako eta lanerako bidean egin zituen lehen korrikaldiak Bekelek. Oromoko inguruek, gainera, zerbait berezia dute, Haile Gebreselassie eta Derartu Tulu atleta bikainen jaioterria ere bada eta.

Jauzi itzela iaz

Bekeleren izena iazko urte hasieran hasi zen oihartzuna hartzen, Dublinen (Irlanda) jokatu beharreko Munduko Kros Txapelketen aurretiko zenbait lasterketa garrantzitsu irabazi baitzituen: Durhamgo Krosa (Bri-

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

Kenenisa Bekele herenegun, Elgoibarko Juan Mugerza krosean.

MARKA

Munduko Txapelketa berean kros motza eta luzea irabazten zituen lehen atleta bilakatu zen iaz Bekele, Dublinen

tainia Handia) eta Cinque Muliniko Krosa (Italia), besteak beste. Aurkezpen txartel bikain horrekin iritsi zen Bekele Dublinera. Han, aurretik erakutsitakoa berretsi besterik ez zuen egin, eta Munduko Txapelketa berean kros motza eta luzea irabazten zituen lehen korrikalaria bilakatu zen.

Gozamena da Bekele korrika egiten ikustea. Bere aurpegian ez da tentsiorik antzematen. Aitzitik, bere gorputzaren mugimendu guztiek lasaitasun sentimendu itzela transmititzen dute. Elgoibarko helmugan zuen aurpegia ikusi besterik ez dago horretaz jabetzeko: izerdi tanta bat bera ere ez. Eta ez da salbuespena, Bekelek ez baitu izerdirik botatzen, edo hori dirudi behintzat.

TENISA. Celine Beigbeder angeluarrak 6-0 eta 6-1 galdu zuen Czinken aurka

GREG WOOD / EPA

Capriatiren kanporaketa, Australiako Irekiko lehen ezustea

Atzo hasi zen Australiako Irekia, eta lehen ezustekoa izan da jadanik, Jennifer Capriati estatubatuarrek —torneoko bigarren zerrendaburua— Marlene Weingartner alemaniar gaztearen aurka galdu baitzuen, 2-6, 7-6 eta 6-4. Partida oso erraz hasi zuen Capriatik, baina denborak aurrera egin ahala, Weingartnerren jokoak gora egin zuen. Es-

tatubatuarra urduri jarri zen, eta hutsak bata bestearen atzetik egiten hasi zen. Azkenean, alemaniarrek buelta eman zion partidari, torneoko lehen ezustekoa emanez. Bestalde, Celine Beigbeder angeluarrak 6-0 eta 6-1 galdu zuen Melinda Czink hungariarraren aurka. Cristina Torrensek gaur jokatu du, Iva Majoli kroaziarraren aurka.

ZIKLO-KROSA

David Secok Espainiako Txapelketa irabazi du, laugarren aldiz jarraian

David Seco ziklo-kroslari busturiarrak Espainiako Txapelketa irabazi zuen herenegun, Sotroindion (Asturias). Seco jaun eta jabe izan zen lasterketa hasieratik, eta minutuko aldea baino gehiago atera zien Juan Carlos Garro nafarrari eta Gaizka Lejarreta bizkaitarrari. Egoitz Murgoitio bizkaitarrak bosgarren postuan amaitu zuen proba, eta 23 urtez azpiko mailako Espainiako Txapelketa irabazi zuen. Azkeneko lau urteetako Espainiako Txapelketak irabazi ditu Secok.

TXIRRINDULARITZA

Datorren denboraldian Team Coast taldean korrituko duela baieztatu du Jan Ullrich

Datorren sasoiaren Team Coast taldean korrituko duela baieztatu zuen atzo Jan Ullrich. «Team Coastek talde ona egin du, eta ziurrenik aste honetan sinatuko dut kontratua», esan zuen Ullrich. Alemaniarrak martxoaren 23a arte dago zigortuta, anfetaminekin positibo emateagatik.

FUTBOLA

Eggen eta Roberto Rios Eskozian eta Ingalaterran ari dira probatzen; Cordonek Eibar utzi du

Alaveseko Dan Eggen eta Athleticen Roberto Rios atzelariak Eskozian eta Ingalaterran daude, hurrenez hurren, hango lehen mailako talde banarekin probatzen. Eggen Glasgow Rangersen ari da, eta Roberto Rios West Bromwich Albionen. Bestalde, David Cordonek Eibar utzi du.

SASKIBALOIA

Tau Baskoniako Leandro Palladinok zuntz haustura du, eta hiru astean egongo da kantxetatik kanpo

Tau Baskoniaren zorigaiztoak ez du etenik. Dusko Ivanovicek hamaika arazo izan ditu azken partidetan deialdia osatzeko, jokalar eskasia dela eta. Atzo, Montenegroko entrenatzaileak beste albiste oso txarra jaso zuen, Leandro Palladino hegal argentinarrek zuntz haustura baitu, eta hiru astean egongo baita kantxetatik kanpo. Palladinori erresonantzia egin zioten atzo Gasteizen, eta pronostikoa baieztatu egin zen: hiru aste.

Skalariak taldeak Italian emandako kontzertu bat.

EGUNKARIA

38-39

Merkatu txikiko esportatzaileak

Hemengo musika mugaz gaindi hedatzea gero eta garrantzitsuagoa da euskal disketxeentzat; horren adibide bat besterik ez da Cannesko MIDEM jaialdian egingo duten egonaldia, igandetik aurrera

BERTSOLARITZA. 40

Inozentzio Olea

Idazlea eta bertso jartzailea

«Gaurko bertsolariek bertso kilometrikoak egiten dituzte; lehengo saioek grazia gehiago egiten zidaten»

Segura Irratian 10 urtean egindako irakurraldiak argitaratu ditu Sendoak

INGURUMENA. 32

150 tona fuel-olio euskal kostara iristear dira mila puska eginda, eta 3.000 tona hel daitezke datozen egunotan

Arcachongo ostralariek Espainiako agintarien ardura frogatu nahi dute

ARTEA. 42

Julio Romero de Torresek egindako biluzi onena, 'Poesiaren Venusa', Bilboko Arte Eder museora iritsi da

Lehen aldiz erakutsiko dute jendaurrean; hilaren 26a arte ikusteko aukera dago, bere beste margo batzuekin batera

INGURUMENA. Arcachongo ostralariek Espainiako Gobernuak jazotakoan duen erantzukizuna argitu nahi dute

Baliteke datozen egunetan euskal itsasertzera 3.000 tona erregai heltzea

150 tona fuel-olio, mila puska eginda, kostara iristear zirela zioen atzo gauean Jaurilaritzak

A.Gutiérrez - A.Rentería | GASTEIZ-BAIONA

Atzo, berriro ere, Bizkaiko eta Gipuzkoako hondartzetara *Prestige*-ren fuel-olioa iritsi zen. Aurreko egunetan baino gehiago. Eta itsaso parean, gainera, orban beltz piloa ikusten zen (5,10,15 zentimetrokoak, eta baita 20-30 zentimetrokoak ere). Batzuetan, fuel-olio orbanak kostaldetik 25-50 metrora atzeman zituzten, iristear. Eusko Jaurilaritzako eledun Josu Jon Imazek denera 150 tona zirela esan zuen, eta mila puska eginda euskal kostara iristear zeudela. Asturiasko parean beste 3.000 tona (50 kilometro luze eta zabal den orbana) daudela esan zuen eta baliteke datozen egunetan iriste.

Fuel-olioa batez ere Bizkaiko hondartzetara iritsi zen atzo. Batzuetan, metro bateko fuel-olio orbanak atzeman zituzten; Azkorri hondartza eta Getxon, adibidez. Eguerdirako, Bizkaiko 13 hondartzatan 13 tona fuel-olio jaso zituzten. Gipuzkoako 9 hondartzatan, aldiz, 0,3 fuel-olio tona bildu zituzten. Profesionalak ari dira hondartzak garbitzen. Beraz, oraingoz boluntarioen presentzia ez dela beharrezkoa esan zuen atzo Imazek.

Atzo 12 itsasontzi ibili ziren lanean, fuel-olio orbanak antzemateko. Gainera, kostaldean fuel-olioa batzeko, 18 arrantza itsasontzi aritu ziren lanean. 30 fuel-olio tona bildu dituzte itsasoan egun osoan. Dena den, orbanak oso sakabanatuta helitzen dira; eta, beraz, lana askoz ere zailagoa bihurtzen ari da. Hurrengo orduotako egoerak okerrera egingo duela-eta, gaur, 31-32 arrantza itsasontzi ariko dira lanean.

Gero eta kezka handiagoa

«Alarma egoerarik ez dago, baina kezka handitzen ari da», azaldu zuen atzo Imazek. Lehen kezka fuel-olioa nondik datorren jakitea da. Dirudienez, orain dela 3, 4 aste Asturiasko kostaldera iritsi zen fuel-oliotik dator. Korronteak hurbildu du fuel-olio hori gure kostara, eta baliteke datozen 4-5 egunetan gehiago heltzea.

Kaltetutako udalerrien alkatetekin hitz egin du Jaurilaritzak. Urdaibaiko gune babestura ere, Lagako zonaldera, fuel-olioa

TXEMA FERNANDEZ / EFE

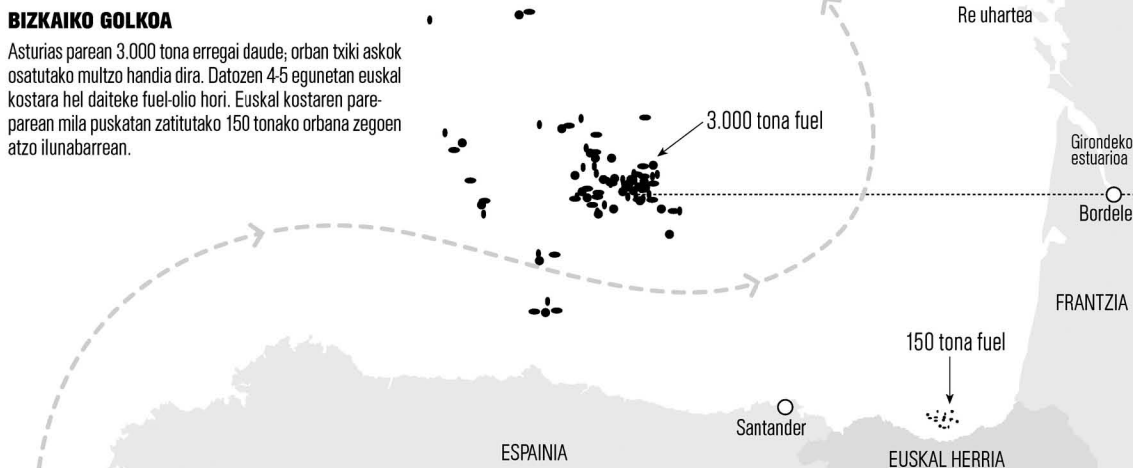
INOIZ BAINO ZIKINAGO. Inoiz baino zikinago agertu ziren atzo euskal hondartzak, batez ere, Bizkaian. Argazkia atzo Sopelan egindakoa da.

Marea beltza euskal kostan

Fuel orbanak Portugalgo ur-lastera Kosta zati kaltetua Babes-sareak

BIZKAIKO GOLKOA

Asturias parean 3.000 tona erregai daude; orban txiki askok osatutako multzo handia dira. Datozen 4-5 egunetan euskal kostara hel daiteke fuel-olio hori. Euskal kostaren pare-parean mila puskatan zatitutako 150 tonako orbana zegoen atzo ilunabarrean.

BIZKAIA

13 hondartzatan agertu dira dagoeneko fuel-olio aztarnak. Atzo, aurreko egunetan baino gehiago iritsi zen. Santurtzi, Bermeo, Ea, Lekeitio eta Ondarroa izan ziren lekurik kaltetuenak.

GIPUZKOA

9 hondartzatan agertu dira dagoeneko orbanak. Mutriku, Deba, Zumaia eta Getaria izan ziren atzo lekurik kaltetuenak.

LAPURDI

Atzo ez zen orbanik agertu inon. Ziburun, Sokoako hondartza zabaldu egin zuten.

ITURRIA: Eusko Jaurilaritzak, La Voz de Galicia

AUZIBIDEAK

Espainiako Gobernuaren aurka Arcachondik

Espainiako Gobernuak jopuntuan jartzen duten salaketak bere bidea egiten ari dira Frantziatik. Dagoeneko Arcachongo ostralariek *X*-ren aurkako salaketa (zehaztu gabea) ezarri dute. Horren ondorioz, kutsaduraren ardura zeinena den aztertu beharko du auzitegiak.

Salaketa ezarri dutenek argi erran dute Espainiako agintarien erantzukizuna frogatu nahi dutela auzitegian, eta legeak agintzen duen jardura betetzen ari dira. Gisa horretako hainbat ekimen egiten ari dira, pribatuen partetik. Izan ere, gero eta boz gehiago altxatzen ari dira Frantzia mailan Espainiako agintarien axolagabekeria salatuz.

Galizian ere hainbat talde aztertzen ari dira zer egin daitekeen Espainiako Gobernuaren kontra. Nunca Mais plataformako abokatu talde bat, esaterako, bide horretan aurrera egitea egokia izan daitekeen ikertzen ari da. *Prestige*-ko kapitaina atxilotu zuten unetik Espainiako agintariak izan ziren petroliontzirean arduradunak.

iritsi zen atzo. Dena den, bertan hesi flotagarriak daude, eta horiek fuel-olioa sartzea eragozten ari dira.

Lapurdi, garbi

Atzo ez zen petrolio orban edo pikorrik heldu Lapurdiko itsas hegira, eta, horren ondorioz, asteburuan itxia zuten Ziburuko Sokoako hondartza ireki egin zuten. Donibane Lohizune, Miarritze eta Angeluko hondartzetan eta Txingudiko badian hesi flotagarriak ezarri dituzte. Hala ere, garbiketa lanak errazteko, itsasontziak itsas gora eta behean uretaratzeko pasabideak antolatuta dituzte.

Horrez gain, heldu den ostiraletik goiti kutsaduraren aurkako sareak ezarriko dituzte Miarritzeko Amabirjinaren hartzetik Saint Martin hondartzaraino. Sare horiek fin-finak dira, ahalik eta kutsadura gehien biltzeko bere baitan. Lehen sareak ostiralean jarriko dituzte, baina ez dira aski behar guztiak betetzeko, eta gehiago ekoizten ari dira uneotan.

Arantxa Iraola | DONOSTIA

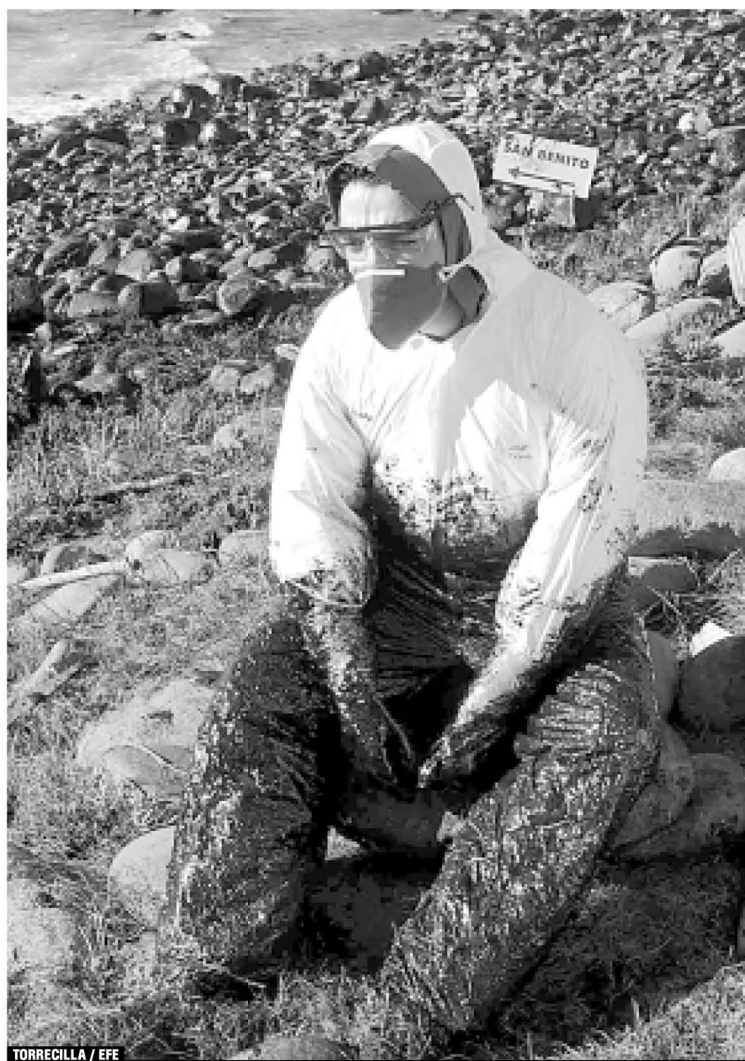
Kezkati azaldu ziren mundu zabaleko ekologistak *Prestige* petrolioiak ezbeharra izan zuen unetik. Oso. Petrolioiak haren arrakalak hondamendi beldurgarri baten abiapuntua izan zitezkeela esan zuten, eta asmatu egin zuten. Ordutik Galiziako gizartearen eragile nekaezinak izan dira. Eta ez dute amore emateko asmorik. Atzo, istripua gertatu zela bi hilabete betetzen zirela eta, elkarrekin agertu ziren Santiagon 10 talde ekologista. Manifestu bateratua plazaratu zuten. Bi hilabeteotako balantzea egiten dute bertan. Zoritzarrez, etsigarria.

Besteak beste, agintariek bi hilabeteotan hondamendiaren inguruan «desinformazioaren bidea» hautatu dutela salatzen dute. Haserre. Eta argitasuna eskatzen dute. «Ikerketa batzordeak eratu behar dira Galiziako, Espainiako zein Europako Legebiltzarretan; jazotakoaren eta hartutako erabakien inguruan informazio argia eman behar dute. Ildo horretan, batzorde horien ondorioen arabera, erantzukizun politiko eta administratiboak zehaztu behar dira».

Dokumentu bateratuan, besteak beste, Espainiako Sustapen ministro Francisco Alvarez Cascos hartu dute ahotan. Hark oraindik bere karguan jarraitzea lotsagarria dela esan dute, eta dimisioa aurkeztu beharko lukeela azaldu dute. Era berean, erregaien garraioan gertatzen diren ezbeharretan erantzukizunak zehaztea zail dela adierazi dute, eta erregimen zorrotzagoa eskatu dute.

Balantze etsigarria

EKOLOGISTAK GALIZIAN. Hamar talde ekologistak deklarazio bateratua plazaratu dute, bi hilabeteotako akatsak salatuz

TORRECILLA / EFE

BOLUNTARIOEN LAN NEKAEZINA. *Prestige*-ren ezbeharra gertatu zenetik, milaka boluntario joan dira Galiziako itsasertza garbitzera.

Era honetako hondamendi gehiago ez gertatzeko, Europako Batasunak tinko jokatu behar duela esan dute, eta itsas garraioa kontrolatzeko politika berria diseinatu behar dela. Besteak beste, krosko bikoitza duten petrolioiak baino ezin direla onartu azaldu dute, eta jazo daitezkeen ezbeharrei aurre egiteko plangintza eragin-korrak prestatu behar direla.

Prebentzioaren alor horretan Espainiako Gobernuak lotsagarri jokatu duela azaldu dute. «Lehendik era horretako hondamendiak gertatu badira ere, horrelakoetarako azpiegiturarik oinarritzeko ere ez dute eskura».

Boluntarioen lan baldintzak hobetzeko deia

Espainiako Gobernutik eta Xuntatik Galiziako kostan boluntario gehiago ez direla behar esaten ari dira asteotan. Horren aurka azaldu dira ekologistak. «Oraindik ukitzeko daude zenbait leku», azaldu dute. Era berean, oro har, boluntarioen lan baldintzak hobetu egin behar direla gogoratu dute, eta administrazioari dei egin diote horretarako. Garbiketa lanetan erabiltzen diren itsasontzietan xahutzen den dirutza ere administrazioak bere gain hartu beharko duela gogoratu dute.

Gainerakoan, oro har, garapen jasangarriaren aldeko aldarria egiteko erabili dute ekologistek dokumentu plazaratu berria. Idatzi bateratua ADEGA, Amigos de la Tierra, CEMMA, ERVA, FEG, Greenpeace, SEO/Birdlife, SGEA, SGHN eta WWF/ADENA erakundeek sinatu dute. *Prestige* oro saihesteko.

Otsailetik aurrera Rias Baixasetan itsaskien harrapaketa baimentzea aztertzen ari da Galiziako Xunta

Galiziako Xuntak aitortu duenez, baliteke otsailetik aurrera Rias Baixasetan itsaskien harrapaketa baimentzea. Egunotan zientzialariak Rias Baixasetako itsaskien kalitatea aztertzen ari dira. Ikerketen emaitzak hil honen bukaeran ezagutuko dira. Kontuak kontu, azken erabakia Rias Baixasetako kofradietako ordezkarietara hitzartuko dutela azpimarratu dute agintariek. Bestalde, ekainerako hondartzen %95ean bainatzea posible izatea espero du Xuntak.

BNGk ez du baztertzen auzitegiatar jotzea, erantzukizunak eskatzeko

Bloke Nazionalista Galiziarreko (BNG) bozeramaile Xose Manuel Beirasek adierazi duenez, bere alderdiak ez du baztertzen auzitegiatar jotzea. Gainera, *Prestige*-k sortutako hondamendiaren erantzukizunak eskatzen dituzten salaketa guztiak lagunduko dituztela gaineratu du.

Dagoeneko garbiketa lanetan ziharduten 800 lagun artatu behar izan dituzte medikuek

Jakina da *Prestige*-k garraiatzen zuen erregaia oso kalitate txarrekoa zela. Adituek azpimarratu dutenez, erregai horrek osasun arazo larriak eragin ditzake pertsonengan. Hala, orain arte garbiketa lanetan ziharduten 829 pertsona zaindu behar izan dituzte osasun zerbitzuek. Lagun gehienek buruko minak, zorabioak, goragaleak eta faringeko narritadura zituzten.

Mantxako Kanalean istripua izan zuen 'Vicky' petrolioiak Rotterdamera eramanez dute

Urtarrilaren lehenean *Vicky* petrolioiak istripua izan zuen Mantxako Kanalean. Ezbeharren unean ontziak 65.000 tona erregai garraiatzen zituen. *Vicky* atzo eramanez zuten Rotterdameko portura (Holanda), ontziko deposituetan dagoen erregaia husteko asmoz. Rotterdameko portuko adituen ustez, ez dago erregaia itsasora isurtzeko arriskurik.

RAUL GARCIA | WWF/ADENA ERAKUNDEKO ORDEZKARIA

«Aurreko marea beltzetatik oso gutxi ikasi dugu, eta orain ez dakigunola jokatu»

A.I. | DONOSTIA

Santiagon prentsaurrekoa eman ostean, EGUNKARIARI tarte bat eskaini zion WWF/ADENA erakunde ekologistako ordezkari Raul Garciak. Dokumentu plazaratu berriaren mamia laburtzen saiatu zen.

■ Zer esateko elkartu zarete ekologistak?

Istripua gertatu eta berehala prentsaurrekoa eman genuen guk, hau guztia hondamendi itzela izan zitekeela esateko... Orain, berriz, hondamendia beldurgarria dela berretsi dugu, eta ez dela amaitu. Era berean, horrelakorik gehiago ez gertatzeko zer egin daitekeen azaldu dugu, bai eta kaltetutako ekosistemak berreskuratu

tzen saiatzeko zer egin daitekeen ere...

■ Eta zer egin daiteke?

Benoa, kaltetutako ekosistemak berreskuratzen hasteko lehenik eta behin zer galdu den jakin behar da, eta oraindik ez dakigu. Lehendik izan ditugu marea beltzak, baina oso gutxi ikasi dugu horietatik, eta, orain, ondorioz ez dakigu nola jokatu. Hondamendi honek, gainera, ez du ekosistema bakar bat kaltetu, ekosistema asko daude kaltetuta, eta oso ezberdinak.

■ Zein da lehentasuna?

Aurren-aurrea iritsitako fuel-olio guztia erretiratzeko ahalegina egin behar da.

■ Nolanahi ere, horrekin ez da aski izango. Zer gehiago egin beharko da?

Garapen jasangarriaren bidea aukeratu beharko da, ezinbestean. Agintariek, konponbideak proposatzeko orduan, azpiegitura erraldoiak (portuak, errepideak...) egiteko inbertsioak aipatzen dituzte, baina ahanzi egiten dira ekologiaz; porlana eta betoia, ez dute beste konponbiderik eskaintzen, eta ja kaltetutako ekosistemak oraindik ere gehiago kaltetzen dituzte.

■ Fuel-olioa isuri eta isuri ari da oraindik 'Prestige'. Zer egin daiteke?

Gure mezua argia da, *Prestige*-k fuel-olioa isurtzeari lagatzea lortu behar da. Oso garestia izanagatik, epe luzera begira, askoz ere merkeagoa izango da hori lortzen duen sistema ez

deus egitea baino. Hainbat enpresa eta tekniko proposamenak egiten ari dira, badugu horren berri, eta horiek aintzakoztat hartzeko eskatzen dugu...

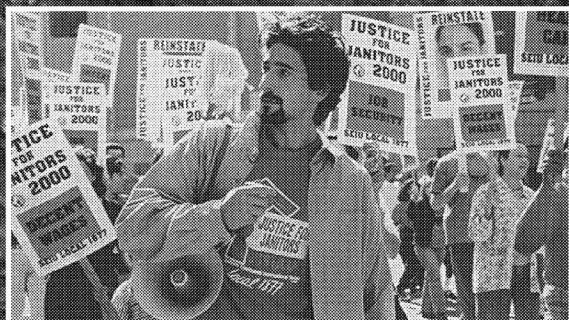
■ Plazaratu berri duzun deklarazioan, berriro ere, kritiko azaldu zarete oso administrazioarekin...

Bai, eta kritiko izaten segi beharko da. Egoera apur bat hobetu da orain, baina oso berandu. Ukazioaren legea hartu zuten armatzat hondamendia hasi bezain pronto, guztia ezeztatu baino ez zuten egin, eta horrek kalte handia egin zuen. Orain garbiketa lanetan eta, dirua sartu dela argi dago, enpresa ugari sartu dira, eta makina handiak ekarri dituzte...

■ Baina ez zaudete horren alde...

Ez, makina handiak sartzea ingurumenarentzat txarra dela iruditzen zaigu; ez dugu batere gogoko bide hori.

www.egunkaria.com

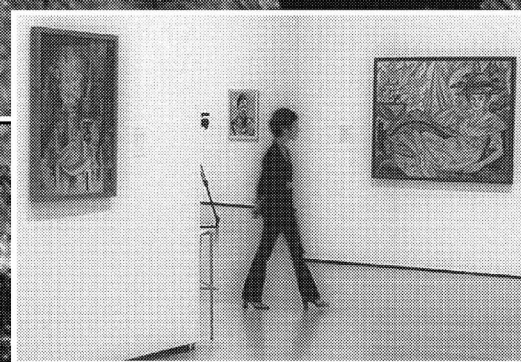
kontzertuak

zinema

erakusketak

antzerkia

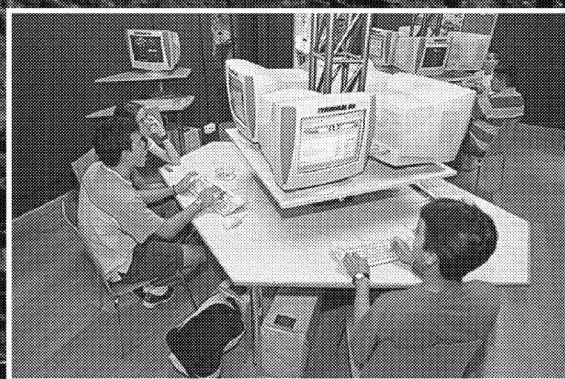
ikastaroak

afariak

ibilaldiak

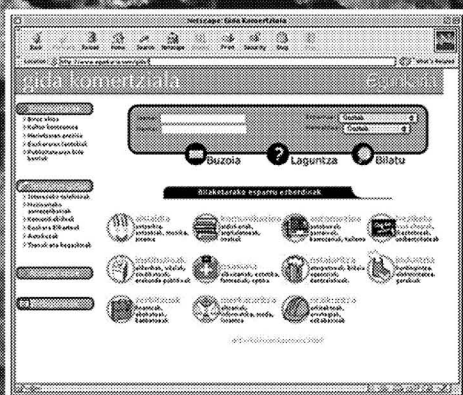

internet

dantza

erosketak

egonaldiak

Zure aisialdirako gida

IZARRAREN HAUTSA

Mikel Susperregi ■ ASTRONOMOA

Planeta beroenak burdinazko euri tantak ditu

Teknika berria erabiliz, astronomoek planeta bitxia aurkitu dute Eguzki sistematik kanpo. Jada 100 aurkitu dituzte, baina hau, besteak ez bezala, berotasun handikoa da. Bere atmosferak 3.000 gradu inguruko tenperatura du, eta bertako metalak lurrinduak dira. Espektrumaren neurketek burdinaren nagusitasuna erakusten dute, eta beraz pentsatzen da bertan hodeiak eta euri tantak burdinazkoak direla. Planeta ezohizko hau

Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics zentroko zientzialariek aurkitu dute eta gugandik 5.000 argi urtera dago.

Teknika berri honek behatzen duena da izarraren argia zuzen-zuzenean. Erresoluzio handiko neurketak eginez, argi izpiaren aldaketak neurtzen dira, jakiteko ia izarraren aurretik planetarik igaro den. Hori gertatuz gero, planetaren gerizak izarraren argia pixka bat iluntzen du. Aldaketa txiki hori ongi neurtzea gaitza da eta erabiltzen diren gailuen erresoluzioa harrigarria da.

Ahalegin hau 300 kilometro urrun dagoen argiaren paretik igarotzen den euliaren geriza ikusteko behar den erresoluzioarekin pareka daiteke.

Burdinazko hodeiak eta euri tantak dituen planeta bitxi hau Esne Bidearen beso espiralean dago kokaturik. Jupiterren larratza baino pixka bat txikiagoa izanik, bere auzuneko izarraren inguruan 29 orduro burutzen du orbita. Izarrangandik oso gertu dago, Lurra eta Eguzkiaren arteko distantzia baino 50 aldiz hurbilago. Bertan sortzen den berotasuna zernahi lurrintzeko gauza da

eta zaila da inolako gune solido edo gogorrik duela pentsatzea. Gasez egindako planeta erraldioen kategorian dago.

Hau da hain zuzen ezagutzen dugun planetarik beroena. Bere atmosfera nahiko beroa da burdinazko lainoa eta euria izateko. Horrelako ingurune bortitzean ez dugu espero bizi gehiegi aurkitzea. NASaren programa garrantzitsuak, KEPLER, Lurraren antzekoak diren planetak aurkitzea du helburu, Eguzki sistematik kanpo bizirik ba ote den ikertzeko. Helburu horrekin espero da etorkizunean teknika berri hau hobetuko dela eta planeta txikiagoak behatzen laster arrakastatsua izango dela. Oraingoz, teknika honen lehenengotariko erabileran, aurkikuntza hau nahiko bitxia izanez gain, aurrerapauso garrantzitsua da norabide zuzenean.

BOTIKAK. Legeak eritasun orori eragin behar diola nabarmendu du

Patente gabeko sendagaien zerrenda irekia nahi du OMEk

Gobernuz Kanpoko Erakundeek herrialde aberatsak kritikatu dituzte

Erredakzioa | DONOSTIA

Iragan abenduaren 20an Munduko Merkataritza Erakundeak (MME) bertan behera utzi zituen botiken patenteen legearen inguruko akordioa lortzeko Genevan (Suitza) egin zituen bilerak. MMEko kideek adierazi zuten, legeak zein gaitzei eragingo dien, hori izan zen akordioa lortu ez izanaren arrazoietakoa bat. Hori dela eta, Ameriketako Estatu Batuek eta Europako Batasunak legeak zein eritasunetan eragina izango duen proposatzen duen zerrenda bana proposatu dute.

Osasunerako Mundu Erakundeak (OME) gogor kritikatu zuen atzo AEBek eta EBk eginitako proposamena. OMEko kide German Velazquez kolonbiarraren arabera, herrialde pobreek egin beharko lituzkete zerrenda horiek. «Herrialde bakoitzak inork baino hobeto ezagutzen ditu zein behar dituen».

Velazquezek salatu duenez, herrialde aberatsek soilik zenbait gaitz kutsakor sartu nahi dituzte zerrendan. Hala, minbizia, asma eta gaitz kardiobaskularrak zerrendatik at utzi nahi dituztela salatu du. «AEBen eta EBren proposamena 2001. urtean Munduko Merkataritza Erakundeak Dohanen hitzartu zituen hizpideen aurkakoa da. Bilera hartako lehen puntuak argi eta garbi uzten zuen patenteen legearen inguru-

Botika merkeak lortzea herrialde pobreen arazo nagusienetakoa da.

ruko edozein akordioak gaitz guztiak bildu behar dituela». Bestalde, Washington bere proposamena aurrera ateratzeko presioak egiten ari dela gaineratu du.

Herrialde pobreen eskakizuna

Botika generikoak —markarik gabeak, baina askoz ere merkeagoak— herrialde pobreek gehien eskatzen dituztenak dira. Ohiko sendagaiak oso garestiak dira, eta herritarrek ezin izaten dituzte erosi.

Oxfam International eta Mugarik Gabeko Medikuek erakundeek ere gogor kritikatu dute AEBetako eta EBko herrialdeen jarrera. Erakunde horien aburuz, herrialde aberatsak farmazia enpresa handien morroi dira. Bestetik, honako hau ere adierazten dute: Indiak eta Brasilek, zenbait gaitz larrien aurkako botika generikoak egiten hasiko balira, herrialde aberatsetako farmazia enpresa handien interesari kalte egingo liekete.

LABURAREN

IKERKUNTZA

Ozonoterapia izeneko teknika aitzindaria aurkeztu du Alberto Mesanza sendagileak, Bilbon

Alberto Mesanza medikuak ozonoterapia izeneko teknika aitzindaria aurkeztu zuen atzo, Bilbon. Ozonoterapia bizkarrezurreko arazoak dituzten pertsonen laguntzeko asmoz garaturiko teknika da. Mesanzak nabarmendu zuenez, ozonoterapiari esker hernia diskala edo lunbarrak eta garondoko arazoak dituzten lagunek ez dute zertan ebakuntzarik egin arazoa konpontzeko. «Ozonoa kaltetutako diskoan ziztatzen da. Abantailak ugariak dira; esaterako, ez ditu nahigabeko ondorioak».

KLONAZIOA

Haur klonatuaren inguruko auzian frogak eskatu dizkio AEBetako epaitegi batek Clonaidi

Ameriketako Estatu Batuetako epaitegi batek haur klonatuaren inguruko auzian frogak eskatu dizkio Clonaid enpresari. Abenduaren 27an Raeldarrek bultzatutako ekimen baten ondorioz lehenengo haur klonatua jaio zela iragarri zuen Clonaid enpresak. Epaitegiak haurraren eta bere amaren nortasuna eta bizitokiaren inguruko datuak eskatu ditu. Clonaiden haurraren nortasuna ez zuela zabalduko esan zuen.

INGURUMENA

Klima aldaketa eta iragan urtean Australiak pairatutako lehorte larria lotu dituzte

Iragan urtean Australiak inoizko lehorterik larriena pairatu zuen. WWF erakunde ekologistak Sydney aurkeztu duen ikerketa baten arabera, Lurra berotzea izan zen lehortearren arrazoi nagusia. Ikerketan parte hartu duen Anna Reynolds adituaren arabera, iazko batez besteko tenperaturak 1950. urtekoak —iaz arte Australiak inoiz pairatu duen lehorterik latzenaren urtea— baino gradu bat gehiago izan zuen.

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

Kultura Sailak diruz lagundutako egunkaria

Asteartea, 2003-01-14

3. astea ■ 14 egun igaro dira ■ 351 egun falta dira

esaera

Txakurrari ez dio ardura
katuak amorrua badio ere

datuak

2,5

Gaztela eta Leongo Avila (Espainia) inguratzen duen harresiak 2,5 kilome-troko luzera du. Harresi horietan, guz-tira, 88 dorre eta bederatzzi sarrera daude. Harresiak gurutzatzen duen katedrala XII. mendean hasi ziren egi-ten, eta lau mende geroago bukatu zuten. Hala, mende horietako estilo erromaniko eta gotikoak nahastu zituzten eliza horretan.

21,8

1970eko hamarkadan izan genuen hie-saren berri, eta duela bi urte arte, ale-gia, 2001 arte, 21,8 milioi lagun hil ziren mundu oscan gaitz horrek jota.

telefonoak

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 00-335 aurrezenbakia. Iparraldetik Hegoaldera: 00-34

IPARRALDEA	
Kostaldeko ospitalea	59443355
SAMU	15/59633333
Pozoitze kasuetan	56.96.40.80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAMen	59635555
Polizia	17
Baionako Suprefetura	59590919
Elektrika-gas arazoak	14/59521018
Errepideetako berri	56963333
Kontseilu Orokorra	59257840
Miarritzeko aireportua	59239066
SNCFko trenbideak	59555050
Laborantza Gambera	59295043
Ordua telefonoz	3699
Meteo agiria (grabatua)	59220330
Meteo zerbitzuak	59238415
Baiona Taxi	59594848

HEGOALDEA	
SOS Deiak	112
Udalzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	1003

ARABA	
Suhiltzaileak	945161163
Gurutze Gorria	945222222
DYA	945281020

Errepideetako informazioa	945222058	Renfe	944238633
Ertzaintza-Arkaute	945282000	EuskoTren	902543210
Miñoiak	945135500	Bizkaia irratia taxiak	944162222
Guardia Zibila	945256100	Radio Taxi	944448888
Txagorritxuko Ospitalea	945007000	Tele Taxi	944442333
Santiagoako O. Orokorra	945007600	Naturgas	902- 123456 / 900- 400523
Ospitale Militarra	945136577	Alkoholiko Anonimoak	944150751
Poliklinika	945140900	Hiesari aurre egiteko	
Arana Erietxea	945282800	Hiritar Elkarte, T-4	944221240
'Naa. S. Esperanza' klinika	945252500		
Asepeveo klinika	945274655/66		
Araba klinika	945142100	DYA	943464622
Forondako aireportua	945163591	Gurutze Gorria	943222222
Gasteizko Renfe geltokia	945230202	Itsasoko Gurutze Gorria	943272222
Autobus geltokia	945258400	Ospitale Probintziala	943006000
Radio Taxi	945273500	Erresidentzia	943007000
Elbarrituentzako taxiak	608870144	Gurutze Gorria (Donostia)	943214600
		Gurutze Gorria (Irun)	943611203
		Poliklinika	943462200
		Debagoieneko erietxea	943035300
		Zumarragako ospitalea	943035000
		Bidasoako ospitalea	943007700
		Mendaroko ospitalea	943032800
		Amarako ospitalea	943007400
		Ertzaintza	943288888
		Guardia Zibila	943211100
		Hondarribiko aireportua	943642240
		Renfeko geltokia	943283599
		EuskoTren	902543210
		Taxi Autonomoak	943471717

BIZKAIA	
Diputazioko suhiltzaileak	949422800
Bilboko suhiltzaileak	944233000
Gurutze Gorria	944222222
DYA	944319200
Ertzaintza	944441444
Larrialdiak (Osakidetza)	944007474
Basurtuko ospitalea	944006000
Galdakaoko erietxea	944007000
Santa Marina	944006900
Gurutzetako ospitalea	946006000
Sondikako aireportua	944869301

Radio-taxi Donosti	943454535
Radio-taxi Santa Clara	943464646
Parada taxiak	943278825
Sanz Agirrezabala taxiak	943466757
Donosti Gas	943450200
Tolosagasa	943650782
Gas Hernani	943330928
Informazio sexuala	943320444
Donostiako suhiltzaileak	080
Gipuzkoako suhiltzaileak	088
Hiesari Aurrehartzeko eta Kontrolatzeko Egitasmoa	943006464

NAFARROA	
SOS Deiak/Foruzaingoa	112
Iruñeko suhiltzaileak	948222222
DYA	948171717
Gurutze Gorria	112
Errepideetako informazioa	948237000
Guardia Zibila	948427500
Eguneko Psikiatri O.	948273812/61
Nafarroako Ospitalea	948422100
Bideko Ama Birjina O.	948429400
Noaingo aireportua	948168700
Iruñeko Autobus geltokia	948223854
Renfeko geltokia	948130202
Radio Taxi	948221212
Teletaxi	948232300

DUELA 10 URTE

HBri soldatak ukatzen segituko zutela jakinarazi zuten

Herenegun hamar urte, lege-gintzaldia amaitu bitartean Herri Batasuneko parlamenta-riei soldatak ordaindu gabe ja-rraituko zutela ezagutarazi zu-ten Gasteizeko Legebiltzarreko Mahaian. Halako erabakia hartu ostean zabaldu zuten berria. Ha-la ere, alegazioak aurkezteko, zazpi eguneko epea eman zien Mahaiak HBko parlamentariei.

1991ko soldatak ukatu izana EAeko Auzitegi Nagusian salatua zuen HBk, eta azken erabaki horren aurka alegazioak aurkeztuko zituela jakinarazi zu-ten HBko bozeramaileak. *Zigor ekonomikoa xantaia politikoa da* zioen pan-karta zabaldu zuten HBko parlamentariek EAeko Legebiltzarrean, baina er-tzainek berehala kendu zuten pankarta.

efemerideak

Txomin Agirre hil zen

1920. urteko urtarrilaren 14an, Txomin Agirre idazle eta apaiz ezaguna hil zen. Karrantzan (Bizkaia)apaiz moduan denboraldi bat egin ondoren, Zumaian moja karmeldarren ikastetxean jardun zuen hil arte. Han idatzi zituen euskal literaturan klasikotzat hartu dituzten bi eleberri: *Garoa* eta *Kresala*. Ipuinak, artikuluak, san-tuen bizitzak, bidaia kronikak eta hainbat idazlan utzi zituen ondarrutar idazleak.

1935. 1ª egunkariaren lehenengo alea kaleratu zuten.

SANTUAK.	Zuhaitz.
----------	----------

horoskopoa

Uxue Agirre

ARIES martxoak 21-apirilak 20

Begietako mina duzulako erabiltzen dituzu betaurreko zantar horiek? Horrela bada...

TAURUS apirilak 21-maiatzak 20

Zerebelo guztia galdu duzula ematen du, azkenaldian hartzen dituzun erabakiak ikusita.

GEMINI maiatzak 21-ekainak 20

Istriputik, azken finean, nahikoa ondo atera zinen. Eta hurrengoan autoa zentzuz gidatzeko balio badu, ongi etorri!

CANCER ekainak 21-uztailak 20

Beti makarroiak jaten aspertu egiten zarela eta beste zerbait nahi duzula? Baina gero makarroirik gabe betiko geratu nahi al duzu?

LEO uztailak 21-abuztuak 23

Ikusten dut bufanda polita erosi duzula; gainera, egunotan bufanda jantzeko moduko eguraldia egiten du.

VIRGO abuztuak 24-irailak 23

Deabru arropak erosi dituzula itxura aldatzeko? Nahiko deabrua bazara zu lehendik ere.

LIBRA irailak 24-urriak 23

Begi zuloak gero eta handiagoak dituzu, bai. Ondoan duzun horren errua da.

SCORPIUS urriak 24-azaroak 23

Zalapartaka hasi al zara honezkero? Aizu, oraindik osteguna da, eta horrek ez du esan nahi astearen azkena denik!

SAGITTARIUS azaroak 24-abenduak 23

Lodia, bai, zuk daukazun azala. Baina-baina nolatan egiten duzu hori?

CAPRICORNUS abenduak 24-urtarrilak 20

Muturreko kolorea aldatu ere ez zaizu egiten, ezta lotsatzen zarenean ere. A zer meritua.

AQUARIUS urtarrilak 21-otsailak 18

Zokoratuta sentitzen zara lagunen artean? Altxa burua, eta erakutsi zure aurpegia.

PISCIS otsailak 19-martxoak 20

Sentimenduak sentimendu, askotan hori alde batera utzi behar duzu zenbait lan egiteko orduan.

farmaziak

ARABA

GASTEIZ. 09.00-22.00: ARRIETA, Valentin Foronda bidea, 24. SANTAMARIA, Txile kalea, 5. DE BENITO, Herrandarrak, 2. Gavez. LZ. HEREDIA, Ortiz Zarate, 22. **LAUDIO.** Gau eta egun. FUERTES, Kamaraka, 4. **AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA.** Gau eta egun. FERNANDEZ, Artea errepidea, 6 (Artziniega)

BIZKAIA

BILBO. 09.00-22.00: AGIRRE, Colon Larreategi, 18. OLAIZOLA, Gran Via, 8. PARDO, Mazarredo zumardia, 9. SANTISTEBAN, San Jose plaza. GUENETXEA, Autonomia, 41. ORTUETA, Doctor Landin kalea, 4. BARRENETXEA, Sabino Arana etorbidea, 6. GARCIA, Sabino Arana etorbidea, 38. VALLEJO, Pedro Cortes, 2 (Begoña). ARMENDARIZ, Bidebarrieta, 9. EUBA, Nafarroa, 1. LLORENTE, Pedro Egillor plaza, 3. MAGUREGI, Zabalburu plaza, 4. URRUTIA, Urkijo zumardia, 22. Gavez. ARIETA, Agirre Lehendakaria, 1. EGIRAUN, Hurtado Amezaga, 10. **ARRATIA.** Gau eta egun. KORTAZAR, Agirre Lehendakaria, 27 (Igorre). **BARAKALDO.** Egunez. HERAS, Euskadi etorbidea, 82. Gavez. ZEBERIO, Tebidor maisua, 4. **BASAURI.** Egunez. EGILEOR, Agirre Lehendakaria, 51. Gavez. HERNANDEZ, Kareaga Goikoa, 38. **BERMEO, MUNDAKA.** Gau eta egun. ZABALA, Intxausti kalea, 38 (Bermeo). **DURANGALDEA.** Gau eta egun. NAVARRO, Artekale, 6 (Durango). **ERANDIO-TXORIERRI.** Egunez. GARCIA, Jose Luis Goioaga, 25 (Erandio). **GALDAKAO.** Egunez. UZELAI, Loiolako San Inazio, 14. **GERNIKA, BUSTURIA, FORUA.** Gau eta egun. BOYRA, Artekale, 1 (Gernika). **GETXO.** Gau eta egun. UGALDE, Gorbea mendia, 1. **LEIOA.** Egunez. ORDIERES, Sabino Arana, 89. **LEKEITIO-EA.** Gau eta egun. ARRIETA, San Kristobal plaza (Lekeitio). **MEATZALDEA.** Gau eta egun. OJEDA, Haritzalde plaza, 6 (Las Carreras). **MUNGIALDEA.** Gau eta egun. GOLZARRI, Lauaxeta olerkaria, 12 (Mungia). **ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA.** Gau eta egun. URRUZUNO, Kantxope, 12 (Ondarroa). **PORTUGALETE, SANTURTZI ETA SESTAO.** Egunez. ESTEFANIA, Mugakoa (Portugalete). GARCIA SANCHEZ, Murrleta etorbidea, 36 (Santurtzi). Gau eta egun. ETXEBARRIETA, Aizpuru, 14 (Sestao). **URIBE-KOSTA.** Gau eta egun. LINARES, Bide Nagusia, 9 (Barrika). **ZALLA, GUENES, BALMASEDA.** Egunez. TORRE, Kontxa auzoa, 5 (Karrantza). Gavez. GARAI, Enkarterri kalea, 1 (Gueñes). **ZORNOTZA.** Gau eta egun. SARRIA, Luis Urregoetxea kalea, 5.

GIPUZKOA

DONOSTIA. 09.00-22.00: CARASA, Hondarribia, 23. ESNAL, Serrano Anguita, 1 (Antigua). PEREIRO, Karmengo Ama, 37 (Egia). APEZTEGIA, Euskadi etorbidea, 61 (Trintxerpe). Gavez. UNAMUNO, Garibai, 4. **ANDOAIN.** Egunez. ELIZONDO, Zumea kalea, 20. Gavez. DE MIGUEL, Kale Nagusia, 32 (Lasarte). **ARRASATE.** Gau eta egun. AZKOAGA, Iturriotz kalea. **AZKOITIA, AZPEITIA.** Egunez. GISAOLA, Jandonianiz kalea, 5 (Azkoitia). Gau eta egun. GARCIA, Enparan kalea, 29 (Azpeitia). **BEASAIN, ORDIZIA.** Egunez. DE LA CUESTA, Nafarroa etorbidea, 39 (Beasain). Gavez. JAUREGI, Santa Maria kalea, 2 (Ordizia) . **BERGARA.** Gau eta egun. GUALLAR, S. Antonio, 5. **DEBA, MUTRIKU.** Gau eta egun. OTSAGABIA, Txurruka tenienten kalea, 3 (Deba). **EIBAR, ERMUA.** Gau eta egun. MANDIOLA, S. Agustín kalea, 3 (Eibar). **ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO.** Gau eta egun. BIDASOLO, San Frantzisko kalea, 47 (Elgoibar). **ERRENTERIA, LEZO, PASAIA.** Egunez. PAGES, Biten kalea, 11 (Errenteria). Gavez. RODRIGUEZ, Bizente Elizegi, 7 (Errenteria). **ESKORITZA, GATZAGA.** Gau eta egun. ITURRALDE, Mitarte kalea, 18 (Aretxabaleta). **HERNANI, URNIEETA.** Egunez. GOMEZ, Kale Nagusia, 14 (Hernani). Gavez. DE MIGUEL, Kale Nagusia, 32 (Lasarte). **HONDARRIBIA.** Gau eta egun. FIZ, Donostia kalea, 25. **IRUN.** Gau eta egun. FDEZ. TROKONIZ, Argentina, 15. **LASARTE-ORIA, USURBIL.** Gau eta egun. DE MIGUEL, Kale Nagusia, 32 (Lasarte). **OIARTZUN.** Gau eta egun. ERRANDONEA, San Esteban plaza, 5. **ONÁTI.** Gau eta egun. JULDAIN, Kale Barria, 6. **TOLOSA.** Gau eta egun. SANTAMARIA, Nafarroa etorbidea, 2 (Tolosa). **URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI.** Gau eta egun. SARRIA, Iparragirre, 1 (Zumarraga). **VILLABONA.** Gau eta egun. SANTAMARIA, Nafarroa etorbidea, 2 (Tolosa). **ZARAUZT, ORIO, AIA.** Gau eta egun. URANGA, Zigordia kalea (Zarauzt). **ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA.** Gau eta egun. AJURIA, Harategi kalea, 6 (Zumaia).

NAFARROA

IRUÑERRIA. 09.00-22.00: FDEZ. BLANCO, Sancho Ramirez, 3. GOIENA, Erietokieta, 2. GABAS, Txapitela, 22. SAHUQUILLO, Urdazubiko monasterioa, 23. MADOZ, Zaragozarako errepidea, 26 (Arrizabalaga). SAGARDOI, San Blas, 5 (Burlata). CUBILLAS, Rascacielos etorbidea, 4 (Barañain). IARNQZ, Divina Pastora, 11 (Antsoain). Gavez. RUIZ, Nafarroa Beherea etorbida, 13. MADOZ, Zaragozarako erreidea, 26 (Arrizabalaga). SAGARDOI, San Blas, 5 (Burlata). CUBILLAS, Rascacielos etorbidea, 4 (Barañain).

Oharra: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko guardiako farmazien izenak ematea debekatutrik dago. Guardiako farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polisi etxera deitu beharra dago derrigorrez.

han-hemen

Besarkada anitzek eragindako mina sendatzeko, akupuntura egin diote Lula presidenteari

Akupuntura aditu talde baten zaintza jaso du Brasilgo presidente Lula, *Txirotasunerako txangoa* deitu duten irteeran eman zizkioten besarkada ugariak minduta utzi dutelako. Bere ministroekin batera, hainbat herrixka txirotan izan da Lula azken bi egunetan, hango jendea agurtzen. Biztanle txirokek, antza, besarkada sendoak eman zizkioten presidente berriari, eta eskuin sorbaldan zaintira-tua eragin. Lularen medikuak jendea ez besarkatzeko gomendioa eman dio presidenteari, baina Lula esan du herriarekin harreman zuzena izaten jarraituko du.

Mao Zedongen margo bat kopiatzeagatik isuna jarri diote Txinako museo garrantzitsuenari

Txinako Iraultzaren Museo Nazionalak, Txinako garrantzitsuenak, 31.000 dolarreko isuna ordaindu beharko du, Mao Zedong buruzagi komunistaren margo baten kopiak egitea baimendu zuelako. Auzitegi batek eman duen epaiaren arabera, museo-ko arduradunek diru kopuru hori ordaindu beharko diote Dong Xiwen margolari zenduaren familiari. Izan ere, *Txina Berriaren Fundazio Ekitaldia* margolanaren kopiak egin zituen Shanghaiko enpresa batek, museoaren baimenarekin. Guztira 31.000 kopia egin eta saldu zituen enpresak.

Kontsumoaren logikarekin, naturari aurre egiten

Azken egunetan negu gorria iritsi da, eta tenperaturak benetan hotzak dira gurean. Hala ere, dendak hasi dira udako arropak iragartzen, Iruñeko afixa horretan ikus daitekeen moduan.

Eskalatzaileak, etxetik gertu entrenatzen

Alexandr Odintsovek 14 metroko izotz *har-kaitz* bat eraiki du, 22.000 metro kubiko ur erabilita. Errusian hotz izugarria dago, eta, hori baliatuz, eskalatzailea etxetik gertu ari da entrenatzen.

Elefanteen jaialdian gauza ikusgarriak erakutsi dituzte, Indiako Mihimukh eremuan

Zaurituak eramateko gauza dela erakutsi zuen joan den igandean *Guru Prasad* elefanteak, Mihimukhen (India). Elefanteen jaialdia egin zuten han joan den asteburuan.

Nicole Kidman, bere agindua bete, eta irrati esatari batekin aterata da

Australiako irrati esatari batekin hitzordua izan zuen joan den asteburuan Nicole Kidman aktoreak. Beraz, joan den abuztuan agindu zuena bete du. J Hirukoitza irratiko izar Will Anderson eta Nicole Kidman elkarrekin egon ziren Bondiko bainuetxean, Sydney hirian, *Daily Telegraph* egunkariak argitaratu duenez. Joan den abuztuan, Kidmanek berarekin aterako zela agindu zion irrati saioan Andersoni, eta ikusmina zegoen hori betekozuenetz.

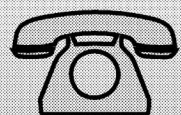
Anjelica Hustonek zinemaldi bat egingo du Puerto Vallartan, bere aitaren omenez

AEBetako aktore Anjelica Hustonek zinemaldi bat antolatuko du Puerto Vallartako bainuetxean, Mexikon. Bere aita John Huston zinemagile handiaren omenez jarri nahi du abian aktoreak zinemaldia. «Amerika osoarentzako zinemaldia da. Beste inon nekez ikusiko diren filme-kin gozatzeko aukera izango dugu hemen», azaldu du Hustonek. Oraindik ez dute zehaztu zinemaldia noiz egingo den, baina, ziurrenik, apirilean izango da.

hilberriak

ESKELAK

Gaueko 9ak arte hartzen dira

(0034) 943 300 222

publi@egunkaria.com

**Begoña
Aretxaga
Santos**

Altxorren mapak besapean etxea utzi eta ondinen abestien xerka abiatu ninduzun izuen gordelekuetan barrena.

ZURE BETIKO LAGUNAK

Amaia Gonzalez, Carmen Larrañaga, Amparo Oiarzabal, Carmen Perez, Itziar R. Arocena, Marijo Valderrama, Tere Zubillaga, Itziar Zuriarrain.

2003ko urtarrilak 14

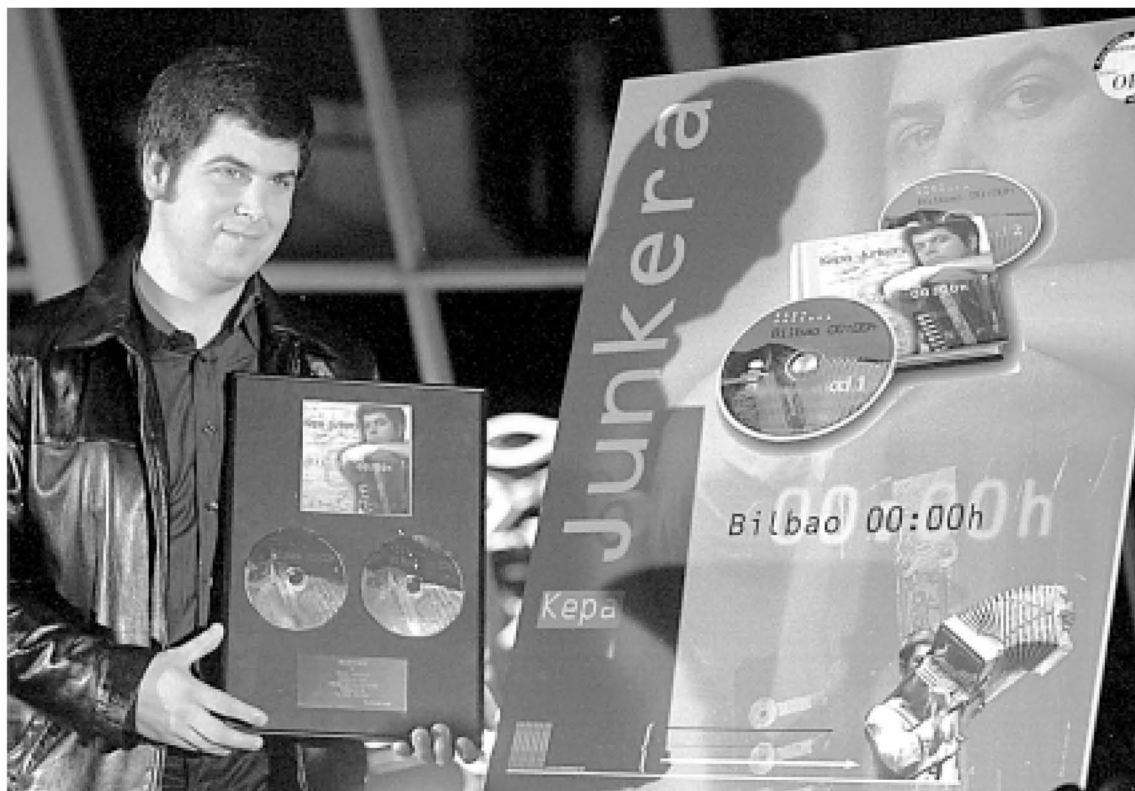
Kanpoko merkatuari so

EUSKAL DISKETXEAK HEDATZE BIDEAN. Bigarren urtez, Euskal Herriko disketxeak Cannesen egingo den MIDEM azokan izango dira igandetik aurrera. Atzerriko merkatuak gero eta garrantzi handiagoa du euskal zigiluentzat

Mikel Lizarralde | DONOSTIA

Euskal Herriaren txikitasunak eta euskal merkatuak hedatzeko uzten dien eremu urriak kanpora begiratzea behartu ditu euskal disketxeak azken urteotan. Euskal musika munduan ezagutaraztea eta, apurka-apurka bada ere, euskal diskoak beste herrialde batzuetan aurkitu ahal izatea dira egun zigiluen helburu nagusiak, eta gutxi izan diren arren, dagoeneko eman dituzte pauso batzuk norabide horretan.

Hain zuzen ere, iaz irekitako ateaz baliatu eta heldu den igandetik aurrera Cannesen (Frantzia) antolatzen den MIDEM musika azokan izango dira Euskal Herriko hainbat disketxe. Munduko musika industriaren erakusleho handiena da Midem, eta joan den urtean, Eusko Jaurlaritzak jarritako stand baten bitartez, han egoteko aukera izan zuten Euskal Herriko hamabi zigiluk. Itsaso zabalean galduta dauden arrain txikiak sentitu baziren ere, han egindako lanak eta kontaktuek emaitzak emango dituztela eta euskal musika gure mugetatik kanpo zabaltzeko urratsak egin zituztela uste dute disketxe guztiek. Anjel Valdes Elkarlaneaneko ordezkariak dioenez, ezinbestekoa du euskal musikak kanpora begiratzea, eta horretarako MIDEM oso baliagarria da: «Atzerriko musika munduarekin harremana izatea oso garrantzitsua da, batez ere, gaitz nontzean geure zibilizaziorik gehiegi begiratzen diogulako. Gure lana beste batzuek egiten dutenarekin alderatzen badugu, modu objektiboagoan aztertuko dugu gure ekoizpena. Eta gure musika kanpoan ere saldu nahi badugu, kanpoko erreferentziak ere erabili behar ditugu». Beren txikitasunean, disketxeek iazko azokan beren lekua aurkitu zutela uste du Marino Goñi Gor zigiluko arduradunak ere: «Negozio tamainari dagokionez, gurea oso txikia da. Halakoetan oharitzen gara inork ez gaituela ezagutzen, eta bidea egin beharra daukagula. Batzuetan bide okerra hartuko dugu, baina ezinbestekoa da han egotea». Iritzi berekoa da Metak-eko Asier Zulueta ere: «Gu ez gara ezer MIDEMen, eta zaila da azoka izugarri hartan gure tokiak aurkitzea. Hala ere, kontaktu batzuk egiten dira, eta batzuetan harre-

EUSKAL MUSIKARIAK KANPORA BEGIRA. Skunk taldeak bira txiki bat egin zuen 2000. urtean Libanon. Kepa Junkerak, bestalde, Euskal Herriko mugetatik kanpo ere arrakasta lortu du.

BANAKETA ATZERRIAN

Independentziaren ahuldade eta abantailak

Salbuespenik gabe, Euskal Herriko disketxeek eremu alternatibo eta independenteetan bilatzen dituzte atzerrian beren lanak zabaltzeko dituzten banatzaileak. Harreman zuzena ahalbidetzen du horrek, baina baditu bere hutsunak ere. Marino Goñiren ustez, batzuetan asmatzea izaten da zailena: «Antzeko izaera duen norbaitekin lan egiten hasten zarela pentsatu eta gero huts egiten dizu, eta beste batzuekin sorpresa hartzen duzu».

Banaketak bizi duen egonkortasun ezak ere baldintzatzen du euskal artista baten diskoak

herrialde jakin batean egin dezakeen bidea. «Disketxe independenteek banaketa independentea izaten dute, eta normalean, sare hori oso ahula izaten da. Ekonomiaren arabera, gorabeherak izaten dituzte banatzaileak, eta edozein unetan banatzaileak gabe gelditu gaitzke. Horrek, behin baino gehiagotan, hutsetik hasiera behartzen gaitu».

Askotan banaketa alternatiboa izanik, herrialde batetik bestera ere alde handiak antzematen dira. «Elkarlanean-ek, adibidez, herrialde batzuetan egitura sendo batekin egiten du lan, eta gure lanek badute zabalpena. Ordea, Beste batzuetan, Erresuma Batuan adibidez, Londres, Manchester eta Liverpooleko denda txiki jakin batzuetan baino ez dituzu aurkituko», azaldu du Anjel Valdesek.

man horiek aurrera egiten dute».

Lan mantsoa

Gehienbat, Euskal Herriko merkatuarekin elikatu dira urteetan euskal disketxeak, baina egun, batez ere diskoaren industriak bizi duen krisiaren ondorioz, beste merkatu batzuetan eragitera behartuta ikusten dute beren burua zigilu askok. Azken batean, euskal musikaren eremu naturala Euskal Herria dela onartu arren, kanpoan ere euskal musikariak lana zabaltzeko eta ezagutarazteko aukerak daudela uste dute guztiek. Eta horrek esfortzu handia eskatu arren, egin beharreko lana dela deritzote. «Maiz konturatzen gara kanpoan gastatzen dugun indarra hemen bertan egingo bagenu salmentak igo egingo liratekeela. Baina ezinbestekoa da kanpora begira jartzea, egunen batean iturria itxi egingo delako hemen», dio Zulueta. Ildo horretan, disketxeek ezagutarazteko egin beharreko lana mantsoa dela ondorioztatu du Metak-eko kideak: «Askotan, lan handia egin arren, emaitzak ez dira guk espero genituenak. Hala eta guztiz ere, egin beharreko lana da». Atzerriara begira jartzeak beste ondorio batzuk ere ekarriko dituela deritzo Valdesek: «Barruko merkatuaren egoera larria da gaur egun, eta ezinbestez kanpora begiratu behar dugu, nahiz eta horrek arazoa ez duen konponduko. Kanpoan salmenta batzuk lortzeak plus bat suposatzen du disketxearen profesionalizatzeko bidean».

Sareak bilatu beharra

Euskal Herriko zigiluak gure mugetatik haratago saltzearen garrantziaz jabetu dira azken urteotan, eta modu batean edo bestean, horretarako bideak ireki dituzte, nahiz eta musikaren mundu globalizatuan, oraindik inor ez izan. Valdesen ustez, aurrerapausoak eman arren «ezin dugu pentsatu inoiz leku handia beteko dugunik mundu horretan. Ezin dugu pentsatu, kantuak zioen bezala 'euskaldunok munduan parerik' ez dugula, eta batez ere Euskal Herriko entzuleentzat egin behar dugu lan. Alferrikakoa izango litzateke etxean baino indar handiagoa jartzea kanpoan. Hala ere, ahalik eta jende gehienarengana iristeko ekoizten da, eta munduan daude sareez baliatu behar dugu. Adibidez,

ESANAK

MARINO GOÑI

(Gor)

«Talde batzuek mugatua dute hemengo merkatua eta beharrezkoa zaie kanpoan hedatzea»

ANJEL VALDES

(Elkarlanean)

«Kanpora irten nahi badugu, aukeraketa bat egin beharko dugu katalogoetan»

ASIER ZULUETA

(Metak)

«Ezinbestekoa da kanpora begiratzea, egunen batean iturria itxi egingo delako hemen»

XARRA

(Gaztelupeko Hotsak)

«Gureak mugimendu amateurak izan dira orain arte, artistak egon diren tokietan sortutakoak»

Munduko musiken sare handi bat dago mundu osoan, musika etnikoari lotuta dagoena, eta hori mundura zabaltzeko bide bat izan daiteke».

Disketxe bakoitzak beretzat egokiak izan daitezkeen banatzaileak bilatu ohi ditu, baina Zuluetak dioenez, katalogo zabal bat duten etxeen kasuan, zaila izaten da katalogoa oso-osorik banatzea «Aurtengo MIDEMen Esan Ozenkiren eta Metak-en katalogo osoa atzerriko disketxe edo banatzaileen batekin lotuko bagenu, ehundik gora erreferentzia izango lirateke. Zenbat hartuko ditu? Nola hasiko da horiek ezagutzera ematen? Oso zaila da, eta ondorioz, poliki-poliki egin behar da prozesua. Hiruzpalau izen hartu eta lanean hasi». Egun, Mexikon, Txilen, Alemanian eta Espainian Esan Ozenki / Metak-en disko guztiak aurki daitezke, baina Ameriketako Estatu Batuetan Fermin Muguruzaren proiektuak besterik ez dira egon eskura orain gutxi arte.

Euskal Herriatik kanpora begira jartzean katalogoa galbahetu egin behar dela uste du Valdesek. «Barruko merkatuak ekoizpen asko egiten dira, baina kanpora irten nahi badugu au-

Gure musika zabaltze bidean

Lan eskerga eskatzen duen arren, euskal herriko disketxeak jabetu dira mugak gainditu eta gure artisten lanak atzerrian ezagutarazteak eta zabaltzeak duen garrantziaz.

MERKATU ZABALA. Mundua merkatu handi bat bilakatu da, baina herrialde bakoitzak bere ezaugarriak gordetzen ditu. Euskal disketxeek, esaterako, Europa dute lehen-dabiziko helburu, baina alde handiak dau- de herrialde batetik bestera. Polonian, adibidez, Metak-en lan ugari aurki daitezke, baina ia gehienak kasete formatuan eta oso merke: «Nahiz eta prezio txikian saldu, guretzat interesgarria da hor ego-

keraketa bat egin behar dugu. Elkarreko katalogoak 640 erreferentzia inguru baditu, atzerrian berrogei baino ez ditugu mugitzen». Ildo horretan, disko batzuk «esportagarriak eta beste batzuk barne merkatura zuzenduak» direla dio Marino Goñik. «Talde batzuek Euskal Herrian asko saldu arren, kanpoan ezin dezakete ezer egin, herrialde bakoitzean antzeko taldeak daudelako. Beste batzuek, aldiz, mugatua dute hemengo merkatua, eta horientzat beharrezkoa da hedatzea».

Aldatzen ari den merkatua

Historikoki, eta gertutasunari esker, Espainia eta Frantzia izan dira hedatzeko orduan euskal disketxeek izan dituzten aurreneko jomugak. Gaur egun, Hego Euskal Herriko zigilu gehienek banaketa antolatua dute Espainian eta Frantzian ere nahiko txukun mugitzen dira diskoak. Gainontzean, Europan merkatua zabaltzen dihardute, eta orain dela urte batzuk pentsaezina izan zitekeen herrialde bat ere aurkitu dute: Japonia. «Kasu berezia da, baina oso merkatu interesgarria da. Alaitz eta Maiderrek saldu dezakete han eta baita Skalariak-ek ere», dio Goñik. Oiantzungo trikitilari bikotearen adibidea berezia da ezinbestez. Lehenengo diskoa Japonian banatzen hasi zenetik 4.000 ale inguru saldu dira Ekialde Urru- neko herrialdean, eta horri esker, *Inshala* diskoa zigilu japoniar batek kaleratu zuen. Nola nahi ere, salbuespena izan dela deritzo Valdesek: «Guk hama- bost bat erreferentzia banatzen ditugu han, eta bakoitzetik 500-600 ale inguru saltzen ditugu». Bitxikeriak ere gertatzen dira, nolanahi ere. Jexux Artze txalapartariaren disko bakarra gehiago saldu zen Japonian Euskal Herrian bertan baino.

Hego Amerikarekin, orde- a,

tea, ohartzen garelako fanzineek interesa erakusten dutela eta hemengo taldeak elkarriketatu nahi izaten dituztela».

BIRAK EGITEA. Kanpoan ezagutarazi beharreko musikaria ezezaguna izanik, diske- txeetako arduradunek ezinbesteko derit- zote taldeek atzerrian jotzeko aukerak izateari. Goñiren iritziz, «normalean dis- ko bat ez da saltzen taldeak birarik egiten ez badu». Ildo horretan, etekin ekonomi- korik atera gabe ere, taldeentzat kanpoan jotzea onuragarria dela uste du Valdesek. «Hala ere, kontuan hartu beharrezkoa da zenbat eta zein baldintzatan jotzen den». Horrek lotura zuzena du azpiegiturekin eta taldeek dituzten erraztasunekin Zu- luetaren ustez: «Estatu frantziarrean edo espainiarrean jotzea nahiko erraza da, baina Alemaniara, Poloniara edo Japo- niara joan behar duzunean, zailtasunak areagotu egiten dira».

HIZKUNTZAREN BALIOA. Frantsesak, gazte- laniak, portugesak, eta guztien gainetik, ingelesak menderatzen duten musika merkatuan leku gutxi du euskarak. Nola- nahi ere, oztopoa abantaila bilakatu daite- keela dio Anjel Valdesek: «Marketing kanpaina guztien oinarria ezberdintasuna da. Guk hori bultzatu beharko genuke; hizkuntza dela gure berezitasun handiena, alegia».

INTERNET ETA TEKNOLOGIA. Internet inda- rrean jarri zenetik, disketxeek merkatua zabaltzeko erabili izan dute sarea, Marino Goñik dioenez. «Chicagon edo Tokion bizi izanda ere, edozeinek lor dezake dis- ko bat, banatzaile baten beharra izan gabe». Bestalde, disketxeak teknologien garapenak ekarriko dituen aldaketei eran- tzuteko prest egon beharko dutela uste du Valdesek, «eta horretarako kanpokoei be- giratu beharko diegu».

NE. Appuntamento con gli Skalariak questa sera all'osteria La Tasca di Originate

La musica ska arriva dai Pirenei

Nilly Trio alla Clavicola di Ballabio, SkaStory al Circolo di Somana

ZUZENKO BIRAK. Skalariak-ek Italian egin zuen biraren gaineko informazioa azaldu zen bertako egunkari batean.

kontrakoa gertatzen ari da. Duela zenbait urte bezero garrantzitsua zen euskal disketxe- entzat, baina krisiaren ondorioz, gaur egun oso zaila da hara iristea, hor ere salbuespenak di- ren arren. Metak-entzat, adibi- dez, Mexiko merkatu garrantzi- tsua da — «estatu espainiarra- rekin eta frantziarrarekin ba- tera, kanpoko indartsuena», Zulueta- ren esanetan —, baina

hegoaldea ia desagertu egin da: «Kolonbia, Venezuela eta Ar- gentinarekin lan egiten dugu, baina herrialde horiek hankaz gora daude, eta horrek eragina izan du harremanean», dio Me- tak-eko arduradunak. Goñik ere uste du herrialde horien egoera ekonomikoak ez duela han eus- kal artisten diskoak aurkezteko aukera handirik lagatzen: «Orain dela hiruzpalau urte be-

zero onak ziren, baina krisiare- kin desagertu egin dira. Gaine- ra, herrialde horietan disko pi- ratek ia merkatu osoaren % 90 betetzen dute, eta ia ezinezkoa da ezer egitea».

Gaztelupeko Hotsak diske- txea aurtan joango da lehenda- biziko aldiz MIDEM azokara. Orain arte modu afizionatuan mugitu dituzte Sorluzekoek beren diskoak munduan zehar, eta Espainian izan ezik, ez dute banaketa sare finkorik izan. Dis- ketxe-ko arduradun Xarrak dio- neuz, artistek beraiek mugitu dituzte diskoak kanpoan: «Mi- kel Urdangarin mugitu da pixka bat eta Joseba Tapia ere bai. Baina mugimendu amateurak izan dira, artistak egon diren to- kian sortutakoak».

Oraindik Euskal Herrian sal- tzen dituzten diskoak dira dis- ketxeen sostengu, baina hori ere aldatuz doa, Asier Zulueta- k dioen moduan: «Gure kasuan, hemen saltzen dugunenaren kopuru bertsua atzerrian sal- tzen dugu. Beraz, oso inportan- tea da kanpoan aritzea».

(e u s)
(k a t)
topaketak.trobades

2003-topaketak.trobades.encuentros

Urtarrilak 15

Kursaal Elkargunea, Ganbara Aretoa

19:30etan

Ekitaldiak zuzenean RealVideo bidez, web-ean
www.gipuzkoa.net/kultura

Mahaingurua: «Katalunia: datozen hauteskunde autonomikoei buruzko ikuspegia»

Hizlariak:

• Josep Lluís Carod-Rovira (ERC) • Pere Macias (CIU) • Joaquim Nadal (PSC) • Joan Saura (ICV)
• Francesc Vendrell (PP)

Moderatzailea:

• Mariano Ferrer (kazetaria)

Gipuzkoako Foru Aldundia

MUSIKA

‘On Kixoteren pasioa’ kontzertu eszenifikatua izango da, gaur, Arriaga antzokian

Erredakzioa | BILBO

Telemann, Garcia Abril eta Richard Strauss On Kixoteri kantari. Edo, alderantziz, zaldun noblek *erotu* zuten pertsonaia aipaturiko konpositoreei egokiturik. Musika, irudia, eta jakina, hitzak ezin ziren falta. Hiru elementu horietan oinarrituko da Bilboko Arriaga antzokiak gaur jasoko duen *La pasión según Don Quijote —Pasioa On Kixoteren arabera—* kontzertu eszenifikatua. Emilio Hernandezek eta Juan de Udaetak zuzenduko duten obran Slovack Sinfonietta orkestraren parte hartuko du. Era berean, Chete Lera aktoreak interpretatuko du On Kixoteren rola.

Pasioa On Kixoteren arabera arratsaldeko 20:00etan hasiko da, eta sarrerak 6 eurotik 12 euro bitartean erosi ahal izango dira.

Beethovenen 9. sinfonia gizateriaren ondare izendatu dute

Agentziak | BERLIN

Beethovenen 9. sinfonia gizateriaren ondare dokumentala izendatu du Unescok. Memoria Unibertsalean sartu da, altxor musikala izateaz gain, azkeneko bi mendeetako historiaren eta herrien arteko bizikidetzaren «sinboloa» delako; horrela adierazi dute Unescoko ordezkariak, dokumentua dagoen liburutegiko arduradunek eta Alemaniako agintariak. *An die Freude* sinfonia Europa Batua-
ren ereserkia ere kontsideratu izan da.

Igandeko ospakizunean hartu zuen parte 40 herrialdeetako gazteek osatzen duten Nazioen Orkestrak. Lituaniako abesbatza batek eta lau bakarlarik *An die Freude* abestu zuten.

Pieza hori iraultzailea izan zen; ordura arte, sinfonia batean ez baitzen inoiz kantarik sartu.

INOZENTZIO OLEA IDAZLEA ETA BERTSO JARTZAILEA

«Bertsoak egiteko nire egarria bertsoak idazteak ase dit»

Ostiralero, eguerdiko ordu batean, irakurraldi labur bat egiten du Inozentzio Oleak Segura Irratian. 1988tik 1998ra bitarteko irakurraldiak bi liburukitan eman ditu argitara Sendoa argitaletxeak Auspoa bilduman. Joxemari Iriondok atondu du argitalpena.

Juan Luis Zabala | LEGAZPI

Laugarren liburua du *Ostiraleko kronika Segura Irratian* (1988-1997) liburua Legazpin bizi den Inozentzio Olea zeraindar bertso jartzaileak. Aurreko hirurek ere Auspoa bilduman ikusi zuten argia: *Goierriko lorak* (1970), *Otemotxeko arnasa* (1984) eta *Bizitza izbide* (1997).

■ **Joxemari Iriondok bildu ditu zuk idatzitako lanak liburuan. Zer irudituko zaizu liburua esku artean hartu duzunean?**

Liburuan nik eginda bezalaxe ikusi ditut artikulak. Ondo egin du lana Joxemari Iriondok. Nik baino txukunago, seguru. Aspaldiko laguna dut. Laguna bakarrik ez da; Joxemari Iriondo niretzat izan da lagun laguntzailea.

■ **Azkeneko 14 urteetan ostiralero-ostiralero ari zara Segura Irratian zure artikulak irakurtzen. Nola moldatzen zara astero gai berri bat bilatzeko?**

Irakurtzeko zaletasun handia izan dut beti: egunkariak, aldizkariak, liburuak... Horietatik gaiak bildu eta, hortik abiatuta, nire iritziak ematen ditut; batzuk zuzenak izango dira, beste batzuk okerrak. Baditu bere lanak, bai. Nik beti esan izan dut idatzi behar duenak asko irakurri behar duela, eta ez zait iruditzen oker nabilenik horretan.

■ **Irakurraldi edo artikuluek gehienek amaieran bertso batzuk daude. Zer moduz moldatzen zara horiek egiteko?**

Bi edo hiru bertso moldatzeko ez dut eragozpenik.

■ **Zer moduzko harrera daukate zure irakurraldi horiek?** Konturatu naiz jendeak nahiko pozik entzuten dituela. Harrokeria irudituko zaizu, nire alde, hori esatea, baina jendeak egiten dizkidan komentarioek hori erakutsi didate.

■ **Aspaldidanik zaude zu bertsoen munduarekin lotua.**

Jaio nintzenetik. Ni ume nintze-la, bertso paperak saltzen ziren artean ferietan eta. Baserri gehienetan izaten ziren bertso paperak eta gurean ere bai.

ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

PROSAZKO LANAK

LEHENGO ETA GAURKO BERTSOLARIAK

“Nik beti esan izan dut idatzi behar duenak asko irakurri behar duela; ez zait iruditzen oker nabilenik»

“Esaera zorrotzak eta elkarri ziria sartzeak askoz hobeak ziren, nire ustez, lehengo bertsolarienak»

Anaia bat nuen nik, itsua, oso memoria onekoa, bertso asko buruz zekizkiena. Hura zen ni sehaskan loak hartuarazteko enkargatua. Harengandik sortu zitzaidan niri, txikitandik, bertsoetarako zaletasuna.

■ **Baina ez zara sekula plazan aritu.**

Ez. Afalondoetan eta lagunartean bai, aritu izan naiz, baina plazan ez. Ahotsa eskas samarra dut, beldurti eta lotsati samarra izan naiz... Ez neukan neure buruarekin behar adinako konfiantzarik horretarako.

■ **Lagunartean aritzen zarenean, zer moduz moldatzen zara?**

Defenditzen naiz.

■ **Ez al duzu penarik horretarako dohainak izanik bertsolari moduan plazaz plaza ibili ez zarela?**

Penarik? Ez. Gustatuko zitzaidan, baina ez dit hartarainoko penarik eman. Nire bertso ega-

rria, bertsoan egiteko egarri hori, bertsoak idazteak ase dit pixka bat.

■ **Noiz eta nola hasi zinen bertsoak eta artikulak argitaratu ematen?**

Ezkundu eta gero hasi nintzen bertsoak jartzen, 30 bat urte nituela. *Goiz-Argi* aldizkarian argitaratu nituen lehenengoz bertsoak. Gero Basarriri bidali eta hark *La Voz de España*-n ateratzen zituen. Bertso haiek ikusi ondoren, Antonio Zabalak galdetu zidan ea prosaz ezer egingo ote nuen. Proba egingo nuela esan eta lantxo batzuk bidali nizkion. «Balio du, balio du», esan zidan. Hitz horiek dauzkatz gogoan. Artikuluak eta bertsoak *La Voz de España*-n argitaratu nituen lehenik, eta *El Diario Vasco*-n gero.

■ **Zer bertsolari izan dituzu edo dituzu zuk, zure aldikoen artean, gustukoenak?**

Basarririk asko kantatu zuen eta

asko erakutsi zuen. Uztaipide izan zen beste bat oso ona. Lasarte ere aipatu beharrekoa da. Baita Lazkao Txiki eta hiru azpeitiarrak ere: Joxe Agirre, Joxe Lizaso eta Imanol Lazkano...

■ **Zer iritzi duzu gaurko bertsolaritzaz?**

Bertsoari beste jiro bat eman zaio. Bertso kilometrikoak botatzen dituzte oraingoek. Niri lehenagoko bertso saioek grazia gehiago egiten zidaten. Orain, bertso eskoletan eta, errima pila bat ikasi —beharrezkoa da hori ere— eta gero horietara janzten dituzte beren bertsoak, baina lehenagoen grazia gabe. Esaera zorrotzak eta elkarri ziria sartzeak askoz hobeak ziren, nire ustez, lehengo bertsolarienak. Gaurko gazteek badute, esate baterako, oso sarri erabiltzen duten errima bat: *grabea*. Kasik esan liteke ez dela bertsolaririk hori sartzen ez duenik. Erantsia daukate hori.

BEZERO ARRETA:
Edozein zalantzatarako
943300222

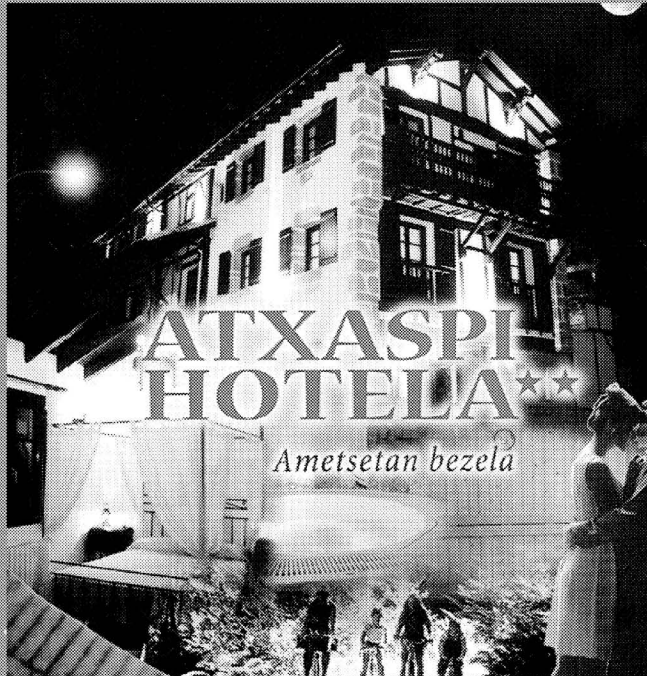
ORDUTEGIA:
09:00 / 16:00
Astelehenetik ostiralera

H A R P I D E D U N A R E N **txokoa**

943 30 41 81 - htxokoa@egunkaria.com - www.egunkaria.com/txokoa

ASTELEHENETIK OSTIRALERA ➡

HAUETAKO EDOZEIN ESKAINTZA GUSTUKO BADUZUE,
DEI EZAZUE GURE TELEFONORA, EGUNEKO 24 ORDUETAN

ATXASPI HOTELA

Euskaldunon Hotela

Lesaka (Nafarroa)

2 lagunentzako asteburua DOAN

Lesaka erdian dago Atxaspi hotela. Hotela sei logela ditu, eta bakoitza Euskal Herriko herrialde baten ezaugarri apaindua dago. Inguruak aisialdirako eskaintzen duen aukera anitzez gainera, bertan zure ametssetako relax gela topatuko duzu, spa (hidromasaje bainontzia), sauna eta hidromasaje dutxa. Bi lagunentzako gaua eta gosaria zotz egingo ditugu. **Zozketaren emaitza, urtarrilaren 18an.**

1
(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

GARRAXI JATETXEA

Donostia

**2 lagunentzako
afaria DOAN**

Garraxi jatetxea Donostian dago. Ez da ohiko jatetxe mota, barazki jakiak prestatzen baitituzte: besteak beste, kous kous, basmati arroza, falafela, entsaladak, guakamolea, soja haragi bolak eta abar. Bertan prestatzen dituzten jaki goxoak dastatu nahi izanez geroz, deitu Harpidedunaren Txokora, 2 lagunentzako afaria baitugu zotz egiteko. **Zozketaren emaitza, urtarrilaren 18an.**

2

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

AI AMA!

Hika antzerki taldea

Arriola aretoa (Elorrio)

Urtarrilak 17 - 22:30ean

10 sarrera DOAN

Zergatik emakume batzuek erabakitzen dute ama izatea? Ama bakoitzak erantzun bat, desberdina, emango lioke galdera horri. Ai ama! antzezlan Arantxa Iturbek titulu berarekin idatzitako testuan oinarrituta dago, eta bertan erantzun horietako batzuk adituko ditugu. Ez erantzun guztiak, baina bai desberdinak. 10 sarrera ditugu urtarrilaren 17an gaueko 22:30ean Elorrikoko Arriola aretoan izango den emanaldirako. **Zozketaren emaitza, urtarrilaren 16an.**

3

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

PETTI BIDE ERTZEAN

Kafe Antzokia (Bilbo)

Urtarrilak 16 - 22:00etan

6 sarrera DOAN

Gaztelupeko Hotsak zigituko bi talde handik kontzertua eskainiko dute datorren ostegunean, Bilboko Kafe Antzokian. Petti beratarra disko berria aurkeztzen ariko da, taldearekin, era elektrikoan. Bestetik, pop doinu finak izango dira Bide Ertzean taldearen eskutik, Maite Out lan berria aurkeztuko baitu. **Zozketaren emaitza, urtarrilaren 15ean.**

4

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

euskaldunon
Egunkaria

ARTEA. Egileak 1913an margotu zuen artelanak Raquel Meller kupletista du protagonista

Julio Romero de Torresen 'Poesiaren Venusa' Arte Eder museora iritsi da

BBVA Fundazioak oparitu berri dion koadroa lehen aldiz erakutsiko dute jendaurrean

Estibalitz Ezkerra | BILBO

Tizianoren *Venus eta Cupido organo jotzailearekin* obran inspiraturik dagoela diote adituek. Arteak, kasu honetan musika, artearekin goraipatu nahi izan zuen italiarrak, ohe gainean etzanda dagoen Venusaren forma bihurrien, eskua haren bularra daraman Cupido herabearen eta oinpean duen organo jotzaile samurraren bitartez. Aitzitik, musikaren eta edertasunaren ikonoak bat eginik ageri dira Julio Romero de Torresen *Poesiaren Venusa*-ean (1913): Raquel Meller kupletista beltzarranak —Francisca Marques Lopez jatorrizko izenez, 1888-1962— desiraz beteriko begirada zuzentzen dio ikusleari, Tizianoren Venusaren ahalkean alde batera utzita. Koadroaren hondoan, Veneziako paisaiek Kordobakoei pasatu diote lekukoa. Oinpean organo jotzailerik ez, baina garai batean Mellerri maitasun poemarik ederrenak eskaini zizkion Enrique Gomez Carrillo idazlea dago. Mata Hariren amorantea izandakoak eta kupletistak bost urte iraun zuten elkarrekin. Pertsona sutsu bik topo egiten dutenean, ekaitza.

Hogeita bost urte zituen Romero de Torresen *Poesiaren Venusa* margotu zuenean. Ordurako pintorea nahikoa ezaguna zen Espainiako arte munduan, eta, hala ere, zeinen oharkabe-

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Adituen arabera, Julio Romero de Torresek margoturiko biluzirik onena da *Poesiaren Venusa*.

an igaro zen askoren iritziz bere biluzirik onena dena. Errua ez zen egilearena izan, ezta garai-ko kritikariena ere. Denbora luzez, *Poesiaren Venusa* bilduma pribatu batean gordetarik egon da, eta haren jabeak izan dira koadroaren ikusle pribilegiatu eta bakarrak. Duela gutxi arte. Enkante batean, BBVA fundazioak koadroa erosi zuen, eta orain Bilboko Arte Eder museoari oparitu dio. Eragiketa ezin zitekeen une aproposagoan iritsi. Izan ere, egun hauetan eta hilaren 26a arte, Romero de To-

rreri zuzenduriko erakusketa ikus daiteke pinakotekan. Gaurtik aurrera, *Poesiaren Venusa* obren artean izango da.

Ororen gaineratik, erretratugilea

Romero de Torresen margolanek 1917ko udazkenean bisitatu zuten lehen aldiz Bilbo, eta orduko margoetako batzuk oraingo erakusketaren parte dira. Andaluziari hertsiki loturik zeuden gaiak agertzen zituela-eta, ikuspegi folkloristegia zuela idatzi dute zenbaitek. Romero de Torresen aldekoek,

ordea, halakoak azaleko kontuak baino ez direla diote, eta obrak duten balio artistikoagatik baloratzeko eskatzen dute.

Hasieran, paisaiak pintatu bazituen ere, behin artistikoki heldutasunera iritsita, erretratuak izango ziren nagusi egilearen koadroetan. Berarentzat modelo gisa aritu ziren pertsonaiak leialtasun handiz margoitzeko dohaina erakutsi zuen. Baina *Poesiaren Venusa*-a kasu atipikoa dugu. Izan ere, egilea hainbat modeloz baliatu zen Raquel Meller irudikatzen.

ARTEA

Rafaelen koadro bat AEBetara eramatea galarazi nahi du Londresek

Erredakzioa | DONOSTIA

Londresko National Gallery museoan dagoen Rafaelen *Benois Madonna* koadroak iskanbila sortu du, artelanaren jabearen eta museo-ko zuzendari-tzaren artean. Northumberlandeko dukeak, obraren jabeak, saldu egin nahi du; baina National Gallery merkatuan duen balioa baino gutxiago eskaintzen dio, 44 milioi euro. Ondorioz, Los Angelesko (AEB) Paul Getty museora eramateko asmoa du, 56 milioi euro ordainduko baitzikio.

Londresko gobernuak, bien bitartean, National Gallery museoari erraztasunak ematearren, aste honetan *Benois Madonna* koadroa kanpora ateratzeko debeka dezakeela esan dute.

XIX. mende hasieran margotu zuen koadroa Rafael Sanzio de Urbino artista italiarrak. National Gallery museo-ko aditua den Nicholas Penny 1991n ohartu zen obra Rafaelena zela. Ondorioz, museo horretan dauden artistaren gainerako zortzi koadroen ondoan erakusgai egon behar duela uste du.

Etikarik gabe jokatzeari leporatu diote jabeari

The Daily Telegraph egunkariak koadroaren jabeari eginiko elkarrizketa batean, bere burua defendatu zuen dukeak. Izan ere, dotoretasunik gabe jokatzeari leporatu diote, koadroa AEBetako museoari saldu nahi diolako.

Northumberlandek uste du artelan handien jabeak ezin dituztela «behartu» obrak merkatuko prezioen azpitik saltzera. Arte museoak erabiltzen ari den taktika «bortitzak» direla eta, aurrerantzean Erresuma Batuko museo-ko bildumazale pribatuek beraien koadroak ez dizkietela utzi nahiko gaineratu zuen dukeak.

Erresuma Batuan dituen gazteluen aurrekontuari aurre egin behar diola diruarekin adierazi zion *The Daily Telegraph* egunkariari Northumberlandeko dukeak.

ONDAREA. Bartzelonako idazleak hitzaldia eman zuen Gasteizen, katedraleko fundazioak gonbidatuta

Santa Maria katedraleko zaharberritze «liluragarria» txalotu du Eduardo Mendozak

Agentziak | GASTEIZ

Eduardo Mendoza idazlea Gasteizen izan zen atzo, Santa Maria katedraleko zaharberritzearen ardura duen fundazioak gonbidatuta. Mendozak hitzaldia eskaini zuen arratsaldean Goiuri jauregian. Sarrerak aurrez agortu ziren *Una comedia ligera*, *La ciudad de los prodigios* edo *La verdad sobre el caso Savolta* liburuetako egilearen hitzak entzuteko.

Goizean Gasteizko katedral zaharra ikusteko aukera izan zuen Mendozak. Bisitaren ondoren Santa Maria eraikin «ede-

rra» dela nabarmendu zuen. Era berean, eraikina zaharberritze-ko egiten ari den lana «liluragarria» dela adierazi zuen. Haren aurretik hainbat idazle ezagun izan dira katedrala ikusten fundazioak gonbidatuta. Hala nola, Ken Follet, Julio Llamazares edo Rosa Regas. Mario Vargas Llosa izango da hurrengoa eta azkena, datorren otsailean.

Bartzelonako hiria erreferente sahiestezina izan da Mendozaren literaturan. Maiz, Bartzelonako kronista gisara aurkeztu izan dute. Jaioteritik haratago, hirien historiak harentzat duen interesa nabarmendu zuen

idazleak, nahiz eta hirigintzaz ezagutzarik ez izan.

Ildo horretan, katedraleko hiriarekin duten antzekotasunari buruz ohartarazi zuen, «hiriaren historia dago harrian». «Eraikin baten barrualdean hiri bat sortzeko ahalegina dira katedralak, kale, auzo eta maila ezberdinak izan ohi dituztelako».

Egun katedraleko jokatu beharreko rolaz ere mintzatu zen. Haren aburuz, berriro ere nortasun ezaugarri bat izatera iritsi dira: «Fenomeno historiko eta ekonomikoen eraginez, arkitektura berriro nortasun ezaugarria da». Horri lagundu dio, esa-

DAVID AGUILAR / EFE

Eduardo Mendoza idazlea.

terako, «ideologia aztarnarik ez izatea». Arkitekturaren indartzea, halaber, transmisio errazak areagotu du.

ANTZERKIA. Apirila bitartean Zuberoako hainbat herritan eskainiko dute

Aurtengo maskaraden lehen emanaldia

Igandean hartu zuen Sohütak bertako herritarrek antzeztu zuten aurtengo lehen maskarada. Hogeita hamalau urte eta gero, herenegun ikusi ahal izan ziren berriro herriko plazan Kabana handia, Pitxu, Buhame erregea eta aspaldian inongo maskaradetan agertzen ez ziren hartza eta buhaminak. Hain zuzen, Alain Gimon eta Battitta Berrogai aritu dira maskaradako beltzeriaz, gauterez eta buhameen munduaz ikertzen. Haiek berreskuratu dituzte pertsonaia horiek. Mixel Belhar-

tzen gidaritzapean, berriz, dantzak eta musika doinuak landu dituzte sohütarrek.

Herenegungo lehen saioa eta aurtengo maskaraden azken emanaldia hartuko du Sohütak. Hala, apirilaren 13a arte ez da itzuliko herrira ikuskizuna. Bien bitartean, Urdiñarben, Ligi-At-herain, Mitikildin, Maulen, Gamere-Zihigan, Muskildin, Arrokiagan, Atharratzen, Altzürükün, Larrainen, Bardozen, Idauze-Mendin eta Altzain eskainiko dute ikuskizuna.

KRIKA MUSIKA

Iñigo Alberdi Amasorrain

Azkoititik

Nazioarteko Organo Erromantikoaren IV. jaialdia

Interpreteak: Itziar Fernandez de Unda (sopranoa), Jose Ramon Rodriguez Vadillo (organoa). **Lekua:** Azkoitiko Eliza nagusia. **Eguna:** Urtarrilak 11.

Hotz eta elur artean, Azkoitian hasiera eman zitzaion joan den larunbatean Nazioarteko Organo Erromantikoaren Jaialdi honi, hilabete luze batez mundu osoko eta etxeko organo jotzaileak bilduko dituen zitari. Aurtengo ekitalditik aurrera, Azkoitia eta Bergaraz gainera Azpeitia ere izango da jaialdiaren parte. Jaialdi honen funtsa organo ondarea ezagutaraztea da, eta hiru herri hauek badaukate bai ezagutzea merezi duen organo plantela.

Larunbateko kontzertuan bi euskal musikari entzuteko aukera eduki genuen; Itziar Fernandez sopranoa eta Jose Ramon Rodriguez organo jotzailea, biak ere bilbotarrak. Aukeratu-

tako programa jendearen oso gustukoa izan zen. Bariatua eta obra ezagunekin. Tartekatzen joan ziren organoak bakarrik jotako obrak eta sopranoak organoaren laguntzaz aurkezturikoak.

Interpretazio egokia luxuzko instrumentuaren bitartez

Azkoitiko organoa benetan primerako instrumentua dela esatea ez da nobedade bat, organoetan aditu diren guztiek dioten zerbait da-eta. Kontzerturako aukeratutako programan Bachetik hasi eta Zubizarretara arte estilo ezberdinak entzun genituen. Musikaltasunez eskaini zizkigun Rodriguez-Vadillok eta egoki. Beharbada organoaren aukera guztiak apreziatzeko aukera bota zen faltan, hau da, obra gehienak errejistrazio berdinekin interpretatu zituen, eta momentu batzuetan monotonia pixka bat suma zitekeen. Oso ederra eta kontrastekoa,

berriz, Zubizarretaren *Aleluia*; Azkoitiko Cavaille-Coll ederra bere osotasunean entzuteko aukera eman zigun aipatu obra honek.

Itziar Fernandez de Unda sopranoak ahots ederra dauka, indartsua eta kolore politekoa. Gaztea da, eta jantzia. Haendelekin hasi zuen bere emanaldia, eta Bach-ekin jarraitu. Fauren *Requiem*-eko zati batzuk ere entzuteko parada izan genuen, besteak beste. Daukan instrumentua ederra bada ere, ahotsaren kolokazioa zaintzea (saltoetan gehien bat) eta bibratoa kontrolatzea beharrezkoa ikusten dugu, bestela afinazioa galtzearen arriskua dago. Tesitura ezberdinetan ondo moldatzen da bilbotar abeslaria, eta lerro hauen bitartez bere lanean animatzea nahi genuke, erakusteko asko baitauka.

Larunbat arratsalde hotza musikaren gozamenarekin epeltzea baino zer hobeto?

LABURAEAN

MUSIKA

T Rex taldeko bateria jotzaile Micky Finn hil da

Joan den larunbatean zendu zen 55 urterekin Michael Finn T Rex rock taldeko bateria jotzailea. Finnek giltzurruneko eta gibelesko arazo larriak zituen. 1970. urtean sartu zen musikaria T Rex taldean. Steve *Peregrine* Token tokia hartu zuen orduan, eta bost urtez jardun zuen bertan. Besteak beste, *The Slider* disko ezagunean hartu zuen parte. *Glam rock* musika estiloaren sortzailetako bat izan zen T Rex taldea. David Bowie musikariaren eragina nabarmena zen euren kantuetan.

ANTZERKIA

Gaitzerdik eta David Barberok dramagintzari buruzko ikastaroak eskainiko dituzte Bilbon

Bilboko Irala, Otxarkoaga, Begoña eta Zazpikaleetako bizilagunek Gaitzerdi antzerki taldearen eta David Barbero antzerkigilearen eskolak jasotzeko aukera izango dute otsailean. Dramagintzari buruzko ikastaroen barnean eskainiko dituzte eskola horiek, euskaraz nahiz gaztelaniaz.

Ostiralean estreinatuko du Dario Fok Rossiniren 'Viaggio a Reims' operaren moldaketa

Datorren ostiralean eramango du oholtzara Dario Fo antzerkigile italiarrak Rossiniren *Viaggio a Reims* obra. Helsinkin estreinatuko du, Maurizio Barbaciniren zuzendaritzapean. Frantziako errege Carlos X.aren koroatzea zela-eta 1825ean Rossinik idatzi zuen operaren satira politikoari umorea eta absurdia gehitu dio Fok.

ARKITEKTURA

Jose Luis Guerin zinemagileari eman diote Bilboko Titania 2002 saria

En construcción filma dela-eta eman dio Euskal Herriko Arkitektoen Elkargo Ofizialeko Bizkaiko Ordezkaritzak Bilboko Titania 2002 saria Jose Luis Guerin zinemagile katalanari. Duela hiru urte sortu zuten garaikur hori, arkitekturaren mundukoak ez diren pertsonak edo kolektiboek arkitekturari egiten dioten ekarpena saritzeko. Kasu honetan, filmak aldarrikatzen duen arkitektura gizatigarra saritu dute.

MUSIKA

Igandean hil zen Bee Gees taldeko Maurice Gibben heriotza ikertzea eskatuko dute haren anaiek

Erredakzioa | DONOSTIA

Bee Gees taldeko gitarra, perkusio eta ahotsa zen Maurice Gibb igandean hil zen Miami Mount Sinai ospitalean, eba-kuntza baten ondoren bihotze-koak emanda. Bere taldekide eta anaia Barry eta Robin Gibb harrituta daude, Maurice heste-etako butxadura batengatik eraman baitzuten ospitalera. Ondorioz, Mauricen heriotza nola gertatu zen aztertzea eskatuko dutela jakinarazi dute. 53 urteko musikariaren anaia Barrik, bere heriotzaren inguruko «faktore, elementu, eta azken orduetako xehetasun guztiak» aztertuko dituztela adierazi zuen.

Hala ere, musikariak bere bizitzan alkoholarekin izandako gehiegikerien ondorioz, osasun arazo ugari izan zituen azkenaldian.

Gibb anaiak Erresuma Batuan jaio ziren, Isla de Man uhartean. Bee Gees taldean hiru anaiak jotzen zuten: Barry, Robin eta Mauricek. Robin eta Maurice bikiak 1949an jaio ziren; Barry bi urte lehenago. Oso gaztetan sartu ziren musika munduan. 30 disko baino gehiago eta ehunka kanta grabatu dituzte.

Erresuma Batura arrakasta bila

Umetan Australiara joan ziren bizitzera, eta herrialde horretan lortu zuten lehenengo arrakasta *Spicks and Specks* diskoarekin. Lan horrekin 1966an urteko taldea izendatu zuten Australian. Hala ere, bazekiten nazioartean oihartzuna lortu nahi bazuten, Londresera joan beharko zutela. Horrela, familia osoa jaioterriara, Erresuma Batura, itzuli zen.

1967an ezagunak egin ziren Erresuma Batuan, eta laster bilakatu ziren arrakastatsu. Beraien hurrengo lana *First* izan zen; disko horretan aipagarria da *New York Mining Disaster 1941* kantua. Hala ere, urte horretan bertan grabatutako beste disko batekin lortu zuten Erresuma Batuko zerrendan lehenengo postua: *Massachusetts* disko arrakastatsurekin.

Disko garrantzitsuez gain, hainbat filmi musika ere ipini diote. Adibidez, 1971n *Melody* filmari. Film horretan Bee Geesen kantu hauek agertzen dira: *Melody Fair*, *In the morning*, *To love somebody*, *First of May* eta *Give your best*. 1983an, berriz, John Travoltak protagonizatutako *Staying alive* filmeko musika interpretatu zuten.

aholkua

Gihar-mina saihesteko, mahats ura hartu, azukre apur batekin

Kirola egin zenuen azken eguna Eguberrien aitzinetik izan bazen, eta orain berriz ere hasteko asmoa baldin baduzu, kontuan izan lehenbiziko egunetan gihar-mina jasanez duzula. Min hori nolabait saihesteko, ariketa egin eta gero, eta zer edo zer jan aurretik, har ezazu mahats ura, azukre pitin batekin.

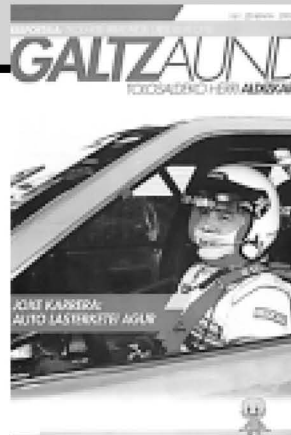

JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

argitalpena

Joxe Karrera amezketarrak agur erran die auto lasterketei

Tolosaldean banatzen duten *Galtzaundi* aldizkariaren azken zenbakian, Joxe Karrera gidariari elkarrizketa nagusia egin diote, amezketarrak agur erran baitie auto lasterketei, behin betiko, Urduñako rallyan istripu larria izan ondoren. Karrerak, hala ere, lasterketen munduan segituko duela adierazi du, «baina beste era batera».

Argitaratzailea: **Galtzaundi Euskara Taldea.**

musika

BILBO. **Slovack Sinfonieta.** Gaur, 20:00etan Arriaga antzokian.

Bilboko Orkestra Sinfonikoa. Gaur, ostegunean eta ostiralean, 20:00etan, Euskalduna jauregian.

Petti eta Bide Ertzean. Ostegunean, 22:00etan, Kafe Antzokian.

Hamlet eta Coilbox. Ostiralean, 22:00etan, Kafe Antzokian.

GASTEIZ. **Beethoven Klavier laukotea.** Gaur, 20:00etan, Vital Kutxa Fundazioaren gelan.

Slovack Sinfonieta. Bihar, 20:30ean, Principal antzokian.

GETXO. **Pier-Pol Berzaiz.** Zuberoako kantuak. Ostegunean, 19:30ean, Algortako Kultur Etxean.

IRUÑEA. **Fontala flauta laukotea.** Bihar, 20:00etan, Maissonave hotolean.

Pablo Sarasate Orkestra. Ostegunean, 20:00etan, Gaiarre antzokian.

MUNGIA. **Petti eta Bide Ertzean.** Ostiralean, 22:30ean, pilotalekuan.

ZALDIBAR. **Vantroi eta Pozo Septiko.** Ostiralean, 22:00etan, gaztetxean.

antzzeria

BAIONA. **'Ay! QuiXote'.**

Ostegunean, 21:00etan, Baiona antzokian. Malandro taldeak emana.

DONOSTIA. **'Biblia osoa... gutxi gorabehera'.** Ostegunean, 10:30ean (gaztelaniaz) eta 12:15ean (euskaraz), EHU.

MIARRITZE. **'Soins intensifs'.** Bihar, 20:30ean, Gare du Midin.
'Inconnu a cette adresse'. Bihar eta ostegunean, 21:00etan, Koliseoan.

hitzaldiak

DONOSTIA. **'Catalunya: perspectiva ante las proximas elecciones autonómicas'.** Bihar, 19:30ean, Kursaallean. Mahai-ingurua. Josep Lluís Carod-Rovira (ERC), Pere Macías (CiU), Joaquim Nadal (PSC), Joan Saura (ICV) eta Francesc Vendrell (PP).
'Material de montaña y seguridad'. Ostegunean, 20:30ean Izadi Kirolak dendan (Usandizaga, 18). Eugenio Gorrotxategiren, Imanol Telletxearen eta Angel Fernandez

hitzaldia

Alaitz eta Maider musikarien solasaldia. Gaur, Getxo III institutuan (10:20ean).

EGUNKARIA

Alaitz eta Maiderren solasaldia izanen da, gaur, Getxon

Getxon egiten ari diren 'Kantuketan' zikloaren barnean, gaur bi solasaldi izanen dituzte hainbat musikarirekin. Goizean, Alaitz eta Maider Getxo III institutuan izanen dira. Eta arratsaldean, 19:30ean, Fermin Muguruza eta Afrika Bibang, Algortako Kultur Etxean.

eskutik. Bukatutakoan, Ortovox etxeko materiala zozketatuko dute. Hitzaldira joateko, aldez aurretik, izena eman behar da 943-293520 telefonoan.

EIBAR. **'Un pais en la mochila'.** Gaur, 19:30ean, Portalea kultur etxean. Jose Antonio Labordetaren eskutik.

Unai Elorriaga idazlearen solasaldia. *SPrako tranbia* bere liburuaz. Bihar, 19:00etan, Portalean.

GERNIKA. **'Cueva de Argatxa. La mayor cavidad de Urdaibai'.** Gaur, 19:30ean, Elai-Alai aretoan.

GETXO. **Alaitz eta Maider**

musikarien hitzaldia. Gaur, 10:20etan, Getxo III institutuan.
Fermin Muguruza eta Afrika Bibang musikarien hitzaldia. Gaur, 19:30ean, Algortako Kultur Etxeko areto nagusian.

HONDARRIBIA. **'Nunca mais... ¿seguro?'.** Ostegunean, 19:30ean, Zuloaga etxean. Eduardo Basterretxea kapitainak emana.

IBARRA. **'Itoizko urtegia'.** Gaur, 19:30ean, gaztetxean. Itoitzekiko elkartasun taldeko kideen eskutik.

IRUÑEA. **'Prestige eta globalizazio neoliberalaren zor ekologikoa.** Gaur, 17:00etan

Zabaldin, eta 20:00etan Zaldiko Maldikon. Iñaki Barzena Ekologistak Martxan taldeko kideak emana.

Franz Schuberten lanaren gaineko hitzaldia eta kontzertua. Gaur, 20:00etan, Gaiarre antzokian. Fernando Sesma musika irakaslearen eskutik.

'Euskararen erabileraren garrantzia. Lagun arteko hizkera'. Bihar, 20:00etan, Zaldiko Maldiko elkartearen. Imanol Esnaola SEIko kidearen eskutik.

LASARTE. **'Elikadura eta nutrizioa'.** Ostegunean, 18:00etan, Kultur Etxean. Ana Elbustoren

eskutik.
PASAI-ANTXO. **'San Markos Mankomunitateko hiri hondakinak kudeatzeko plan integrala'.** Herritarren parte-hartzea bultzatzeko prozesuaren barnean. Gaur, 18:30ean, Kultur Etxean.
Hizlariak: Xabier Landa (mankomunitateko lehendakaria) eta Iñaki Castillo (zuzendari-gerentea).
URRETUXU. **'Dietak. Gabonetako gehiegikeriak'.** Gaur, 16:00etan, Kultur Etxean. Mairi elkarateak antolatua. Osasun etxeko medikuak emana.

bertsolaritza

BILBO. **Oihana Bartra, Alain Martínez de Urrutia, Jokin Castaños eta Miren Loizaga.** Ostegunean, 21:30ean, La Espuelan.

ikus-entzunezkoak

BEASAIN. **'Elling'.** Ostegunean, 21:00etan, Usurbe antzokian.

BILBO. **'Bande a part'.** Ostegunean, 18:00etan, Arte Eder museon.

'Une femme est une femme'. Ostegunean, 20:00etan, Arte Eder

museon.

DONOSTIA. **'Pendaison a Jefferson City', 'Calino veut etre cow-boy', 'Onesime sur le sentier de la guerre' eta Haceldama du le prix su sang'.** Bihar, 20:15ean, Antzoki Zaharrean.

GASTEIZ. **'Gasteiztik munduari buelta txirringaz'.** Diaporama. Gaur, 20:30ean, Parral tabernan.

GETXO. **'Monster's ball'.** Bihar, 20:00etan, Getxo antzokian.

LASARTE. **'El creyente'.** Ostegunean, 22:00etan, Kultur Etxeko auditorioan.

bestelakoak

AZPEITIA. **Larunbatez Jolas programako begiralea izateko deia.** Begirale izateko baldintzak: 18 urte izatea; azpeitiarra izatea; eta begirale titulua izatea edo izateko bidean egotea. Interesatuak urtarrilaren 15a arte dute Gazte Informazio Bulegotik pasatu eta datuak emateko. Informazio gehiago, 943-157161 telefonoan.

BILBO. **Askabide jaia.** Bihar, 19:30ean, Bilborock aretoan.

DONOSTIA. **'Ipuin itzulipurdikariak'.** Gaur, 18:00etan, Amarako Kultur Etxean.
Ipuin kontaketa euskaraz. Bihar, 18:00etan, Loiolako liburutegian.
'Gulliveren bidaia' ipuin kontaketa. Ostegunean, 18:00etan, Egia kultur etxean.

Txan magoa. Ostegunean, 20:00etan, Antiguako Garai tabernan.
Bakarrizketak. Ostegunean, 22:30ean, Kandela aretoan.

GETXO. **Scattergories lehiaketa.** Ostegunean, 18:30ean, Errota gaztelekuan.

...Eta kitto! elkaratearen webgunearen aurkezpena.

Ostegunean, 19:00etan, Portalean.

HERNANI. **'Hitzak datoz ate joka' poesia errezitaldia.** Bihar, 20:00etan, AEK euskaltegian.

IBARRA. **Talo ikastaroa.** Ostegunean, 19:30ean, gaztetxean. Herriko zaharren eskutik. Ikastaroa bukatutakoan, talo jatea.

'Izena duen guztia da' ipuin kontaketa. Ostegunean, 22:00etan, gaztetxean Josemari Carrere kontalariaren eskutik.

ikastaroak

BARAÑAIN. **Udaleko kultur**

errezeta

Anana pastela

Osagaiak: kilo bat anana; bi zorrotxo gelatina; poto txiki bat esne kondentsatu; limoi ura (4 koilarakada); eta ura (litro erdia).

Gelatina urez betetako kazola batean desegin behar da. Gelatina erabat urtuta dagoelarik, ananen zukua eta limoi ura bota behar da kazolan, esne kondentsatuare-

kin batera. Dena hagitz ongi irabiatu behar da, nahastura homogeneoa lortu arte. Beste aldetik, molde baten hondotan, zenbait anana zati paratu behar dira. Beste anana zatiak zati txikiagotan moztu eta gelatinarekin nahasi. Hauxe izanen da pastelaren betegarria; beraz, molde barrura bota behar da, anana zati handien gainera. Bukatzeko, moldearen hozkailuan sartu behar da, eta tarta mamitzen delarik, moldetik atera.

EGUNKARIA
Anana pastela egiteak ez du denbora gehiegi kentzen.

tailerrak. Dantza latinoak, altzarien eta aspidiko objektuen zaharberritzea, marrazketa eta pintura, eta zeramika. Izena Kultur Etxean eman behar da, urtarrilaren 17a baino lehen.

BILBO. Euskara suspertzailea.

Otsailaren 15etik 22ra, Urtxintxa eskolan. 16 ordu. Informazioa, 944320445 telefonoan. Izena emateko azken eguna: urtarrilak 15.

Udalak antolaturiko antzerki eta dramaturgia lantegiak. Gaitzerdi taldearen eta David Barbero antzerkigilearen eskutik. Izena urtarrilaren 20tik 24ra eman behar da Irala (94-4211615), Begoña (94-4122738), Otxarkoaga (94-4125042) eta La Bolsa (94-4163188) auzo etxeetan.

DONOSTIA. Gipuzkoako Urtxintxa Eskolako ikastaroak.

Heziketa behar bereziak, natur eskolen begiralea, euskal jolasak, eta ludotekak. Izena urtarrila akitu baino lehen eman behar da. Informazioa eta izen ematea, 943-27003 telefonoan.

erakusketak

BAIONA. 'Ugatza, lumaren kondaira'. Otsailaren 8a arte, Mattin megadendan. Organbidexka Col Libre elkartearen eskutik.

BARAÑAIN. Barañain Hiria lehiaketako argazkiak. Urtarrilaren 17a arte, Kultur Etxean.

BILBO. 'Hire Himalaya'. Zortzimilakoak iruditzen. Erakusketa urtarrilaren 18a arte izanen da BBK kultur gelan (Elkano, 20).

'Modular'. Aitor Ortizen lanen erakusketa. Rekalde erakusketa aretoa, otsailaren 2a arte.

'Aloria eta erromatartzea Arabako Kantaurialdeko haranetan'. Erakusketa Euskal Museoa izanen da urria bukatu arte.

DONOSTIA. 'Ehiztari handiak dira begiak'. J. M. Zabalaen argazkien erakusketa. Otsailaren 1a arte, Koldo Mitxelena kulturunean.

'Bestelako Meninak'. Martxoaren 2ra bitartean, Kursaleko Kutxaren Kubo Aretoa. Woman Together erakundearen eskutik.

'Nere txalupatik'. Mikel Rikondoren argazkiak Aquariumean izanen dira apirilaren 27a arte.

EIBAR. 'Eibar argipean'. Eibarko azken 100 urteetako argazkien

hitzaldia

Asier Azpilikueta | **DONOSTIA**

Iñaki Barcena Ekologistak Martxan taldeko kideak hitzaldi bikoitza emanen du gaur, Iruñean, *Prestige*-ren hondamendiari buruz: 17:00etan Zabaldin, eta 20:00etan Zaldiko Maldikon.

■ Zer erakutsi du *Prestige*-ren hondamendiak?

Prestige-ren hondamendi ekologikoarekin ikusi dugu agintari politikoei eta eragile ekonomikoek beren erantzukizuna ezabatu egin dutela. Ikusi dugu nortzuk eta nola egiten duten negozio ekonomikoa munduan; itsasontziaren jabeek eta fuel-olioaren konpainia saltzaileek ez baitute inongo erantzukizunik hartu. Hori da, zoritxarrez, kapitalismoaren garai honetan enpresa transnationalekin gertatzen dena. *Prestige*-ren hondamendiak agerian utzi du globalizazioaren alderik gordinena.

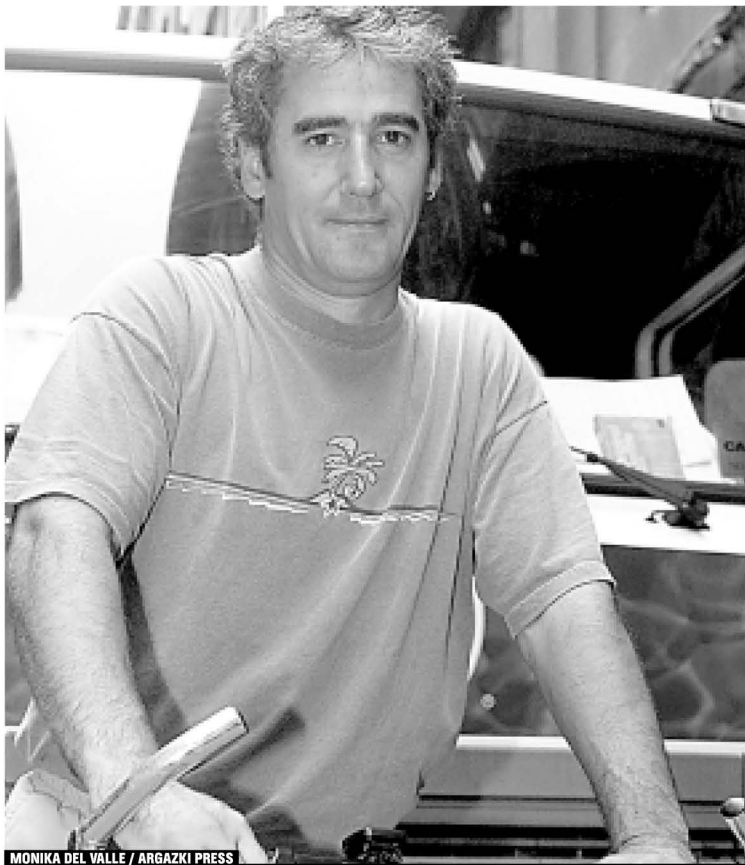
■ Globalizazioaren isla, ezta? Ontzia leku batekoa, tripulazioa bestekoa, matrikula hemengoa, aseguruua han-goa...

Hori da, bai. Eta kontua da ez dagoela munduan erakunderik

'Prestige eta globalizazio neoliberalaren zor ekologikoa'. Gaur, Iruñean, 17:00etan eta 20:00etan.

IÑAKI BARCENA EHUKO IRAKASLEA ETA EKOLOGISTA

«'Prestige'-k globalizazioaren alderik gordinena agertu du»

MONIKA DEL VALLE / ARGAZKI PRESS

horrelako triskantza ekologikoak gertatzen direnean erantzukizunak eskatzeko.

■ Ezbeharra gertatuta, ekologistek egin behar dute Estatuak egiten ez duena?

Horretan, ni hurbilago nago frantsesen jarreratik, Espainiako Estatuan eman den erantzukizunetik baino. Estatuak zertarako dago? Non dago enpresaburuen erantzukizuna? Estatuaren erantzun eskasa ikusirik, jende soilaren erantzuna berehala eman da. Eta niri Gabonetan askok galdetu didate zergatik ez nengoen Galizian galipota biltzen. Baina zein da nire erantzukizun pertsonala hori egiten ibiltzeko? Gure lokaletan gizarte zibiletik emandako erantzuna bideratu behar izan dugu, baina ez zait politikoki oso zuzena iruditzen. Globalizazio ekonomiko neoliberalari erantzun egokia ematekotan, gauzak beste bide batetik egin behar dira. Erantzukizun politikoak eta ekonomikoak eskatzeko bideratu behar zen gizarte zibilaren erantzuna. Baina, jakina, Galiziako tragedia ikusita, jendeak lehenbaileheneko erantzuna eman du.

erakusketa Portalea kultur etxean izanen da, urtarrilaren 19a arte.

ERMUA. 'Les autres realitats'. Mireia Comasen argazkiak. Ifreñu taberna, urtarrila bukatu arte.

IRUÑEA. 'Claro en el bosque'. Asuncion Lozanoren lanak Ziadadelako Bolborategian izanen dira, urtarrilaren 26a arte.

'Texturas del mar'. Ilka Seiler eta Henry Stephens argazkilarien erakusketa Curia kafetegian izanen da urtarrila bukatu arte.

Jokin Manzanosen margolanak. Erakusketa Pintzel galerian (Abejeras, 6) izanen da urtarrila bukatu arte.

Isabel Sanchez Gilen margolanak. Lacava galerian (Iñigo Arista, 24) izanen dira urtarrila bukatu arte.

LASARTE. 'La naturaleza en sus

manifestaciones'. Bibiana Diezen olioak. Urtarrilaren 25a arte, Manuel Lekuona kultur etxean.

LEGAZPI. 'Legazpiko historia iruditzen, 1989-1994'. Josema Azpeitiaren komiki erakusketa Bikuña jauregian egonen da, urtarrilaren 26a arte.

SORALUZE. 'Hainbeste azpiegitura zertarako?' argazki erakusketa. Gaztetxean egonen da urtarrilaren 19a arte.

ZUMARRAGA. Txiribiri elkartearen zurezko taila erakusketa. Urtarrilaren 19a arte egonen da, Itarte etxean.

lehiaketak

ARANTZA. Bortzirietako Kafe-antzerkirako beka. Euskaraz

sortutako proiektuak laguntzeko 900 euroko bi beka emanen dituzte.

Proiektuaren ezaugarri nagusiak —egitura, luzera, estiloa, baldintza teknikoak, gidoia, helburua...— biltzen dituen txostena urtarrila bukatu baino lehen bidali behar da Bortzirietako Euskara Mankomunitatera (Herriko plaza, 7 - 31790 Arantzeta). Informazio zehatzagoa eskuratzeko, 948-634125 telefonora deitu.

Herriak eta Hizkuntzak literatura lehiaketa. Lehiaketaren gaia «herriak eta hizkuntzak» da. Genero guztiak onartuko dira: olerkia, bertso-papera, ipuina eta saiakera. Lanak euskarazkoak, jatorrizkoak eta argitaragabeak izan behar dira. Lanak emateko epea 2003ko martxoaren 29an akituko da. Informazio gehiago jaso nahi izanez gero, 948-634125

telefonora deitu.

ARRASATE. Gazteen Kontseiluaren logotipoa aukeratzeko lehiaketa.

Arrasaten bizi, lan egin edota estudiatzen dabilen gazteek har dezakete parte. Teknika libre da. Logotipoan, 'Arrasateko Gazteen Kontseilua' leloa agertuko da. Lanak urtarrila bukatu baino lehen eman behar dira Gazteentzako Informazio Zerbitzuan. Nahi duenak 943-770065 telefonora jotzen ahal du informazio gehiago jasotzeko.

BERGARA. Sakelako telefono bidezko maitasun mezuen lehiaketa. Mezuak —euskarazkoak eta jatorrizkoak— 652-729435 edo 605-712469 telefono zenbakietara bidali behar dira urtarrilaren 15a baino lehen. Mezuaren ondotik, parte-

hartzailearen telefono zenbakia eta adina jarri behar dira.

HERNANI. 2003ko inauteriak iragartzeko kartel lehiaketa.

Hernanir guztiak har dezakete parte. Jatorrizko lanek 38x44 cm-ko neurria izan behar dute. Koloretan izan behar dute. Kartelean, ezinbestean, agertuko da «Hernaniko Inauteriak 2003» testua. Saria: 300 euro. Lanak urtarrilaren 17a baino lehen eman behar dira Kultur Etxean.

TOLOSA. Antonio Maria Labaien narrazio lehiaketa.

Euskarazko lanak, originalak eta inon saritu gabeak. Gutxienez, 30 orri izan behar dituzte. Gaia librea da, baina formaz nahiz edukiz, 14-18 urte bitarteko gazteentzako egokia. Lanak Aranburu liburutegian eman behar dira urtarrilaren 19a baino lehen.

hiriburuetako filmak

● Txarra ★ Eskasa ★★ Balekoa ★★★ Ona ★★★★ Bikaina

BALZAC Y LA JOVEN COSTURERA CHINA. Txina-Frantzia, 2001. Zuz.: Dai Sije. Akt.: Xun Zhou, Kun Chen, Ye Liu. ★★★ Sijek idatzitako liburutik abiatuta, idazleak berak zinemara eraman zuen istorioa. 70eko hamarkadako Txinan dago kokatuta, Maoren iraultza kulturalaren garaian. Bi gazte Tibeteko mendietara eramango dituzte, iraultzan «heztera». Debekatutako liburuak lapurtuko dituzte gazteek, eta jostunaren alabari irakurriko dizkiote. **Gasteiz (Mikeldi), Bilbo (Multi).**

EL GRAN DICTADOR. AEB, 1940. Zuz.: Charles Chaplin. Akt.: Charles Chaplin, Jack Oakie, Paulette Goddard. 124 min. ★★★★★ Denboraldi batean amnesiai jota egon ondoren, bizargin judu bat Tomaniaira itzuliko da. Bere herrialdea diktadura baten pean dagoela ikusiko du. Hynkel diktadorea dago agintean eta mundua gobernatzeko itxaropena du. **Donostia (Principe),**

EL PLANETA DEL TESORO. AEB, 2002. Zuz.: Ron Clements, John Musker. Marrazki bizidunak. 95 min. ★★ Hamabost urteko mutiko batek (Jim) gutun bat aurkituko du, eta bertan piraten altxorrak dauden planeta baten berri ematen da. Jim espazioan barrena abiatuko da, eta mila abenturatan ibiliko da handik aurrera. Azkenean, inoizko altxorrik handiena aurkituko du. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Donostia (Warner Lusomundo), Iruñea (Golem Baiona, Golem La Morea).**

EL SEÑOR DE LOS ANILLOS: LAS DOS TORRES / LE SEIGNEUR DES ANNEAUX. AEB-Zeelanda Berria, 2002. Zuz.: Peter Jackson. Akt.: Elijah Wood, Viggo Mortensen, Ian McKellen. 180 min. ★★ ★ Eraztunaren komunitatea hautsi egin da. Frodok eta Samek Mordorrera bakarrik joatea erabaki dute, baina eraztuna-

ren boterea hazten ari da. Bien bitartean, Sarumanen armadak orko eta izaki beldurgarri gehiago bildu ditu. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida, Capitol, Ideales), Donostia (Astoria, Bretxa, Garbera, Principe, Warner Lusomundo), Baiona (Vauban), Iruñea (Carlos III, Golem Baiona, Golem La Morea), Donibane Garazi (Vauban).**

HARRY POTTER Y LA CÁMARA SECRETA. AEB, 2002. Zuz.: Chris Columbus. Akt.: Daniel Radcliffe, Ruper Grint, Emma Watson, Richard Harris. 161 min. ★★ Dobby elfoak kontrakoa esan arren, Harry Howartsera doa, magia eskolako bigarren ikasturtea hasteko. Bertan Ron eta Hermione lagunekin egingo du topo, baita Draco Malfoy gaiztoarekin ere. Irakasleen artean Gilderoy Lockhart dago, sekretu ilunak gordetzen dituen gizona. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Donostia (Bretxa, Garbera, Warner Luso-**

mundo), Iruñea (Golem Baiona, Golem La Morea, Olite), Baiona (Vauban).

HISTORIAS MÍNIMAS. Argentina, 2002. Zuz.: Carlos Sorin. Akt.:Javier Lombardo, Antonio Benedictis. 94 min. ★★ ★ Agure zahar batek semearengandik ihes egingo du, galdutako txakurrarekin topo egiteko. Beste bi pertsonaia berezi ere San Julian herrira joango dira, euren desioak betetzeko itxaropenarekin. **Gasteiz (Azul), Donostia (Principe).**

KAMCHATKA. Argentina, 2002. Zuz.: Marcelo Piñeyro. Akt.: Carlos Darín, Cecilia Roth, Matías del Pozo. 108 min. ★★ ★ 1976. urtea, Argentinako diktadura. Milaka herritar bahituak eta desagertuak. Gizon batek eta emakume batek etxea utzi eta hiritik kanpo dagoen beste etxe batera joango dira, semeekin ezkutatzera. **Gasteiz (Florida), Bilbo (Multi), Donostia**

(Principe), Iruñea (Golem Yamaguchi).

LA CHICA DE PARÍS. Frantzia, 2001. Zuz.: Christian Carion. Akt.: Michel Serrault, Mathilde Seigner, Jean-Paul Roussillon. 104 min. ★★ ★ ★ Hiri handietako bizimodua eta landa eremuetakoa aurrez aurre azaltzen dira Christian Carion zuzendari frantziarraren lan honetan. Sandrine, Parisko emakume gaztea, hiria utzi eta etxalde batera doa bizitzera. Vercors herriko baserriko nagusiak, ordea, ez ditu ulertzen gaztearen hainbat jarrera. Hala, harreman horrek hainbat arazo ekarriko ditu. **Gasteiz (Florida, Mikeldi), Bilbo (Multi), Donostia (Principe, Trueba (JBA)), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

LA CIUDAD DE LOS FANTASMAS. AEB, 2002. Zuz.: Matt Dillon. Akt.: Matt Dillon, James Caan, Gerard Depardieu. 106 min. ★ Jimmy Cremming iruzurgile ausart bat

da, baina iruzur handi baten ondoren saldu egingo dute. Bere zoritxarraren errudunaren atzetik ibiliko da eta Kanbodiarraino iritsiko da. Han arkeologo batekin maiteminduko da, eta bere tutorearen erruz arazotant sartuko da. **Gasteiz (Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Donostia (Bretxa, Warner Lusomundo).**

LAS CUATRO PLUMAS. AEB, 2002. Zuz.: Shekhar Kapur. Akt.: Heath Ledger, Wes Bentley, Kate Hudson. 125 min. ★★ XIX. mende amaieran, Harry Feversham soldadu britainiarrak uko egingo dio Sudango gerrara joateari. Lagunek eta neska-lagunak koldartzat joko dute, eta lau luma jasoko ditu horren adierazgarri. **Gasteiz (Mikeldi, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Mikeldi), Donostia (Astoria, Bretxa), Iruñea (Golem La Morea, Olite).**

LES AVENTURES DE MR. DEEDS.

aretoak

Araba
GASTEIZ
AZUL Ikuslearen eguna: Asteazkena. Historias minimas: 18.00 - 20.15. Lugares comunes: 18.00. Deliciosa Marta (JBA): 20.15.
FLORIDA (945 23 19 40) Ikuslearen eguna: Asteazkena. Amen: 12.30 - 17.30 - 20.00 - 22.30. Kamchatka: 17.30 - 20.00 - 22.30. Olentzero: 17.30. Mi gran boda griega: 20.00 - 22.30. Al sur de Granada: 17.30 - 20.00 - 22.30. La chica de París: 17.30 - 20.00 - 22.30. Los lunes al sol: 17.30 - 20.00 - 22.30. Felices dieciseis: 17.30 - 20.00 - 22.30.
GURIDI (945 23 19 40) Ikuslearen eguna: Asteazkena. El señor de los anillos. Las dos torres: 17.30 - 21.00. Otra terapia peligrosa: 17.30 - 20.00 - 22.30. El planeta del tesoro: 17.30. Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 20.00 - 22.30. Harry Potter y la camara secreta: 17.30 - 20.45. Wasabi: 17.30 - 20.00 - 22.30. Spy kids 2: 17.30 - 20.00 - 22.30. The ring / La señal: 17.30 - 20.00 - 22.30.
MIKELDI MULTIPLEX (945 26 72 73) Ikuslearen eguna: Asteartea. No dejare que no me quieras: 17.30 - 20.15 - 22.45. El señor de los anillos. Las dos torres: 18.30 - 22.00. Otra terapia peligrosa: 17.30 - 20.15 - 22.45. The ring / La señal: 17.30 - 20.15 - 22.45. La chica de París: 17.30 - 20.15 - 22.45. El pianista: 18.15 - 21.45. Harry Potter y la camara secreta: 18.15 - 21.45. Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 17.15 - 20.00. Balzac y la joven costurera china: 22.30. Las cuatro plumas: 17.15 - 20.00 - 22.30. El planeta del tesoro: 17.15.
STER ZINEMAK (945 18 90 00) Ikuslearen eguna: Asteazkena. La ciudad de los fantasmas: 17.30 - 19.55 - 22.20. El pianista: 17.25 - 20.40. Harry Potter y la camara secreta: 17.45 - 20.55. Santa Claus 2: 18.25. El planeta del tesoro: 17.50. Wasabi: 18.10 - 20.10 - 22.10. El barco fantasma: 20.35 - 22.30. Al limite de la verdad: 18.30 - 20.35 - 22.40. Spy kids 2: 18.15 - 20.20 - 22.25. Otra terapia peligrosa: 18.00 - 20.00 - 22.00. Muere otro día: 19.50 - 22.30.
YELMO GORBEIA (902 124 134) Ikuslearen eguna: Astelehena. El planeta del tesoro: 15.45 - 17.50. Al limite de la verdad: 19.50 - 22.00. Las cuatro plumas: 15.55 - 18.30 - 21.15. El señor de los anillos. Las dos torres: 15.30 - 17.00 - 20.30 - 18.45 - 22.00. Harry Potter y la camara secreta: 15.35 - 18.40 - 21.45. Amen: 16.50 - 19.20 - 21.50. La ciudad de los fantasmas: 15.30 - 17.45 -

20.00 - 22.15.
Otra terapia peligrosa: 16.05 - 18.05 - 20.05 - 22.05.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 15.55 - 18.00 - 20.10 - 22.10.
The ring / La señal: 15.35 - 17.50 - 20.10 - 22.35.
Wasabi: 16.55 - 18.50 - 20.50 - 22.40.
El barco fantasma: 16.30 - 18.15 - 20.15 - 22.10.
Santa Claus 2: 17.10.
Muere otro día: 19.15 - 21.50.
Una pandilla de altura: 15.45.
Mi gran boda griega: 17.40 - 19.40 - 21.55.

AGURAIN

HARRESI ARETOA
Ez dago emanaldirik.

Bizkaia

BILBO
AVENIDA
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 12.00 - 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.
Felices dieciseis: 12.00 - 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.
Lugares comunes: 12.00 - 14.30 - 17.00 - 22.00.
11 - 09 - 01: 19.15.
8 mujeres:12.00 - 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.
El señor de los anillos. Las dos torres: 11.30 - 17.00 - 20.30.
El gran dictador: 12.30 - 14.30 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AYALA ZINEMA
Amen: 17.00 - 20.00 - 22.30.

CAPITOL
(94 431 03 10) Ikuslearen eguna: astelehena.
Felices dieciseis: 17.00 - 19.45 - 22.30.
Al sur de Granada: 17.00 - 19.45 - 22.30.
El pianista: 16.45 - 19.30 - 22.30.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.30 - 21.00.

IDEALES
(94 4310310) Ikuslearen eguna: Astelehena.
Harry Potter y la camara secreta: 17.30 - 21.00.
Otra terapia peligrosa: 17.15 - 20.00 - 22.30.
La ciudad de los fantasmas: 17.00 - 19.45 - 22.30.
No dejare que no me quieras: 17.15 - 20.00 - 22.30.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.15 - 21.00.
Wasabi: 17.15 - 20.00 - 22.30.
The ring / La señal: 17.00 - 19.45 - 22.30.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 17.15 - 20.00 - 22.30.

MULTICINES
(94 431 03 10)
Kamchatka: 17.30 - 19.45 - 22.30.
8 mujeres: 20.00 - 22.30.
Una relacion inesperada: 17.30 - 20.00.
Balzac y la joven costurera china: 17.15 - 22.15.
Al limite de la verdad: 17.30 - 19.45 - 22.30.
Los ordres: 17.30 - 19.45 - 22.30.
Amen: 17.15 - 19.45 - 22.15.
La chica de París: 17.30 - 20.00 - 22.30.

MIKELDI
(94 431 0310) Ikuslearen eguna: Astelehena.
The ring / La señal: 17.15 - 20.00 - 22.30.
Spy kids 2: 17.30 - 20.00 - 22.30.

‘OTRA TERAPIA PELIGROSA’

De Niro komedian berriro

Paul Vitti mafiako burua kartzelatik ateratzear dago, baina baldintza

bakar batekin: psikiatra Ben Sobelen tutoretzapean geldituko da eta

harekin biziko. Harold Ramis da zuzendaria.

Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia) **Bilbo** (Ideales, Mikeldi) **Donostia** (Bretxa, Garbera, Warner Lusomundo) **Iruñea** (Carlos III, Golem La Morea)

Las cuatro plumas: 17.15 - 20.00.
Los lunes al sol: 22.30.
Otra terapia peligrosa: 17.30 - 20.00 - 22.30.

BARAKALDO

COLISEO MAX OCIO
Al limite de la verdad: 17.00 - 19.45 - 22.00.
Wasabi: 16.15 - 18.00 - 20.00 - 22.15.
The ring / La señal: 16.30 - 19.15 - 22.00.
La ciudad de los fantasmas: 16.30 - 19.15 - 22.00.
Muere otro día: 16.30 - 19.15 - 22.00.
Otra terapia peligrosa: 17.00 - 19.30 - 22.15.
No dejare que no me quieras: 16.15 - 18.00 - 20.00 - 22.15.
Los lunes al sol: 19.15 - 22.00.
El barco fantasma: 16.15 - 18.00.
El refugio del mal: 17.00.
Al sur de Granada: 16.45 - 19.45 - 22.00.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.00 - 20.30.
Spy kids 2: 17.00 - 19.30 - 22.00.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 16.45 - 19.15 - 22.15.
Kamchatka: 16.45 - 19.30 - 22.00.
Mi gran boda griega: 20.00 - 22.15.
El pianista: 16.15 - 19.15 - 22.15.
Harry Potter y la camara secreta: 16.00 - 19.15 - 22.15.

BASAURI

BILBONDO
Harry Potter y la camara secreta:17.30 -20.30.

El pianista: 17.30 - 20.30.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.00 - 20.30.
Wasabi: 17.15 - 19.45 - 22.15.

Otra terapia peligrosa: 17.15 - 19.45 - 22.15.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 17.15 - 19.45 - 22.15.
Spy kids 2: 17.15 - 19.45 - 22.15.
The ring / La señal: 17.00 - 19.45 - 22.15.

SOCIAL ANZOKIA
El señor de los anillos: 20.00.

BERMEO

NESTOR BASTERRETXEA
El señor de los anillos:17.30 - 21.30.

DURANGO

ZUGAZA
La ciudad de los fantasmas: 19.00 - 22.00.

ELORRIO

ARRIOLA
Ez dago emanaldirik.

ERMUA

ERMUA ARETOA
Ez dago emanaldirik.

GALDAKAO

TORREZABAL KULTUR ETXEA
El señor de los anillos: 20.00.

GERNIKA

LIZEO ANTZOKIA
Ez dago emanaldirik.

GETXO

AREETAKO GRAN CINEMA
Kamchatka: 17.30 - 20.00 - 22.30.

LAUREN
Otra terapia peligrosa: 16.10 - 18.20 - 20.30 - 22.40.
Harry Potter y la camara secreta:16.00-19.00.
Al limite de la verdad: 22.30.
Los lunes al sol: 22.45.
Mi gran boda griega: 16.00 - 18.15 - 20.30.
Wasabi: 16.20 - 18.20 - 20.20 - 22.20.
No dejare que no me quieras: 16.10 - 18.20 - 20.30 - 22.40.
El planeta del tesoro: 16.00.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.
La chica de París: 16.10 - 18.20 - 20.30 - 22.40.
El pianista: 16.30 - 20.30.
Spy kids 2: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.
El señor de los anillos: 16.15 - 20.15.
The ring / La señal: 16.30 - 19.30 - 22.30.
Las cuatro plumas: 16.10 - 19.10 - 22.10.

LEIOA

CINESA ARTEA
Harry Potter y la camara secreta: 16.00 - 16.30 - 19.00.
La ciudad de los fantasmas:19.30 - 22.15.
La señal: 16.30 - 19.15 - 22.00.

El señor de los anillos. Las dos torres: 17.30 - 21.30.
Mi gran boda griega: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.30.
Al limite de la verdad: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.
Otra terapia peligrosa: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.15.

LEKEITIO

IKUSGARRI
Ez dago emanaldirik.

MUNGIA

TORREBILLA ARETOA
Ez dago emanaldirik.

ONDARROA

BIDE ONERA
XXX: 22.00.

PORTUGALETE

COLISEO JAVA
Al limite de la verdad: 17.30 - 20.00 - 22.15.

SANTURTZI

SERANTES
Callas forever: 17.30 - 20.00 - 22.30.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.30 - 21.30.
The ring / La señal: 17.30 - 20.00 - 22.30.

ZORNOTZA

ZORNOTZA ARETOA
Corazonada: 20.15.

Gipuzkoa

DONOSTIA

ASTORIA
Felices dieciseis: 17.15 - 20.00 - 22.15.
8 mujeres: 17.15 - 19.45 - 22.00.
Amen: 16.45 - 19.30 - 22.15.
Los lunes al sol: 16.45 - 19.30 - 22.00.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.00 - 20.30.
Wasabi: 17.15 - 20.00 - 22.00.
Las cuatro plumas: 16.45 - 19.30 - 22.15.
BRETXA
(943 41 12 00) Ikuslearen eguna: Asteartea.
El señor de los anillos. Las dos torres: 16.00 - 19.15 - 22.30.
Santa Claus 2: 16.00.
La ciudad de los fantasmas:18.00 - 20.15 - 22.30.
The ring / La señal: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.
Spy kids 2: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.
Las cuatro plumas: 16.30 - 19.15 - 22.00.
Wasabi: 16.00 - 18.30 - 20.30 - 22.45.
Otra terapia peligrosa: 16.00 - 18.10 - 20.20 - 22.20.
Mi gran boda griega: 16.00 - 20.30.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 18.30 - 22.30.
Harry Potter y la camara secreta: 16.15 - 19.30.
El otro lado de la cama: 22.45.

kritika

Alberto Irazu

Ken Loach indartsuena

Annmarie Fulton eta Martin Compston aktoreak.

‘Felices dieciséis’ ★★★

Jatorrizko izenburua: ‘Sweet sixteen’ (EB-Alemania-Espainia, 2002).

Zuzendaria: Ken Loach. **Aktoreak:** Martin Compston, William Ruane, Annmarie Fulton. **Iraupena:** 106 min. **Aretoak:** Gasteiz (Florida), Bilbo (Avenida, Capitol), Donostia (Astoria), Iruñea (Golem Yamaguchi).

Ken Loach beti gauza bera egiten ari dela diote askok, bere filmetan ez dela sekula ezer berririk izaten. Errepikakorra, topikoa, manikeoa omen da haren zinemagintza. Nik, ordea, meritua ikusten diot beti gauza bera ezberdin egiteari, diskurtso propio koherentea edukitzeari. Konparazio batarako, harritu egiten naute lehen diskoan A, bigarenean B eta hurrengoan C egiten duten musika taldeek. Bereari egoskor eusten diotenak atsegin ditut, John Carpenter bat, esaterako.

Sweet sixteen azken urteotako Ken Loach indartsuena da, egia baita, *My name is Joe* ederraren ondoren, itzaltzen hasia zela zuzendari borrokalaria honen freskotasuna.

Glasgow txiroenean bizi den Liam nerabea da filmaren protagonista. Ama kartzelan, eguneroko errealitatea ere espetxe, Liamek bizitza zoriontsuagoarekin egiten du amets. Droga salduaz bildu nahiko ditu sokak.

Hain zuzen, Liam eta bere inguruko pertsonaiei darien indarrean datza *Sweet sixteen* honen lorpenik handiena. Hezur-haragizko pertsonaiak dira guztiak, benetakoak; aktore ez profesionalek antzeztuak izanagatik –edo horrexegatik, seguru asko-, pantailatik irten eta kale kantoian zain eduki ditzakegula iruditzen zaio bati. Eta hori meritua handia da, zineman hainbestetan desegoki islatu izan den lapur txikia, bere lagun eta etsaiekin, hautsitako familiarekin elementu sendoa baita oraingoan.

Dena den, ez da hori bakarrik. Izan ere, pertsonaiarik erakargarrienak ezdeus gera litezke istorio on batean txertatuko dituen gidoi txukunik ezean. Baina hori ere badu film honek, minutuz minutu argitzen baitzaigu, Liam-i bizitza ari zaion bezalaxe, non den, nork emanaraziko duen errepideko hurrengo errebuelta.

VILLABONA

GUREA
Ez dago emanaldirik.

ZARAUTZ
MODELO
Barco fantasma: 19.30 - 22.15.

ZUMAIA
AITA MARI
Ez dago emanaldirik.

ZUMARRAGA

ZELAI ARIZTI
8 mujeres: 19.30 - 22.15.

Lapurdi

BAIONA
ATALANTE
Respiro: 18.45 - 20.45.
Adolphe: 14.45.

baten arteko ezkontza da istorioaren ardatza; neskaren aitak ez du oso begi onez ikusiko ezkontza. **Gasteiz (Florida, Yelmo Gorbeia), Donostia (Bretxa, Warner), Iruñea (Golem Baiona, Golem La Morea).**

MUERE OTRO DIA. AEB-EB, 2002. Zuz.: Lee Tamahori. Akt.: Pierce Brosnan, Halle Berry. Michael Madsen. 134 min.
★ Ipar eta Hego Koreako mugan, agente estatubatuar batzuk hil egin dira. Operazioan, Moon koronela ustez hil egin da, eta James Bond harrapatu egin dute. 007 agenteak, aske gelditzen denean, Gustav Gravesen planak zeintzuk diren deskubritu nahiko du. Horretarako AEBetako agente baten laguntza izango du. **Gasteiz (Ster, Yelmo Gorbeia).**

OCHO MUJERES. Frantzia, 2002. Zuz.: François Ozon. Akt.: Catherine Deneuve, Isabelle Huppert, Emmanuelle Beart. 103 min.

EL PLANETA DEL TESORO. 17.45.
Mi gran boda griega: 17.15 - 23.00.
El otro lado de la cama: 20.00 - 22.45.

Le fils: 22.30.
Ivre de femmes et de peinture: 18.30.
VAUBAN
Gangs of New-York: 14.00 - 17.15 - 20.30.
Les aventures de M. Deeds: 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.
Le gourou et les femmes: 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.
Le seigneur des anneaux: 13.50 - 17.15 - 20.30.
C'est le bouquet: 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.
Harry Potter II: 14.00 - 17.00 - 20.00.

DONIBANE LOHIZUNE

REX
Sweet sixteen (JBA): 18.00.
Gangs of New York: 21.00.
Seigneur des anneaux: 21.00.
Respiro (JBA): 18.00.

HAZPARNE

HASPARREN ARETOA
Insomnia: 21.00.

HENDAIA

LES VARIETES
Le vaisseau de l'angoisse: 21.00.

MIARRITZE

ROYAL
Gangs of New York: 15.00 - 20.30.
Le seigneur des anneaux: 15.00 -20.30.
Harry Potter II: 15.00 - 20.30.

Nafarroa

IRUÑEA

CARLOS III
(948 21 20 28)
The ring / La señal: 17.30 - 20.00 - 22.45.
Spy kids 2: 17.30 - 20.00 - 22.30.
El señor de los anillos. Las dos torres: 15.30 21.30.
Wasabi: 15.30 - 20.15 - 22.30.
Otra terapia peligrosa: 17.30 - 20.15 - 22.45.

GOLEM (BAIONA)
Al sur de Granada: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.45.
The ring / La señal: 17.30 - 20.00 - 22.45.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.30 - 21.00.
El pianista: 16.45 - 19.45 - 22.45.
Harry Potter y la cámara secreta: 16.45 - 19.45 - 22.45.
Mi gran boda griega: 20.00 - 22.45.
El planeta del tesoro: 17.45.

GOLEM (LA MOREA)
The ring / La señal: 17.00 - 20.00 - 22.45.
Spy kids 2: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.45.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.00 - 19.30 - 21.30.
Hable con ella: 22.45.
El barco fantasma: 18.30 - 22.30.
Al límite de la verdad: 17.30 - 20.00 - 22.30.
Otra terapia peligrosa: 17.30 - 20.00 - 22.30.
Wasabi: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 17.15 - 20.00 - 22.30.
Las cuatro plumas: 17.00 - 20.00 - 22.45.
El refugio del mal: 16.30 - 20.30.
Harry Potter2: 16.30 - 19.30.

★★ Frantziako zortzi aktore bikain bildu ditu François Ozonek. 50eko hamarkadan kokatutako *thriller* bat da, *glamour* handikoa. Gabonak heldu aurretik familia burges batean hilketa bat egongo da, eta susmagarriak zortzi emakume izango dira. Oscarretako Frantziak aukeratu duen filma da. **Bilbo (Avenida, Multi), Donostia (Astoria), Iruñea (Príncipe).**

PIANO JOLEA / EL PIANISTA. Frantzia-Polonia-Alemania-Erresuma Batua, 2002. Zuz.: Roman Polanski. Akt.: Adrien Brody. Thomas Kretschman. 148 min.
★★★ II. Mundu Gerrako urte arras gogorretako Varsoviako ghettoko bizimodua jasotzen da lan honetan. Gainbehera datozen mundu baten erdian bizirik irauten duen pianista judu baten istorioa da ardatza. **Gasteiz (Mikeldi, Ster), Bilbo (Capitol), Donostia (Príncipe, Trueba (JBA)), Iruñea (Golem Baiona).**

EL PLANETA DEL TESORO. 17.45.
Mi gran boda griega: 17.15 - 23.00.
El otro lado de la cama: 20.00 - 22.45.

GOLEM (YAMAGUCHI)
Amen: 17.30 - 20.00 - 22.30.
Kamchatka: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.
Los lunes al sol: 17.30 - 20.00 - 22.30.
Felices dieciséis: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.
La chica de París: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.

OLITE
Los lunes al sol: 17.30 - 20.00.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 22.30.
Las cuatro plumas: 17.30 - 20.00 - 22.30.
Una casa de locos: 22.45.
Mi gran boda griega: 17.30 -20.15 - 22.45.
Harry Potter y la cámara secreta: 16.45.
Doce en el patíbulo: 20.00.

PRINCIPE DE VIANA
No dejare que no me quieras:17.30 - 20.00 - 22.30.
8 mujeres: 17.30 - 20.00 - 22.30.
Al sur de Granada: 17.30 - 20.15 - 22.45.

LEITZA

HERRI-ZINEMA
Ez dago emanaldirik.

LIZARRA

LOS LLANOS
The ring / La señal: 17.30 - 20.00 - 22.30.
El planeta del tesoro: 17.45.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.00 - 20.30.
Mi gran boda griega: 20.15 - 22.30.

TUTERA

CINEMAX
Wasabi: 18.30 - 20.40 - 22.40.
El señor de los anillos. Las dos torres: 18.30 - 22.00.
The ring / La señal: 18.15 - 20.30 - 22.45.
El pianista: 19.00 - 22.00.
Harry Potter y la cámara secreta: 18.45.
Mi gran boda griega: 22.10.
El planeta del tesoro:18.00.
La ciudad de los fantasmas: 20.15 - 22.30.
Otra terapia pelligrosa: 18.15 - 20.30 - 22.45.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 18.10 - 20.15 - 22.20.
Spy kids 2: 18.00 - 20.00 - 22.10.

Nafarroa Beherea

DONAPALEU

ST LOUIS
Le seigneur des anneaux: 20.30.

DONIBANE GARAZI

VOUBAN
Seigneur des anneaux: 21.00.

Zuberoa

MAULE

MAULE BAITHA
L'enfant qui voulait etre un ours: 20.30.
Bord de mer: 20.30.

AEB, 2002. Zuz.: Steven Brill. Akt.: Adam Sandler, Winona Ryder. 109 min.
★ Deeds gizon ona da, gozoa, eta bizimodu lasaia du. Gizona ospetsu egin da, bezeroei poesia irakurtzen dielako eta haiek primeran pasatzen dutelako. Chuck Cedar enpresaburuak, ordea, hori guztia aldatu nahi du, eta Deeds zerbait arriskutsua egitear dagoela zabalduko du herrian. **Baiona (Vauban).**

LUGARES COMUNES. Espainia-Argentina, 2002. Zuz.: Adolfo Aristarain. Akt.: Federico Luppi, Mercedes Sampietro, Arturo Puig, Carlos Santamaria. 112 min.
★★★ Fernando Roblesek 60 urte egin berri ditu. Pedagogia irakaslea da unibertsitatean eta bizi osoa Lilianarekin ezkontuta darama. Buenos Airesen bizi dira, elkar errespetatuz, elkar maitatuz. Baina Fernandok egun batean jubilatzeko agindua jasoko du eta gauzak aldatu egingo dira. **Gasteiz (Azul), Bilbo (Avenida), Donostia (Príncipe).**

EL PLANETA DEL TESORO. 17.45.
Mi gran boda griega: 17.15 - 23.00.
El otro lado de la cama: 20.00 - 22.45.

GARBERA
(943 41 12 00) Ikuslearen eguna: Astelehena.
The ring / La señal: 17.00 - 19.30 - 22.15.
Otra terapia peligrosa: 17.15 - 19.45 - 22.30.
Spy kids 2: 17.30 - 19.30 - 22.15.
Harry Potter y la cámara secreta: 17.00.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 20.00 - 22.30.
No dejare que no me quieras: 17.15 - 19.45 - 22.15.
Wasabi: 17.30 - 20.00 - 22.30.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.15 - 20.45.

PRINCIPE
(943 41 12 00) Ikuslearen eguna: Asteazkena.
El gran dictador: 17.15 - 19.45 - 22.15.
Al sur de Granada: 17.30 - 20.00 - 22.30.
Kamchatka: 17.30 - 19.45 - 22.15.
El señor de los anillos: 17.00 - 20.30.
Historias mínimas: 17.15 - 20.00 - 22.30.
El último tren: 17.15 - 20.00 - 22.30.
El pianista: 17.00 - 19.45 - 22.30.
Lugaren comunes: 17.00 - 19.30 - 22.15.
La chica de París: 17.30 - 20.00 - 22.30.
Los lunes al sol: 17.15 - 19.45 - 22.30.

TRUEBA
(943 41 12 00) Ikuslearen eguna: Asteartea.
La chica de París (JBA): 17.15 - 19.45 - 22.00.
El pianista (JBA): 17.00 - 19.45 - 22.30.

WARNER LUSOMUNDO
(943 31 93 00) Ikuslearen eguna: Astelehena.
Harry Potter y la cámara secreta: 18.00 - 21.30.
La ciudad de los fantasmas: 17.00 - 19.30 - 22.00.
Mi gran boda griega: 17.15 - 19.45 - 22.00.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.00 - 17.30 - 20.30 - 21.00 - 21.30.
The ring / La señal: 17.15 - 19.45 - 22.15.
Al límite de la verdad: 17.15 - 20.00 - 22.15.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 17.30 - 20.00 - 22.15.
Otra terapia peligrosa: 17.30 - 20.00 - 22.30.

ARRASATE

ALAI ZINEMA
Harry Potter 2: 19.00 - 22.15.

ATAUN

HERRI ANTZOKIA
Ez dago emanaldirik.

AZKOITIA

BAZTARTXO
Ez dagao emanaldirik.

AZPEITIA

SOREASU
Ez dago emanaldirik.

BEASAIN

USURBE ANTZOKIA
Ez dago emanaldirik.

BERGARA

NOVEDADES
Ez dago emanaldirik.

DEBA

ZUBELZU
Ez dago emanaldirik.

MÁS DE MIL CÁMARAS VELAN POR TU SEGURIDAD. Espainia, 2002. Zuz.: David Alonso. Akt.: Antonio Hortelano, Laura Manzanedo. 101 min.

● Telefono dei misteriotsu bat jasoko dute gazte unibertsitario batzuek eta gauerdian zoologiko huts batean jarriko diete hitzordua. Nesketakok bati motoa lapurtuko diote eta, ondoren, Madrilgo metroan barna abentura beldurgarri batean murgilduko dira gazteak. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida, Ideales), Donostia (Bretxa, Garbera, Warner), Iruñea (Golem La Morea, Olite).**

MI GRAN BODA GRIEGA. AEB, 2002. Zuz.: Joel Zwick. Akt.: Nia Vardalos, John Corbett, Michael Constantine. 96 min.
★ Nia Vardalos telebistako aktoreak Los Angelesko komunitate greziarrari buruz idatzitako istorio hau Tom Hanksek ekoitzi du. Emakume greziar bat eta gizon irlandar

EL PLANETA DEL TESORO. 17.45.
Mi gran boda griega: 17.15 - 23.00.
El otro lado de la cama: 20.00 - 22.45.

EIBAR

UNZAGA
El señor de los anillos. Las dos torres: 18.30 - 22.00.

RIALTO
Al límite de la verdad: 19.30 - 22.15.

ELGOIBAR

HERRI ANTZOKIA
Ez dago emanaldirik.

ERRETERERIA

ON BIDE
Ez dago emanaldirik.

HERNANI

BITERI KULTUR ETXEA
Ez dago emanaldirik.

IRUN

TXINGUDI
El señor de los anillos. Las dos torres: 16.00 - 19.15 - 22.30.
Santa Claus 2: 16.00.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 18.00 - 20.15 - 22.30.
Al sur de Granada: 16.00 - 18.10 - 20.20 - 22.45.
El pianista: 16.00 - 19.00 - 22.00.
Harry Potter y la cámara secreta: 16.00.
Los lunes al sol: 19.15 - 22.00.
Otra terapia peligrosa: 16.00 - 18.30 - 20.30 - 22.45.
The ring / La señal: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.
Al límite de la verdad: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.15.
No dejare que no me quieras: 16.00 - 18.30 - 20.20 - 22.15.
Las cuatro plumas: 16.15 - 19.00 - 22.15.
Spy kids 2: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.30.

LEGAZPI

LATXARTEGI
Ez dago emanaldirik.

OÑATI

SANTA ANA
Ez dago emanaldirik.

ORDIZIA

HERRI ANTZOKIA
Ez dago emanaldirik.

TOLOSA

LEIDOR
Al límite de la verdad: 19.30 - 22.00.

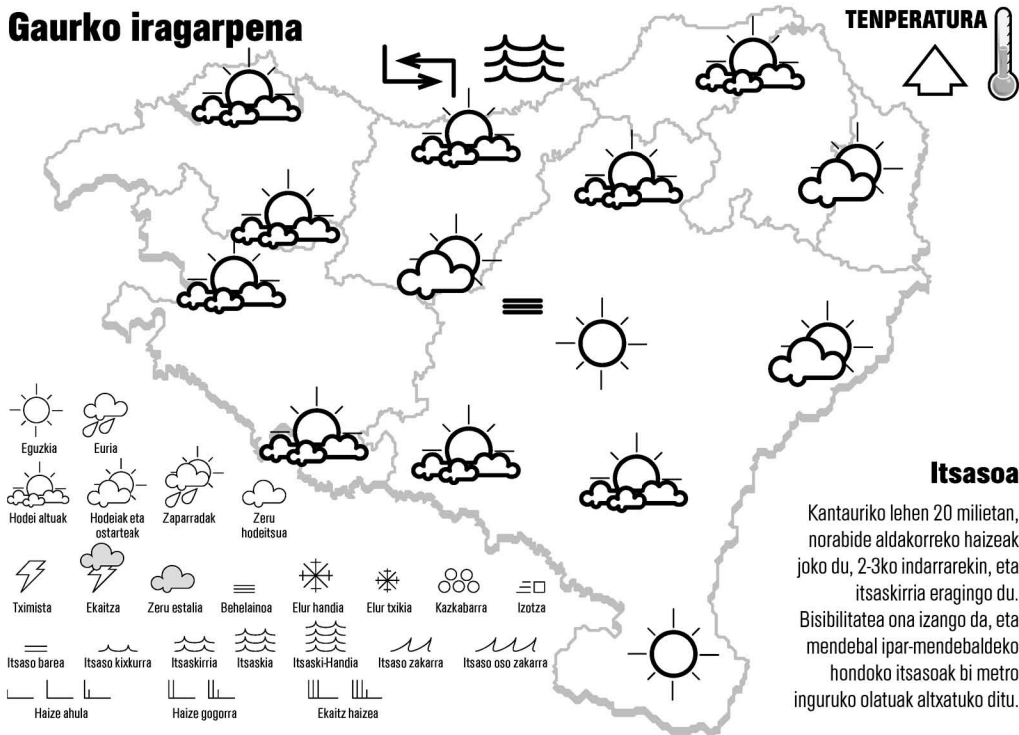
USURBIL

LAUREN
Harry Potter y la cámara secreta: 16.00 - 19.15.
Al límite de la verdad: 22.45.
El pianista: 16.00 - 19.00 - 22.00.
Mas de mil camaras velan por tu seguridad: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.
Las cuatro plumas: 16.15 - 19.15 - 22.10.
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.00 - 21.30.
Otra terapia peligrosa: 16.20-18.25-20.35-22.45.
The ring / La señal: 16.45 - 19.30 - 22.15.
Spy kids 2: 16.10 - 18.20 - 20.30 - 22.40.

eguraldia

Jon Albisu

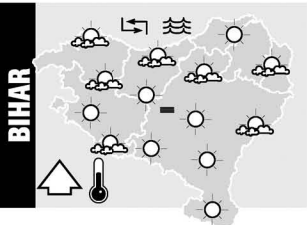
Gaurko iragarpena

Eguzkia eta hodei altuak

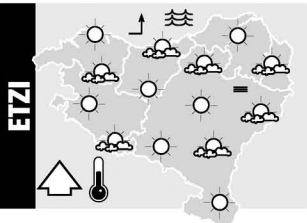
Eguraldia ez da aldatuko. Goiz-goizetik lanbroa izango da kostaldean eta behe lainoa, berriz, barnealdeko aranan eta mendialdean. Izotza izango dugu, eta, hortaz, bereziki mendialdean eta barnealdean, errepideetan izotz plakekin tentu handiz ibili beharko dugu. Goizean, ostarteak ugaritu egingo dira; eta eguzkia eta zeru urdinaz gozatzeko aukera izango dugu, baina hodeiak eta ostarteak tartekatuko dira. Norabide aldakorreko haize ahula ibiliko da, eta tenperaturak gora egingo du.

GAUR

Aroa ez da aldatuko. Bihar ere, izotz plakak izango ditugu, eta, hortaz, tentu handiz gidatzea gomendatzen dugu. Eguzkia eta hodei altuak izango ditugu lurralde guztian. Norabide aldakorreko haizeak joko du, eta tenperaturak pittin bat gora egingo du.

ETZ

Etzi ere, eguzkia eta hodei altuak gailenduko dira Euskal Herrian. Hego haizea ibiliko da, eta, ondorioz, tenperaturak gora egingo du. Izotza agertuko da, bereziki, mendialdean.

Eguzkia

Ilargia

Itsasaldiak

Isobara mapa

Isobara mapak gaur arratsaldeko 13:00etarako erakusten duenez, antizikloi sendoaren erdigunea Kantauri itsasoan dago. Presio altuak, egonkortasun atmosferiko handia, norabide aldakorreko haizea eta Ozeano Atlantikotik datozen fronte kateak harresiaren eraginez goi latitudeetan dira.

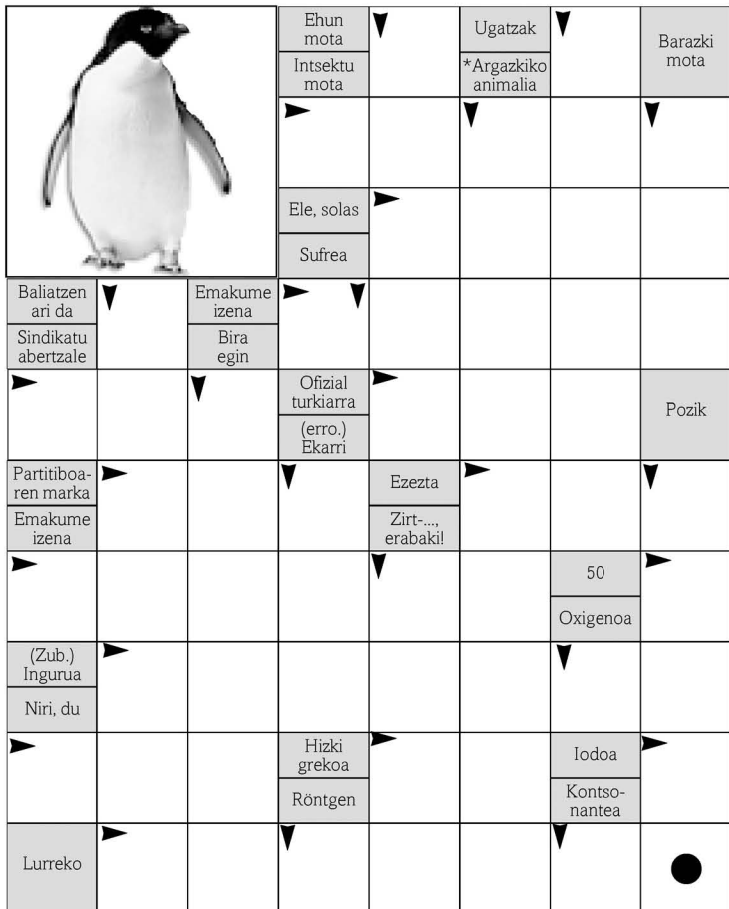
Europa gaur

Europako egoera atmosferikoak argi eta garbi erakusten du aldaketa itzelak ditugula hainbat tokitan. Toki batzuetan, hodeiak eta ostarteak daude; bestetan, euria, zero estalia eta elurra nagusitzen dira. Hortaz, Iberiko penintsulan, kontinenteko erdialdean, Mediterraneo osoan eta Afrikako ipar partean, egonkortasuna gailentzen da. Bestetik, goi latitudeetan ez da giro, haizeak izugarri gogor jotzen du, eta, hainbat fronte kate direla eta, aire masa hotzarekin batera, elurra da nagusi.

denbora-pasa

LUMA

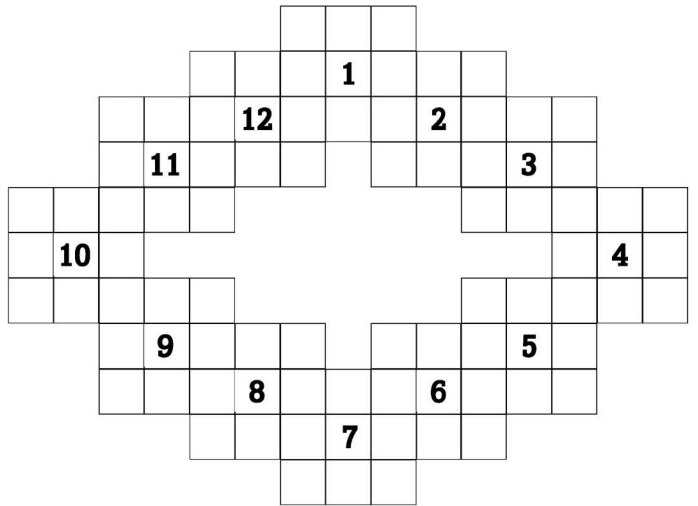
Hitz gezidunak

Zortziko txikian

Erantzun guztiak zortzi letrakoak dira eta zenbaki bakoitzaren inguruan kokatu behar. Hitzak ordu orratzen arabera bideratu behar dira, beti ere zenbakiaren gaineko lauki txikitik abiatuta.

- 1.- Mahukarik gabeko jertsea
- 2.- Txorkatila
- 3.- Erdi tamainakoak
- 4.- Gipuzkoako hiriburua
- 5.- Arnasa hartzea eragozten duena
- 6.- Lanbide mota
- 7.- Bere onetik atera
- 8.- Donostiako herri aldizkaria
- 9.- Kaskarinak, txoriburuak
- 10.- Zorakeria
- 11.- Itoginak
- 12.- Baztertu

Aurreko Soluzioak

Ezker-eskuin:

1. Hi. Orba. 2. Ezer. EH. 3. R. Saila. 4. Non.
Ter. 5. Amets. D. 6. Ne. Auzi. 7. Inor. Ea.

Goitik behera:

1. Hernani. 2. Iz. Omen. 3. Esne. O. 4. Ora.
Tar. 5. R. Itsu. 6. Bele. Ze. 7. Ahardia.

E0314

txoritxoari mokoka

KAMEREN AURREKO JIPOIAK

Amagoia Iban

Atzera atzeratuak

Larunbat gauean, TVE2ko *La noche temática* saioan munduko zoko guztietako indigenen artean erlijioak duen eraginari buruz aritu ziren. Papua Ginea Berrian kristautasuna txertatzeko zenbaiten gaur egungo ahaleginak jasotzen zuten erreportaia bat eman zuten. Atzeratutzat jotako bizi-modu bat desagerrarazteko Erdi Aroan eta Erdi Aro aurretik erabilitako erretorika eta arrazoibide berak erabiltzen ikusi genituen fede berriaren artzainak, XXI. mendeko ariari. Boteredunen baimena zuten. Errezeloa dugu mundu-

Astebetean, bi aldiz

Italiako Musulmanen Batasuneko lehendakari Adel Smith bi aldiz jo dute astebetean kameren aurrean. Azkenekoa, ostiralean izan zen, Telenovo kateko programa batean. Ikur faxistez inguratutako Forza Nuova eskuin muturreko taldeko kide koadrila batekoek eman zioten. Integristatzat jotzen omen dute Smith, kristautasunaren aurka eta terrorismoaren aldekoa delakoan. Egurra kameren aurrean jaso izana eskertzeko moduan dela gizona, alegia. Auskalo, bestela, zer nolako adierazpenak entzungo genituzkeen orain.

ko beste hainbat tokitan Historiako une jakinetan egin den kristautze lanaren neurri bat hartzeko aukera ematen zuela *El evangelio según los papúes* dokumentalak. Gaur egun duela mende asko bezalaxe bizi diren zibilizazioen berri ematen diguten dokumental etnografikoak sofán botata ikustetik, jainko arrotz baten izenean kultura horiek zein erraz itxuralda eta ezaba daitezkeen ikusi genuen ordubete. Ikerketa zientifikoak egiteko lain material jasoa dute adituek, nonbait. Beste batzuek antzeko moduak eta mezuak erabiltzen dituztenean, jakina, lotsagarri utzi ohi dira ikusgai ditugun hedabideetan. Zozoak beleari ipurbeltz, beti ere.

LABURAEAN

‘La noche de’ saioak ETBko saio ikusienaren GECA saria jasoko du ostegunean

Duela zazpi urtetik GECAk urteko saio ikusien sariak banatzen ditu, Sofres eta EGM enpresen datuak kontuan hartuta. ETBtik Felix Linaresen jasoko du etzi saria, bigarren kateko *La noche de* zinema saioa izan baita joan den denboraldiko saio ikusiena. Batez beste 179.000 ikusle bildu ditu programak astero (%20,6ko share-a). Beste sarituak *Operación Triunfo*, *Gran Hermano* eta *Cuentamé como pasó* izango dira.

Generalitateak babes legala eman die Kataluniako telebista lokalei

Tokian tokiko telebisten egoera aldatu egingo da aurrerik Espainiako Gobernuak martxan jarriko duen legearekin. Ordu arte, Generalitateak Kataluniako telebista lokalei babes legala emango die berriki onartutako dekretu baten bitartez. Horren arabera, kateek «interesa lokal eta kultura bultzatu behar dute» eta asteen gutxienez 20 ordu emititu. Teknologia digitalerako jauzia inbertsio handiak egin behar ditzute tokian tokiko telebistek.

Natur hondamendiei buruzko saioa gaur Arte katean

Frantziako Arte kateko *Thema* saioan natur hondamendien gaia ariko dira gaur gauean (20:45etik 22:55era). Lehendabizi, uholdeei buruzko dokumental alemaniar bat igorriko dute. 21:30ean bigarren dokumentala etorriko da. 22:00etan, eztabaida bat izango da hainbat aditurekin *Catastrophes naturelles: qui paie?* izenburupean.

TONI MARTINEZ CANAL PLUS-EKO ‘LAS NOTICIAS DEL GUÑOL’ SAIOKO ZUZENDARIA

POLITIKARIEI BARRE EGITEKO SAIOAK

«Ez dut ulertzen ia espaziorik ez egotea politikariekin bromatan aritzeko»

TXOTXONGILOETAKO PERTSONAIK

«Ehun pertsonaiatik gora ditugu, baina berriak atzematen saiatuko gara datozen hilabeteetan»

«Pena handia izan da ‘CQC’ saioa kentzea»

Canal Plus kateko txotxongiloen atzean profesional talde handi bat dago, aspalditik Toni Martinezek gidatzen duena.

Urtzi Urkizu | DONOSTIA

T5k duela aste batzuk *Caiga quien caiga* magazina kendu zuenetik, Espainiako telebista kateetan satira politikorako tar-

tea asko murriztu da. Canal Plusek duela zazpi urtetik egiten duen *Las noticias del guñol* da ia-ia salbuespen bakarra. Gauero (21:50ean) albistegi umoretsua aurkeztzen dute txo-

txongiloek, errealtatearen beste ikuspegi bat emanez.

■ **Beste herrialde batzuetan gertatu moduan, ‘Las noticias del guñol’ klasikoa bihurtu da Espainiako telebistan. Zeintzuk dira arrakastaren gakoak?**

Arrakasta hori kanpotik aipa dezatela nahiago nuke. Gu geure neurrian saio barregarria egiten saiatzen gara. Eta hori lortzen dugun heinean arrakasta duela esan dezakegu. Gaurkotasunari hain lotuta dagoen umorea egiteak ahalbidetzen du berritzen joatea.

■ **Zein ibilbide eta eboluzio egin du programak 1995etik gaur arte?**

Batez ere ikasketa prozesuarekin lotu dezakegu saioaren bidea. Duela zazpi urte *Las noticias del guñol* egiten hasi ginetik baino gauzak askoz hobeto egiten dakigu orain. Hori logikan sartzen da, halako iraupena duen saio bat hobetzen joaten baita normalean. Dena dela, betiko filosofiarekin eta lan egiteko moduarekin jarraitzen dugu.

■ **Zenbat pertsonen artean egiten duzue saioa eta zein da gidoilari taldea?**

Talde teknikoa albo batera utzita, 30 pertsona inguruk osatzen dugu lan taldea. Gidoilari taldeari dagokionez, Gonzalo Tegel, Fidel Nogal eta ni neu gaude gidoien ardurapean.

■ **T5k ‘Caiga quien caiga’ kentzea erabaki zuenetik, zuek zarete Espainian satira politika egiten duzuen bakarrak. Zer iritzi duzu ‘CQC’-rekin gertatutakoaz?**

Nire ustez pena bat izan da programa hori kentzea, baina en-

presa bakoitzak hartzen dituen erabakiak errespetagarriak dira. Deigarria iruditzen zaidana da Espainian dauden telebista kate guztiekin, ia espaziorik ez egotea politikarien inguruko bromak egiteko. Ez dut ulertzen.

■ **Egon al dira politikariak bere txotxongiloaz kezatu direnak?**

Publikoki ez. Pentsatzen dut euren lanaren parte dela esatea, poztan direla jendeak eurekin barre egiten badu. Herritarren umorean sartzen direla ontzat joko dute publikoki, baina errealtatean auskalo. Politikariak umore gutxi dute? Espainiako kazetari edo iturginek dutenaren antzekoa dela iruditzen zait.

■ **Eguberrietan oso programa berezia egin zenuten, pertsona famatuak iritziak tartekatuz. Halakoak egiten jarraituko duzue?**

Bai, beti saiatzen gara osagai berriak sartzen eta gauzak asmatzen. 2003. urtean orain arte bezala jarraitzea espero dugu eta ahal bada saioa hobetzen.

■ **Michael Robinsonen txotxongiloa albistegiaren aurkezle nagusia bihurtu da. Zer dio berak?**

Robinsonek esan zidan ez ilusio handia egiten zion.

■ **Zenbat pertsonaien txotxongiloak daude?**

Ehun pertsonaiatik gora. Alor ezberdinetako pertsonaia ezagun daude: politikariak, futbolariak, abeslariak, aktoreak eta abar.

■ **Iritsiko al dira pertsonaia berriak?**

Bai, noski. Beti saiatzen gara protagonismoa duten pertsonaia atzematen.

gaurko filmak

Menú para un crimen	★
Zuz.: Larry Peerce. 90m. AEB. 1990.	
11:00 La2	
La batalla de Anzio	★★
Zuz.: Edward Dmytryk. 112m. 1968.	
17:50 ETB2	
Drop Zone	★★
Zuz.: John Badham. 100m. AEB. 1994.	
20:55 TF1	
P.R.O.F.S.	★
Zuz.: Patrick Schulmann. 95m. Fran. 1985.	
20:55 F2	
El sueño de Joseph Lees	★
Zuz.: Eric Styles. 92m. AEB-EB. 1999.	
22:00 C+(e)	
Diamonds	★
Zuz.: John Asher. 87m.	
22:15 ETB2	
Nous ne vieillirons pas ensemble	★★★
Zuz.: Maurice Pialat. 110m. Frantia. 1972.	
22:45 F2	
Sacrifices	★
Zuz.: Oussama Mohammad. 105m. 2002	
22:55 Arte	
L'été de Kikujiro	★★★
Zuz.: Takeshi Kitano. 120m. 1999.	
00:40 Arte	
El regreso de Alex Kelly	★
Zuz.: Ted Kotcheff. 88m. AEB. 1997.	
02:30 La2	
Préstame quince días	★
Zuz.: Fernando Merino. 99m. Esp. 1971.	
04:30 A3	
● ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★	
Txarra Eskasa Balekoa Ona Bikaina	

DROP ZONE

★★ TF1 - 20:55

Zuz.: John Badham. Akt.: Wesley Snipes, Gary Busey. 100m. AEB. 1994.

John Badham arrakastatsuaren azkenekotako lana akziozko zinta komertzial arunt eta ohikoa da. Elementu aipagarriena Wesley Snipes modako aktore beltzak protagonizatu izana da. Akatsen artean, berriz, abiapuntuizat duen istorioa kaskar eta erren samarra da. Dena den, eskerrak Badhamek zenbait eszena txukun filmatu dituen, airean garatzen diren sekuentziak, tartean.

Nous ne vieillirons pas ensemble

★★★ F2 - 22:45

Zuz.: Maurice Pialat. Akt.: Jean Yanne, Marie-Jobert. 110m. Frantia. 1972.

Maurice Pialat hil berria nazioarteko mailan eza gutzera eman zuen zinta bitxi honek ezkonduitako gizon heldu baten eta haren maitalearen arteko

KOMEDIA ★★★

L'ete de Kikujiro

Zuz.: Takeshi Kitano

Arte 00:40

Mitchum eta ‘Colombo’ ekoizpen historiko erraldoi batean

LA BATALLA DE ANZIO ★★

ETB2 - 17:50

Zuz.: Edward Dmytryk. Akt.: Robert Mitchum, Peter Falk. 112m. 1968.

Dino de Laurentiis izen handiko ekoizle aberatsaren ekoizpen erraldoi eta oparo hau Edward Dmytryk handiaren lan aparatosoetakoa da. Alabaina, horrek ez du esan nahi zinemagile horren film onenetakoa denik. Italiako Historiaren atal garrantzitsu bat gogoratuz, Anzioko gatazka berreraikitzen du. Hartarako, aspaldiko aktore handiak biltzen ditu: Robert Mitchum aktore ahaztezina eta Peter Falk, betiko *Colombo* ikertzaile jatorra, rol nagusietan azaltzen dira. Nahikoa entretenigarria da.

harreman zaila aztertzen du, zuzendariak berak idatzitako gidoiari eutsiz. Interesgarria da, eta Frantziako zinemagile garrantzitsu horren lana ezagutzeko ezinbestekoa.

L'ETE DE KIKUJIRO

★★★ Arte - 00:40

Zuz.: Takeshi Kitano. Akt.: Yusuke Sekiguchi. 120m. Japonia. 1999.

Takeshi Kitano zuzendari japoniarraren lan arrakastatsu hau *road-movie*

baten antzera egituratutako drama kuriooa da, modako zinemagile interesgarri horren nortasunaren erakusgarri diren eszenez jositako film puska berri eta originala. Motozale batzuen bidaia ustekabez jositako abentura bihurtuko da, ikusentzuleen barrea, urduritasuna eta, tarteka, haserreare ere piztuko duena. Oso interesgarri eta gomendagarria.

Ane Muñoz

EL REGRESO DE ALEX KELLY

★ La 2 - 02:30

Zuz.: Ted Kotcheff. Akt.: Matthew Settle, Cassidy Rae. 88m. AEB. 1997.

Ted Kotcheffek zuzenean pantaila txikian emateko sortu zuen polizia drama honek bortxaketa baten istorioa eta ondorioak biltzen ditu, eta, aldi berean, institutu bateko ikasleen arteko kontuak erakusten ditu. Alegia, izenburuko Alex Kelly, Carrie gaztetxoa bortxatu ondoren desagertua, berriro itzuliko da eta, laster, beste biktima bati erasko dio.

Eszena dramatikoek jositako istorio ilun honek ez die ezer berria gehitzen tankerako beste telefilmei.

PRESTAME QUINCE DIAS

★ A3 - 04:30

Zuz.: Fernando Merino. Akt.: Concha Velasco, J. Luis Lopez Vazquez. 99m. Esp. 1971.

Hona Landismoaren fenomeno atzerakoiari begiratua emateko aukera ezin hobea. Alfredo Landak eta garai batean haren ezinbesteko bikotekide zinematografikoa izandako Conchita Velascok protagonizatutako komedia espainiar arrunt horietakoa da, keinu umoretsu zatar eta lotsagarri samarrez jositako abentura ergela, azpigenero zaharkitu horren nostalgikoei soilik zuzendua. Alemanian bizi den gizon espainiar harro batek emazte erakargarria asmatu du nonbait, eta orain, etxera itzultzean, ustezko emaztearena egingo duen emakume baten bila ariko da. Bigarren mailako aktore garrantzitsuek parte hartzen dute, Lopez Vazquez eroa tartean.

ETB-1

07:00: Tik tak circus.
07:30: Betizu.
Kanpungo mutikoaren gorabeherak.
Pingu.
Doraemon, katu kosmikoa.
X-taldea.
Petey and jaydee go exploring.
08:55: Eclipse@.
09:15: Hasiberriak.
09:35: Bidaide.
10:25: Travel notes.
10:50: Sorginen Laratza.
12:10: Basa-moldeak Afrikan.
12:35: Lur planetan barrena.
13:35: Betizu.
Shin Chan.
14:00: Gaur Egun.
Albistegia.
14:40: Postdata.
14:45: Goenkale.
15:20: Gag gag.
15:45: Bidaide.
16:45: Travel notes.
17:10: Oinak izarretan.
Teneree: gatzaren bidea.
17:40: E-klipse@.
18:00: Iparraldearen orena.
18:15: Betizu: marrazki bizidunak.
20:28: Gaur egun.
Albistegia.
21:05: Kirolez kirol.
21:25: Futbola: errege kopa.
Real Madril - Terrasa.
23:30: Albistegi berezia: Elurteak.
00:25: Postdata.
00:30: Lucy Sullivanen Ezkontza.
00:50: Gag Gag.
01:20: Bakarrik edo...
03:20: Bertatik bertara.
04:00: Esanak esan.
04:35: Euskal Herritik.
05:05: 1 bitan.
06:20: Ikusgela.

ETB-2

06:05: Palabra de ley.
06:30: Del pais de los vascos.
07:05: Clasicos en serie.
Los angeles de Charlie.
Los hombres de Harrelson.
Starsky y Hutch.
09:30: El punto. Gonbidatua: Felix Iraola.
10:00: Forum. Gonbidatua: Jaime Urrutia.
10:50: La ley de la bahia.
Telesaila.
11:45: Pacific blue.
13:30: Euskadi directo.
Navarra directo.
13:55: Date el bote.
Lehiaketa.
14:58: Teleberri.
Albistegia.
15:45: Lo que faltaba.
Magazina.
17:50: Zinema.
La batalla de Anzio
Zuz.: Edward Dmytryk.
Akt.: Robert Mitchum, Peter Falk eta Robert Ryan. 1968.
20:00: Esta es mi gente.
Magazina.
20:58: Teleberri.
Albistegia.
21:55: La noche de...
(22:15) **Diamonds**
Zuz.: John Asher.
Akt.: Kirk Douglas, Lauren Bacall.
00:30: Los millones de Jacko.
01:35: Senderos misteriosos.
04:15: Lo que faltaba.
05:55: Recetas de la abuela.

TVE1

06:00: Canal 24 horas.
Albistegia.
07:30: Teledario matinal.
(09:20) Los desayunos de TVE. Gonbidatua: Eduardo Zaplana.
10:25: Saber vivir.
11:00: Por la mañana.
(13:25) La cocina de Karlos Argiñano.
14:00: Informativo Territorial.
Albistegia.
14:30: Corazón de invierno.
Anne Igartiburuk aurkeztutako saioa.
15:00: Telediarío 1
Albistegia.
16:00: Eguraldia.
16:05: Geminis.
Telesaila.
16:50: Secreto de amor.
Telesaila
17:50: Cerca de ti.
Oscar Martinezek aurkeztutako magazin saioa.
18:50: El rival mas debil.
Lehiaketa
20:00: Gente.
Pepa Buenok eta Sonia Ferrerrek aurkeztutako magazina.
21:00: Telediarío 2.
Albistegia.
21:55: Eguraldia.
22:00: La vida de Rita.
Telesaila.
23:15: Urgencias.
Telesaila.
00:25: Urgencias.
01:15: Telediarío-3.
Albistegia.
01:55: Los turks.
Telesaila.
03:00: Canal 24 horas.

A3

07:00: Canal noticias.
07:00: Buenos días, España.
10:30: Como la vida.
12:30: El equipo A.
Telesaila.
13:25: Informativos territoriales.
Albistegia.
14:00: Los Simpson.
Marrazki bizidunak.
15:00: Noticias 1.
Albistegia.
16:00: Sabor a ti.
Ana Rosa Quintanak aurkeztutako magazin saioa.
19:00: El diario de Patricia.
Patricia Gaztañagak aurkeztutako magazin saioa.
19:55: Pasapalabra.
Lehiaketa.
21:00: Antena 3 Noticias 2.
Albistegia
22:00: Un paso adelante.
Telesaila.
23:45: Programa especial.
01:30: Antena 3 Noticias 3.
Albistegia.
02:30: VIP.
Telesaila.
02:50: Televenta.
04:30: Zinema.
Prestame quince dias
Zuz.: Fernando Merino.
Akt.: Concha Velasco, Jose Luis Lopez Vazquez.
06:30: A3N24.
Albistegia.

irratia

EUSKADI IRRATIA. Goizean behin irratsaioaren 3000. atala izango da entzungai gaur goizean. 10:00etan, Mertxe Aizpuruaren gogoetak izango dira. Eta ondoren, Salhaketa taldeko kide batek presoei ematen dieten laguntzaz arituko dira. 11:00etan, sakelako telefonoetara bidaltzen diren maitasun mezuekin Bergaran antolatu duten lehiaketaz ariko dira. Jarraian, Hiriburu herrian zortzi umerekin ireki duten ikastolaz hitz egingo dute. Eguerdian, eguraldiaren berri eman ondoren, Alberto Altubek sendabelarren gaineko ikasgaia eskainiko du. *Lauretan Babel* saioan, Gari kantaria elkarrizketatuko dute 18:30ak aldera.

RADIO EUSKADI. Jose Antonio Ardanza elkarrizketatuko dute goizeko 09:15ean, *Boulevard* irratsaioan. Ajuria Eneako Ituna sinatu zenetik hamabost urte bete dira eta horretaz mintzatuko da batik bat Ardanza. Bestetik, Ipar Korean bizi den egoeraz ariko dira Jesus Torkemada eta Fernando Delage adituak. Salhaketa elkarteko kideekin presoen egoeraren berri emango dute saio berean. Eta *De lo que se lee* atalean, Jose Antonio Marinak *El rompe-cabezas de la sexualidad* liburua aurkeztuko du. Entzulearen Telefonoan, *Prestige* ontziaren hondamendiaren lotutako deiak entzun ahal izango dira.

LA 2	TF1
06:00: Teledéporte. 07:00: That's English. 07:30: TPH Club. <i>Walter melon.</i> <i>Canal pirata.</i> <i>Aventuras en pañales.</i> <i>Tweenies.</i> 09:30: Aquí hay trabajo. 10:00: TV. educativa: La aventura del saber. 11:00: Zinema. Menu para un crimen Zuz.: Larry Peerce. Akt.: Julia Duffy, Morgan Faichild. 1990. 13:00: TPH club. <i>Las aventuras de Emily y Alexander.</i> <i>Las tres mellizas.</i> <i>Jumanji.</i> <i>El nuevo show de Popeye.</i> 14:50: La botica de la abuela. 15:15: Saber y ganar. 15:45: Grandes documentales. 16:55: Jardines del mundo. 17:25: A su salud. 17:50: Alf. 18:45: Yo y el mundo. Telesaila. 19:15: Hercules. 20:00: Informativos territoriales. Albistegia. 20:35: Un chapuzas en casa 21:05: Rally Dakar. 21:30: Operacion Triunfo. 22:15: La 2. Noticias. Albistegia. 22:55: Eguraldia. 23:00: El debate de La 2. 01:00: La mandragora. 01:30: Conciertos de Radio 3. 02:00: Europa 2003. 02:30: Zinema. El regreso de Alex Kelly Zuz.: Ted Kocheff. Akt.: Metthewy Settle. 1997. 04:00: Euronews. 05:30: Teledéporte.	05:55: Le docteur Mene l'enquête. 06:45: TF1 info. 06:50: TF1 Jeunesse. Le petites crapules. Bill Junior. Pecola. Tabaluga. Franklin. 08:25: Eguraldia. 08:30: Teleshopping. 09:25: Allo quiz. 11:05: Mission sauvetages. 11:55: Tac o tac TV. 12:05: Attention a la marche! 12:50: A vrai dire. 13:00: Le journal. Albistegia. 13:55: Les feux de l'amour. Foiletoia. 14:45: Telefilma. L'enfant secret Zuz.: Jeffrey Reiner. Akt.: Ken Olin, Taylor Nichols. 1999. 16:25: Pacific blue. Telesaila. 17:20: Dawson. 18:10: Zone rouge. 18:55: Le bigdil. 20:00: Le journal. Albistegia. Eguraldia. 20:55: Zinema. Drop Zone Zuz.: John Badham. Akt.: Wesley Snipes, Gary Busey. 1994. 22:45: Le droit de savoir. Magazina. 00:10: Sep a huit. 01:00: Reportages. 01:25: Tres chasse. 02:20: Histoires naturelles. 03:15: Notre XXe siecle. 04:05: Histoires naturelles. 05:05: Musique. 05:20: Les Coups d'humour.

T5	M6
06:30: Informativos telecinco matinal. Albistegia. 09:25: La mirada critica. Montserrat Dominguezek aurkeztutako saioa. 10:30: Gran hermano. Laburpena. 11:15: Dia a dia. Maria Teresa Camposek aurkeztutako magazin saioa. 14:30: Informativos telecinco. Albistegia. 15:15: Informativos territoriales. Albistegia. 15:30: 20 tantos. Telesaila. 16:15: Gran hermano. Jorge Fernandezek aurkeztutako saioa. 17:15: A tu lado. Emma Garciak aurkeztutako magazina. 20:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 21:30: Pecado original. 22:00: Hospital central. Telesaila. 23:45: Cronicas marcianas. 02:00: Informativos telecinco noche. Albistegia. 02:30: Policías de Nueva York. Telesaila. 03:30: Infocomerciales. 05:00: La línea de la vida. 05:30: Infocomerciales. 05:45: Chat 5. 06:20: Nocturnos.	07:00: Morning live. 09:10: M6 boutique. 10:00: M6 music. 10:45: Star six. 11:54: Six minutes midi. Eguraldia. 12:05: Madame est servie. Telesaila. 12:35: Docteur Quinn, femme medecin. Telesaila. 13:35: Telefilma. L'enfer du Froid Zuz.: John Patterson. Akt.: Markie Post, Ian Tracey. 1997. 15:15: Associees pour la loi. Telesaila. 16:05: Tubissimo. Magazina. 17:05: 80 a l'heure. 18:00: Stargate SG-1. Telesaila. 18:55: Le camaleon. Telesaila. 19:50: Camera cafe. Telesaila. 19:54: Six minutes. Eguraldia. 20:05: Une nouveu d'enfer. 20:40: Camera cafe. 20:50: Ça me revoltel. 22:55: Telefilma. Outrage Zuz.: R. A. Ackerman. Akt.: Rob Lowe, Jennifer Grey. 1998. 00:35: Capital. 02:25: M6 music.

gaur zer

ERREPORTAIA ‘Postdata’ ETB1 - 14:40

Txistuari buruzko erreportaia laburra ‘Postdata’ saioan

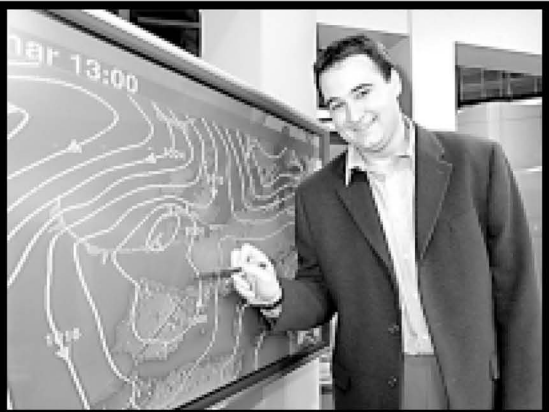
Joku txistu taldeak musikagile handiek txisturako idatzitako obrak bildu ditu disko batean, eta horren berri emango dute gaur *Postdata* saioan. Guridi, Soroazabal, Usandizaga eta Garbizuren lanak daude diskoan, besteak beste. Grabazioa Lapurdin egin dute, Getariako elizan.

EZTABAIDA SAIOA ‘El debate de La2’ La2 - 23:00

Alzheimerren gaitzari buruzko solasaldia eta Ana Pastorri elkarrizketa

Josep Puigbok zuzentzen eta aurkeztzen duen *El debate de La2* saioan Alzheimerren gaitzari buruz hitz egingo dute gaur gauean. Gonbidatuak honakoak izango dira: Jose Maria Martin Moreno, Mercè Boada, Maria Angeles Diaz, Isidoro Riperez eta Teresa Bazo. Gainera, Espainiako Osasun ministro Ana Pastor elkarrizketatuko dute.

ALBISTEGIA Elurteak ETB1 - 23:30

Elurteei buruzko albistegi berezia, Urko Aristik aurkeztuta

Euskal Telebistak eta Orio Produktzioak ekoiztetzeko kamerak atera zituzten joan den asteburuan, elurra Euskal Herrira nola iritsi zen jasotzeko. Beizaman, adibidez, bi baserritarren eta alkatearen iritzia jaso zuten. Nekazaritza arloan elurrak dakartzan zailtasunak ere aipatu zituzten Otzaurteko basozainak eta Zegamako zinegotzi batek. Errepideetan izandako arazoen berri ere emango dute.

ELKARRIZKETAK	
Julio Alonso (Vigoko kofradia) ‘La mirada crítica’	T5 - 09:25
Felix Iraola (Merkataritza Ganbera) ‘El punto’	ETB2 - 09:30
Jaime Urrutia (musikaria) ‘Forum’	ETB2 - 10:00

FRANCE 2	FRANCE 3
05:50: Un livre. 05:55: Les z'amours. 06:30: Telematin. Journaux. 08:30: Un livre. 08:35: Des jours et des vies. Foiletoia. 09:05: Amour, gloire et beaute. Foiletoia. 09:25: CD' Aujourd'hui. 09:30: C'est au programme. 10:55: Flash info. 11:05: Motus. 11:40: Les z'amours. 12:20: Pyramide. 13:00: Le journal. Eguraldia. 13:45: Inspecteur Derrick. Telesaila. 14:50: Le renard. 15:55: En quete de preuves. Telesaila. 16:45: Des chiffres et des lettres. 17:25: La cible. 18:00: Urgences. 18:55: On a tout essaye. 19:50: Un gars, une fille. 19:55: Le journal. Albistegia. 20:00: Comme au cinema. P.R.O.F.S. Zuz.: Patrick Schulmann. Akt.: Patrick Bruel, Fabrice Luchini. 1985. 22:35: Comme au cinema. l'hebdo. 22:45: Zinema. Nous ne vieillirons pas ensemble Zuz.: Maurice Pialat. Akt.: Jean Yanne, Marlene Jobert. 1972. 00:30: Albistegia. 00:55: Le bivouac. 01:20: Chanter la vie. 02:10: Le sarcophage etrusque.	06:00: Euronews. 06:30: Foot 3. 07:00: TO3. 09:05: Cosby. 09:35: C'est mieux ensemble. 09:55: Docteur Stefan Frank. 10:45: Droles de dames. 11:35: Bon appetit, bien sur. 12:05: Le 12-14. Eguraldia. 13:50: Keno. 13:55: C'est mon choix. 14:50: Le magazine du senat. 15:00: Assemblée nationale. 16:05: Outremers. 16:35: TO3. 17:30: Mon kanar. 17:45: La pista du Dakar. 18:15: Un livre un jour. 18:20: Question pour un champion. 18:45: La sante d'abord. 18:50: Le 19-20. Eguraldia. 20:10: Tout le sport. 20:15: Le journal du Dakar. 20:25: Le fabuleux destin de... Gonbidatuak: Pascal Sevran eta Pascal Legitimus. 20:55: Belle gran-mere. 22:30: Eguraldia. 22:35: Soir 3. 23:00: Strip-tease. Magazina. 00:05: La case de l'oncle doc. 01:00: Ombre et lumiere. 01:25: Le Fabuleux Destin de... 01:50: Un livre un jour. 01:55: Passe sous silence. 02:50: Echappes sauvages. 03:40: Explore. 04:35: Cote jardins. 05:00: Soir 3. 05:25: C'est mieux ensemble. 05:45: Les Matinales.

CANAL + [e]
06:48: Directores de cine. Oliver Stone. 07:50: CNN+. Noticias. 08:15: La semana del guiñol. 08:40: Lo + Plus. 09:30: Zinema: El camino a casa. 10:56: Zinema: La teniente O'Neil. 13:00: + Te vale. 13:30: Los 40 principales. 14:00: Mas deporte. 14:50: CNN+. Noticias. 15:00: Dame un respiro. 15:30: Lo + Plus. 16:30: Zinema: Pitch Black. 18:14: Zinema: La bendición. 20:00: + Te Vale. 20:30: Zap... zap... zapin. 21:00: Seinfeld. 21:30: CNN+. Noticias. 21:50: Las noticias del guiñol. 22:00: Zinema: El sueño de Joseph Lees. 23:32: Zinema: Como ser John Malkovich. 01:21: Algo pasa con Cameron. 01:38: NBA en accion. 02:05: NBA+. 05:00: Zinema: El exorcista II: el hereje.
CANAL + [f]
05:05: Telefilma: Un brin de meurtre. 06:35: Agrippine. 07:00: Le journal. 07:15: Essaye encore. 09:00: Zinema: Plus fort que le silence. 10:25: Surprises. 10:45: 'Mafia blues 2, la chute', le making of. 11:00: Telefilma: L'insurgée. 12:30: Le 12:30. 13:30: La grande course. 14:00: Zinema: Human nature. 15:35: Le vrai journal. 16:30: Les 3D-istes. 16:55: Zinema: Shrek. 18:25: Les Simpson. 18:50: Maurad contre le reste du monde. 19:25: Le zapping. 19:30: Le journal des bonnes nouvelles. 19:55: Les guignols d'info. 20:10: 60 jours, 60 nuits. 20:30: Futbol atarikoa. 20:45: Zinema: Marseille-Rennes. 23:00: Zinema: Sixieme sens. 00:45: Zinema: La bonne annee. 02:40: Amerikar futbola. 04:20: Zinema: Avec tout mon amour.
FRANCE 5
05:40: Les amphis de France 5. 06:40: Anglais, methode Victor. 06:55: Le matins de l'emploi. 08:10: Debout les zouzous. 08:40: La sante d'abord. 08:45: Les maternelles. 10:20: Le journal de la sante. 10:35: Un coeur qui bat. 10:40: Les lumieres du Music-Hall. 11:10: Le dingo, ami ou ennemi?. 12:05: Midi les zouzous! 13:45: Le journal de la sante. 14:10: Silence, ça pousse. 14:40: Le s rois du delire. 15:35: Les Gueules de l'emploi. 16:35: La conquete de la mer du Nord. 17:30: 100 % question. 18:00: Gestes d'interieur. 18:05: C dans l'air.
ARTE
19:00: Archimide. 19:45: Arte info. 20:15: Une annee au zoo. 20:45: Inondations: l'heure des comptes. 21:30: Un monde bien assure. 22:00: Catastrophes naturelles: qui paie? 22:20: Assurances sur la vie? 22:25: Zinema: Sacrifices. 00:40: Zinema: L'été de Kikujiro. 02:40: Why are you creative?

zakilixut

© Olariagak

Asier Iturriagaetxebarria | ABADIÑO

ATZEKOZ AURRERA

Azkenean, plista-plasta

Abadiñoako igerilekuak iragan asteartean zabaldu zituzten, lauzak altxatzen zirelako arazo ugari izan ondoren

«**M**adrilgo Eskoriala egiteko, denbora gutxiago behar izan zuten». Aurrekoa bezalako esaldiak askoren ahotan ibili dira azkenengo asteetan Abadiñoako kaleetan, Astolako igerileku berriei berba egitean. Izan ere, joan den azarotik itxuraz behintzat prest zegoen azpiegitura ezin izan dute erabili abadiñoarren aurreko astera arte. Orain, oster, egiten duen hotzari beldurrik erakutsi gabe, plista-plasta ibiltzen dira uretan.

Bereziak dira Abadiñoako igerilekuak. Bitxiak dira daukaten egitura-gatik. Izan ere, bertan bainua hartzen duenak inguruko mendien parajeaz gozatzeko aukera izango du, hormak izan beharrean beirazko leiho handiak dauzkalako. Hala ere, berezitasun handiena teiltatua da. «Igerilekuen proiektua diseinatzeko hasi ginenean, argi geratu zen ez genuela gura neguan bakarrik erabiltzeko azpiegitura. Hala, udan kendu zitekeen teiltatuaren ideia proposatu ziguten, eta, azkenean, horren alde egitea erabaki genuen», azaldu zuen Jabier Uriarte Abadiñoako alkateak.

Abadiñoako Udaleko arduradunek zalantza handiak izan zituzten kendu eta ipini egiten zen teiltatu hori ipini edo ez erabakitzeko, baina, Kataluniara eta Alemaniara egindako bisiten ostean, baiezkota eman zuten. Zalantza gutxiago dauzkatenak abadiñoarrak dira. «Orain arte, inguruko herrietako igerilekuetara joan behar

izan dugu; eta orain, etxean izango dugu. Gainera, udan ere erabiliko dugu, eguzki eta guzti», dio, barrez, erabiltzaile batek.

Arazoak bata bestearen atzean

Hala ere, zabaltzeko izan dituzten arazoek berezi egin dituzte Abadiñoako igerilekuak. Joan den apirilean, azpiegitura itxura hartzen hasita zegoen, eta alkateak abuzturako zabal-

duko zutela aurreratu zuen. Kale egin zuen iragarpenean, lanak atzeratu egin zirelako. Azaroan, beste ahalegin bat egin zuten, baina erabiltzaileak atean zain zeudela, atzeratu egin behar izan zuten berriro. Igerileku nagusia urez bete zutenean, zoruko lauzak altxatu egin ziren, eta bertan behera geratu zen lehen saio serioa. Abenduaren 6an bigarren ahalegina egin zuten. Berriro ere kale, lauzak uraren gainean agertu zirelako berriro. Azkenean, eta abadiñoarren barre txikiekin, joan den asteartean zabaldu zituzten igerileku berriak. «Oraindik ez dakigu ziur zer jazo den, baina igerilekuak egin dituen enpresari azterketa egiteko eskatu diogu», argitu du Uriarte alkateak.

AITZIBER BASAURI

Abadiñoako igerilekuak lehen igerilariak izan ditu egunotan.

GETXO

Euskal musikearen inguruko berbaldi bi antolatu ditu Euskera Zerbitzuak

Euskal musikearen ganeko berbaldi bi gertatu ditu Getxoko Udaleko Euskera Zerbitzuak. *Kantuketan* izeneko euskal musikearen zikloaren barruan egingo ditue berbaldiok gaur: goizean, bata, eta iluntzean, bigarrena. Alaitz eta Maider bikoteak emongo dau goizekoa, Aixerrota institutuan, 10:20etan. Iluntzeko 19:30etan, oster, Fermin Muguruzak eta Afrika Biban-gek egingo dabe berba, Al-gortako kultur etxeko areto nagusian.

URDAIBAI

Batzarra egingo dabe bihar garbitze lanetan parte hartuko dabenakaz

Bizkaiko kostaldeko hondar-tza gehienetara ailegau da *Prestige* ontziko txapapotea. Urdaibaira be bai. Eta bihar egingo dabe batzarra garbitze beharretan parte hartu gura daben boluntarioakaz. Gernika Ekologi Lan Taldeko kideak, baina, haserre dagoz Foru Aldundiagaz. Egunotan, astegoienean, galipota ailegau da Urdaibaira. Eta salatu dabe, bertoko hatxetan pilatu dan galipota kentzeko Diputazinoko behargin bat be ez dala agertu.

GIZARTE EKINTZEA

Gaylinea: doako informazioa eta lagunasuna gay diran guztientzat

EHGAMek doako telefono zenbaki bat ipini dau, 900.700.719, gay mogimenduaren ganeko informazioa gura dabenentzat. Deitzen dabenek, ganera, hainbat argibide jasoko ditue: EHGAM beraren edo beste edozein talderen ganeko ekitaldiak, gay giroko tokiak, sexu seguru eta homosexualidadearen ganeko gai juridikoak.

ALONSOTEGI. Enplegua sortu gura dabe

Enpresa sortu barriei laguntzeko

‘Eskutik’ egitasmoa garatzeko hitzarmena sinatu dabe Demak, Diputazinoak eta Udalak

BILBO

Ontziak barritzeko akordioa

Itsas Museoak eta Lan Ekintzak sinatutakoari esker, hasteko, Portu eta Titan barrituko ditue

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Okerrik sortzen ez bada, udaberrian, apirilean, zabalduko dabe Bilboko Itsasadarraren Itsas Museoa.

Okerrik sortzen ez bada, udaberrian, apirilean zabalduko dabe Bilboko Itsasadarraren Itsas Museoa (BIIM). Horretarako dana gerteten dabilz; eta atzo adibidez, ontzi zaharrak barritzeko akordioa sinatu eben BIIMk eta Lan Ekintza-Bilbao alkatereak; Patrick de la Sota BIIMko presidentek eta Iñaki Azkuna Bilboko alkateak.

Bilboko Udalaren menpeko erakundea da Lan Ekintza; eta atzo sinatutako itunaren bitartez, udal erakunde horretan, trebakuntza egitarauetan ikasten dabilzan 40 lagunek hartuko dabe parte ontziak barritzeko zereginetan; eta hasteko, ontzi bi barrituko ditue: Portu gabarra eta Titan dragea. Horretarako, 1.312.000 euroko aurrekontua gertatu dabe. Giza baliabideetarako dirua Udalak ipiniko dau: 955 euro inguru. Eta bestelako gastuez, materialaz, Itsas Museoa arduratuko da.

Atzo sinatutako akordioak aurtengo urte amaiera arte balioko dauela esan eban Iñaki Azkuna alkateak, baina datozan urteetan luzatzeko aukerea egongo dala nabarmendu eban Azkunak.

Atzoko akordioak, ganera, erakunde bien helburuak aurrera bideratzen lagunduko dau. «Azken baten, helburua da behar bakoak lan merkatuaren preminetara moldatzeko aukerak emotea», esan eban Azkunak. Itsas Museoari begira, oster, bere atek udaberrian zabalitzen laguntzeko bitartekoak ipintea da atzoko moduko akordioen helburua, eta itsasadarraren ondasuna babestea, ikertzea eta zabaltzea.

BILBO. Okerrik sortzen ez bada, udaberrirako, apirilerako zabalduko dabe museoa

Ontziak barritzeko akordioa sinatu dabe Itsas Museo eta Lan Ekintzako buruek

Udal erakundeko trebakuntza egitarauko ikasleek hartuko dabe parte barritzeko eginkizunetan

Izaskun Basterretxea |

Okerrik sortzen ez bada, udaberrian, apirilean zabalduko dabe Bilboko Itsasadarraren Itsas Museoa (BIIM), Bilbon; eta atzo be halan esan eban Patrick de la Sotak, BIIMko lehendakariak. Horretarako, jakina, dana gerteten dabilz; eta atzo, adibidez, ontzi zaharrak barritzeko akordioa sinatu eben BIIMk eta Lan Ekintza-Bilbao alkarteak.

Bilboko Udalaren menpeko erakundea da Lan Ekintza; eta atzo sinatutako itunaren bitartez, udal erakunde horretan, trebakuntza egitarauan ikasten dabilzan 40 lagunek hartuko dabe parte ontziak barritzeko zereginen; eta hasteko, ontzi bi barrituko ditue: Portu gabarra eta Titan dragea. Horretarako, 1.312.000 euroko aurrekontua gertau dabe. Giza baliabideetarako dirua Udalak ipiniko dau: 955 euro inguru. Eta bestelako gastuez, materialaz, Itsas Museoa arduratuko da.

Iñaki Azkuna Bilboko alkateak eta Patrick de la Sotak sinatu eben akordioa atzo, eta urtea amaitu arte balio izango dau, abenduaren 31 arte. Baina datozen urteetan luzatu ahal izango dala azpimarratu eban Azkuna alkateak.

Erakundeen helburuak

Atzoko akordioak, ganera, erakunde bien helburuak aurrera bideratzen lagunduko dau. Lan Ekintzaren eginkizunak dira informazioa, prestakuntzea, lanbide-orientazioa eta segimendu-jarduerak lantzea. «Azken baten, horreen guztio-

IÑAKI AZKUNA

Bilboko alkatea

«Urtea amaitu artekoa da gaurko —atzo— akordioa, baina datozen urteetan be luzatu ahal izango da»

«Beharbakoak lan merkatuaren preminetara moldatzeko aukerak emotea da helburu nagusietakoa»

reen helburua da beharbakoak lan merkatuaren preminetara moldatzeko aukerak emotea», nabarmendu eban Azkunak. Eta atzoko moduko akordioek horretarako bidea emoten

dabe. Itsas Museoari begira, oster, bere ateak udaberrian zabaltzen laguntzeko bitartekoak ipintea da atzoko moduko akordioen helburua.

Bilboko Itsasadarraren onda-

rea babestea, ikertzea eta zabaltzea da Itsas Museoaren helburu nagusia. Eta zeregin horretarako, enplegu tailerrak ipiniko ditue martxan. Eta bertan ibiliko dira Lan Ekintzako ikasleak. Eta esate baterako, Portu eta Titan ontziak barritzeko parte hartuko daben 40 ikasleentzat, galdaragintzea, soldadurea, ebanisteria eta ontzi pinturako eskolea ipini dabe martxan. Koordinatzailea Jon Ispizua San Nikolas da. Egurrezko ontzigintza tradizionalean aditua da bera, eta Bermeoko Kortazar Ontziolan ibilitakoa.

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Iñaki Azkuna Bilboko alkateak eta Patrick de la Sota Itsas Museoaren presidenteak sinatu eben akordioa, atzo.

GIZARTEA

Gitxitasunen bat daukienek loreak eta landareak saldu ahal izango ditue kioskoetan

Erredakzioa |

Euskal Udalen Alkarteak (EUDEL) eta Loregorri SL enpresek sinatutako akordioaren bitartez, lan barik egon eta gitxitasunen bat dauken 30 pertsonak baino gehiagok loreak eta landareak saldu ahal izango ditue kaleko kioskoetan. Akordio horren bitartez, gitxitasunen bat dauken pertsonen lan munduan oztopoak gainditzeko laguntzea da.

Loregorri SL arduratuko da loren kioskoak zabaltzeaz, gestionatzeaz eta koordinatzeaz. Bertan beharra egingo daben pertsonen lore eta landareen ganeko ikastaroa emongo deusie, eta publikoaren aurrean salmentea zelan egin be erakutsiko deusie. EUDEL, oster, arduratuko da zeregin horretara bultzatzen animatzea udalei.

EUDEL eta Loregorri enpresea pozik agertu dira atzo lortutako akordioagaz.

LAGURAEAN

BILBO

Umeentzako antzerkiaren seigarren kanpaina ipini dabe martxan

Bilboko Udalak gertautu, Ume eta Familientzako Seigarren Antzerki Kanpaina ipini dabe martxan. Aurtongoan hamar emonaldi izango dira, igaz baino hamar gehiago. Bilborock aretoan izango dira saio guztiak, eguerdiko hamabietatik aurrera; urtarileko, zezeileko eta martiko domeka guztietan.

BARAKALDO

Zabalik dago Inguralde-BBKren bekak eskatzeko epea

Zabalik dago Inguralde-BBKren bekaren bat lortzeko epea. Atzo zabaldu eben eta urtarrilaren 17an amaituko da. Barakaldon dagoz Inguralderen lokalak, Askatasunaren etorbidean. Lanbarik egotea eta 35 urte baino gitxiago izatea dira baldintzetako bi. Eta ahal bada, Barakaldon edo Alonsotegin bizitea.

BARRITU BEHAR DITUEN ONTZIAK

PORTU

Ehun urteko ontzia, Euskaldunako lehenengoa

Euskalduna konpainiak eregi eta uretaratu eban lehenengo ontzia da Portu. Orain dala ehun urte pasatxo egin eben, 1902an. Bizkaiko Labe Garaietarako (AHV) eregi eben, eta saioa baino ez zan izan hasieran. Baina arrakasta itzela lortu eban, eta aurrerantzean, ontziak konpontzeaz ganera, on-

tziak eregitzen be hasi zan Euskalduna. Eta holan, Bilboko itsasadarreko ontziolarik handiena bihurtu zan.

Hemengo itsas ondare industrialaren oroigarriak nabarmenenetakoa da. Labe garaien produktzio sistemearen ondorioz pilotutako zepea eta zaborra itsasoan botatea zan baporezko ontzi horren zeregina. Luzeran, 40 metro ditu eta 300 tonako pisua. Orain dala hilabete batzuk Itsasadarrrera, uretara bota eben, zaharbarritzeko.

TITAN DRAGEA

Holandatik Cadizera eta gero itsasadarra gabitzera

Holandan eregi eben, 1923an; eta baporezko makinak eta Ingaltarrako James Ltd. etxearen arrosario bat ditu. 1962ra arte, Cadizko Itsasontzi-basean egon zan, eta dragatzeko beharrik egin zituan han. Urte horretan, Bilbora eroan eben, eta Portuko Lanetako Batzordea egin zan bere jabe. Ordu-

tik aurrera, Itsasadarraren hondoa etengabe garbitzeaz arduratu zan.

‘U’-ren antzerako plantako kroskoa dauka, Nemo kapitainaren *Natilus*-a eta metalezko dragoi baten arteko kurutzaketea dala esan leike. Haren eskifaia 14 pertsonen osotzen eben: patroik bik, kontramaisu batek, bost makinarik, bost marinelek eta sukaldari batek. Luzeran, 54 metrokoa da; zabalera, 10,70 metrokoa; eta altueran, 3,70 metrokoa. Sakonerea 2,725 metrokoa da.

ALONSOTEGI. Enpresa sortu barriei laguntzea emoteko egitasmoa ipiniko dabe martxan

Enpresa txikiak, helburu

‘Eskutik’ programea garatzeko hitzarmena sinatu dabe Demak, Foru Aldundiak eta Udalak

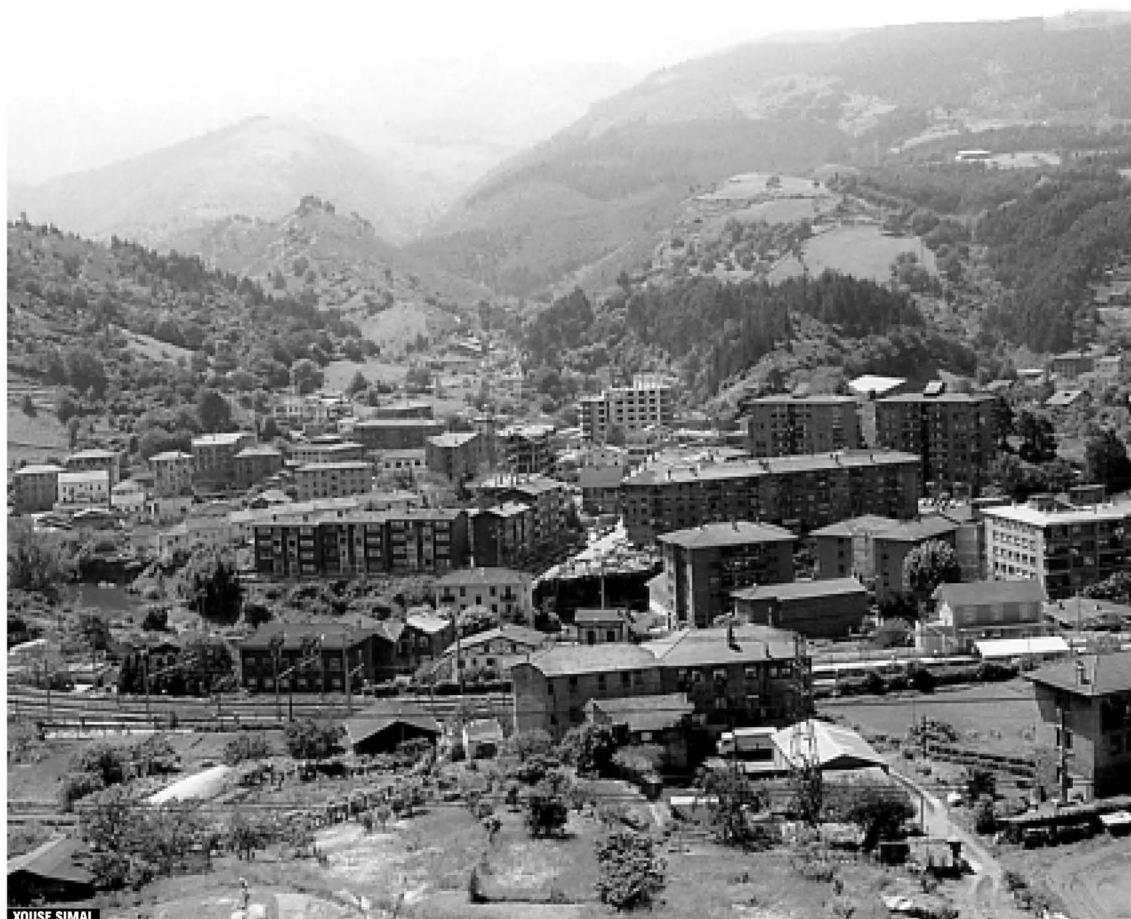
Irene Berro

Alonsotegiko enpresa txiki sortu barriei laguntzea emongo deutse Demak aurrerantzean, Eskutik programearen bidez. Atzo sinatu eben lankidetzaren Demako zuzendari kudeatzaile Luis Fernando Urkiolak, Foru Aldundiko Enplegu diputatu Sabin Aranak eta Alonsotegiko alkate Gabino Martinez de Arenazak.

Eskutik programearen bidez, Alonsotegin sortzen diran enpresa txikiak laguntzea izango dabe hainbat alorretan. Izan be, enpresearen lehendabiziko hiru urteak gaxkak izaten dira, eta enpresa askok eta askok izten dabe bertan behera euren jarduerak, aurrera egin ezinik. Enpresea kanpoko laguntza juri-dikoa zein gestino aholkuak behar izaten ditue. Urkiolak esan ebanez, baina, «sano karua izaten da kanpotik laguntzea emoten dauen zerbitzua kontratatea».

Halandaze, Eskutik egitasmoaren bitartez murriztu gura dabe enpresa txiki eta gazteen zarratze kopuru handia Demak eta Diputazinoko Enplegu Sailak. 2002an ipini eben martxan Eskutik, orain urtebete; Bizkaiko herri askotako enpresek erabili dabe emoten dauen zerbitzua. Eta enpresa gehiagotara ailegetako helburuagaz hasi dira hainbat udalekin lankidetzaren itunak sinatzen.

Alonsotegiko Udalaren txandea izan zan atzo. Hemendik aurrera, Eskutik programearen laguntza jasotea erabagiten daben enpresek Demako ordezkari bategaz batzarrak egingo ditue urtebetez. Harek lagundu-

XOUSA SIMAL

Alonsotegiko enpresa txikiak lagundu gura ditue Eskutik programeagaz, eta, bide batez, enplegua sortu.

DEMAK ENPRESEI

Analisi finantzieroa eta marketing plana egiteko laguntzea emoteaz gan, betebeharrak fiskalekin be lagunduko deutse

ko deutse enpresea eratu eta sortu daitekezan arazoak konpontzen. Analisi finantziarioa eta marketing plana egiteko laguntza emoteaz ganera, bete-

beharrak fiskalen ganeko informazioa be emongo deutso enpresako arduradunari Demako beharginak.

Hortik aparte, Eskutik programan sartzen diran enpresek Demak eskaintzen dituan zerbitzuak erabili ahal izango ditue: Dema enpresaldea, Demako enpresen sortegia, azokak, publizitatea, boletinak...

Langabe ugari, Alonsotegin

Alonsotegiko alkate Gabino Martinez de Arenazak aitortu eban Alonsotegiko langabezi ta-

sea handi-handia dala: «Langa-be gehien daukazan Enkarterriko herria da Alonsotegi», esan eban. Eta Europako Batasunak (EB) emondako gomendioak jarraitu gura dituala ganeratu eban. Enplegua sortzeko bidean enpresa txikiak sortu eta indartzea komeni dala esaten dau EBk. «Eta enpresa proiektuak daukiezan Alonsotegiko gazteei bitartekoak emon gura deutseguz programearen bidez», adierazo eban alkateak. Lankidetzaren ituna sinatu dauen Enkarterriko lehenengo herria da Alonsotegi.

BILBO. Gaitzerdik emongo ditu antzerki ikastaroak, eta David Barberok, testu dramatikoaren tailerrak

Dramaturgia tailerrak gertatu ditu Bilboeszenak Irala, Begoña, Otxarkoaga eta Zazpikaleetan

Erredakzioa

Dramaturgia tailerrak gertatu ditu Bilboko Udaleko Kultura Saileko Bilboeszena zentroak Iralako, Begoñako, Otxarkoagako eta Zazpikaleetako auzo etxeetan egiteko. Zezeiletik aurrera emongo ditue tailerrok: Gaitzerdi antzerki taldea arduratuko da antzerkirako sarrera eta antzerki teknikak hobetzeko

ikastaroez, eta David Barberok zuzenduko ditu testu dramatikoak idazten ikasteko tailerrak.

Bilboeszenak, Bilboko antzerki baliabideen zentro bariak, antolatzen dauen lehenengo ekintza da. Eta ikastaro eta tailerren ganean informazio gehiago gura dauenak Irala, Begoña, Otxarkoaga eta Zazpikaleetako auzo etxeetara jo behar dau. Hamabost lagun izango

dira gehienez talde bakotxean; hamazortzi urtetik gorakoak dan-danak.

Maila handiko irakasleak

1988an sortu eben Gaitzerdi antzerki taldea, Bilbon. Harrezkeroztik, ibilbide oparoa egin dau taldeak; antzerki lengoia barriak ikertu ditu eta pedagogia lanetan be ibili da. Ikuskizun ugari egin dau Gaitzerdik, are-

toetan zein kalean. David Barbero, barriz, ETBko aurkezle izanagaitik da ezaguna. Horrezaz ganera, baina, antzezlanak idazten ditu eta hainbat sari jaso ditu. Testu dramatikoak zelan egin irakatsiko dau.

KULTUREA

Jose Luis Guerin zinemagileak lortu dau ‘Bilboko Tinanio 2002’ saria

Erredakzioa

Jose Luis Guerin Kataluniako zinemagileak esku-ratu dau *Bilboko Tinanio 2002* saria. Euskal Herriko Arkitektoen Alkargoko Bizkaiko ordezkariak emon deutso *En construcion* izeneko pelikuleagaitik. Orain urte bi sortu eban alkargoak *Bilboko Tinanio* saria; arkitekturearen alorreko kanpoko pertsonak egindako lanak saritzen ditue. Beti be, arkitektureari lotutako gaiak jorratzen dituen lanak. Bizkaiko Arkitektoen Alkargoko presidente Carlos Lazaro izan da sari-ketearen epaimahaiko burua. Lazaroren eritziz, «Guernik egindako filma bikaina da, maisutasunez adierazo daudelako arkitekturearen azken edukia, emoitzea, gizakia dala».

GALLARTA

10.000 lagunek bisitatu eben Euskal Herriko Meatzaritzaren Museoa, igaz

Erredakzioa

Danetara 10.000 lagun izan ziran Euskal Herriko Meatzaritzaren Museoan igaz, Gallartan. *Euskal Herriko meatzaritzaren kultura eta industria ondarea* izeneko erakusketeak batu zituan bisitari gehien: 3.000, hain zuzen. Igaz zabaldu eben museoak, eta pozik-pozik dagoz bertoko arduradunak herriaren artean izan dauen harrera ona dala eta. Museoak ez dau jaso Eusko Jaurlaritzaren diru laguntzarik. Ondorioz, «aurrekontu apaleko museoak» dala nabarmendu dabe bertoko arduradunek. Meatzaritzaren alkarteko kideei esker funtzionetan dau arazo barik.

Enpresa-aholkularitzak ADMINISTRARIA

behar du Ondarroako Baltzu Publikoan idazkaritza-lanak betetzeko.

Eskakizunak:

- Postuaren araberako ikasketak.
- Euskara idatzi eta hitzegiteko gaitasuna (EGA maila).
- Informatika-programen maneua (erabilzaile maila).
- Leu-Artibai biziitzea.

Interesdunek bidal dezatela Curriculum eta eta argazki egin berria, kontaktu-telefonoa adieraziz, Ondarroako 28 posta-kutxatila, Urtarrilak 20 baino lehen.

Balioetsiko da:

- Euskaldun zaharra izatea.
- Kontabilitate ezaguerak.
- Antzeko esperientzia.

GETXO. Alaitz eta Maider, Muguruza eta Afrika Bibangen eskutik

Euskal musikearen ganeko berbaldi bi egongo dira gaur

Takolo, Pirritx eta Porrotx ikusteko sarrerak atzotik dagoz salgai

EGUNKARIA

Getxoko talde sozialista eta popularra pailazoan ikuskizuna herrira ekartearen kontra azaldu dira.

Veronica Muñoz |

Alaitz eta Maider Oartzungo bikote ezaguneko kideek berbaldia emongo dabe gaur, Euskera Zerbitzuaren eskutik egunokaz udalerrian egiten dabilzan *Kantuketan*, euskal musikearen ganeko zikloaren barruan. Aixerrota institutuan izango da berbaldi hori, goizeko 10:20etik aurrera. Ekitaldia, batez be, bertako ikasleei zuzenduta dago.

Fermin Muguruzak eta Afrika Bibangek euskal musikearen ganeko hausnarketea egingo dabe gaur, 19:30etik aurrera Algotortako Kultur Etxeko areto nagusian eskainiko daben berbaldian. Sarrerea doan da.

Beste alde batetik, Algotortako metro geltokiko plazan, hilearen 26a arte, *Kantuketan* erakusketea be bisitau ahal izango dabe herritarrek. Euskal musikearen ganeko erakusketa interaktiboa da Getxora ekarri dabena, eta sarrerea doan da.

Kantuketan izeneko ekimen horren barruan, ganera, Takolo, Pirritx eta Porrotx pailazoan ikuskizuna be gertau dabe. Saioak urtarrilaren 24an, 25ean eta 26an izango dira, eta sarrerak Getxoko kultur etxean erosi leitekez, atzotik.

Katxiporretan, pailazoan talde dibertigarriaren ikuskizunik berriena aurkezteko sei saio izango dira. Getxo antzokian izango

da, eta sarreren prezioa hiru eurokoa da.

PP eta PSE-EE kontra dagoz

Horregaz lotuta, PP eta PSE-EE alderdiak pailazoak herrira ekartearen kontra azaldu dira, ohar baten bidez. Taldeko kide bat Batasuna taldeko zinegotzia izanda, ez ebalako Froilan Elspe zinegotzi sozialistaren heriotzea txarretsi.

Marisa Arrue popularren bozeroalaren eritxiz, talde hori ekartea «lotsabagekeria» da. Alderdi biok Kultur Etxeko ez ohiko batzarra egiteko eskatu dabe. Batzarrean, emonaldia bertan behera lagateko eskaerea egin gura dabe.

BERANGO. Herriko andrekin informatiketa ikasiko dabe Kultur Etxearen eskutik

Emakumeen alkarteak gizonentzako tailerra eratu dau, etxeko lanak egiten ikasi daiezan

V.M. |

Gizonek eta emakumeek etxeko beharrak alkarregaz egin behar dabez, hori teoriarik guztiok jakin badakigu. Askotan, baina, ez da holan gertatzen. Gauzak aldatzeko helburuagaz, hain zuzen, Berangoko Kultur Etxean, bigarren aldiz, gizonentzako tailer berezia antolatu dabe herriko emakumeen alkarteak.

Horren bidez, gizonek etxegaz loturiko hainbat behar egiten ikasiko dabe, tartean janaria prestatzen, etxea garbitzen,

arropea lisatzen...; 11 saio izango dira, eguenetan, arrastiko 19:00etatik 21era, eta urtarrilaren 30etik apirilaren 10a arte. Berangoko Emakumeen Alkarteko lokaletan egingo dabe tailerra, eta matrikulearen prezioa 12 eurokoa da.

Beste alde batetik, Kultur Etxeak informatikaren ganeko oinarriko ikastaroa —Windows, Word, Access, Excell...— eratu dau, oraingoan herriko emakumeei zuzenduta. 12 saio izango dira, eguaztenero, arrastiko 18:30etik 20:30era, eta ur-

tarrilaren 29tik apirilaren 16a arte. Matrikuleak 12 euro balio dau.

Lehen tailerretan parte hartu ahal izateko azken eguna hile honen 24a izango da, eta kasu bitan plazak mugatuak dira.

Amaitzeko, Gaztelekuan tinbalak jotzen ikasteko tailerra antolatu dabe. Zapatuetan egingo dabe, urtarrilaren 25ean eta zezeilaren 1ean, arrastiko 17:30etik 19:30era bitartean. Izena emoteko epea urtarrilaren 20an amaituko da, eta prezioa 4 eurokoa da.

LABURAREN

GETXO

Ikasteko gela eskaintza zabala eukiko dabe herriko gazteek, datozen egunokaz, azterketak prestatzeko

Getxoko Kultur Etxeak ikasteko 529 leku atondu dauz ikasleentzat, zezeilaren 9a arte, sasoi honetan ohikoa denez, gazteek azterketetarako ikasi daien. Algotortako liburutegietan, Areetakoan eta Erromokoan astelehenetik zapatara zabalduko dabez ikasteko gelak, goizeko 9:15etik 13:00etara, eta arrastiko 16:30etik 20:00etara; eta igandean, barriz, goizean bakarrik egongo da zabalik. Santa Eugenia orduetgia izango da 9:00etatik 13:00etara, goizean, eta arrastiko 16:00etatik gaueko 22:00etara. Andra Marin, barriz, gelak zabalik egongo dira goizeko 9:00etatik 13:30era, eta arrastiko 15:30etik gaueko 23:00etara. Horrezaz ganera, Erromo eta Juan Bautista Zabala ikastetxeetan eta Getxo I institutuan be gela batzuk erabili ahal izango dira ikasteko. Orduetgia haxe izango da: asteguenetan, arrastiko 17:00etatik gaueko 22:00etara; eta astegoenetan, barriz, goizeko 9:00etatik 14:00etara, eta arrastiko 17:00etatik 22:00etara.

GORLIZ

Saharara elikagaiak bialtzeko kanpaina

Tindoufeko kanpamendura elikagaiak bialtzeko Alkartasun Karabaneagaz bat egitea erabagi dabe Gorlizkoek. Urtarrilaren 25a arte, oinarriko elikagaiak emon ahal izango dabez Kultur Etxean. Krutzeta kaleko 5. zenbakian dago Kultur Etxea. Gobernu Taldeak be diru laguntzea emon dau: 1.500 eurokoa, hain zuzen be. Gorlizko agintari politikoek deialdia zabaldu dabe herritarren artean, ahal daben neurrian, kanpaina honetan lagunduz parte hartu daien.

GORLIZ

Kanposantuko horma hilobiak, 75 urterako

Herriko kanposantuaren ganeko udal ordenantzea aldatzeko erabagia hartu eben agintariak, joan dan astean, udaletxean eginiko azken osoko batzarrean. Horren arabera, horma hilobien jabe izateko 50 urteko epea 75 urtera luzatzea onartu dabe. Lagun askoren proposamenari erantzuna emoteko hartu dabe erabagi hori, Gobernu taldekoen berbetan. Datozen egunokaz jakin arazoko deusie erabagia dagoeneko horma hilobiren bat erositaukienei.

BERANGO

Pediatría zerbitzua hobetzeko eskatu deutse Miren Dobaran alkateak Osakidetza arduradunei

Herrian emoten dan pediatria zerbitzuaren ordutegia zabalitzeko eskatu deutso Miren Dobaran Berangoko alkateak Osakidetzari, gutun baten bidez. Izan be, umeen kopuruak nabarmen igon dau azken urteotan, eta gaur egun 0 eta 16 hile arteko 850 ume dagoz herrian. Dobaranen azalpenetan, pediatriako kontsulta emoten daben egunak ez dira nahiko eskaera handiari behar dan moduan erantzuteko. Medikuek astelehenetan eta barikuetan emoten dabe zerbitzua, goizeko 11:30etik 13:00etara; martitzenetan eta eguenetan, 10:30etik 12:00etara, eta eguaztenetan, 10:30etik 12:00etara. Hori ez da nahiko auzokide askoren eritxiz, eta euren haserrearen erakutsi dabe. Zerbitzua astegunero eta egun osoan eskaini daian eskatu deutso alkateak Osakidetzari.

AGENDEA

GETXO

Erakusketea: Irudi Taldeko kideak eta ikasleek eginiko argazki batzuk erakutsiko dabez Algotortako Kultur Etxean, urtero egiten daben moduan. Erakusketea hile honen 25a arte bisitau ahal izango da.

SOPELA

Erakusketea: Beatles talde mitikoaren ganeko erakusketea zabaldu dabe Sopelako Kultur Etxeko erakusketa aretoan. Udaleko Kultur Sailak antolatu

dau, beste ekitaldi batzuen artean, talde mitikoari omenaldia eskaini guran.

PLENTZIA

Tailerra: Tinbalak jotzen ikasi gura dabenentzako tailerrak prestatu dauz Goñi Portal kultur etxeak. 16 urtetik gorako herritarrei zuzenduta dagoz, eta bakotxaren iraupena hiru hilekoa izango da. Klaseak barikuetan emongo dabez, arrastiko 19:30etik 21:00etara. Lehenengo tailerra egun gitxi barru hasiko dabe, eta izena emoteko epea bihar bertan amaituko da. Prezioa 30 eurokoa da.

URDAIBAI. Bihar egingo dabe batzarra garbitze beharretan parte hartu gura dabenakaz

Txoko ezkutuetako galipota

«Oraindino ez da inor agertu kostaldeko hatxak garbitzen» salatu dau Ekologi Lan Taldeak

Iratxe Astuy

BOLUNTARIOAK KEXU

«Sartu zan momentuan kendu ez zanez, kostaldeko hatxetara pegau-pegauta dago orain galipota»

Gernikako Ekologi Lan taldeko kideak haserre dagoz Bizkaiko Foru Aldundiagaz. Ekologi Lan taldekoen berbetan, egunotan sartu izan dan galipota garbitu barik dago kostaldeko leku askotan. «Bizkaiko Foru Aldundiko behargin bat bera be ez da agertu astegoienean Urdaibai-ko hatxetan batu izan dan galipota kentzeko; SOS Deiari abisua emonda egon arren», salatu eben.

Joan dan zapatuan, hilearen 11n, Urdaibaiko Biosfera Erreserbako kostaldeko hatxak garbitzeko kanpaina egin eben Ekologi Lan Taldeko boluntarioek. Antxorasko hondartzea garbitzen egoen ordu erdiko tartean, 60 kilo galipot batu ebezan boluntarioek. «Gure eskuetan izan dan fuel-olio gehien batzen ahaleginduginen; baina, halandabe, galleta asko geratzen dira batzeko oraindino kostaldean», azpimarratu eben Gernikako Ekologi Lan taldekoek. Hori dala eta, kontuak eskatzen deusiez administrazioari.

Galleta baten tamainukoak

ez eze, plater baten neurriko galipot zatiak be topau ebezan, joan dan zapatuan Urdaibaiko hatxak garbitzeko beharretan ibili ziranek. «Sartu zanetik gitarra batu ez ebenez, hatxetara pegau-pegauta dago orain galipota», kexatu ziran boluntarioak.

Jende gehien batu izaten dan eskualdeko hondartza ezagunak garbitzeaz bakarrik arduratu da Bizkaiko Foru Aldundia, Ekologi Lan taldearen eritxiz. Berez, kostaldeko ladar eta hatxetarainoko bideak egitea gatx egiten da. Hori dana kontuan izanda, itsasaldeko txoko ezkutuago horreek garbitzeko beharrezko neurriak hartu daiezan eskatu deutso Ekologi Lan Taldeak Bizkaiko Foru Aldundiari.

IRATXE ASTUY

Plater baten neurriko galipot zatiak sartu izan dira kostaldera.

MAREA BALTZARI AURRE EGITEKO

Boluntarioen beharra koordinauta

Urdaibaiko kostaldera fuel-olio gehiago sartzen bada be, behar dan moduan koordinauta egon gura dabe boluntarioek. Horretarako, bihar bertan egingo dan batzarrarako konbitea egin deutse Urdaibaiko lau taldek eskualdeko herritarrei. Gernikako Gaztelekuan egingo dabe batzarra, bihar, 19:00etan.

BERMEO

Elikagaiak batzeko kanpaina hasiko dabe, Saharako herrien alde

I.A.

Eskualdeko beste herri batzuetan egin izan daben moduan, Saharako aldeko Alkartasun Karabanan parte hartzeko kanpaina egiten hasiko dira Bermeon. Izan be, laguntzea eta solidaritatea eskaintzen deutso urtero Bermeoko Udalak Argeliako errefuxiauen kanpamenduetan bizi diranei.

Saharako aldeko karabana solidarioan laguntzeko, 4.808,10 euro emon dauz Bermeoko Udalak. Diruz laguntzeaz ganera, elikagaiak batzeko kanpainearen deia zabaldu dau Bermeoko Udalak. Saharako alde egin gura dabenek, halandaze, San Frantzisko elizearen arkupetara (katekesia emoten daben lekura) eroan ahal dabez elikagaiak. Han hartuko dabez alperrik galdu egiten ez diran elikagaiak: arroza, hauts-esnea, azukrea, olio, pasta, latak eta antzekoak. Diruz lagundu gura ezkerro, kontu korronte bat edegita daukie.

GERNIKA-LUMO. Bisita gidatu bi egingo dabez museoan, egunero; goizeko 12:00etan eta arratsaldeko 17:00etan, hain zuzen be

IRATXE ASTUY

Hainbat lagun izan dira Gernika museoa bisitetan

Hainbat lagun igaro dira Gernika-Lumon inauguratu barri daben Bakearen museotik, astegoienean. Guztira, 219 pertsonak hartu eben parte, joan dan bariku, zapatu eta domekan egin ziran doako bisita gidatuetan. Umeak eta gazteak tartean baziran be, edadeko jentea izan zan nagusi Gernika museoan. Bonbardaketaren gaiak erakarrita

edo, seguruenik. *Begoñaren etxea* izeneko gelan sartukeran, zarradea be sentidu eben askok sasoi hartako pasadizuak entzuterakoan. Gaurtik aurrera, Bakearen Museoarako sarrereak 4 euro balioko dau. Beharbakoek, erretirauek eta ikasleek 2 euro ordaindu beharko dabe sarrerea. Bisita gidatuak 12:00etan eta 17:00etan izango dira.

Produktu barri gitxigaz eta hotz handiagaz egin eben merkatu plazea

I.A.

Urteko bigarren merkatu plazea egin eben atzo, Gernika-Lumon. Baserritarrek ekarritako produktuei jagokenez, ez zan produktu barri asko izan. Salneurriei begira be, azken astelehene-tako produktuen prezioek bardin antzera jarraitzen dabe.

Hotza zala eta, baserritar batzuk agertu be ez ziran egin atzoko plazara. «Asko edadekoak dira-eta. Hotzagaz gogortuta egotekotan, eta genero askorik saltzeko ez badaukie, etxean geratzea gurago dabe», esan eban astelehenero merkatu plazan egoten dan eskualdeko baserrita batek.

Letxuga burua 0,75 zentimoan emoten eben saltzaileek, atzoko plazan. Tomate

kiloa, barriz, 3,25 eta 3,75 euro bitartean emoten ebilzan, atzoko merkatuan. Kalabaza kiloak bardin jarraitzen dau: 1,20 euroan, hain zuzen be.

Indaba baltza euroan dabil kilo. Gernikako indaba kilo, bestalde, 8 euroan saltzen jarraitzen dabe. Merkeena indaba zuria izaten da beti. Kiloa 6 euroan mantendu eben, atzo be.

Gabon madarien sasoi atzean geratu da. Halandabe, zeozer saldu ebela adierazo eben postuetako baserritarrek, atzo, .

Gabonetako madari kiloaren salneurria nahiko merketu da, 5 euroan dabil eta. Kiwia da, baina, estimazino gehien daukan frutua. Kiwi kilo hartu eben erosleek 0,80 eta 2,50 euro bitartean ordaindu eben.

MARKINA-XEMEIN. Zelaia herritik hurrerago ipintea be eskatu dabe, «holan ikusle gehiago joango litzatekez eta»

Futbol zelaian bedar artifiziala ipinteko eskatu deutsie Udalarari

Artibai futbol taldeak 1.000 sinadura baino gehiago batu ditu eskaera horregaz

Lore Bengoetxea |

Markina-Xemeingo Artibai futbol taldeak sinadurak batu ditu herritarren artean eskaera bigaz: bedar artifiziala ipintea eta zelai barria egitea herritik hurrerago.

Euren izena emon dabe 1.000 lagunek baino gehiagok. «Ez dago txarto, kontuan hartuta Markina-Xemein ez dala 5.000 bizilagunera heltzen eta batzuek gazteegiak diranez, ezin izan dabela sinatu», dino Artibaiko lehendakari Ana Jesus Barinagarrementeriak. Hondarra kendu eta horren ordez bedar artifiziala jartea da daukien eskaeretako bat. «Futboleant ibilteko ez da bape aproposa, eta, horrezaz ganera, hortxe dago mantenimendu gastua. Beste alde batetik, taldekook gane-ganean egon behar gara, euria egiten dauenean putzuak sortzen diralako, eta hori zain-

du beharra dagoelako», nabarmendu dau Barinagarrementeriak. Gogoratu dauenez, arazo horri aurre egitearren, hondarra kendu eta bedar artifiziala ipini dabe inguruko herri gehienek.

Herritik urrun

Markina-Xemeingo futbol zelaia herri erditik kilometro bira dago, eta horrek jentearen etorrera eragozten ei dau, kotxea hartu beharra dagoelako. «Ganera, errepideak arazoak eragin izan ditu. Dagoeneko istripu bi be egon dira», esan dau Artibai taldeko buruak.

Hori guztia diru bilketan igarri egiten dala be badino. «Sinatu daben askok esan deuskueenez, dagoen lekuan egotearren haraino joatea gatz egiten jake. Hurrerago egongo balitz, ekipoa animetan joango litzateke», gogoratu dau. Zelai barria egiteko leku arazorik ez dago Markinan, Artibaikoaren eri-

LORE BENGOTXEA

Artibaikoek dinoenez, hondarra ez da aproposa futboleant ibilteko.

AUKERAK

Bizkaiko Foru Aldundiak eta BBK-k emoten dituen laguntzak aprobetxatu beharra dagoela uste dabe Artibaikoek

txiz. «Egon badago non egin, leku bat baino gehiago, ganera», esan dau.

Sinadurak Udalean aurkeztu-

ko ditue, azalpen orri bategaz. Barinagarrementeriak esan dauenez, hainbeste bidar egin izan deutsie eskaera berdina, baina oraingoan herritarren babesagaz doazela nabarmendu dau. Athleticegaz be egotekotan dira, eurak be alde eukitea garrantzitsua dala uste dabela-

«Ezin gara gehiago zain egon»

«Nahiz eta Udalak gure eskaera arrazoizkoa dala ikusi, oraindino ez dau ezer egin, eta

gaia oratzeko ordua da», dino Artibaiko arduradunak. Gogora ekarri dabenez, hondarraren ordez bedar artifiziala sartu daben lekuetan Bizkaiko Foru Aldundiaren eta BBKren laguntzea jaso dabe. «Horixe izan leike bidea», aurreratu dabe.

Artibai taldeak 80 jokalaria ditu, nagusi, gazte, kadete eta nesken artean. «Erantzun ona daukagu; halandaze, derrigorrezkoa da zaletasun hori mantenu eta bultzatzea», esan dau Barinagarrementeriak.

AMOROTO. Udalak 71 lagun eritxiak jaso ditu

Oletako eskoletxean batzeko lekua egitea nahi dabela esan dabe herritarrek inkestetan

L.B. |

Amorotoko Udalak herritarrei galdetu deutse Oletako eskoletxeagaz zer egitea nahiko leuki. Eta emaitzen arabera batzeko lekua edo txokoa egitearen aldekoak dira gehienak.

71 herritarren eritxia jaso dabe inkestetan bitartez. Euretatik, 55 pertsonak eskoletxea batzeko leku edo txoko lez atontzea ikusi dabe egokien. Beste ideia batek be urten dau: Lea Ibarra eta bertako herrien promozinorako zentroa bertan egotea (ingurugiroa ezagutzeko zentroa, erakusketak, eta bertaldi eta ikastaroetarako aretoa, esate baterako).

Oletako auzotarrek euren artean batzarra egin eben gai honen ganean, eta, bertan, batze-

ko leku edo txoko horrezaz ganera, beste ideia bat be ateraz: eskoletxearen goiko pisua etxebizitzarako atontzea, hain zuzen be. Ezkaratzea eta bainugelea egin eta badazpadarako kasuetarako eukiko leuki.

Oletakoen eritxia jaso dabe

Inkestea egin deutsien artean, Oletakoak dira nagusi (71tik, 45; hau da, %63). «Eskoletxea bertan egoteaz ganera, auzotarrek eurek lurra lortu eta eregi eben bertako eskolea umeentzat», esan dau Maribi Ugarteburu alkateak. Ganera, Amorotoko udalerritik kanpo geratzen diran etxeetako herritarrek be ibili ziran Oletako eskoletxea egiten eta bertan ikasten, «eta horrek guztiak euki dau eragina inkestan», dino.

LABURREAN

ONDARROA

Zaldupe kiroldegiko tasak egokitu egin ditue

Udalak Zaldupe kiroldegiko tasak aldatu ditu, bertako zuzendariak eta Kirol Batzordeko buruak emondako eritxia kontuan hartuta. «%3 igotea ez zan bape funtzionala izango, nahiko prezio aldrebesak geratuko ziran eta», dino. Hori kontuan hartuta, prezioa borobiltzea erabagi eben, beheruntz borobildu be.

Tokiko Agendearen emoitzak aurkeztuko ditue, gaur, Guzur Etxean

Amankomunazgoak eta IHOBEk, Tokiko Agenda 21 programearen barruan, herritarren artean hainbat gairen ganean eritxia jaso dabe, eta herririk herri emoitzak agertzen dihardue. Ondarroakoak gaur azalduko ditue, 19:00etan, Guzur Etxean.

ONDARROA

Kresalak herri dantzen ikastaroa antolatu dau

L.B. |

Ondarroako Kresala kultur alkarteak herri dantzen ikastaroa antolatu dau helduentzat, zezeiletik aurrera. Herri dantzen ikastaroan parte hartu nahi dabenek astelehenetan eta eguaztenetan emon behar dabe izena Kresala alkartearen egoitzan (Artabide 23an, lehenengo pisua), 18:00etatik 19:00etara.

Kresalako kideek beste ikastaro bi be prestatu ditue Ondarroan, lautik sei urtera arteko umeentzat: eguaztenetan, 17:30etik aurrera, musika taillera emoten dabe, Guzur Etxean; eta, zapatuetan, 09:30etik aurrera, panderoa jotzen erakusten dabe, leku berean.

Ikastaroen ganekeko informazioa eskuratzeko, haxe da telefonoa: 94 613 4114.

AGENDEA

LEA-ARTIBAI

Egiteko prest: Lea-Artibaiko Amankomunazgoa Droga Gaietako Prebentzio Zerbitzuak jakin eragin dauenez, nahi daben guztiek *Egiteko prest* aldizkariaren ganean proposamenak egin ahal ditue. Telefonoa haxe da: 94 616 9078.

BERRIATUA

Urepel aldizkaria: Betiko lekuetan jarri dabe saltzen Berriatuko *Urepel* aldizkariaren hirugarren alea.

ONDARROA

Radixu irratia: Gaur, 22:30etik aurrera, Bibitx@ saioa emongo dabe.

Ondarroako uria: Musika Eskoleak antolatutako kontzertu lehiaketan parte hartzeko epea 31n amaituko da.

Rock taldeen CDa: Udako Gazte Batzordeak eta Animatzen Kolektiboak Ondarroako rock taldeen musikea CDan batu dabe, oraingoena eta lehengoena, eta saltzen jarri.

Kafe Antzokian: Idi Bihotz taldearen kontzertua antolatu dabe, barikurako. Sarrerak hiru euroan jarri ditue saltzen, (Zenbat Gararen lagunentzat, 2,5 euro).

ZALDIBAR. Udaletxean itzi leiteke janaria, hilearen 24ra artean

AITZIBER BASAURI

«Sahararrek jasandako egoerea arindu» gura dabe ekimenagaz, Udaleko arduradunen berbetan.

Sahararako janaria batzeko kanpainea martxan dago

Lekaleak, arroza, orea eta azukrea batuko dabe, besteak beste

Aitziber Basauri

Saharara janaria bialtzeko kanpainea martxan jarrita dauka dagoeneko Zaldibarko Udalak. «Nahitanahiezko» dituzten jangaiak bialdu gura ditue aurton be Saharara, eta laguntzeko konbitea egin deustie herritarrei. Eta Sahararen aldeko Alkartasun Karabanarako lekaleak, arroza, esne-hautsa, azukrea, orea eta atun latak batzen dabilz. Era berean, olioak be batu gura dabe. Halantxe azaldu dau Mertxe Aranburuk, Gizarte Ongizate udal arduradunak.

Urtarrilaren 7an ipini eben martxan kanpainea eta hilearen 24ra artean batuko dabe jana-

ria. «Sahararrek jasandako egoerea arindu gura dogu. Horixe da kanpainearen helburua. Ezer gitxi daukie bertan. *Daira* bako txak urtean barazki edo landara bi edo hiru lantzen ditu ortuan; eta preminazko dituen hainbat elikagairen faltea daukie», azaldu dau Aranburuk.

Orain hiru urte hasi ziran ekimenagaz. Halandabe, aurretik be atun latak bialdu izan ebez. «Ekimen biak batu doguz eta herritarren erantzuna benetan ona da. Igaz, ganera, markea egin genduan: ia 500 kilo janari batu genduan», esan dau Aranburuk. Aurton be, erantzun ona izatea itxaroten dabe.

Zaldibarren batutako janaria

Bilbora eroango dabe, Urriak alkartearen egoitzara; eta bertatik, Zaldibarren ez eze, beste hainbat herritan be batutako janaria Saharara biderauko dabe.

Sahararen aldeko Alkartasun Karabanari janaria emon gura deustien herritarrek udaletxean laga leikiez elikagaiak. Asteleheneetik barikura artean, 10:30etik 15:00era; eta, zapatuetan, 10:30etik 13:00era. Sahararen aldeko Alkartasun Karabaneagaz bat egiteko diruz laguntzeko aukerea be badago. Caixako 2100 2981 57 0200035004 kontu korrontean eta BBK-ko 2095 0065 30 9104570618 kontuan sartu leiteke laguntzea.

BERRIZ. Zezeilaren 3an hasiko dabe eta Labayru ikastegiak emongo dau

Umeen jolasen, kantuen eta dantzen ikastaroa gertau dabe

A.B.

Umeen jolasen, kantuen eta dantzen ikastaroa gertau dau Berrizko Udalak Learreta-Markina ikastetxeagaz batera. Zezeilaren 3an hasiko ditue eskolak, eta astelehenero batuko dira, 18:30etik 20:30era artean. Halantxe azaldu dabe antolatzaileek.

Berriztar guztiei edegita dago ikastaroa, Udaleko euskera teknikari Maite Gerenabarrenak azaldu dauenez. Halandabe, gehienbat, gurasoei bideratuta gertau dabe. Labayru ikastegiak

emongo ditu eskolak eta, guztira, 20 bat orduko iraupena izango dau.

Euskera teknikariak ikastaroren helburua azaldu dau: «Gurasoei umeen jolasak, kantuak, dantzak, ipuinak... ikasi daiezan gura dogu. Ondoren, umeei transmitidu ahal izateko». Gaineratu dauenez, «guztiz horreek berreskuratzea da helburua, gero, gurasoei euren seme-alabei transmititzeko instrumento lez erabili daiezan. Horrexegaitik dago gehienbat gurasoei zuzenduta».

Learreta-Markina ikastetxe-

an emongo ditue eskolak eta dagoeneko edegita dago izena emoteko epea. Urtarrilaren 23ra artean dago zabalik eta interesa daukienek udaletxera joan leitekez. Baita Learreta-Markina ikastetxeko zuzendaritzara be. Halantxe jakin eragin dabe antolatzaileek.

Hautzaindegi zerbitzua eskainiko dabe

Umeen jolas, kantu eta dantza ikastaro orduetan hautzaindegi zerbitzua be eskainiko dabe, udal arduradunek adierazo dabenenez. Begiraleak jarriko ditue ikastaroan parte hartzen daben gurasoei seme-alabak zainduta euki daiezan, eskola orduetan dagozan bitartean.

ABADIÑO. Lau hilebete barru gertu egongo da

Astolan bedar artifizialeko futbol zelai barria eregiten hasi dira asteon

A.B.

Astolan bedar artifizialeko futbol zelai barria eregiteko beharrak hasi ditue, asteon. Urbela enpresea arduratuko da beharrotaz eta obrak hasi eta lau hilabetera izango dabe gertu futbol zelai barria. Halantxe azaldu dau Jaber Uriarte alkateak.

Astolako hareazko futbol zelaia kenduko dabe bedar artifizialeko zelai barria eregiteko; halandabe, alboan dagoen lur zati bat be hartu-

ko dau, Udaleko arduradun nagusiak azaldu dauenez. Guztira, 748.068 euro inguru inbertiduko dabez futbol zelai barria eregiten; dana dala, Aldundiak eta BBK-k 300.506 euro jarriko dabez.

Araututako futbol zelaia izango da eregiko dabena, eta 105x53 neurriak izango dauz. Halandabe, orain, Astolako bedarrezko zelaia dagoen moduan mantenduko dabe. Hori holan, hortxe jokatuko izango dabez futbol partiduak.

LABURAEAN

ZORNOTZA

Pedro Zarrabeitia argazkilariaren 'Herriaren koloreak' erakusketea zabaldu dabe Zornotza aretoan

Zornotza aretoak Pedro Zarrabeitia argazkilariaren beharraz zabalduko dau urteko lehen hiruhilabete honetako erakusketa zikloa. Atzo zabaldu eben *Herriaren koloreak* izeneko erakusketea, eta zezeilaren 5a artean izango dabe aretoa. Zornotza aretoa zabalik dagoen egunetan ikusi ahal izango da erakusketea, astehelen iluntzetan eta asteburutan, hain zuzen be.

DURANGO

Ikastaroak eratu dauz Durangoko Emakumearen Promozinorako Zentroak

Emakumearen promozinorako zentroak ikastaro bi ipiniko dauz martxan hilearen 16an. Batetik, zinea, antzerkia, musika klasikoa eta dantzea landuko dabez; komunikabideek kultur ekitaldiak zelan jorratzen dabezan ikusiko dabe ikasleek. Bestetik, era positiboan biziten ikasteko arlo psikologikoak, autoestimua eta pertsonen arteko hartu-emonak landuko dabez. Eskolak egunetan izango dira 16:00etatik 18:00etara, eta apirilera bitartean iraungo dabe. Izena emoteko zentroko arduradunak jarri leiteke hartu-emonean, edo 944 490 367 telefono zenbakira deituta.

AGENDEA

ZALDIBAR

Dantza ikastaroa: Euskal dantzen ikastaroa eratu dau Zaldibarko herri ikastetxeko Guraso Alkarteak. Egunetan izango dira eskola orduan 19:30etik 20:30era. Izena emoteko epea edegita dago. Prezioa 30 euro.

IURRETA

Odol emotea: Odolemoleek bihar izango dabe ordua. Odola emoteko Txonpolo alkartera jo leiteke 16:30etik 21:00etara.

ZORNOTZA

Zinekluba: Zornotza aretoak *Corazonada* pelikulea proiektatuko dau, gaur, Francis Ford Coppolari eskainitako zineklub zikloaren barruan. Filmea 20:15ean emongo dabe.

ERMUA

Erakusketea: Mireia Comasen *Les Altres Realitats* argazki erakusketea ikusi

leiteke Infreñu tabernan. Hilearen 31ra artean izango dabe erakusketea edegita.

DURANGO

Erakusketea: Joxe Amantegiren behar grafikoa ikusi leitekez Berbaro tabernan, hilearen 15era artean. Durangoko kafe antzokiaren proiektuagaz bat egin dau Amantegik, eta bere erakusketako beharren salmentatik ataratakoaren erdia akzinoak erosteko erabiliko dau.

Erakusketea: Maria Angeles de Miguel artistearen beharrak ikusi leitekez Ezkurdiko erakustaretoan. Durangaldeko Artisten Alkarteak eratu dau erakusketea. Margo materikoa erabiltzen dau bere obratan de Miguelek. Hilearen 19ra arte dago edegita erakusketea; 18:00etatik 20:30era astebarruan. Asteburutan, 12:00etatik 14:00etara be bai

Erakusketea: Anjel Beamonte artistearen margo eta behar digitalak ikusi leitekez Arte eta Historia Museoan. Hilearen 31ra artean eukiko dabe edegita, ohiko ordutegian.

BILBO

Ingenia Sarietan parte hartu gura dabenek zabalik daukie izena emoteko epea

Erredakzinoa

Bilboko Ingeniaritza Eskolak Euskal Herriko Ingenia Sariak emongo ditu aurton, bigarren aldiz. Sariok ingeniariak alorrean nabarmendu diran profesional, behar talde, enpresa edo erakundeei euren ahalegina eskertzeko emoten ditue. Hautagaiek hilearen 31 baino arinago emon beharko dabe izena. Zezeilaren 25ean banatuko ditue sariak Guggenheim museoan izango dan ekitaldian.

Urtero banatzeko sortu zituen Ingeia Sariak, maila biko ahaleginak eskertzeko: obra zehatz bati emondako saria, batetik, eta ibilbide profesional nabarmena eskertzeko, bestetik. Sari lez Rosemarie Enrich EHUKo Arte Ederretako irakasleak egindako eskultura ikusgarria emoten dabe. Igaz, Santiago Ibarak jaso eban ahalegnari emondako saria.

Iñigo Bilbao

Askotan gertatzen da barru-barruan daukaguzan zalantzak argitzeko edo, beste barik, barrukoak hutsitzeko, baten bategaz berba egiteko preminea izaten dogula. Baina gatxa izaten da alboan daukaguzanekin zintzo jardutea arazoak oso barrukoak diranean, edo sentimenduok argitara ataratze hutsak lotsatzen edo beldurtzen gaituenean. Horixe gertatzen jake askotan, euren gogo eta desio sexualen ganeko zalantzak dituen neska eta mutil gazteei, eta horren gazteak ez diranei. Eurentzako, edo homosexualidadearen ganeko edozein informazio jaso gura daben guztientzat, EHGAMek doako telefono zenbaki bat ipini dau: 900.700.719.

Zenbaki horretan, gay mogimenduen ganeko informazioaz ganera, deitzen dabenek hainbat argibide jasoko ditue: EHGAM beraren edo beste edozein talderen ganeko ekitaldiak, gay giroko tokiak, homosexualidadea eta osasunaren arteko loturea, sexu segurua, eta homosexualidadearen ganeko gai juridikoak. Horreek guztiorreek, baina ez horreek bakarrik. Izan be, telefonoaren beste aldean dagozanek ahalegina egingo dabe laguntasuna emoten preminea daukien guztiei.

Orain, doako zerbitzua

EHGAMek telefonoz eskaintzen dauen zerbitzua ez da gaurkoa. Taldea sortu zanetik, orain 25 urte, euren telefonoa beti egon da argitasunak eta laguntasuna behar ebenen zer-

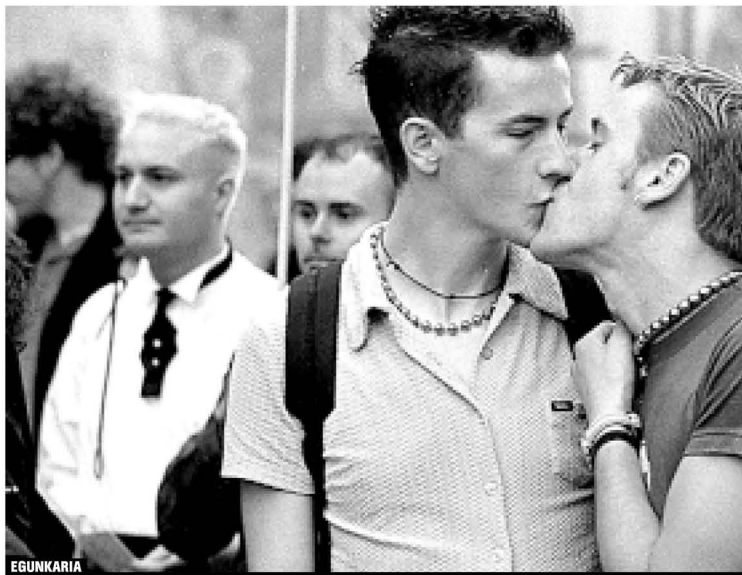
900.700.719: armairurik ez

GAYLINEA. EHGAMek doako telefono zerbitzua ipini dau, informazioa ez eze, laguntasuna be emoteko

bitzura. Baina orain, Bilboko Udalak emon deutszen diru laguntzeari esker, Bizkaian edozein telefono finkotatik egiten diran deiak doan izango

dira deitzen dabenentzat.

Gaylinea izeneko zerbitzua ezugutu eragiteko, ganera, publizidade kanpaina egin dabe EHGAMeko kideek.

Bi mutil gazte, alkarri musu emoten.

ESKAITZEA

Gay giroko tokiak, sexu segurua eta laguntasun juridikoa eskaintzen dabe hor, besteak beste

GURASOAK

Arduratuta deitu eben, 16 urteko semeak mutilak zituala gogoko aitortu eutselako

JAIME MENDIA EHGAM ALKARTEKO KIDEA

«Gero eta gazte gehiagok beldur barik bizi dabe euren homosexualidadea»

I. B.

Gaylinea zerbitzua zertan dan eta zer eskaintzen dauen jakin guran Bizkaia-k Jaime Mendia EHGAMeko kideagaz egin dau berba.

■ Zergaitik sortu dozue telefono zerbitzua?

Zerbitzua orain 24 urte sortu zan. Orduan ez goen besterik eta pentsau genduan jendeak informazioa ez eze, laguntasunaren preminea be baeukala. Bestelako zerbitzu batzuk, 010 lako zerbitzuek, informa-

zioa baino ez dabe emoten, eta besteek, *Itxoropenaren telefonoa* lakoek, laguntasuna baino ez. Gureak biak eskaini behar zituan. Batez be homosexualidadearen inguruan egon eitekean edozein arazoren ganean.

■ Baina orain, pauso bat emon dozue, ezta?

Guk beharra boluntario lez egiten dogunez, gatxa izaten zan guretzat telefonoa edozein ordutan hartzea. Beti egon gara mugatuta. Orain, Udalaren laguntzeari esker,

doan ipini doguz Bizkaiko telefono finkotatik egiten diran deiak, eta, ausaz ez 24 ordutan, baina ordutegi zabalago baten hartzen doguz deiak.

■ Tabernetan dago zenbakia iragarten dauen postalea. Deirik jaso dozue?

Telefono bakarra izatetik gehiago egotera, geuk be igarri dogu aldaketea. Azkenengo urteetan, gitxituz joan da deien kopurua. Horregaitik, bakarrak ez ginalako. Eta oraindino zerbitzuok beharrezkoak diran arren, gero eta

Lurraldeko taberna eta denda askotan *postalfree* izeneko zerbitzuan txartel modukoak banatu ditue zerbitzua eta, batez be, telefono zenbakiaren barri emonez. Hor zehazten dira, ez bakarrik gaylineak eskaintzen dituenak, baita EHGAM alkartearen datu zehatzagoak be.

Garai baten, modu horretako zerbitzu bakarra zanean, jente askok deitzen eutsen. Gero, telefono gehiago egon ziranean, gitxitu egin zan deien kopurua, eta orain, kanpaineari esker, igoera txiki bat igarri dabe. Esaten dabenez, deitzen deutsien gehienak gazteak eta mutilak izaten dira, «beharbada, EHGAMen irudia lar maskulinoa izan dalako, eta hori aldatzea kostau egiten jakulako», aitortzen dabe.

Batez be, informazio eske

Datu zehatzik aitatu barik, nabarmena ei da deitzen daben gehienek informazio eske jotzen dabela eurengana, «batez be, gay lekuen ganeko informazio eske: nora joan leitekez beste mutilak ezagutzera, edo eurak lakoekin egotera».

Bestalde izaten dira berba egiteko baino deitzen ez dabena, «orain ez horrenbeste, baina garai baten asko», dinoe: «Telefonoz bada be, baten bategaz berba egin, ausaz zalantzaren bat argitu, baina gehien bat barrua hutsitzeko».

Gurasoek be, gitxiago, baina deitzen deutsie. Orain aste bi, esaterako, aita batek deitu eutsen laguntza eske. Arduratuta egoan, egun horretan 16 urteko semeak mutilak zituala gogoko aitortu ebalako etxean.

EGUNKARIA

gazte gehiagok beldur barik bizi dabe euren homosexualidadea, eta informazio gehiago izaten dabe. Ezin dogu ukatu, hori ez, egin dogun publizidade kanpaina txiki horri esker aspaldion dei gehiago jaso doguzala.

CB CANAL BIZKAIA Bizkaiko Telebista

URTARRILA 14 ASTEARTEA

08:00	LOS MAPACHES
08:25	HUCKLEBERRY FINN
08:45	CARITA DE ÁNGEL
09:40	LA COCINA DE JOSU MENDIZÁBAL
10:00	MAGACÍN: "QUEDAMOS A LAS 7"(R)
11:00	POBRE DIABLA (Cap 9)
12:00	TELENOVELA: (Cap 85) "LA INTRUSA"
13:00	HECHO POR ELLA
13:30	LA COCINA DE LOCALIA
14:00	BIZKAIA GAUR 1ª EDICIÓN
14:40	SORTE ON BIZKAIA
15:00	NOTICIAS LOCALIA
15:30	MAGACÍN: "CADA TARDE"
17:00	MAGACÍN: "TAQUICARDIA"
17:30	HUCKLEBERRY FINN
18:00	TELENOVELA:(CAP 53) "MARIA BELEN"
19:00	MAGACÍN: "QUEDAMOS A LAS 7"
20:00	LAS CHICAS DE ORO: "En casa de Rose otra vez"
20:30	BIZKAIA GAUR 2ª EDICIÓN
21:05	NOTICIAS LOCALIA
21:30	MAGACÍN: "LO QUE QUEDA DEL DIA"
22:00	BACALAO BACALAO
23:25	BIZKAIA GAUR 3ª EDICIÓN
23:30	ULTIMAS NOTICIAS LOCALIA
23:45	CINE: "El juego de Hollywood"
01:45	MAGACÍN: "LO QUE QUEDA DEL DIA" (R)